

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 3
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126

Operativni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392
Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 11.

Štamparija pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17749

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din.
Za uvozništvo 50 din

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 3. telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

Vsem naročnikom in čitate-
ljem, sotrudnikom in inso-
rentom prav srečno novo
leto!

„JUTRO“

Današnja številka ima 36 strani. Pri-
hodnja številka izide jutri zjutraj.

Novo leto

Stojimo na pragu Novega leta. Za-
skrbljeni gledajo narodi in države v
nesigurno bodočnost. Vojska vihra, ki
besni po svetu, še ni dosegla svojega vi-
ška. Nihče ne ve, kaj bo jutri. Nihče
ne more izračunati končnih odločitev.
Samo to vemo, da še ni konec trpljenja
in žrtve.

Našemu narodu je bilo do sedaj pri-
zanešeno. Srečna geopolitična pozicija
naše države, spretna in lojalna njena
mednarodna politika, a ne v mali njeni
odločnosti našega naroda, da za vsake
ceno brani neokrnjenost svoje rodne
zemlje in neodvisnost svojega življenja
sta nas do sedaj obvarovala najhujših
Opasnosti, ki tudi nam pretijo, so se v
proštem letu izkazale po neki strani za
velike dobrotnike. Ko smo gledali
okrog sebe in spremljali tragično usro-
do mnogih naših vrstnikov v Evropi,
starejših in na videz krepkejših od nas,
smo se učili ceniti vrednost lastnega na-
rodnega doma. Naši medsebojni spoji,
naša nezadovoljstva z mnogimi pojavi
našega skupnega državnega življenja,
nevšečnosti naših medsebojnih odnosa-
jev, vse to se je umaknilo spoznanju,
da je naša edina rešitev močna in za-
vestna Jugoslavija, da sta varnost in
sreča zadnje slovenske, hrvatske, srbs-
ke kočice in družine odvisni le od tega,
ali bomo Slovenci, Hrvati in Srbi
razumeli, da izven naše skupnosti ni
življenja za nobenega izmed nas, in ali
se bomo znali po tem ravnati.

Dobri duh našega naroda je prema-
gal vse notranje sovražne sile. Spozna-
nje prave vsebine in življenjske vred-
nosti jugoslovenske misli je dejansko
premagalo atavizme naše preteklosti in
združilo celokupni narod v enotno voj-
sko, ki je pripravljena prejeti umreti, ka-
kor pa dopustiti, da kdorkoli po-
loži roko na naš jugoslovanski dom.
Prepričanje, da ni države izven Jugo-
slavije, kjer bi moglo biti našemu člo-
veku bolje in kjer bi bodočim pokole-
njem bilo življenje srečnejše in važ-
nejše, je globoko preželo vsakogar, ki
je sposoben čutiti za narodom in za na-
rod in ki je v resnici povezan s to sveto
zemljo, na kateri živi naš narod, na
kateri živimo mi vsi in na kateri smo
bili stoletja in stoletja tlačenca, a smo
sedaj postali njeni gospodarji. Zvesti,
da je ves naš narod od svojih severnih
do skrajnih južnih mej, od vzhodnih
pokrajin do našega morja prešinjen
mogočnega čuta usodne povezanosti,
skupne odgovornosti za usodo svoje do-
movine in neomajne odločnosti, jo brati-
ti do zadnje kaplje krvi, nam vliva
poguma, da krepko prestopamo prag
novega leta, da lasnih oči gledamo v
obraz vsaki nevarnosti, ki jo utegne
prineesti, in da vedrejša čela verujemo
v bodočnost svojega rodu. V tem pa se
odkriva znova življenjska sila jugoslo-
venske misli.

V duhu te misli bomo letos pričakali
svojega mladega kralja, ko bo vzel že-
lo Karadjordjevičev v svoje roke. Ko
je njegov oče položil svoje življenje na
oltar domovine, smo z zaskrbljenostjo
gledali v bodočnost. Dolga šestletna do-
ba je bila pred nami. Notranja razcep-
ljenost je pričela v tem času ogroziti
temelje našega sožitja. Temni oblaki so
se pričeli kopičiti na obzorju. S poži-
tvolno odgovornostjo je v tej dobi
modro krmaril državni brod vzvišeni
varuh našega mladega kralja, knez na-
mestnik, ki je postavil naše probleme
na pravo mesto in Jugoslaviji utrdil
ugled in spoštovanje med narodi Ev-
rope.

Zavest usodne povezanosti nam bo
sedaj olajšala, da v medsebojnem raz-
umevanju, v duhu pravičnosti in ena-
kopravnosti ter pod najvišjim merilom
skupnega državnega in nacionalnega
interesa privedemo tudi problem na-
šega notranjega sožitja do srečnega
konca. Zavest, da nikomur iz te naše
narodne zajednice ne more biti korist-
no nič, kar je naši skupni domovini Ju-
goslaviji škodljivo, se vedno krepkeje
ujeljavlja. Z občutkom radosti in glo-
bokega notranjega zadoščenja navdaja
ta nova jugoslovenska stvarnost vse, ki
v časih naših najtežjih nacionalnih kriz
niso prenehali verovati v življenjsko
misel našega naroda.

Morda smemo pri tej priliki reči be-
sedo tudi o nas samih. Naš list že 21.
leto služi ideji, ki je dala našemu na-
rodu svobodo ter ga zedinila z brati Hr-
vati in Srbi v skupni domovini. Okoli
nje se je zbralo vse, kar v Sloveniji
naoredno in jugoslovensko misli. Mar-
skdaj smo skupno hodili morda po
kakšni taktični stranski poti, ali nikdar
nismo niti za trenutek izgubili izpred
oči zvezdo edinstva na visokem nebu,
ki je zvezda naše svobode in našega
svobodoljublja. Danes je jugoslovenska
življenjska misel na zmogovitem po-

Mogočen vtis Rooseveltovih izjav

General Wood je izjavil, da gre Rooseveltovo stremiljenje sedaj le še za tem, da »obdrži«
Zedinjene države izven vojne v strelskih ja rkih, sicer pa bodo njeni vojni napori enaki
naporom držav, ki so v vojni»

Washington, 31. dec. j. (AR.) V tuka-
jskih političnih krogih smatrajo nedeljski
Rooseveltov govor kot dokončno ostro
občrtanje politike Zedinjenih držav napram
državam osi.

Mnogo tolmачijo v tukajskih političnih
krogih zlasti oni del govora, v katerem je
predsednik Zedinjenih držav prikrito
opomnil Irsko glede njenega nerazumljive-
ga stališa napram potrebam Velike Bri-
tanije. V Washingtonu se celo govori, da je
predsednik Roosevelt že poslal na Irsko
zastopnika mornariškega ministra Knoxa,
bivšega polkovnika Donavana. Donavan
naj bi se pričel z irsko vlado pogajati v
tem smislu, da bi irska vlada pristala na
angleške želje po oporiščih na zapadni
irski obali. Kot protiuslug naj bi se Irski
priključili 6 severnih irskih provinc.

Kot posebno značilnost v Rooseveltove-
mu govoru navajajo v washingtonskih po-
litičnih krogih tudi razliko med njegovimi
nedeljskimi izjavami in njegovim govorom
11. septembra, ko je Roosevelt naglasil, da
stoji njegova stranka na stališču, osvoje-
nem na strankinem kongresu v Chicagu,
namreč, da se Zedinjene države ne bodo
udeleževale v tujih vojnah in da ne bodo
pošiljale niti svoje armade niti mornariške
ali zračne sile v boj na kakem tujem cze-
mlju, izzveniš v primeru, ako bi bile Zedi-
njene države napadene. V nedeljo njegovo
zagotovilo, da bo Amerika ostala izven
vojne, ni bilo več tako odločno, marveč se
je Roosevelt omejil le še na to, da je zani-
kal sieherne načrte o možnosti odposiljatve
kake ameriške ekspedicijske armade v
Evropo. Vztrajanje mornarice, izven kakr-
šnihkoli operacij, Roosevelt v nedeljo ni
nič več poudaril.

Chicago, 31. dec. j. (United Press.) Ge-
neral Robert Wood je v nekem govoru
značil nedeljski govor predsednika Roo-
sevelta kot »Rooseveltovo osebno napoved
vojne Nemčiji, ki službeno ni še napove-
dana«. Dejstvo je, da je stvar dozorela tako
daleč, da gre Rooseveltovo prizadevanje le
še za tem, da obdrži Zedinjene države
izven vojne v strelskih jarkih, dočim bodo
Zedinjene države vse druge vojne napore
posrežile v enaki meri, kakor tiste države,
ki so dejansko v vojni.

Bolse (Idaho-USA), 31. dec. j. (United
Press) Demokratični senator Clark označu-
je nedeljsko Rooseveltovo poslanico kot ze-
lo pretirano zastonjav govor, ki pa vendar
ne more prikriti Rooseveltovega končnega
cilja, da namreč Zedinjene države z vso
svojo močjo posežejo v vojno.

Rooseveltovi posveti

New York, 31. dec. j. (DNB). Predsed-
nik Roosevelt je včeraj povabil finančnega
ministra Morgenthauja in vodjo britan-
ske nakupovalne komisije Purvisa na skup-
ni zajtrk. Kako zatrjujejo v poučenih
krogih, bo imel Roosevelt morda še danes
nadaljnje razgovore z državnim podtajni-
kom za zunanje zadeve Sumner Wellesom
ter mornariškim atašejem Kirkom, ki se
trenutno mudi v Washingtonu.

K nedeljskemu Rooseveltovemu govoru
je včeraj indirektno zavzel svoje stališče
tudi demokratični senator Hold, ki je iz-
javil, da se vojni hujšakci sicer zdaj na-
deajo, da bodo končno le spravili Ameriko
v vojno. Današnja taktika teh ljudi stre-
mi za tem, da bi izzvali državi osi k vo-
jni napovedi, naker bi lahko izjavili, da so
bile Zedinjene države napadene.

Kako deljeno mnenje glede Rooseveltove
politike vlada v ameriškem senatu, do-
kazuje tudi primer demokratskega pre-
sednika vojaškega odbora v senatu Shep-
parda, ki je Rooseveltu brzojavno čestital
k uspehu govora. Tudi bivši newyorški
guverner Smith, ki je bil često v navskriž-
ju z Rooseveltovo politično smerjo, je ob
tej priliki izjavil, da se popolnoma strinja
z Rooseveltovimi načrti in taktiko, na-
sprotno pa je republikanski poslanec Hoff-
mann izjavil, da vsi Rooseveltovi apeli na
demokracije zvane precej nečastno vse do-
tlej, dokler Roosevelt ne bo vzpostavil
svobode za ameriško delavstvo. Višek
prejare pa je, dejal Hoffmann, ako Roo-
sevelt izjavlja, da je ameriško ljudstvo ogro-
ženo od zunaj.

Washington, 31. dec. j. (AR). Po včeraj-
šnjem zajtrku s predsednikom Rooseveltom
je finančni minister Morgenthau izja-

hodu tudi v srca onih, ki so ji bila ne-
kdaj zakrnjena zaprta. V teh časih se
nalagajo časi, ki so nove dolžnosti. Računa-
joč z delikatnim položajem naše
domovine mora opravljati nalogo, da
naš narod čim obsežnejše, čim objektiv-
nejše in čim treznejše obvešča o velikih
dogodkih in razvojnih smernicah ev-
ropske in svetovne politike. Tudi tu
smo prepričani, da zvesto izvršujemo
svojo dolžnost napram naši javnosti.
»Jutro« ne ljubi senzacij in ne preti-
rava dogodkov, ne dela cenitnih kombi-
nacij. Tudi našim prijateljem smo hval-
jezni za priznanje, da nudi svojim
bralcem vse, kar je treba danes o do-
godkih vedeti, da znamo oceniti svoj
lastni položaj. Iskreno smo hvalječni
prijateljem za njihovo zvestobo v naj-
težjih časih. Ta zvestoba nam je potr-
dilo, da smo na pravi poti, in nam je
bodrilo za trajno izpolnjevanje naših
listov. naše službe, za vztrajnost na po-
ti, ki jo hodimo.

vil predstavnikom tiska, da se Roosevelt-
ove besede o razširjenju ameriške pomoči
na vse tiste, ki se bore za stvar demokra-
cij, dejansko nanašajo na vse tiste države,
ki se zdaj bore na strani Anglije. Naglasil
pa je, da je treba zaenkrat Rooseveltovo
obljubo o razširjenju pomoči tudi na dru-
ge države smatrati zgolj kot načelno izja-
vo, ker je podrobna odobritev take pomoči
stvar parlamenta, ki bo o tej razširjeni po-
moči že v kratkem razpravljala.

Odklonjeno posredo- vanje za mir

Washington, 31. dec. s. (CBS.) Zuna-
nje ministrstvo je danes uradno odklonilo
posredovalni predlog za mir, ki ga je pre-
ložil neki protivojni ameriški odbor. Pre-
loženi predlog je prinesel že v oktobru i.
1939 v Ameriko iz Nemčije ameriški pe-
trolejski magnat Dawis z zagotovilo, da
izvira iz uradnih nemških krogov, med
drugimi tudi od maršala Göringa. Ameri-
ško zunanje ministrstvo odklanja predlog
z utemeljitvijo, da se ne more baviti z
vsako zasebno pobudo za katero niti ne
ve, če ima avtentično podlago.

V LONDONU PRIČAKOVALI SPLOŠEN NAPAD NA ANGLIJO

Mir v angleški prestolnici po usodnem nočnem napadu, ki je bil po
mnenju merodajnih krogov zamišljen kot uvod v generalni napad
na angleško otočje

London, 31. dec. j. (Ass. Press.) Po si-
lovitem nedeljskem letalskem napadu so
London in vsi ostali deli Anglije v po-
nedeljek uživali ves dan popoln mir in
tudi noč od ponedeljka na terek je minila
brez slehernega nemškega letalskega na-
pada.

Sele sedaj prihajajo na dan podrobnosti
o silnem nemškem bombardiranju Londo-
na v nedeljo zvečer. V Londonu so bili
na merodajnem mestu, kakor se je na-
padno zvedelo, še včeraj zjutraj prepi-
ščani, da je pomenil nedeljski nočni napad
uvod v splošen napad na Anglijo, ki naj
bi se pričel z novim letom. Kakor je bil
letalski napad na London silovit, vendar
se ni mogel razviti do tiste jakosti, kakor
je imelo v načrtu nemško letalsko po-
veljstvo. Skupine nemških bombnikov, ki
so od 7. do 10. zvečer po površnih raču-
nih vrgle na London najmanj 10.000 za-
žigalnih bomb, so bile zamišljene šele kot
predstava glavne nemške letalske arma-
de, ki naj bi bila sledila šele v kasnejših
urah. Toda ob 10. zvečer je nemško le-
talsko poveljstvo zaradi nenadno poslab-
šanih vremenskih prilik pozvalo vse
bombniške skupine, naj se nemudoma
vrnejo na svoja oporišča. Slabo vreme
je megljo in slabo vidljivostjo je rešilo Lon-
don katastrofe.

Močno opaženo okoliščino, da proti
nemškim bombnikom nad Londonom niso
posegli v boj angleški nočni lovci in da
je iznenada prenehalo streljati tudi an-
gleško protiletalsko topništvo v notranjem
londonskem obrambnem pasu, pojasnju-
jejo na merodajnem mestu v Londonu na
ta način, da je bilo zaradi neštevilnih po-
žarov ozračje tako razsvetljeno, da bi bila
lovski letala močno oboroženim nemškim
bombnikom prelahko cilj in da bi v svitu
požarov Nemci prelahko odkrili postojan-
ke protiletalskih baterij, ako bi se iste
izdajale še s streljanjem. Ugotovljeno je
bilo, da nemški bombniki še nikoli nad
Londonom niso leteli tako nizko, kakor
ob nedeljskem napadu. Zaradi ognja so
bili zaporni baloni tako jasno razsvetljeni,
da so se jih nemška letala zlahka izognila
ter med vrvmi, s katerimi so ti baloni
privežani, prodirala v prav majhni višini
nad London.

Po površnih cenitvah je v nedeljskem

S težkimi socialnimi in gospodarski-
mi skrbmi vstopamo v novo leto. Pre-
nekatere bi si bili lahko že olajšali s
spretnostjo, dalekovidnejšim in razum-
nejšim lastnim delom. Premnože pa
nam nalaga splošni razvoj svetovnih
dogodkov, ki druge narode še huj tepe
kakor nas. Življenje je tako, toda pre-
mnogim narodom, ki so bili navajeni
lepšega in boljše življenja kakor mi,
je danes še težje kakor nam v Jugosla-
viji. Mogočni narodi in velike države
gledajo v novo leto s strahom in grozo,
Bog pa je očeval Jugoslavijo, da je v
njej še vedno toplo zaklonišče pred raz-
dejavčimi burjami krave vihre. Bog
našo domovino čuval še naprej, če
jo bomo znali čuvati tudi mi sami. Če
bo jugoslovenska misel ostala živa in
pridobivala na moči in na samozvesti,
bo ostala neporušena in neporušna tudi
Jugoslavija in z njo svoboda našega
naroda.

nočnem napadu sodelovalo najmanj 1000

bombnikov.
Stockholm, 31. dec. j. (TOP) Kakor po-
roča londonski dopisnik lista »Stockholms
Tidningen«, je bilo londonsko gasilstvo ob
priliki nedeljskega nemškega letalskega
napada na London skoraj povsem brez
moči in je le s srečnim okoliščinam pripi-
sati, da požari, ki so izbruhnili, niso za-
vzeli naravnost usodnega obsega. Gasil-
stvo je bilo v vseh londonskih okrajih po-
zvano v City, kjer je bil napad najhujši.
Dasi je gasilstvo vsa svoja prizadevanja
osredotočilo samo na mestno središče, pa
je vendar lahko požare samo omejilo. Ma-
gistratno poslopje je pogorelo skoraj do
tal in so praktično od njega ostali le še
goli zidovi. Očitno je bil cilj nemškega
napada, popolnoma vpepetiti trgovski del
Londona. Najhujše so požari divjali v
okolici Wallstreeta, odkoder so se kasneje
razširili proti vzhodu. Ob času najhujše-
ga divjanja ognja je bil ta mestni del
videti kakor pravočrtno ognjeno morje, s
katerim se je gasilstvo zaman borilo.

Nemško službeno vojno poročilo

Berlin, 31. dec. br. (DNB). Vrhovno po-
veljstvo nemške vojske je objavilo davi
službeno vojno poročilo, v katerem pravi:
V noči na 30. decembra so močnejše sku-
pine nemških bombnikov, kakor je bilo že
posebej objavljeno, bombardirale London.
Odvrgle so mnogo bomb vseh kalibrov na
važne vojaške objekte, predvsem v sredi-

Hitlerjevo novoletno povelje

Vodja Nemčije napoveva za leto 1941 največjo zmago
v zgodovini Nemčije

Berlin, 31. dec. AA. (DNB) Vodja rajha
in vrhovni poveljnik je o priliki novega le-
ta dal nemški vojski naslednje dnevno po-
velje.

Vojski! V letu 1940 je narodno-social-
istična vojska velikega nemškega rajha
izvojevala sijajne zmage, edinstvene po
veličini. Ona je z nesmrtno hrabrostjo pre-
magala sovražnika na kopnem, na morju
in v zraku. Zahvaljujoč našemu junastvu
in vojaškemu znanju, so rojene vse naloge,
ki sem vam jih moral postaviti. Vi ste z
močjo orožja premagali borbene sile naših
protivnikov, moralno pa ste si osvojili s
svojem zadržanjem in svojo primerno di-
sciplino tista ozemlja, ki so vam jih odvze-
li. Tako je, zahvaljujoč vašim visokim vo-
jaškim vrlinam, v nekoliko mesečnih zgo-
dovinskih borbe uspešno, da se junaki borbi
nemške vojske v svetovni vojni čoda se-
dajni uspeh in da se v povečani meri končno
odstrani sramota tedanjega poraza. Kot
vaš vrhovni poveljnik se vam zahvaljujem
vsem, vojski na kopnem, vojni mornarici
in letalstvu za napore, ki se ne dajo pri-
merjati. Zahvaljujem se vam v imenu vse-
ga nemškega naroda. Spominjamo se tova-
rišev, ki so morali dati življenje za budo-
nost našega naroda. Spominjamo se tudi
hrabrih vojakov naše zaveznice, fašistične
Italije. Po želji demokratičnih vojaških
hujšakcev in židovsko-kapitalističnih ljudi,
ki so v njihovem ozračju, moramo vojno
nadaljevati in predstavnik tistega sveta,

šću mesta. Nastalo je mnogo izredno veli-
kih požarov, ki jih je bilo opaziti že z
obale Kanala.

Včeraj podnevi se je omejilo delovanje
letalskih sil na nekaj napadov na letališča
in industrijske naprave v Norfo'ku in
Cambridgeshireu. Pri tem je bilo pri nap-
adu na letališče v Midlenhallu v nizkem
poletu uničenih več letal na vzletišču.

V noči na 31. december ni bilo nikakih
vojnih operacij.

Dan brez napadov na Nemčijo

London, 31. dec. s. (Reuter). Letalsko in
notranje ministrstvo javljata v svojem no-
čnejšem komunicanju:

Sovražna letalska aktivnost nad Anglijo
je bila danes omejena na nekaj izločanih
napadov pocamičnih letal na Kent in Essex.
Pri tem je bilo nekaj hiš poškodovanih in
nekaj oseb ranjenih.

London, 31. dec. s. (Reuter). Zaradi sla-
bega vremena ni angleško letalstvo prete-
klo noč izvedlo nobenih letalskih operacij.

Anglija ima 4 milijone vojakov pod orožjem

London, 31. dec. j. (Reuter.) Verjetno
je, da bo že v januarju nadaljnjih 300.000
angleških vojnih obveznikov pozvanih, da
se priprave v vojaške seznane. Na
ta način bi imela Anglija že približno 4
milijone vojakov, deloma v aktivni službi,
deloma pa v pripravljenosti.

Hitlerjevo novoletno povelje

Vodja Nemčije napoveva za leto 1941 največjo zmago
v zgodovini Nemčije

ki se ruši, mislijo, da bodo mogli leta 1941
morda še doseči ono, kar se jim ni posre-
dilo doslej v preteklosti. Mi smo priprav-
ljeni. Na pragu novega leta stojimo oboro-
ženi kakor še nikdar dozdaj. Vem, da bo
vsek od vas izvršil svojo dolžnost. Bog ne
bo zapustil tistih, ki so pripravili, da
ogrozijo od nekega sveta hrabro pomaga-
jo sami sebi. Vojski narodno-socialistične
vojske velikega nemškega naroda! Leto
1941 bo končno prineslo največjo zmago
v naši zgodovini.

Dnevno povelje maršala Brauchitscha

Berlin, 31. dec. AA. (DNB) Vrhovni po-
veljnik vojske na kopnem maršal v.
Brauchitsch je o priliki novega leta izdal
naslednje dnevno povelje:

Vojski! Za nami je leto velike delavno-
sti. Vi ste izvršili to, kar sta pričakovala
od vas vodja rajha in narod. V tovarstvu
z ostalimi čeli vojske ste izvojevali naj-
večjo zmago v zgodovini. Ta zmaga je da-
la žrtvam padlih in ranjenih tovarišem naj-
večji smisel. Ob začetku novega leta smo
pripravljani za akcijo močnejše, kakor
kdajkoli poprej. Pod poveljstvom našega
vodje in v nemčnem zaupanju napram
njemu bodo premagali tudi zadnjega na-
sprotnika. Pošiljam svoje najboljše želje
za 1. 1941 vam in vašim rodbinam. Naprej,
z bogom za Nemčijo.

VEDNO BOLJ SRDITI BOJI NA ALBANSKIH FRONTAH

Odpor Italijanov postaja zlasti v odseku pri Podgradu skrajno trdovraten — Živahno obojestransko letalsko udejstvovanje

Rim, 31. dec. br. (Stefani). V svojem današnjem 207. službenem vojnem poročilu pravi vrhovno poveljstvo italijanske vojske o dogodkih na albansko-grški meji:

Na grški fronti so se razvijale borbe povsem lokalnega značaja. Sovražnik je imel precej izgub in v naše roke je prišlo nekaj njegovih vojaških potrebščin in ljudi. Naše vojne ladje so intenzivno obstreljevale sovražne obale in v njih so grški in albanski obalni in so dosegli pri tem vidne uspehe. Več skupin naših bombnikov in strmoglavcev je stalno bombardiralo sovražne vojaške naprave, mostove in ceste. Lovska letala so s strojnimi obstreljevali zbirališče in sovražne čete ter sovražne kolone na potočju. Učinkovito so bile bombardirane pristanišča in vojaške naprave v Solunu in Prevesi ter letališča v Janini in Kozani. Na obali so bili uničeni dve sovražni letali. Eskadrila »Hurricaneov«, ki je skušala napasti skupino naših bombnikov, je bila odbita in eno angleško letalo sestreljeno.

V noči od 30. na 31. december so sovražna letala napadla nekaj krajev v južni Italiji. Odvrgla so večje število raket. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno. Letalo se je še v zraku vnelo.

Grška poročila

Atene, 31. dec. j. (AR). Na albanski fronti se glavne vojaške operacije vodijo še zmerom na osrednjem frontnem odseku okrog Klisure in Tepelenja. Italijani so dobili znatna ojačenja elitnih čet, tako da je njihov odpor še bolj narasel. Grške čete morajo s srditi naskoki na nož ped za pedjo osvoboditi ozemlje okrog močno utrjenih italijanskih postojank, ki zapirajo promet na poti proti Valoni. Včeraj se je grškim četam z velikimi napori posrečilo osvojiti nekaj novih važnih postojank, ki jih pa zdaj Italijani z neprestanim protinapadom skušajo grkom spet iztrgati iz rok. Skupno z italijansko pehoto nastopa proti grkom na tem odseku tudi italijansko letalstvo, ki neprestano bombardira grško frontno zaledje ter s strojnimi ognjem ovira akcije grške pehote.

Na severnem frontnem odseku, kjer je bil položaj za Grke v ponedeljek zjutraj zaradi močnega italijanskega protinapada s postojank ob Ohridskem jezeru okrog Lina, kakor tudi ob vhodu v dolino reke Skumbe, nekaj časa kritičen, se je grkom z močnimi protinapadi, v katerih so izgubili mnogo ljudi in vojnega materiala, spet posrečilo uvrstiti položaj. Zdaj je spet v teku pripravljani ožen grškega topništva, ki mu bodo verjetno sledili nadaljnji naskoki na te italijanske postojanke. Toda so si ojačili bojne črte na severnem bojišču tudi Italijani, ki so dobili nove bersaljerke čete. Italijani so dobili tudi novo težko artilerijo, ki je že odprla ogenj zlasti na odseku pri Linu. Italijansko topništvo je tu zelo učinkovito in je prizadevalo grkom že težke izgube. Verjetno je, da bodo Grki poizkušali z napadi na italijanske topniške postojanke, da bi se izognili nevarnemu italijanskemu artilerijskemu ognju. Vsekakor je trenutno moč italijanske vojske na severnem frontnem odseku najmočnejša in naugodnejša za bodoče izgube grškega prodiranja na tem frontnem odseku.

Severno od Himare so Grki tekom večerajšnjega dneva izvršili le nekaj manjših napadov povsem krajevnega pomena. Grške čete so mnogo trpele od italijanskega letalstva, ki je nenehoma napadalo grške postojanke ter bombardiralo zbirališče čet in skladišča v zaledju. Navzile temu se je grškim četam ponovno posrečilo na več mestih izboljšati potek bojne črte.

Letalstvo je bilo večeraj zaradi dokaj ugodnega vremena na obeh straneh zelo aktivno, toda še prav posebno delovno je bilo italijansko letalstvo, ki je bombardiralo tudi več grških objektov, zlasti pa letališče globoko v notranjosti Grčije. Med drugim so italijanska letala posetila tudi Solun, Janino in Preveso, kjer so povzročila meta bombe. Na fronti so večje skupine italijanskih lovcev obstreljevale grške postojanke s strojnimi grško letalstvo je s svoje strani podpiralo napade pehote zlasti severno od Himare, kakor tudi na vsem bojišču od Himare do Tepelenja in Klisure. S strojnimi ognjem je grško letalstvo prizadevalo sovražniku težke izgube.

Atene, 31. decembra. AA. (Atenska agencija). Uradno poročilo št. 65 glavnega stana grške vojske pravi: »Včeraj je bilo izvedenih nekaj uspešnih krajevnih operacij na raznih točkah bojišča. Pri zadnjih bojih je bilo ujetih nad 1000 italijanskih vojakov.«

Prva nemška divizija prispela v Albanijo

Atene, 31. dec. br. (CBS). V Albanijo je prispela prva divizija nemške vojske. Prispeli so jo z letali. Divizija se je razvrstila na fronti južno od Elbasane in so nekateri njeni oddelki že prišli v stik z Grki.

Angleško mnenje o grških načrtih

London, 31. dec. s. (Reuter). V angleških vojaških krogih smatrajo, da bodo Grki sedaj na bojišču v Albaniji izvedli glavne sunke na brž v dveh smereh. Pred vsem bodo poskušali prodirati dalje od Himare ob obali proti severu, na središnjem delu bojišča na budo najbrž izvedli koncentriran napad proti Berat, od katerega so trenutno oddaljeni še okoli 25 km. Berat je važna strateška točka in za primer, da bi padel, bi bila tudi Valona najbrž kmalu v grških rokah. Za enkrat Valona še ni neposredno ogrožena.

Atene, 31. decembra. s. (Columbia BS). Izvele, da se Italijani na srednjem delu bojišča pri Klisuri in ob obali umikajo na novourjene postojanke in da organi-

zirajo novo, dobro utrjeno obrambno črto v gorovju. Po grških poročilih so Grki zajeli pri Klisuri zopet okoli 600 italijanskih ujetnikov.

Bombardiranje Soluna in Lerina

Atene, 31. dec. s. (Reuter). Italijanska letala so včeraj bombardirala Solun. Grška lovka letala so sčepila v akcijo in so napadalec pregnala. Napad je povzročil nekaj škode in nekaj človeških žrtev. Prav tako je bilo včeraj bombardirano mejo Prevesa v Epiru. Bilo je nekaj škode. Pri napadu na Lerin je bilo človeških žrtev malo in tudi škode ne mnogo.

'Tamps' o usodnem letu 1940

»Francija prihaja zopet k sebi in v redu preživlja svojo nacionalno revolucijo«

Lyon, 31. decembra. AA. (Havas). »Tamps« objavlja uvodnik z naslovom »Strašno leto« in piše med drugim: »Leto, ki se zaključuje, je bilo med najbolj žalostnimi v zgodovini Evrope. Uresničilo se je dogodka, ki jih niti najbolj drzen duh ni mogel pojmovati in jih niti največji prerok ne bi mogel napovedati. Mora se ugotoviti, da se je moralno, politično in gospodarsko obličje vsega kontinenta izpremenilo in da je stari svet ne nadomestil nov obličje. Narodi, ki so se oblikovali v teku 2000 let krščanske civilizacije, komaj lahko spoznajo svojo dušo. Vsi sistemi, na katerih je bil zgrajen novi svet po koncu vojne 1914-1918, so se zrušili. Zveza narodov je brez sledi izgubila pod udarci pogojev samih svojih graditeljev, ker se je osnovno načelo občestvene varnosti izkazalo neizvedljivo. Regionalne pogodbe, sioneče na skupnih koristih, so izginile druga za drugo. Tako je prišlo do največje nesreče, kar jih svet pozna po razpadu rimskega cesarstva.«

Pod takimi pogoji se ne sinemo niti najmanj čuditi, da svet vodi čisto nov duh, čigar ustvaritve se še ne razvijajo jasno, toda z njihovimi ugotovitvami se hoče zatrisati preteklost, ki je polna napak in zmot, ki slone na lahkem življenju narodov, kar pa je privedlo do cepitve med ljudstvi in do propada. Vsi pretresi slone na temperamentu, ki je lasten vsakemu narodu in na strašni zmešnjavi vsega človeštva, ki se boji bodočnosti, za katero nikdo ne more vedeti, kaj nam prinaša.

Francija prihaja pod vodstvom maršala Petaina zopet k sebi in v redu preživlja svojo nacionalno revolucijo, od katere pra-

Davi so italijanski bombniki napadli Krf.

Položaj Malte

London, 31. dec. s. (Reuter). V Sredozemskem morju je bila Malta še delež ol vsake nevarnosti, da bi padla sovražniku v roke, čeravno je izpostavljena sovražnim letalskim napadom. Gibraltar pa je prav za prav še vedno uporaben za angleško vojno brodogradnjo. Kot najvažnejše oporišče v Sredozemlju. Angleški korvoti vozijo nemoteno po Sredozemskem morju v Grčijo, Turčijo, Malo Azijo, itd. Dejstvo, da je sedaj Grčija v vojni, je odprlo angleškim vojnim ladjam važna grška pristanišča.

Poslanica visokega komisarja za Sirijo

Beirut, 31. dec. j. (Havas). Francoski vrhovni komisar v Levantu, general Dentz, ki je v nedeljo nastopil svoje novo službeno mesto v Bejrutu, je imel preko radia svoj nastopni govor, v katerem je med drugim izjavil:

Prijateljske zveze med Francijo, Sirijo in Libanonom ne obstajajo šele izza mandata, ki je bil Franciji izročen nad tema pokrajinama. Nasprotno je bila Francija že zmerom prijateljica in zaščitnica islama, kakor tudi vseh tukajšnjih manjšin, katerih količ veroljupnosti. Svoje visoko poslanstvo, ki ji je bilo naloženo, namerava Francija tudi v bodoče vestno izpolnjevati. Izkoriščujoč vse duhovne sile sirsko-libanonskega ljudstva, bo skušala dovesti ti dve deželi do še večjega blagostanja. Zaupanje in zvestoba, ki sta jo ti dve deželi zmerom izkazovali Franciji, se nista zmanjšali tudi sprico sedanjih težav, v katere je Francija zašla in bosta nedvomno ostali neizpremenjeni tudi v bodoče. Bodite prepričani, da je prva skrb francoske vlade zagotoviti levantensku prebivalstvu notranjo in zunanjo varnost ter mu ohraniti blagostanje v najvišji mogoči meri.

Priznanje kitajski vojski

Glasi ruske vojske o vojaškem položaju na Kitajskem. Kitajska bo še nadalje prejela angleški vojni material

Moskva, 31. dec. s. (Reuter). »Krasnaja zvezda« komentira položaj na Kitajskem ter izraža veliko priznanje kitajski armadi. List pravi, da se Kitajci ne bore sedaj več z iregularnimi četami, temveč z redno vojsko, ki šteje nad en milijon mož. Japonci imajo sicer veliko premoč v tehničnem pogledu, toda Kitajci razpolagajo z neizčrpnim človeškim materialom in tudi velika razsežnost ozemlja je njim v prid. Razvoj samostojne kitajske vojne industrije v južno-zapadnem delu države in zopetna odprtost ceste skozi Birmo bosta omogočila Kitajcem, da svojo vojsko tudi tehnično izpopolnijo. List izraža mnenje, da so se japonski načrti o vojaškem uničenju Kitajske že izjalovili.

Cuneking, 31. dec. s. (Tass). V srednji Kitajski so 28. decembra Japonci 50 km

zapadno od Nanchanga pričeli z napadom na kitajske postojanke. Boji so se nadaljevali tudi še naslednjega dne.

V severni Kitajski so v provinci Sensi v teku lokalni boji. Kitajci so odbili nekaj japonskih napadov. V južno-zapadnem delu upravnice obstreljujejo Japonci kitajske postojanke s topništvom.

Cuneking, 31. dec. s. (Reuter). Kitajci so v srednji Kitajski odbili japonski napad vzhodno od Kiangsa. Tudi v provinci Kiangsi so bili odbiti japonski napadi.

Cuneking, 31. dec. s. (Reuter). Angleška in kitajska vlada sta se sporazumeli za šestmesečno podaljšanje plačilnega spora zmerom med Anglijo in Kitajsko. Na ta način bo Kitajska še nadalje lahko prejela angleški vojni material na kredit.

Kdo je bombardiral otok Nauru

Melbourne, 31. dec. s. (Reuter). Avstralski mornarški minister Hughes je sporočil danes, da je sedaj nedvomno ugotovljeno, da je nemška ladjica, ki je bombardirala pred črni otok Nauru, pripadala pred otok pod japonsko zastavo ter je nosila tudi japonsko ime. Hughes je pripomnil, da tako postopanje močno kompromitira Japonsko z ozirom na njeno prijateljsko razmerje do Avstralije.

Spopadi na samski meji

Vichy, 31. dec. s. (Ass. Press.). Francosko kolonijsko ministrstvo javlja, da so se na samsko-indokitajski meji prišli novi incidenti, vendar ne v takem obsegu kakor prejšnji teden.

Rusija in položaj v Rumuniji

Bukarešta, 31. dec. s. (Columbia BS.). V novoletni poslanici ministrskega predsednika Antoncescu, ki pravi, da tri najmočnejše veserile na svetu štitijo Rumunijo, vidijo diplomati krogi indirektno svarilo Sovjetski Rusiji za primer, da bi hotela pokreniti kakršno koli akcijo proti ustju Dunava ali rumunskem ozemlju sploh.

Moskva, 31. dec. s. (Reuter). Vsi ruski listi poudarjajo veliko pozornost madžarsko-rumunskemu sporu in poudarjajo poročila o teh sporih pod velikimi naslovi. Listi ne priključajo pri tem simpatij za madžarsko stališče.

V snegu in mrazu se spomnite ptic!

Topniški ogenj pri Bardii

Na področju Cirenajke so še vedno v akciji samo topovi in lovka letala

Rim, 31. dec. br. (Stefani). O dogodkih v Afriki je objavilo vrhovno poveljstvo italijanske vojske v svojem današnjem 207. službenem poročilu:

Na obsejnim področju Cirenajke so bili v akciji topovi in lovka letala, ki so razpršila in s strojnimi obstreljevali sovražne motorizirane in oklopne oddelke, ki so se skušali približati našim postojankam. Bili so odbiti in prizadejana jim je bila velika škoda. Daljnostrelna topništvo in bombniki so obstreljevali in bombardirali sovražno oporišče Sollum. V noči od 29. na 30. december so sovražna letala bombardirala naša letališča v Cirenajki, a niso povzročila nikake škode ne žrtev.

Vzhodni Afriki je bilo na sudanski meji nekaj delovanja topništva in pred njih čet. Sovražna letala so bombardirala neko naše oporišče in se je eno naše letalo pri tem vnelo. Naši lovci so takoj napadli sovražnika in sestrelili dve njegovi letali.

Angleška poročila

Kairo, 31. dec. j. (AFI). Pred Bardio se vojaške akcije tako na angleški, kakor tudi na italijanski strani omejujejo še zmerom na delovanje topništva in letalstva. Angleška pehota je včeraj izvršila le nekaj krajevnih patrolnih akcij s podporo tankov in oklopnih avtomobilov. Italijanski trdnjavsko topništvo pa skuša motiti zbiranje in urejanje angleške oblegovalne fronte ki od dneva do dneva pridobiva na moči. Angleška letala neprestano bombardirajo italijanske utrdbene točke, v glavnem pa se položaj pred Bardio včeraj ni nič izpremenil.

Kairo, 31. dec. s. (Reuter). Današnji komunikacijski poveljstva angleške vojske na Bliznjem vzhodu javlja:

Libija. V Bardii italijanska garnizija, ki jo vzemirja naš topniški ogenj, še nadalje pasivno pričakuje dogodkov.

Na mejah Kenije in Sudana so se zopet udejstvovale naše izvidnice.

Cesta Kairo-Bagdad

Kairo, 31. dec. s. (Reuter). Kralj Faruk bo v kratkem otvoril novo cesto iz Kaira v Jeruzalem. To bo del velike ceste, ki bo vezala Kairo z Bagdadom. Drugi del iste ceste iz Jeruzalema v Bagdad so zgradili Angleži na lastne stroške, bodo pa potem cesto od transjordanse meje dalje izro-

Anglija in Rusija

New York, 31. dec. j. (Ass. Press.). Po informacijah iz Londona zadnji obisk sovjetskega veleposlanika Majskega pri zunanjem ministru Edenju ni bil samo vijdnostni obisk, kakor je bilo to najavljeno v uradnem poročilu, marveč sta se državni sekretarja z namenom, da se poskusijo obnoviti razgovori, katerih cilj je dovesti do zboljšanja odnosov med Anglijo in Sovjetsko unijo. Kakor je znano, uživa zunanji minister Eden v Moskvi zelo velik ugled.

»Times« pravi o sestanku med Edenom in Majskim, da je po končanem obisku veleposlanik Majski izrazil svoje osebno zadovoljstvo, da je lahko prišel v stik z Edenom ter obnovil pogajanja za zboljšanje odnosov med Sovjetsko unijo in Veliko Britanijo. Oba državnika sta ob tej priliki izmenjala misli o izgledih za poglabitev angleško-ruskega prijateljstva ter sta v tem cilju obravnavala tudi nekatere konkretne predloge. »Times« poudarja obenem, da kaže Sovjetska unija zlasti v pogledu balkanskih vprašanj nezmanjšano zanimanje, in da nikakor ne bi mogla ostati ravnodušna v primeru, ako bi hotel kdo započeti kako novo akcijo proti Balkanu.

Nov način berte proti nočnim napadom

Ottawa, 31. dec. j. (Reuter). Letalski general Dowding, bivši vrhovni poveljnik angleškega lovškega letalstva je v nekem govoru včeraj izjavil: »Trdno sem prepričan, da bo v kratkem zmožena vsa moč nemških nočnih letalskih napadov na Anglijo.«

Dowding je dopotoval v Ottawo na konferenco z visokimi častniki kanadskega letalstva. Naglasil je, da bo angleško letalstvo v kratkem opremljeno za poseben, nov način letalske borbe, v kateri bo angleško letalstvo lahko odločilno poseglo v boj s sovražnim letalstvom. Dowding je izrazil svoje prepričanje, da bo še pred pomladjo zmožena ost sistema nemškega nočnega napadanja britanskega otočja.

Pogrešan norveški parnik

New York, 31. dec. j. (AR). Norveški tovorni parnik »Talleyrand« (6732 ton), ki je plul preko Pacifičnega oceana se že tako dolgo ni vrnil v domovinsko luko, da se mora smatrati za izgubljenega.

Bili iraški vladi. Samo ta del ceste je stal trideset milijona funtov ter bo v kratkem dograjen. Cesta iz Jeruzalema v Bagdad vodi 350 milj skozi puščavo. Cesta bo velikega strateškega pomena.

Silno utrjevanje Gibraltarja

Algeiras, 31. dec. j. (Havas). V Gibraltarju z mrzlično brzino nadaljujejo utrdivna dela. V notranjosti gibraltarske pečine razstreljujejo velikanske dupline, v katerih bodo nameščeni moderni topovi, ki so bili doslej postavljeni na prostih galerijah. Prav tako v gibraltarski pečini razstreljujejo dupline, v katerih bodo zgrajena podzemeljska skladišča za živež in municijo.

Akcije angleških letal v Afriki

Kairo, 31. dec. s. (Reuter). Poveljstvo angleškega letalstva na Bliznjem vzhodu javlja v svojem nocojšnjem poročilu:

V noči od nedelje na ponedeljek so angleški bombniki napadli letališča v Gazali in Tobruku. V Gazali je bilo povzročeno mnogo požarov in sledila je velika eksplozija. Vse bombe so padle med odrezane ceste. V Tobruku je bil napad izveden do konca kljub močnemu ognju protiletalskega topništva. Vsa angleška letala so se vrnila z obeh teh poletov.

Lovska letala so včeraj nad Zapadno puščavo vršila patrolno službo, niso pa napadla nobeno sovražno letalo. Med Bardio in Tobrukem je bilo izvedenih mnogo izvidniških poletov. V nedeljo se je skupina angleških lovcev srečala z veliko formacijo sovražnih bombnikov. V bitki so bila tri italijanska letala sestreljena, več pa jih je bilo poškodovanih.

V Somalijski so angleška letala v teku ofenzivnih izvidniških poletov napadla Zeilo ter povzročila med zgradbami na letališču znatno škodo. Južnoafriška lovka letala so s strojnimi napadla letališče v Barderji v Somalijsi. Eden izmed italijanskih bombnikov na letališču je bil popolnoma uničen, več pa jih je bilo resno poškodovanih.

Včeraj so italijanska letala napadla Malto. Škoda je majhna in žrtev malo. V Albaniji je neka angleška lovka izvidnica sestrelila dve italijanski zasledovalni letali, ki sta padli v morje.

Izgube angleške trgovske mornarice

London, 31. dec. s. (Reuter). Admiralteta javlja, da je bilo v tednu do 22. decembra v pomorski vojni potopljenih skupno 15 angleških, zavezniških in nevtralnih ladij, s skupno 43.300 tonami. 15 izmed teh ladij je bilo angleških s 33.000 tonami, ostale tri pa nevtralne.

Izgube omenjenega tedna so manjše, nego običajni tedenski povpreček v dočasnem obdobju vojne, ki znaša sedaj 63.287 ton, toda neupostreževanje izgube pri evakuaciji iz Dunkerquea. Tedenski povpreček ladijskih izgub v decembru je znašal 71.000, v novembru pa 86.000 ton. Admiralteta pa dodaja temu poročilo svarilo, da je mogoče smatrati grožnje s strani podmornic premagano šele tedaj, če bo izboljšanje, ki ga kaže zadnje poročilo, trajalo eden ali dva meseca.

Sestreljena nemška in angleška letala

London, 31. dec. j. (Reuter). V teku letalskih akcij v tednu, ki se je končal z 28. decembrom, je nemško letalstvo nad Anglijo izgubilo v celoti 7 letal, dočim angleško letalstvo v bojih nad Veliko Britanijo ni izgubilo nobenega svojega lovškega letala. V okviru široke razpredenih napadov nad Nemčijo in zasedenim ozemljem pa je angleško letalstvo v tem tednu izgubilo 5 svojih bombnikov.

Novozelandske vojaške priprave

Wellington, 31. dec. s. (Reuter). Novozeelandski ministri predsednik Frazer je objavil novoletno poslanico narodu, v kateri pravi, da bo moral Novi Zeland leta 1941 prevesti nase ogromne napore, da na ta način najbolj izrazi svoje obdovanje in zaščito Angliji. Novi Zeland bo moral čim bolj izpopolniti svoje vojaške priprave ter storiti vse, da pripomore k skupni zmagi v vojni.

Delna uvedba samouprave na Holandskem

Berlin, 31. dec. j. (DNB). Prizadevajoč si čim preje in v čim večji meri vzpostaviti normalne prilike na Holandskem, je nemški državni komisar za to pokrajino Seyss Inquart s posebnim odlokom uvedel samoupravo v nekaterih avtonomnih holandskih provincah, mestih in vaseh. Do gotove mere je, odgovarjajoč potrebam, še zmerom ostala v veljavi nemška vojaška uprava.

Angleška podmornica pod nemško zastavo

Nemški listi objavljajo občrna poročila o angleški podmornici »Seale« ki plove sedaj pod nemško vojno zastavo. Podmornica »Seale« ima 2140 ton in je bila zgrajena leta 1935. Oborožena je bila z enim topom kalibra 102 mm in 2 protiletalskima strojnima. Imela je 6 cev za lansiranje torpedov. Njeni stroji so razvijali okoli 3300 konjskih sil. Posadka je štela 55 mož. Posebnost podmornice »Seale« je bila v tem, da je lahko nosila na krovu 120 min.

Ko je letos maja mesca poлагala podmornica »Seale« mine pred nekimi nemškimi pristanišči, bo jo opazila nemška letala ter jo težko poškodovala. Podmornica se je morala zato dvigniti na morskno gladino, kjer so jo potem zale odrednice nemške vojske. Posadka je bila ujeta, poškodovano podmornico pa so zavlekle nemške vojske ladje v neko nemško pristanišče. Po osemih mesecih so jo sedaj toliko popravili, da so jo lahko uvrstili v flotilo nemških podmornic. Tako oper na sedaj »Seale« pod nemško zastavo na Atlantiku proti angleškim ladjam.

Bojišča v Sredozemlju

Nj. Vis. kneginja Olga prebivalstvu Jugoslavije

Govor po radiu ob otvoritvi »tedna zimske pomoči«

Beograd, 31. dec. br. Nj. Vis. kneginja Olga je noć z naslednjim govorom po radiu otvorila teden zimske pomoči:

»Prevzela sem dolžnost, da v teh dneh borbe in izkušnje za človeštvo storim vse, kar je v moji moči, da se siromašni svet naše drage domovine preko zime prehrani, ogreje in obleče. Prevzela sem to dolžnost v globokem prepričanju, da mi boste vsi z razumevanjem pomagali. Bolj kakor kdaj prej je danes potrebno, da nudimo roko in podporo onim, ki jih je usoda pogrnala v bedo in siromaštvo.

Ko pošiljam ta svoj apel vsem državljanom Jugoslavije, se zavedam, da govorim tudi iz Vaših src. To ste dokazali včeraj in to boste dokazali danes in v bodoče, če bo potrebno. Globoko sem prepričana, da bodo vsi rodoljubi storili, kar jim nalagata človečnost in nacionalna dolžnost do nepreskrbljenih siromakov.

Po tej poti apeliram na vašo plemenitost in vas pozivam, da doprinesete vsak svojo žrtev in svoj prispevek za zimsko pomoč. Akcijski odbor za zimsko pomoč kraljevine Jugoslavije organizira v sodelovanju z vsemi nacionalnimi, socialnimi in humanitarnimi društvi v času od 31. decembra do 5. januarja po vsej državi zbirke za zimsko pomoč. Moja želja je, da bi bila to najlepša manifestacija viteških vrlin naše rase.

Teden naša srca naj ne bodo zaprta za stiske naših sodržavljanov in naše misli naj bodo usmerjene po naukih našega odrešenika Jezusa Kristusa, čigar rojstvo te dni slavimo. Naj vsak po svojih razmerah in po svoji vesti prispeva za siromake svojega kraja ter s svojim prispevkom zadosti svoji dolžnosti do Boga in naroda. V času teh svetih praznikov nudimo uteho, mir in spoštovanje onim, ki trpe.

Pomagajmo in glejmo, da bi novo leto prineslo veselje tudi našim siromakom ter da tako prožimo dokaz naše

stusa, čigar rojstvo te dni slavimo. Naj vsak po svojih razmerah in po svoji vesti prispeva za siromake svojega kraja ter s svojim prispevkom zadosti svoji dolžnosti do Boga in naroda. V času teh svetih praznikov nudimo uteho, mir in spoštovanje onim, ki trpe.

Pomagajmo in glejmo, da bi novo leto prineslo veselje tudi našim siromakom ter da tako prožimo dokaz naše

moralne sile in globoke vdanosti do naroda in njegove bodočnosti. Naj nam Bog pomaga pri tem delu!»

Sedma kuhinja zimske pomoči v Beogradu

Beograd, 31. decembra. a. Danes dopoldne ob 10.30 je bila v prostorih humanitarnega društva »Vskandani kruh« otvorjena sedma kuhinja zimske pomoči v Beogradu. Otvoritvi je prisostvovala Nj. Vis. kneginja Olga v spremstvu dvorne dame ge. Olge Lozanić. Pri vstopu sta Nj. Vis. kneginjo pozdravila pomočnik maršala dvora dr. Babić Djalski in ordonancijski oficir Nj. Vel. kralja kapetan Nikola Pomorisac. Otvoritvi so dalje prisostvovali ministri socialne politike dr. Budisavljević, soproga predsednika ministrskega sveta ga. Mara Cvetković, beograjski župan Tomić beograjski komandant armijski general Milorad Petrović, šef centralnega prebirača Milojević, kakor tudi predstavniki naših humanitarnih in socialnih ustanov. Nj. Vis. kneginjo Olga je pozdravil župan Tomić, ki je v svojem govoru med drugim rekel:

»Želim poudariti, da je tudi ta kuhinja, kakor vse druge, delo Vašega Visočanstva v korist tistih, za katere ste vi imeli vedno tako mnogo razumevanja.«

Potem so kneginjo Olga pozdravili zastopniki Rdečega križa in društva »Vskandani kruh«. Kneginja je izrazila svoje zadovoljstvo nad ureditvijo in organizacijo kuhinje in bila navzoča pri prvi razdelitvi hrane siromakom. Toplo pozdravljena od navzočih je potem zapustila prostore kuhinje Veliki kotli, ki so v tej kuhinji, so dar Nj. Vis. kneginje Olge.

Dr. Oton Pirkmajer:

NEKAJ MISLI OB NOvem LETU

Marsikaj bi bilo treba povedati. Nebroj problemov je aktualnih. Zato je treba skrbno prebrati, da se ustavimo, pri zadevah, ki nas danes najbolj teže. Predvsem vsakdanji kruh. Primam življenja, dela, filozofije, najprej je življenje, šele potem vse drugo. Zdi se da nas čaka huda preizkušnja. Ali jo bomo prestali? Na nas samih je, predvsem na onih ki danes vedtijo in oblačijo. Za življenje je potreben

v prvi vrsti kruh.

Prehrana je odvisna od produkcije, odnosno od razpoložljivih zalog življenjskih potrebčin in od organizacije porazdelitve teh potrebčin na prebivalstvo. Pri tem predstavljamo, da je potrebno materialno spodbuditi nabaviti si dostojne mu življenjske potrebščine. Ta sposobnost je problem zane.

Gotovo v normalnih razmerah nima smisla po toči zvoniti. Danes se pa moramo vendar vprašati, ali je bilo storjeno vse, da se zagotovi

čim večja domača proizvodnja življenjskih potrebčin

Za potekajoče leto je razmišljanje o tem manj aktualno, toda mi hočemo živeti tudi še bodoča leta. Brez ovinkov je treba priznati, da je bilo mnogo zamujenega. Večina obstojnih ukrepov prihaja prepozno. Ali res ni mogoča nobena veličastna akcija za povečanje domače produkcije hrane? Zakaj takamo? Saj je vendar jasno, da je prehrana prvo, in da je skoro vse drugo danes in jutri podrejena pomena.

Nekaj vprašanj sili v ospredje. Ali smo za prihodnje leto izkoristili sleherni kosček zemlje, ki se da porabiti za proizvodnjo živil? Ali smo storili vse, kar zahteva sodobno izkoriščanje zemlje, da

dosežemo kar največji pridelek?

Kaj smo storili za propagando in pouk pravih in učinkovitih gncenja med širokimi kmetijskimi sloji? Ali je poskrbljeno, da bo naš kmet pravilno cenil vrednost domačega gnojja njegovega pridobivanja in zbiranja? In umetna gnojila? Zakaj ustvarjajo sijajne rezultate v drugih državah, mi pa se desetletja nismo premaknili s povprečja žitne proizvodnje za pol metrskega stota naprej.

To je zlasti v Sloveniji najnujnejše in najvažnejše polje udejstvovanja za javno upravo in tudi za zasebno pobudo. Ali je treba, da še danes uvažamo v Slovenijo mnogo tisoč vagonov žita, ki bi lahko na domačih 830.000 ha obdelane zemlje pridelali vso doma potrebno krušno zrnje in še mnogo pridevkov za izvoz? Morda poročajo, da se je praz v tem pogledu ni storilo več. Manjkali so psihološki in gospodarski pogoji za to. Vendar moramo priznati, da se je mnogo opustilo in grešilo. Ta pogrška pa ne opravičuje omaloževanja naše kmetijske proizvodnje v dobi, ko postaja ta proizvodnja rentabilna in je zato mogoče uporabljati tudi držje in bolj intenzivne metode pridelovanja. Bojim se, da smo vse premale aktivnosti in da nas utegne še glava boleti. Če kdaj, je danes nujno potrebno, da se preko vseh pomislekov in izgovorov store

radikalni ukrepi za pospeševanje kmetijstva

Če ne gre s poziv in s poukom opravičuje doba, v kateri živimo, tudi najstrožje sankcije, da se čim bolj zagotovi bodoča prehrana prebivalstva. Saj je jasno, da življenje cele pokrajine ne more biti odvisno samo od dobre volje producentov. Kadar gre za bit ali ne biti mora vsakdo storiti svojo dolžnost do najvišje mere. — Drugi problem je

draginja.

Ljudje so marsikd mnenja, da je baš oblastveno določanje cen raznim življenjskim

potrebčinam prineslo porast cen. Treba je imeti pred očmi, da so se krajevna oblastva znašla v jako težkem položaju, ker so jim mnogokrat manjkale osnove za pravično določevanje cen. Zlasti je škoda, da se niso pravočasno povsod popisale zaloge blaga in ugotovile nabavne cene. Konzumenti so bili zaradi tega oškodovani, ker se pri določitvi prodajnih cen niso upoštevale te zaloge, temveč so se za vse blago upoštevali zgolj bodoči produkcijski oziroma nabavljajni stroški. Izgleda, da so naša oblastva kar prehitro osvojila načelo, da pri določitvi cen odločajo samo bodoči nabavni stroški za dotično blago. Tu je treba najti rešitev, pravično za kupca in prodajalca.

Čudno se zdi, da naša država pred ostalimi evropskimi državami prednjači glede prarasta indeksa cen. Mislim, da za to ni megleče najti stvarnega opravičila. Zal, nismo znali doseči, da bi se obdržala

kupna moč našega denarja,

država pa tudi ni storila kaj prida, da bi pobijala defizitet glede njega in preprečila pojave, ki so našemu narodnemu novcu silno škodovali. Tudi še danes je čas, da se ugled našega denarja v notranjosti države popravi in njegova kupna moč dvigne. Zato država ne sme stopiti v začarani krog ter z neprimernim zviševanjem cen monopolskih predmetov, prevozne tarife, trošarin in prometnega davka sodelovati pri nadaljnjem porastu cen. Nasprotno, nujne življenjske potrebščine je treba opustiti trošarin in olajšati vse davščine na trošne predmete, ker nesorazmerno hudo zadenejo majega človeka. Gre za problem, ki ga je treba z vso resnostjo obravnavati in pravično rešiti. Gotovo je, da država rabi vedno več materialnih sredstev, vendar se morejo najti drugi davčni viri in nova pota, ki bodo bolj pravično delila bremena med dopolnjalce. In najti se dajo. Vsaka doba ima svojo konjunkturo in fiskalni viri se morajo prilagoditi taki konjunkturi. Današnja doba zahteva mnogo praznosti in ne prenaša birokratične okostenosti.

Naj omenim še pojav, ki je tudi značilen za današnje dobo. Kljub težkim življenjskim pogojem in manj ugodnim priložnostim prilikam

se manj dela

Zdi se, kakor da se ljudje nikdar niso tako izogibali dela kakor danes. Tudi na deželi se je to zlo razpaslo. Mnogi kmetovalci obupavajo, ker kljub vsemu prizadevanju ne morejo dobiti skrbnih poslov in delavcev. Mislim, da se tudi tu ne bomo mogli izogniti izrednim ukrepom. Najti bo treba pota in sredstva, da bo vsakdo izkoristil čas, ki je odmerjen delu, tako da se bo dosegel kar najboljši učinek. Pomagati morata zlasti vzgoja in propaganda. Kult dela je treba organizirati kar najbolj smotrno. Dobro delo je najboljša valuta. Nikdo si danes ne beli gave, al ne bi mogli z boljšim delovnim uspehom pobiti draginje, čeprav je naravno, da pri istem delovnem učinku povišanje mezd podraži izdelek, medtem ko bi se večji delovni učinek pocenil. To vprašanje gotovo zasluži več proučevanja.

Končno je treba še opozoriti, da lahko pobijata težke čase in zlasti draginjo tudi štednja in

Smotrna izraba potrebčin

Tu so na žalost potrošniki prepuščeni povsem samim sebi. Nikdo danes ne vpraša, ali je smotrno, da se ta ali on predmet proizvaja in ali res prinaša kak materialno ali idealno korist. Koliko nekoristnih, celo škodljivih stvari se producira, samo da se neukemu potrošniku izhva denar iz žepa. Zakaj na primer se dopušča produkcija raznih kemičnih pralnih sredstev, o katerih se ve, da uničujejo blago? Zakaj se danes pri tolikem pomanjkanju volne,

bombaža in drugih tekstilnih surovin dopušča izdelovanje raznega man; vrednega in čisto neuporabnega tekstilnega blaga, ki je s pomočjo apature, škrobljenja ali drugih procedur pripravljeno za namenom, da zapolje kupca ter mu gmotno škoduje?

Navajam ta primer, da se vidi, kako se premalo brigamo za potrošnika. Prepuščen je sebi, a ravno v današnji izredni dobi je potrebna

posebna zaščita konzumenta

Morali bi imeti ustanovo, ki bi se bavila s tem važnim problemom, ter daja a strokovna mišljenja in nasvete in pobude pa tudi sprejemala pritožbe, odredjala preiskave in ugotovitve ter sodelovala s pristojnimi oblastmi pri pobijanju draginje, spekulacije in drugih izraslov današnje težke dobe.

Priznavam, da se problemu kater h sem se dotaknil, ne dajo lahko rešiti. Tudi vem, da predlogi niso podrobno izdelani, saj tu niti ni mesto za to. Napisal sem jih, ker smatram, da je treba v današnji dobi

mobilizirati sodelovanje čim širše javnosti,

ki naj razmišlja svetoje in pomaga oblastvom, ki morajo voditi upravo tako, da bomo premagali težke čase in bomo če bo potrebno, pripravili tudi za še večje stiske. Zavedam se dobro, kako težke so naloge in kolika je odgovornost, ki je naložena danes upravi. Ne verjamem pa, da je mogoče priti do cilja brez sodelovanja javnosti. V tem vidim veliko vrzel ter ne razumem, da bi hotela uprava nositi odgovornost brez sodelovanja ljudstva, oziroma njegovih predstavnikov. Taki zastopstvo bi bilo gotovo aktiven činitelj za vodstvo uprave, poleg tega pa tolažnik in tolaž za širše sloje prebivalstva. Nobena administracija ne more delovati uspešno brez narodne iniciative in kontrole. Obogaj nam je treba zlasti danes.

Naj te noveletne misli dajo pobudo poklicanim činiteljem, zlasti tudi našim strokcnjakom, da s svojimi pobudami in načrti pomagajo naši slovenski zemlji z težke stiske! Začetek leta je. Časi so taki, da ni dovolj, ako si poželim srečno novo leto. Treba je novih načrtov, nove krepke volje, novih naporov in resnične smotrne dela, ako naj srečno prebremo nastopajoče leto.

Odprava mestnih doklad na Hrvatskem

Zagreb, 31. dec. o. Danes je bila objavljena naredba bana o izvajanju proračuna banovine Hrvatske za leto 1941. Proračun znaša 1.827.273.000 din in je za 377 milijonov din večji od dosedanjega. V novem proračunu so v glavnem povišani materialni izdatki, tako da je sedaj razmerje med materialnimi in osebnimi izdatki mnogo ugodnejše. Materialni izdatki so povišani v glavnem za kmetko gospodarstvo, veterinarstvo in socialno skrbstvo, osebni izdatki pa so povišani predvsem v prosvetnem resoru.

Istočasno je bila objavljena naredba o spremembi in dopolnitvi zakona o neposrednih davkih. Po tej uredbi je mestnim občinam zabranjeno uvajati doklade na neposredne davke. V nadomestilo za ta dosedanj viri dohodkov so dobile mestne občine pravico, da smejo uvesti lastni neposredni davek na zemljišča, kar predstavlja novost v naši finančni politiki.

MAL' POLOŽI DAR DOMU NA OLTAR!

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima očito vse, ki trpe na astmi, katarju pljučnih vrhov, zastarcelni kašlju, zaslužnosti, dolgotrajni hripavosti in hripi, a doslej še niso našli zdravlila. Vsi taki bolniki dobe pri nas

POPOLNOMA BREZPLAČNO KURZ S SLIKAMI izpod peresa dr. med. Guttmanna. — Treba je pisati samo karto (frankirano z 2 din) a točnim naslovom na: PUHLMANN & Co., Berlin 614, Müggelstrasse Nr. 25-25a.

Odobreno od min. soc. pol. sanitetsko oddeljenje S. br. 2416 od 12. XII. 1936

Delo Sokola v Sloveniji

Pred tedni smo orisali veliki vzpon, ki ga je doseglo sokolstvo v Jugoslaviji postavilo 1. 1936 v znani sokolski Petrovi petletki. Današnji članek hoče ob zadnji štiri leta, ko je izvajalo petletni načrt, ki si ga je za svoje delo prestopu v novo leto, v katerem bo Petrova petletka potekla, prikazati ogromno delo, ki ga je opravil Sokol tudi v Sloveniji.

Znano je dejstvo, da obsega sokolska Petrova petletka (SPP) sama izredna dela, ki jih naj sokolstvo izvrši v razdobju od 1936—1941. Udejstvovanje je povsod prilagojeno razmeram in potrebam pokrajine, zato je v raznih predelih države dokaj različno. Na jugu je n. pr. delovni načrt zajel vsa mogoča področja javnega udejstvovanja od pogozdovanja ter sejanja trte in sadnega drevja pa preko kopanja vodnjakov in ustanavljanja javnih knjižnic, tja do zidanja novih sokolskih in združenih domov v Sloveniji pa je javno delovanje in društveno življenje tako razčlenjeno — skoro za vsako stvar imamo posebne organizacije, da sokolstvo ni moglo in mu tudi o. bile potrebne posegati izven ožjega sokolskega področja

Domovi in telovadišča

Redno delovanje sokolskih enot v Sloveniji obsega predvsem telovadbo. Vsi vemo, da se da s koristjo in pridno izvajati telesna vzgoja samo v niašč za t. zgrajenih prostorih, v telovadnicah in na telovadiščih. Zato se je velike številce društev odločilo, da si v okviru petletke postavijo svoj dom ali vsaj omogoči pričetel pravilno zasnovane gradbene akcije. Do danes so bila prizadevanja naših edinic nad vse uspešna: zgrajenih je bilo v času petletke že 23 domov, 9 jih je bilo povečanih, 1 je še v delu, za 13 je kupljeno zemljišče, 6 edinic pa si je ustanovilo gradbeni sklad, ki jim bo sčasoma omogočil pridobitev lastne strehe. Nadaljnjih 10 edinic si je postavilo nalogo, da občutno zmanjšajo dolgove, ki so jih morale napraviti zaradi vspešne zgraditve doma. Tako vidimo, da je skupno 62 edinic v Sloveniji na več ali manj uspešen način započelo in večinoma tudi dovršilo nad vse pomembna dela, ki pričajo, da je življenjska moč našega sokolstva izredno velika.

K vsakemu sokolskemu domu spada tudi telovadišče za telovadbo na prostem. V tem pogledu se edince v Sloveniji napravi- ludi velik korak naprej v okviru SPP: 31 jih je kupilo zemljišče in ga preuredilo v telovadišče, 2 društvi se nimata dovolj sredstev za preureditev na razpolago, 1 edinica, ki je že poprej imela lastno zemljišče, ga je sedaj preuredila v pravilno opremljeno telovadišče.

Udejstvovanje na sportnem in prosvetnem področju

Z razširjenjem sokolskega udejstvovanja na razne sporte so se mnoge edince odločile k ustanovitvi raznih zadernih odsekov. Zlasti smučarstvo in različne tekmovalne igre so med sokolstvom jako razširjene in je predvsem sokolstvo omogočilo sistematično gojitev teh panog v najširših slojih. Zadnja leta smo dobili tudi priložnost, da se bolj udeležujemo v kolesarstvu in streljanju. Zato si je 28 edinic ustanovilo strelske, 36 edinic pa kolesarske odseke. Tudi 7 novih strelšč smo dobili v okviru SPP.

Razmere na podeželju zahtevajo pa tudi udejstvovanja sokolskih društev na prosvetnem področju. Ni bilo zategadelj malo edinic, ki so svoje napore v okviru SPP usmerile v to stran. Potrošile so mnogo sredstev za ureditev gledaliških odrov nabavo raznih glasbil, ureditev knjižnic in čitalnic, ustanovitve lutkovnih odrov itd. Poročila, ki so v tem pogledu na razpolago, pravijo, da je bilo ustanovljenih 7 gledaliških odsekov in dva lutkovna odra; prav tako tudi po dva godbena in pevška odseka. Gotovo je, da bi bilo tega še več, pa saj je znano dejstvo, da ima skoraj vsako sokolsko društvo že svoj odred knjižnico, čitalnico itd. Izdatki za že obstoječe ustanove pa ne spadajo v program SPP, temveč med redno delo.

Imamo tudi primere, da so mnoge edince razvile svoje priprave, ker so smatrale v sedanji dobi za primerno, da pojačijo tudi svoje slavnostne znake, vidne javnosti ob raznih prilikah. Takih društev navaja statistika kar 38. Ponekod so se zopet zaobljubili, da bodo povečali število slavnostnih krojev. Kolikor je od sedaj znano, je tudi to delo dokaj uspešno končano, saj se je število krojev povečalo pri članih za 400, pri članicah za 100.

Ostala dela

Razen navedenih del, ki predstavljajo prav gotovo znaten gospodarski napor sokolstvo v Sloveniji, znanamujemc še nekaj drugih ukrepov ki sodijo v okvir SPP. Tako je zgradila Jugoslovanska sokolska matična, znana zadruga za dobave sokolskih potrebčin v Ljubljani, v Kranjski gori okrevališče »Petrovo«, znano zaradi svoje ljubke lege; mariborsko sokolstvo pa je istotako obogatilo prelepo Pčercje s svojimi »Mariborsko sokolsko kočjo«, ki je tudi že nad leto dni v obratovanju. Na gospodarskem področju sta poizkusili župi Kranj in Maribor z ustanovitvijo kreditnih združenj; obe zadruzi sta mislili seveda prvenstveno samo za sokolske edince in članstvo, vendar kažeta dovoljno delavnost in sta že marsikje tvorno posegli v sokolsko življenje pri gradnji sokolskih domov. Zeleni bi bilo, da bi tudi ostale tri župe v slovenskem sokolskem zboru prej ali slej osnovala vsaka svojo kreditno zadrugo in tako usmerile skupni sokolski denar v korist edince.

Končno ne smemo pozabiti tudi onih sokolskih društev, ki so postavila spomenike, oziroma odkrila spominske plošče blagopokojnemu Viteškemu kralju: Aleksandru I. Zednitalju v večini njegov spomin.

Tudi ona so izvršila ta pietetna dela v okviru SPP, poznani redovom z zgled.

Druga petletka

Se marsikaj bi se dalo napraviti, toda sredstva, ki z njimi razpolaga naše sokolstvo ne zadostajo za velike načrte. Pripravi se bomo kar morali na drugo sokolsko petletko, ki naj nadaljuje z deli iz prve SPP in doprine nove dokaze o pozitivnem stremeljenju sokolstva v prid naroda in države.

Nikakor ni napačno, da mimogrede omenimo, kako nujno bi bilo potrebno, da vsaj Ljubljana in Maribor dobita neke primerne prostore za vadijske tečaje, ki postajajo vedno bolj potrebni z ozirom na vedno večji razmah sokolskega delovanja med ljudstvom. Slišali smo že o tem nekaj besed in upamo, da se bodo v drugi petletki uresničile.

Stanje sokolstva v Sloveniji

In kdo je izvršil pri nas vsa ta nešteta velika dela? Bratje in sestre! Čestokrat smo sicer v zadnjih časih slišali: nepremišljene trditve, ki so vedele povedati, da sokolstvo v Sloveniji ne deluje tako kakor bi moralo, toda evo dejanj in po teh naj vsi — poklicani in nepoklicani — sodijo. Vsekakor pa bodi na tem mestu na kratko navedeno še stanje sokolstva v naši banovini.

V Ljubljani je 10 sokolskih društev, v Mariboru štiri, v Celju dve. Skupno imamo v Sloveniji 199 društev in 75 čet, torej 274 edinic, ki štejejo 16.617 članov, 6.64 članice, med njimi 3036 telovadcev in 1630 telovadk. Mladinski oddeki izkazujejo 29.9 naraščajnikov, 2190 naraščajnic, 5178 moške in 4943 ženske dece; skupno imamo torej v naših petih župah okoli 20.000 telovadecih, vseh pripadnikov pa okrog 40.000!

Ali vas zanima, kje telovadijo društva? Od 274 edinic ima 95 svoj lastni že dograjeni sokolski dom, nekaj pa je društev, ki so sokolski in Narodnih in sličnih domov. Lahko rečemo, da je skoraj polovica vseh sokolskih edinic že pod svoje strehe; prepričani smo, da bo v drugi petletki to število naraščalo daleč nad polovico. Lastna telovadišča ima že 115 ali tudi skoraj polovica edinic. Za pravilno vzgojo delo po telovadnicah in telovadiščih skrbi 942 vadičeljev in 545 vadičeljic.

Sokolska Petrova petletka je sicer na svojstven, toda nad vse učinkovit način odjeknila med Slovenci in njihovimi sokolskimi edinicami. Osamosvojitve lahko nazovemo vse skupaj. Prepričani pa smo, ako bi naša glavna skupščina sklenila nadaljevanje izrednih del z drugo petletko, da bodo naše edince zopet vse storile svojo dolžnost in sicer to pot pod geslom: vzajemna pomoč pri gradnji domov, pri nakupu telovadišč in pri pravilni opremitvi vseh prostorov za sokolsko delo.

Napredovanja v generaliteti

Beograd, 31. dec. p. Službeni »Vojni list« je objavil ukaz o napredovanjih in odlikovanjih velikega števila aktivnih in rezervnih oficirjev. Za armijskega generala je napredoval komandant konjenice divizijski general Aleksander Stojanov, za divizijske generale pa generalstabi brigadni general Zarko Majstorović in pešadijski brigadni general Milorad Radović.

Vihar vrgel deset vagonov v prepad

Zagreb, 31. dec. o. Na Lšici progi se je pripetila nenavada nesreča. V pretekli noči je spet divjala silna burja. Okrog 22. je vozil iz Splita tovorni vlak proti Zagrebu. Med postajama Vrhnove in Plaško je vlak zajel silen vihar, ki je bil tako močan, da je deset natovornih vagonov dvignil s tira in jih treščil v 15 m globok prepad ob progi. Vagoni ki so bili natovoreni z raznim blagom, so se razbili, blago pa se je raztreslo. Dasi proga sama ni hujše poškodovana, je po naročilu železniške direkcije na tem delu proge ustavljen ves promet, ker bi vihar utegnil treščiti v prepad tudi osebne vagonne. Promet se vrši sedaj na eni strani do Vrhnove, na drugi strani pa do Plaškega.

Akademik Dušan Petrič, čigar razstavo bodo danes dopoldne otvorili v Obecnolovi galeriji na Gospodarski cesti

Povišanje državnih trošarin

Ministrski svet je na predlog finančnega ministra izdal uredbu o izpremembah in izpopolnitvah zakona o državnih trošarinah. Z uredbu, ki stopi v veljavo 1. januarja 1941., se povejšajo državne trošarine na vse trošarinske predmete, in sicer takole:

- 1) na sladkor, pridobljen iz sladkorne pese ali trsa v kockah, v sipi, v prahu ali v stožcih od 7.50 na 9.50 din za kg; na ostali sladkor iz sladkorne pese ali trsa, surov ali rafiniran, razen sirupa, ki ga ni mogoče porabiti za živila, od 7 na 9 din za kg, na vse druge vrste sladkorja od 4 na 5 din za kg;
- 2) na kavo od 10 na 15 din za kg;
- 3) na pivo od 7.50 na 10 din za hektolitrsko stopnjo ekstrakta;
- 4) na vino od 1 na 2 din za liter, na fino vino od 3 na 5 din za liter, na šampanjec od 10 na 15 din za liter;
- 5) na ekstrakte, esence, eterična olja z alkoholom od 30 na 60 din za kg;
- 6) na električni tok za razsvetljavo od 0.70 na 1 din od kilovatske ure;
- 7) plin na razsvetljavo od 0.20 na 0.30 od kubne metra;
- 8) na žganje od 10 na 16 din od hektolitrske stopnje;
- 9) na očetno kislino od 4 na 8 din od kilograma 100 odstotne jakosti;
- 10) na mešanico bencina s spiritom od 2.50 na 3 din za kg, od tega pripade državi blagajni 2.50 din, državnemu fondu za javna dela pa 0.50 din;
- 11) na plinska olja od 0.40 na 1 din za kg;
- 12) na mazilna olja in masti za mazanje od 2 na 2.50 din za kg;

Racioniranje prodaje pšenične moke

Že pred dnevi smo objavili odredbo ban dravske banovine, ki vsebuje predpise o prijavi zaloga žita in moke in o prijavi novih nakupov. Po tej odredbi bo Banovinski prehranjevalni zavod (Prevod) do 1. januarja 1941. sporočil vsem občinam preskrbovalnim uradom, kakšna mesečna količina moke in posebej pšenične moke je določena za njihovo območje. Občinski preskrbovalni uradi pa morajo do 10. januarja določiti, kakšne količine mlevskih izdelkov, zlasti pšenične moke, pripadajo posameznim pekarjem in trgovskim obratom na drobno, ki oddajajo na njih območju mlevske izdelke potrošnikom, pri čemer je upoštevati, kje se bodo posamezni potrošniki po izraženi želji oskrbovali, odnosno kje so se doslej oskrbovali.

4 kg pšenične moke na mesec in osebo

Odredba o oskrbovanju s pšenično moko, ki jo je ban izdal na osnovi čl. 2. uredbi o ureditvi blagovne prodaje, določa naslednje:

Od 1. januarja 1941. morajo vsi potrošniki mlevskih izdelkov iz pšenice (pšenične zdrobe, bele in enotne krušne moke ter testenine) kriti svoje potrebe praviloma le v trgovinah, v katerih so jih krtili pred septembrom 1939. Le izjemoma smejo prodajati trgovine mlevske izdelke iz pšenice tudi potrošnikom, ki pred septembrom 1939 niso kupovali moke v njeni prodajalni območju svojega rednega blagovnega oddajalca, kjer so včlanjeni.

Pri 1. januarju ne sme oddati nobena trgovina istemu oddajalcu na mesec več mlevskih izdelkov iz pšenice, kakor toliko, da bo odpadlo na mesec in vsako osebo:

- 2 kg mlevskih izdelkov na vsakega otroka do 6 let;
- 3 kg na vsakega otroka v starosti od 6 do 14 let;
- 4 kg na vse ostale osebe, razen težakov;
- 5 kg na vsakega delavca, ki je zaposlen pri težkih ročnih delih (na primer rudarji, drvarji, stavbni delavci, težaki in drugi).

Preostala potreba po moki se mora kriti z mlevskimi izdelki iz koruze in drugih žitaric. Ti mlevski izdelki se smejo prodajati prosto.

Vsako prodajo mlevskih izdelkov iz pšenice vpisujejo trgovine v beležnico, ki jo vodijo v obliki dnevnika. Iz te beležnice

Povišanje davka na poslovni promet

Kakor smo že včeraj poročali, v enem delu naklade našega lista, je ministrski svet na predlog finančnega ministra predpisal uredbu o spremembah in dopolnitvah zakona o davku na poslovni promet od 31. januarja 1922 in zakona o skupnem davku na poslovni promet od 12. julija 1930. Po tej uredbi se stopnja splošnega davka na poslovni promet poveša od 2.5 na 3%, luksuzni davek, ki se plačuje poleg splošnega davka na predmete iz posebnega seznama, pa se poveša od dosedanjih 12, 15 in 20% na 12, 20, 25 in 40%.

Na koncu četrtega odstavka § 9. zakona o skupnem davku na poslovni promet se doda nov odstavek, ki pravi: Davčni zavezanci, ki prodajajo blago na drobno neposredno konsumentom in morajo za to blago plačati davek na poslovni promet, morajo odlej namesto knjig in evidence voditi račune o podrobnih prodajih tega blaga. Uredba stopi v veljavo s 1. januarjem.

Splošni davek na poslovni promet, ki je tudi osnova za določitev skupnega poslovnega davka, je znašal prvotno 1%; leta 1932 je bil povešan na 2%, lani pa na 2.5%, sedaj pa na 3%. Luksuzni davek, ki se plačuje poleg splošnega davka na blago iz posebnega seznama, je znašal prvotno 10%, pozneje 12%, lani pa so bile določene za posamezne predmete iz seznama luksuznih predmetov povešane stopnje od 12 na 20%, od 15 na 25% in od 20 na 40%.

13) na surovo nafto in ostanke nafte od 0.40 na 1 din za kg;

Popis zalag

Po § 16. spremeni uredbu se bodo popisale zaloge vseh trošarinskih predmetov na dan 1. januarja. Maloprodajalci so dolžni prijaviti finančni kontroli vse svoje zaloge trošarinskih predmetov po stanju na dan 1. januarja. Opuščanje prijave ali netočna prijava se bo smatrala za tihotapstvo in se bo kot takšno kaznovala. Količine trošarinskih predmetov, ki so 1. januarja na poti, so prejemniki dolžni prijaviti takoj po sprejemu.

Na popisane količine trošarinskih predmetov se mora plačati razlika na povšeno trošarino najkasneje do 31. januarja. Na sedežu finančne kontrole se mora izročiti prijava neposredno, v drugih krajih pa po pošti, priporočeno s povratnim receptom. Vsaka prijava mora vsebovati podrobno navedbo vrste in količine posameznega trošarinskega blaga.

Po členu 15. uredbu je izmenjena točka 14. § 72. zakona o državnih trošarin, ki se nanaša na plačilo kontrolne odškodnine za denaturiranje trošarinskih predmetov. Ta odškodnina znaša od 1. januarja dalje: 1) za spirit, namenjen za proizvodnjo kisa, 4 din od hektolitrske stopnje, 2) za spirit, določen za industrijske svrhe 2 din od hektolitrske stopnje, 3) za spirit namenjen za gorivo 1 din od hektolitrske stopnje (doslej 0.50 din). Za denaturiranje in denaturiranje spirta, mešanega z bencinom, se ne plača kontrolna odškodnina. Za vse ostale trošarinske predmete se plačuje za denaturiranje ali barvanja po 1 din za kilogram v korist splošnega kontrolnega fonda davčnega oddelka finančnega ministrstva, ki se bo v to svrhu ustanovil.

mora biti razvidna količina mlevskih izdelkov iz pšenice, ki so jih ti obrati prodali. Prav tako beležnico vodijo pekarne za vsa moka, ki jo dajejo dnevno v peko.

Banovinskemu prehranjevalnemu zavodu je poverjena kontrola nad potrošnjo moke v dravski banovini. Gornja odredba je objavljena v »Službenem listu« od 1. januarja 1941.

Enotni kruh iz 40% pšenične in 60% koruzne moke

Čeprav je z nedavno izdano uredbu o mletju in kruhu določeno, da se za peko kruha smešati 30% koruzne moke, je ban dravske banovine s svojo odredbo, izdano na osnovi čl. 7. uredbu o ukrepih za preskrbo prebivalstva in vojske s kruhom in čl. 3. uredbu o mletju in kruhu, določil, da se sme v vseh pekarinah dravske banovine od 1. januarja 1941 izdelovati in prodajati le ljudski kruh, izdelan iz 40% enotne presejane pšenične moke ter iz 60% koruzne moke. Izjemoma se sme do 31. januarja 1941 peči tudi kruh iz krušne in koruzne moke ter kruh iz bele in koruzne moke, toda mešan v gornjem sorazmerju.

Ljudski kruh in kruh iz krušne in koruzne moke se prodajata v komadih, težkih 1 kg, po 5 din; kruh iz bele in koruzne moke se prodaja v komadih, težkih 94 dkg, po 6 din.

Začasno in do drugega naredbe, ki jo bo izdal trgovinski minister v smislu 2. odstavka čl. 2. uredbu o mletju in kruhu glede prometa z belo moko, se smeta peči beli kruh in luksuzno pecivo od 1. januarja 1941 naprej le iz zaloga bele moke, ki so bile prijavljene občinskim preskrbovalnim uradom po stanju dne 31. decembra 1940 v smislu banovinske odredbe od 24. decembra 1940. Po 10. januarju 1941 se omeji količina finega peciva v vsaki občini in v vsaki pekarni na polovico količine, ki se je proizvajala dotlej v občini, odnosno pekarni. Občinski preskrbovalni uradi določijo po zaslišanju pristojnega združenja pekrov natančneje količine finega peciva, ki ga imajo peči posamezne pekarne.

Beli kruh v komadih, težkih 96 dkg, stane 8 din. Zemlje v težji 0.7 dkg stanejo 1 din. Luksuzno pecivo je v težji in ceni prosto. Cene za kruh, ki se peče z dodatkom ržene moke, določajo upravna oblastva prve stopnje. Prekrški te odredbe se kaznujejo po čl. 8. uredbu o kontroli cene.

S tem se razveljavlja odredba o peki in prodaji kruha v dravski banovini z dne 27. novembra 1940. Nova odredba je objavljena v »Službenem listu« od 1. januarja 1941.

Povišanje postavk skupnega davka

Glede na gornje spremembe zakona o davku na poslovni promet je finančni minister v sporazumu s trgovskim in kmetijskim ministrom ter z ministrom za gozdo in rudnike predpisal uredbu o spremembah in dopolnitvah uredbu o skupnem davku na poslovni promet (št. 16.100) od 14. marca 1931 z vsemi kasnejšimi spremembami in dopolnitvami. Ta uredba določa naslednje:

Skupni davek na poslovni promet, ki je naveden v 4. in 5. koloni tarife skupnega davka, se poveša za 20% (kar ustreza povešanju splošnega poslovnega davka od 2.5 na 3%), razen pri postavkah 272/401 do 369/510 (tekstilno blago), pri katerih se postavke skupnega davka povešajo za 25%. Povišanje se zaokroži na desetinke procenta, in sicer navzgor, če stotinke preokrožijo 0.05. Tam, kjer je torej v tarifi označen skupni davek v višini 5%, se v bodoče bira skupni davek v izmeri 6%, kjer pa je označen skupni davek 2.5%, se v bodoče vstavi 3% itd.

Nadalje določa uredba, da se računski taksa iz št. 34. takse tarife zakona o takсах ne vstavi v davčno podlago davka na poslovni promet. Tretji odstavek člena 11. uredbu št. 16.100 se spremeni tako, da znaša skupni davek pri plivu 3 din od hektolitrske stopnje ekstrakta (doslej 1.50 din). V členu 15. ki se nanaša na skupni davek od prometa s trošarinskimi predmeti, se doda nov odstavek, ki pravi: Ko leto preteče, pregleda davčna uprava pravilnost plačevanja skupnega davka na

trošarinske predmete in izda za morebitno manjšo plačilo plačilni nalog v obliki odloka, proti kateremu ima davčni zavezanec pravico pritožbe na finančno direkcijo, in sicer v treh dneh po vročitvi.

Odstotki skupnega davka, ki so določeni v členu 16. uredbu o skupnem davku na poslovni promet in se odračuna pri izvozu mesa v inozemstvo, so spremenjeni takole: zaklane svinje, debele, v polovicah 8.2% (doslej 6.86%), zaklani pršutarji 9.2% (7.7), bekoni za Anglijo 9.2% (7.7), zaklano govedo, odnosno sveže goveje meso 12.3% (10.3), zaklana drobnica 9.2% (8.45), sveže svinjsko meso, odnosno odrte pitane svinje 8.2% (6.86), sveža slanina 8.2% (6.86), soljena slanina 8.2% (6.86), čista svinjska mast 9.2% (7.7), suho meso, slanina, klobase 9.8% (8.2), zimska salama 12.3% (10.3), zaklana teleta 8.9% (7.46).

Na koncu člena 17. uredbu je dodan nov odstavek, ki pravi: Davčni zavezanci iz § 6 zakona o skupnem davku na poslovni promet, ki poleg lastnega blaga, zavezanega skupnemu davku, dajejo v promet istočasno tudi blago, nabavljeno od koga drugega, morajo plačati skupni davek na celotno vrednost blaga, danega v promet, in smejo odbiti le dokazano plačani skupni davek na nabavljeno blago. Ta predpis se bo izvajal tudi pri odmeri skupnega davka za leto 1940.

Na koncu člena 21. uredbu, ki se tiče sporazumnega določanja osnove davka na poslovni promet, se doda nov odstavek, ki določa, da smejo pogodbeni stranke sporazumno določene davčne osnove opovedati pred potekom roka, če je letni promet za 25% večji ali manjši od sporazumno določene davčne podlage. Opoved se mora izvršiti v treh mescih po poteku davčnega leta, v katerem je nastalo sorazmerno povečanje ali zmanjšanje prometa. Glede na povišanje cen blaga preneha veljati s 31. dec. 1940 vsi dosedaj sklenjeni sporazumi o višini davčne osnove davka na poslovni promet.

Nadalje določa uredba, da se za čas od 1. aprila 1940. do uveljavljenja te odredbe pri carinarnih plačilih skupni davek na surovo nafto (št. 171/232) in na ostanke nafte 171/233 ne bo povrnil. Pri tarifni postavki 274/405 tarife skupnega davka se doda določba, da velja ta postavka tudi za bombažno prejo za industrijsko prečelavo preje v sukanec.

V pripombi k tarifni številki 330/462 je dodan nov odstavek, ki pravi, da spada izdelovanje blaga iz preje od celulozne volne ali celulozne volne, pomešane z bombažem, volno ali drugimi vlakni, ki je nabavljena od koga drugega in za katerega je dokazano plačan skupni davek, pod plačilo davčnega dodatka 4 in pol odstotka od prodajne vrednosti.

V pripombi k tarifni številki 422/576 (stavbni les, razžagan ali prikrojen za

Gospodarske vesti

Naše tržišče efekto v koncu leta. Medtem ko so ob koncu leta 1939 zaradi izbruhov vojne težaji državnih papirjev občutno popustili, so se v letu 1940 ravno proti koncu leta precej okrepili. Vojna škoda, ki je ob koncu leta 1939 notirala okrog 428, se je povzpela na 465; 6% begluške obveznice so se dvignile v istem času od 78 na 85 do 86, 7% Blair-ovo posojilo pa se je povzpelo od 88 na 100.

Kakšna industrijska podjetja bo odkupil Pohit. Včeraj smo poročali, da je nov ustanovitelj privilegirana družba za odkup gospodarskih podjetij v banovini Hrvatski »Pohit« pričela posloovati in da proučuje sedaj vprašanje odkupa 8 industrijskih trgovskih podjetij na področju banovine Hrvatske. Kakor zatrjujejo v Zagrebu, obrača Pohit pažno predvsem podjetjem lesne industrije, nadalje podjetjem, ki eksploatirajo rudniško bogastvo v banovini Hrvatski, in končno podjetjem za predelavo kmetijskih proizvodov. Nadalje zatrjujejo, da proučujejo pri Pohitu tudi vprašanje gradnje nove sladkorne tovarne v banovini Hrvatski.

Nov trgovinski sporazum z Rumunijo. Te dni smo poročali, da je bil z Rumunijo sklenjen nov trgovinski sporazum. O tem sporazumu je podal trgovinski minister dr. Ivan Andrej naslednjo izjavo: Novi trgovinski sporazum z Rumunijo je stopil na mesto prejšnjega, katerega veljavnost je potekla 30. novembra in katerega ni bilo mogoče več podliti, ker ni več ustrejal novim potrebam in spremenjenim razmeram v trgovinski izmenjavi z Rumunijo. Novi sporazum je zrajen na temelju, ki bolje ustreza sedanjim razmeram in potrebam obeh držav. Naša država bo preskrbela Rumunijo z raznim blagom. Za protislužno nam je Rumunija zagotovila med drugim tudi potrebne količine petrolejskih proizvodov. Razen tega je bilo rešeno tudi vprašanje likvidacije salda iz prejšnjega jugoslovansko-rumunskega kilinga, in sicer tako, da bo 70 odst. salda porabljenega za izvoz določenega blaga v Rumunijo, kakor so nasoljene ribe, mlinško kamenje in nekateri kmetijski izdelki, 30 odst. pa bo danih na razpolago našim sezonskim delavcem v Rumuniji, da bi mo-

Novi ikonostas v ljubljanski pravoslavni cerkvi

Notranjščina mogočno lepe arhitekture cerkve sv. Cirila in Metoda je dobila svoj rvi stalni okras z ikonostasom, darom Nj. Vel. kralja Petra II. To bogato okrašeno rezbarsko delo iz orehovine, ki bo nosilo celo vrsto ikon, izpolnjuje ves sprednji del cerkve ter ji daje, čeprav še čaka slikarjeve izpolnitve praznih prostorov, oni poseben čar, ki je značilen za pravoslavna svetlišča.

V teku osemnajstih mesecev so izvršili to veliko delo preprosti rezbarji iz južnosrbske vasi Otoje v debarskem okraju. To sta predvsem brata Nestor in Lazar Aleksičević, a z njima vred štirje Nestorjevi sinovi: Aleksander, Todor, Mihajlo in Borivoje.

Etnografsko bogastvo tužne Srbije, ki se že pri narodnih nočah očituje v posebnih letih, priča o iznajdlivosti in spretnosti tamnoškega prebivalstva, našej gre za žen-ska ročna dela ali dela v kovini (filigran), kosti ali biserni matici. Ni čudno, da se v tem predelu najdejo rezbarji, ki po tradiciji svojega rodu izvršujejo lesne rezbarije, borate po invenciji in obdelavi, kakor so omenjeni.

Že površen pogled na to veliko rezbarsko delo, ki zavzema ploskev nad 31 kv. m, te očara po svoji živahnosti, a smi razdeliti. Pogled ti v začetku zastane pri »srbskih vratih«, ki jih okrožajo čipkasti podobni iz-

strešne in druge konstrukcije, ki določa, da se mora od skupnega davka odbiti dokazano plačani skupni davek na nerezani les, se doda beseda »odnosno na okrogli les«.

Nova uredba stopi v veljavo s 1. januarjem. Blago, ki bo tega dne neocarinirano na carinarnicah, se obdavči po novih tarifnih postavkah. Za vse nabavke na račun države in samoupravnih teles, ki bodo izvršene po 31. decembru 1940 na podlagi pogodb, sklenjenih od tega dne, se plača skupni davek po stopnjah dosedanje tarife.

Luksuzni davek do 40%

Nadalje je finančni minister v sporazumu s trgovskim ministrom predpisal uredbu o spremembah in dopolnitvah uredbu in plačevanja luksuznega davka (št. 6.1914) od 14. avgusta 1932 z vsemi njenimi poznejšimi spremembami in dopolnili.

Prvi odstavek čl. 4. uredbu se spremeni in se odsej glasi: Davek na luksuzni davek od 12 do 40% prodajne cene, odnosno prometne vrednosti blaga, danega v promet, odnosno cene pri uvozu. Pobira se na blago omenjeno v seznamu luksuznih predmetov.

Stopnja davka v rubriki 4. seznama luksuznih predmetov se poveša od 12% na 20% od 15 na 25% in od 20 na 40%. Pri št. 47 seznama luksuznih predmetov se dodata nova točka, na kateri se plača luksuzni davek v izmeri 40% tudi od tkanin k tehtaletu v kvadratnem metru 200 gramov ali manj.

Ta uredba stopi v veljavo s 1. januarjem 1941.

Povišanje carinskega ožija

S 1. januarjem je povišan tudi azijo, ki se zaračunava pri pobiranju carin v zlatih dinarjih. Ta azijo, ki se približe znesku carine v zlatih dinarjih, je znašal od leta 1925 do 1936 1000%, kar pomeni, da se je za 1 zlati dinar računalo 11 dinarjev v papirju. Leta 1936 je bil azijo povešan na 1100%, leta 1937 na 1200%, lani pa na 1300%. Od 1. januarja t. l. se poveša carinski azijo na 1400%, kar pomeni, da se za vsak zlati dinar po carinski tarifi računa 15 dinarjev v papirju.

Prisilni odkup koruze

Minister za trgovino in industrijo je izdal pravilnik o prisilnem odkupu koruze. S tem pravilnikom se spošni oni del uredbu o prometu s koruso, ki določa možnost uvedbe prisilnega odkupa, če bi se za to pokazala potreba. S pravilnikom je določeno postopanje pri prisilnem odkupu koruze.

Brze DEVE

Ljubljana. Oficialni tečaj: London 174.57 — 177.77, New York 4425 — 4485, Curih 1028.64 — 1038.64. Tečaj na svobodnem trgu: London 215.90 — 219.10, New York 5480 — 5520, Curih 1271.10 — 2181.10. Privatni kiling: Berlin 1772 — 1792.

Curh. Beograd 10, Pariz 8.90, London 16.1250, New York 431, Bruselj 21.72, Madrid 40, Amsterdam 223.50, Berlin 172.50, Stockholm 102.75, Oslo 98.50, København 83.50, Sofija 4.3750, Praga 17.24, B'd mpešta 85, Atene 3.00, Carigrad 3.3750, EFKA.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 465—467 (465), 4% agrarne 57 din., 4% severne agrarne 56.50—37.50, 6% begluške 84.50 din., 6% dalm. agrarne 83—83.25, 6% šumske 80—81 (80), 7% stabiliz. 97 din., 7% invest. 101, 7% Selgman 104 din., 7% Blair 97 din., 8% Blair 103.50 din.; delnice: Narodna banka 7100 din., PAB 198 din., Trboveljska 365—370 (365—370), Gutman 45—55, Sečerača Vel. Bačkerek 700 din., Sečerača Osijek 280—290, Osječka ljevaonica 180—190, Oceanija 800 din., Jadranska 407 din., Našice 400 d.n., Danica 310—315 (310).

Beograd. Vojna škoda 466—468 (463), 4% agrarne 60 din., 4% severne agrarne 54.50—55.50 (55), 6% begluške 85—86 (86), 6% dalm. agrarne 82—83.50 (83.50), 6% šumske 79.50—80.50, 7% invest. 101 din., 7% stabiliz. 99 din., 7% Selgman 101.70, 7% Blair 99.25—100 (100), 8% B'a'r 106—110; delnice: Narodna banka 7000—7100, PAB 28 din.

Blagovna tržišča

Chicago. 31. dec. Začetni tečaj: pšenica za maj 86.875, za julij 81.25, za sept. 81.875; korusa za maj 63, za sept. 68.625.

BELEŽKE

Politično zatišje

Politično zatišje, ki je nastopilo v Beogradu ob katoliških božičnih praznikih, traja dalje in se bo končalo šele konec prihodnjega tedna, ko bodo pri kraju tudi prvojavni božični prazniki. Kakor kaže, bo tudi zaradi smrti dr. Korošca izpraznjen resor prvojavnega ministrstva šele potem dobil svojega novega šefa. Zagrebški listi objavljajo najrazličnejše kombinacije, pri čemer pa so mnogi, da bodo izvedene ob tej priliki v vladi nekatere cehne spremembe, dočim bo značaj vlade ostal nespremenjen.

Posmrtni intervju

Znani madžarski novinar König je pričel v nemškem glasilu madžarske vlade »Pester Llydu« zanimiv članek, v katerem popeljuje svoje srečanje in svoj razgovor s pokojnim dr. Antonom Korošcem. Razgovor je bil že l. 1930 v znanem knjižničarju Palicu pri Subotici, a ga König, ki pravi, doslej ni objavil, ker je bil zasebnega značaja. Dr. Korošec je o njem pojasnjeval svojo in svoje stranke politiko v zadnjih letih habsburške monarhije in ob prvu razgovoru razložil svoje poglede na zunanjo politiko Jugoslavije v prvih desetih letih po združitvi. Članek je v tem pogledu zanimiv doprinos za političnega zgodovinarja.

Podražitev hrvatskih listov

Poročali smo že, da so beograjski jutranji dnevniki z današnjim dnevom povišali naročnino in ceno v podrobnih prodaji. Včerajnje »Novosti« objavljajo, da sta zaradi splošne podražitve tudi zagrebški dnevniki »Novosti« in »Juturni list« prisiljeni z današnjim dnevom povišati naročnino na 44 din mesečno in ceno v nadrobni prodaji na 2 din izvoz. Nove cene so torej enake kakor so jih določili beograjski dnevniki. Slovenski dnevniki so sedaj najcenejši v državi.

Razpust socialističnih strokovnih organizacij

Že v svoji včerajšnji drugi izdaji smo poročali, da je notranje ministrstvo na osnovi § 11. društvenega zakona razpustilo osrednjo socialistično delavsko in nameštensko strokovno organizacijo »Udruženji radniški sindikatni savez«, znan pod kratko URS. Kakor nam sedaj dodatno poročajo, se nanaša razpust tudi na vse ostale delavske in nameštenske strokovne organizacije, ki so obstajale v okviru URS. Razpust je bil včeraj izveden že tudi v Ljubljani.

Konec »Hrvatske straže«

Kakor smo že poročali, bo z Novim letom preneha izhajati zagrebški »Hrvatska straža«, ki jo je ustanovil in do svojega odhoda v Rim vodil znani kanonik dr. Janko Šimrak. Namesto nje bo začel izhajati nov dnevnik kot glasilo organiziranih hrvatskih katoličanov. Izdajal ga bo poseben konzorcij, sestavljen iz zastopnikov treh zagrebških tiskarn: nadškofijske, Narodne in Prosvetne tiskarne, ki se bodo ob tej priliki, tudi same združile v enotno tiskarsko podjetje. »Novosti« pravijo, da je »Hrvatska straža« imela na koncu 1500 naročnikov.

Proti imenovanjem novega mestnega sveta v Sarajevu

V Sarajevu že dolgo pričakujejo, kakor smo poročali, da bo »Jutro« že zabeležil, razpust sedanjega mestnega sveta, ki je sestavljen po veliki večini iz muslimanskih pristojev Jugoslovanske radikalne zveze. Sečaj napovedujejo sarajevski listi skorajšnje imenovanje novega mestnega sveta. Po njihovih informacijah bodo dobili muslimani 20 mestnih svetnikov, Srbi in Hrvati po 11, židje pa 3. Zupan sarajevske mestne občine to muslimani, pristaja JRJ, prvi podžupan Srb, najbrž tudi iz vrst JRJ, drugi podžupan pa Hrvat iz vrst HSS.

Grdo obrekevanje dalmatinskega sokolstva

Tedenska izdaja znanega hrvatskega dnevnika »Hrvatske straže«, ki bo sedaj nehal izhajati, zopet enkrat grdo napada sokolstvo in mirno ponavlja že stokrat ovržene očitke na njegov naslov. S čudnim zadoščenjem trdi, da sicer ni res, da je Sokolstvo na Hrvatskem postalo izključno srbska organizacija. V tej zvezi piše: »Sokolstvo je postalo v Hrvatski branilec srbskih interesov in to tako zelo izpostavljen branilec, da je morala banska oblast razpustiti sokolsko župo Split—Knin. Mislimo, da se to ne bi zgodilo, če bi tamoznji sokoli samo kopalno srbovali. Tega jim nihče ni bil branil, čistočeno pa so se udajali napadnim borbi proti novemu položaju, ustvarjenemu s sporazumom.«

Radi bi vedeli čemu naj služi taka grda izj. Župe Split—Knin v sokolski organizaciji sploh ni. Obstojta sokolska župa Split, v kateri deluje na tisoče zavednih Hrvatov, jugoslovanskih nacionalistov. Res je bila razpuščena župa Šibenik, a daleč ne iz razgovor, kakor jih navaja zagrebški list, temveč iz čisto drugih, ki nima z avtonomijo Hrvatske in s srbizvanjem prav ničesar opraviti. Vse to seveda dobro vedo tudi gospodje okrog omenjenega lista, a kljub temu natakčujejo dalmatinsko sokolstvo, samo da bi v svoji frankovski strasti sejali med ljudi mržnjo in zmedo.

Ljubljana - vlemesto s stotisoč prebivalci

Ob prehodu v novo leto ni odveč, če pomemo v naslednjih vrsticah pregledno in s potrebnimi statistikami po prto sliko razvoja in prospehta mesta Ljubljane, ki naj bi probleme dneva v marsičem osvetlila ter neizpodbitno potrdila dejstva, ki se jih moramo vsi po dobrih dve desetletjih življenja v svobodni državi zavedati in si z njimi za prihodnost postaviti svetel, nemajhen kazipot.

Ko govorimo o razvoju mesta Ljubljane, nam je treba ločiti samo dveje razvojnih razdoblj: Ljubljana kot provincialno od širokih razvojnih poti vstran postavljeno mesto, kakršno je bilo pred prevratom v okviru Avstroogrske, in Ljubljana v svobodni Jugoslaviji kot kulturno in politično središče slovenskega dela države. Čez noč je bila Ljubljana povzignjena v tretjo narodno prestolnico, kar je preokrenilo ter na široko razmahnilo njega razvoj in pomen. Sicer je imela Ljubljana v minulosti v začetku novega veka viden položaj kot trgovski center na križiščih važnih trgovskih poti. Z ustanovitvijo Napoleonske Ilirije se je za kratko dobo povzpela tudi v važno upravno središče. Vendar so bili to le utrinki na poti do sprostega in nemotnega razmaha, ki ga je Ljubljana našla v svobodni državi. Že sam gradbeni in regulacijski načrt Ljubljane nam izpričuje, kakšen neverjeten razvoj je doseglo mesto zlasti v zadnjih 20 letih.

O početkih mesta Ljubljane v zgodovini ni natančnejših datumov, dejstvo pa je, da je nastala Ljubljana ob vnczju gradu. Ta grad se v zgodovini prikrta omenja leta 1144 istočasno s podgrajskim naseljem — Ljubljano. To naselje je obsegalo ozek prostor med Gradom in Ljubljano ter Tran-

Kako drugačno sliko razvoja nam nudita prvi dve desetletji v svobodni Jugoslaviji. Ljubljana je postala kulturno, politično in gospodarsko središče Slovencev in tretja prestolnica Jugoslavije. Mesto se je pričelo razvijati, kakor da bi hotelo nadomestiti vse prej zamujeno. Čeprav razne okolnosti niso dopuščale, da bi se v tedanjih ozkih mejah mestne občine naselila velika industrijska podjetja in čeprav so nastopile razne ovire, moramo vendar priznati, da je Ljubljana po svetovni vojni zabeležila izreden razvoj, ki mu je pogojelo šele ustvarila Jugoslavija.

Ogromne investicije za izpopolnitev javnih naprav pa so seveda povzročile tudi mestni občini znatna bremena. Zato so se mnogi naseljevali v predmestnih občinah, ki so bile šele pred leti priključene k Ljubljani.

Ob koncu svetovne vojne je štela Ljubljana okrog 43.000 prebivalcev, dobri leti kasneje, namreč spomladi leta 1921. pa je prvo štetje pokazalo že preko 53.000 prebivalcev. V naslednjih 10 letih je bil napredek navidez majhen, saj smo leta 1931. našli le nekaj manj nego 60.000 prebivalcev. V tej dobi so, kakor rečeno, narasle predvsem predmestne občine. Če pa upoštevamo še prebivalce teh predmestnih občin, ki so bile leta 1935. priključene mestu, tedaj vidimo, da je že leta 1931. štela Ljubljana skoraj 80.000 prebivalcev.

Od tedaj nimamo novih podatkov na podlagi uradnega štetja. Kmalu po priključitvi okoljskih občin je mestna občina izvršila štetje prebivalstva na priključenem področju. Na tej osnovi napravljena uradna cenitev ob upoštevanju naravnega pri-

Prenovljena Zvezda s kraljevim spomenikom — središče Ljubljane

nah (do leta 1935), tedaj vidimo, da znaša skupna vsota vseh gradbenih investicij na sedanjem področju Ljubljane do konca leta 1940 več nego 1 milijardo dinarjev. Samo mestna občina je do konca leta 1939 investirala v zgradbe skoraj 90 milijon. dinarjev.

Ob koncu leta 1939 smo imeli v Ljubljani 6665 hiš z 21.583 stanovani. od tega 1562 samskih, 7706 enosobnih, 6970 dvosobnih, 3301 trisobnih in 2044 štiri in večsobnih. Za merilo napredka v pogledu nigrane se pogosto navaja zlasti število kopalnic. Do svetovne vojne so bila le redka stanovanja s kopalnicami. Tudi leta 1931. smo imeli v Ljubljani šele 1988 kopalnic, ob koncu leta 1939. pa je njihovo število naraslo že na 4687.

Javne naprave

O razvoju v zadnjih desetletjih zgovorno pričajo tudi številke o javnih napravah. Napredek higijene označujejo predvsem naslednje številke o dolžini kanalov in vodovodnega omrežja:

	dolžina kanalov	dolžina vodovodnega omrežja
1918	27,8 km	85,5 km
1939	78,7 km	173,5 km

Pred svetovno vojno je znašala letna množina črpane vode le nekaj nad 2 milijona kub. metrov, leta 1939. pa skoraj 6 milijonov kub. metrov.

Danes imamo v Ljubljani tlakovane skoraj vse važnejše ceste in ulice, medtem ko smo imeli do leta 1920 tlakovane le tri

ceste in ulice (del Tyrševе ceste, Selenburgovo in Prešernovo ulice). Površina tlakovanih cest in ulic je znašala leta 1921. le 13.055 kv m, ob koncu leta 1939 pa je bilo tlakovanih že 206.365 kv. m.

Potrošnja elektrike se je pošesetorila

Izreden napredek je v zadnjih dveh desetletjih zabeležila Ljubljana v pogledu elektrifikacije, kakor nam to pričajo naslednji podatki:

	proizvodnja el. toka v milij. kw.	število v stevec	dolžina omrežja v km
1921.	1,58	2472	116
1939.	13,45	26362	588
1940.	14,00	28900	600

Proizvodnja električnega toka (skupaj s porabo od zunaj dobavljenega električnega toka) se bo kmalu podesetorila, število konzumentov pa se je že več nego podesetorilo.

Navzlic konkurenci zaradi razvoja elektrifikacije beleži mestna plinarja v zadnjih dveh desetletjih lep napredek. Proizvodnja plina, ki je znašala leta 1921. komaj 600.000 m³, je leta 1939. narasla na 2.129.000 m³. Istočasno se je število odjemalcev povečalo od 836 na 2670, dolžina omrežja plinovodov pa je narasla od 22,5 na 52,2 km.

Razvoj prometa

Razne ovire so dolgo časa zadrževale razvoj motorizacije (visoke davščine!).

Vendar se je število motornih vozil v Ljubljani precej povečalo. Pri tem je značilno, da je predvsem naraslo število motornih koles in posebno število biciklov, kakor nam to pričajo naslednje številke:

	avtomobili	motorna kol.	bicikli
1918.	231	20	2111
1939.	869	519	22517

Leta 1939. je bilo v Ljubljani 10krat toliko biciklov, kakor po svetovni vojni in pride danes na 4 do 5 prebivalcev eno kolo.

Potrebe naraslega prometa so naraslovale razširjenost omrežja električne cestne železnice. Prvotno omrežje cestne železnice je znašalo le dobrih 5 kilometrov. Dolžina omrežja se od otvoritve prometa skozi 30 let ni prav nič povečala. V zadnjih desetih letih pa se je omrežje več nego potrojilo. Na novem omrežju se je kmalu občutno povečalo tudi število prevzanih potnikov. Danes znaša eksploatacijska dolžina omrežja cestne železnice 17 in pol kilometra, število potnikov pa se je v primeri s predvojno dobo podesetorilo. Leta 1913. je ljubljanski tramvaj prevozil le 1.120.000 potnikov, leta 1921. 3.474.000, leta 1931. 5.448.000, predlaskim pa že 9.236.000 in letos bo število potnikov doseglo 11 milijonov.

Ljubljanski železice

Po vojni smo dobili v Ljubljani moderno klavnico, ki ustreza vsem zahtevam higijene in tehnike. Kako je narasla promet ljubljanske klavnice po številu zalaganj živali, nam kažejo naslednje številke:

	govedo	prašiči	teleta	drobnica
1890.	3821	6931	6742	5083
1910.	4476	8368	8801	5935
1930.	7185	15510	9053	2620
1939.	9132	28254	18321	2857

Razveseljivo je, da se konzum opojnih pljač ni v enakem razmerju povečal, kakor število prebivalcev. Uvoz vina je znašal leta 1919. 2,45 milijona litrov in je leta 1939. dosegel šele 4 milijone litrov. Konzum piva pa je celo nazadoval; leta 1919 je znašal 1,5 milijona litrov, potem pa je do leta 1935. padel na 0,6 milijona litrov, nakar se je predlaskim povzpela šele na 1,12 milijona litrov.

Naj še omenimo, da se uvozi v Ljubljano na leto skoro 6 milijonov litrov mleka, 10 milijonov kilogramov moke, 17 milijonov komadov jajc, 450.000 kg olja, 1.600.000 kilogramov sladkorja, preko 6 milijonov kilogramov krompirja, zelja in repe, preko 3 milijone kilogramov domačega sadja itd.

Ajdovščina z zanimivo perspektivo: od Figovca do nebotičnika

čo in Hrenovo ulico. Leta 1146 je dobilo naselje naslov mesta in dovoljenje, da se sme obzidati. Zaradi pretesnega prostora se je mesto prav kmalu razširilo na levi breg Ljubljanice, pozneje pa so se mestne meje pomaknile še od Trnave mimo današnjega magistrata do Krekovega trga. Vsa ta mestni prostor, v katerega je vodilo 6 vrat, je ostal še danes v bistvu neizpremenjen ter je dal podlago in izhodišča za poznejši regulacijski načrt razvijajočega se mesta.

Področje velike Ljubljane

Do potresa se je Ljubljana skromno razvijala brez vsakega določenega načrta. Kerkor so pač nanesele prilike. Šele leta 1897. je bila z regulacijskim načrtom začrtana v Ljubljani meja, ki je tekla na zapadni strani ob progi Zidani most — Rakke, na jugu od Malega grabna do čolenskega kolodvorja, na vzhodu do proge dolenske železnice in severno ob Tyrševi cesti do artiljerijske kasarne ter v leku preko Spodnje šiške. Šele po prevratu je z letom 1929/30 dobila Ljubljana temeljit in neoviranom razvoj ustrezajoč regulacijski načrt po zamisli arhitekta Pečnika. Ta načrt vsebuje z delom šiške in Viča celotno mestno ozemlje, ki bi ga objemala novo prijektirana velika krožna cesta. S priključitvijo delov oziroma celotnih predmestnih občin Viča Zgornje šiške, Most, Ježice, Šent Vida in Rudnika pa leži pred nami Velika Ljubljana, kakršna je danes.

Do leta 1894. je merila površina ljubljanske mestne občine 3484 ha, ali 34,8 milija m². Pred letom 1936 je vsebovala ozemlje mestne občine 8.330 ha ali 38,3 milijona m². Površina današnje Velike Ljubljane pa znaša po meritvi iz začetka lanskega leta 6.538 ha ali 65,4 milijona m². Obseg ljubljanskega mesta se je torej od prevrata sem počvrtil.

Število prebivalcev se je podvojilo

Ljubljana se je do svetovne vojne le počasi razvijala. V 17. stoletju je štela komaj 6000 do 7000 prebivalcev. Leta 1754., ko je bilo prvo štetje prebivalstva, so našli samo 1128 prebivalcev. Sredi 18. stoletja ni imela Ljubljana mnogo več prebivalcev kakor rimska Emona, kjer so že leta 34. pr. Kr. zabeležili 1260 prebivalcev. V Napoleonovi dobi se je prebivalstvo dvignilo na okrog 14.000, toda šele pol stoletja kasneje je Ljubljana dosegla 20.000 prebivalcev. Tudi v drugi polovici preteklega stoletja in v prvih dveh desetletjih sedanjega stoletja je bil razvoj zelo počasen, kakor nam to pričajo naslednje številke o številu prebivalcev.

leta	1869	22.593 preb.
> 1880	26.284	>
> 1890	31.663	>
> 1900	36.547	>
> 1910	41.727	>
> 1921	53.298	>
> 1931	59.768	>
> 1931 s pri-	79.056	>

ključnimi občinami
V 20 letih, od leta 1890 do 1910. je prebivalstvo Ljubljane naraslo le za 10.064 duš; pri tem pa je že vstet prirastek 2000 prebivalcev zaradi priključitve Spodnje šiške, tako da je znašal dejanski prirastek v teh 20 letih le 8000.

rastka (brez priselitve) pa nam pove, da je imela Ljubljana ob koncu leta 1938. 87.600 prebivalcev. Za konec leta 1940. lahko računamo na isti osnovi s številom 90 tisoč. K temu pa je treba še priložiti priselitev, ki je morala biti v zadnjih letih prav znatna, kar nam potrjuje že okolnost, da je danes navzlic živahni gradbeni delavnosti zadnjih let v Ljubljani težko dobiti novanje, podobno kakor v prvih letih po svetovni vojni. Če upoštevamo še priseljenost prebivalstva, tedaj lahko cenimo, da ima Ljubljana ob pričetku leta 1941. skoraj 100.000 prebivalcev. Prebivalstvo Ljubljane se je torej v 22 letih svobodnega razvoja v narodni državi več nego podvojilo.

Napredek šolstva in posvete

Ogromne so pridobitve Ljubljane v teh 22 letih. Na te pridobitve kaj radi pozabimo. Naj omenimo samo univerzo, kjer je v 13 letih od leta 1926-27 do leta 1938-1939 napravilo diplomski izpit na filozofski fakulteti 639 slušateljev, na tehnični fakulteti 553 slušateljev, na pravni fakulteti pa je napravilo pravno zgodovinski državni izpit 1593 slušateljev, pravosodni izpit 1032 slušateljev in državoslovni izpit 811 slušateljev. Število vpisanih slušateljev znaša zdaj okrog 2000.

Tudi ostalo šolstvo se je lepo razvilo. Danes imamo v Ljubljani 12 srednjih šol, in sicer 7 gimnazij in realnih gimnazij s 6500 učenci, ter 5 strokovnih srednjih šol (2 učiteljski, 2 trgovski srednji šoli in tehnična srednja šola) s 1150 učenci. Nadalje imamo 9 meščanskih šol z 2500 učenci in 23 ljudskih šol s 6250 učenci.

Kot kulturno središče Slovencev se Ljubljana lahko ponaša z državnim gledališčem v dveh domovih, kjer je bilo leta 1939 430 predstav; poleg tega pa so nam trije zasebni gledališki odri nudili v tem letu 109 predstav. Kmalu po svetovni vojni smo dobili radijsko oddajno postajo, poleg tega pa imamo 7 kinematografov, ki nudijo na leto okrog 4600 predstav in prodajo 1 milijon vstopnic. Ne moremo v tem okviru še naštevati podatkov, ki bi nam pokazali, kakšen razmah je po osvoboditvi zavzel tisk, posebno v Ljubljani, kjer izhajajo poleg dnevnikov in tednikov veliko število časopisov in revij, pri čemer je upoštevati še ogromno naraslo književno produkcijo.

Za eno milijardo novih zgradb

Nagel razvoj Ljubljane je omogočilo po svetovni vojni živahna gradbena delavnost. Po statistiki mestnega gradbenega urada je bilo od začetka leta 1919 do konca leta 1939, torej v 21 letih zgrajenih v Ljubljani 1864 novih stanovanjskih hiš s 5583 stanovani. Pri tem pa niso upoštevane stanovanjske hiše, ki so bile zgrajene do leta 1935 v priključenih okoljskih občinah. Vse gradbene investicije so v teh 21 letih dosegle v Ljubljani 780 milijonov din. Če upoštevamo še leto 1940, ko so znašale gradbene investicije vsaj 40 milijonov din, in vrh tega investicije v priključenih občinah

ZKD ob vstopu v novo leto

Oživljenje društvenega delovanja na pragu 20 letnice

Ljubljana, ob Novem letu Zveza kulturnih društev in njene društvene ednice, ki so raztresene po vsem našem podeželju, so sredi živahnega društvenega dela. Neumorno pres. etno delo je visoka postavka v našem kulturnem življenju.

ZKD stopa v 2. leto svojega obstoja. V skrajno neugodnih razmerah se odzana v čemu jubileju. Toda uspehi v zadnjih letih in zavest, da služijo ZKD najvišjim idealom, nam jamčijo, da bo njeno delo tudi v letošnje uspešno in pomembno.

C. evni odbor ZKD je doslej, poleg drugega, že na več sejah razmotrival o bližnji poslovni dobi in o delovnem načrtu ZKD in njenih edinic. Med drugim je bil sprejet predlog, naj ZKD čim prej pristopi k delu za ustvaritev delovne skupnosti vseh njej sorodnih mat. nih organizacij. V to svrhu je v glavnih obrisih program že izdelan in se v največjem delu izpolni. Člani razgovori s merodajnimi činitelji. Ne samo, da se bo na ta način izvedla delitev dela, temveč se bo tudi manifestirala trdna povezanost nacionalnega življa v vsej banovini.

Znčilno je, da so namere ZKD podprle tudi mnoge edince na terenu. Same so se izreke za ta načrt in v mnogih k. aih že pripravljajo vse potrebno za skupne načrte in za delitev kulturnega dela, ki so ga sedaj v enem in istem kraju opravljale tudi po dve ali še več organizacij z n-

cionalnim programom. Ker se je delo v pravcu zblizanja že začelo, zato bo lepa zamisel gotovo obrodila vsepovsod lepe uspehe.

Za skupnost in za čim tesnejše delovanje naših društev, naj bo geslo v jubilejnem letu ZKD!

ZKD je izdala v poslednjih letih več okrožnic, ki so jih večinoma vse edince polnočestitveno upoštevale in so posameznim navodilom tudi ustregle. Tudi v bodoče naj društva upoštevajo navodila in okrožnice preteklih let. Na podlagi dosedanjih izkušenj po delu v praksi se kaže izvajati. Odsekoma ZKD bo tudi laže ustreči vsem željam iz njenih edinic, ker so premnoga društva v živahnem pismenem kontaktu s centralo. Mnoge edince imajo določene stalne poverjenike za ZKD, ki urede vse potrebne zadeve pismeno ali osebno, tako v gledaliških zadevah, v vprašanjih, ki se tičejo knjižnic, predavanj ali ostalih neg, ki jih goje posamezna društva. Glavni odbor ZKD skrbi, da se razvija delo naših društev po gotovem, preizkušenem načrtu. Seveda je vsaki edinci prepuščena popolna izbira programa in sredstev. Društva pa so — kakor kažejo spisi — hvaležna osrednjemu odboru ZKD za vso iniciativno in pomoč.

Iz poročil je razvidno, da so društva v živahnem gibanju. Vse delo stoterih edinic je usmerjeno v jugoslovenskem in slovanskem pravcu kakor je zapisano na praporih naših društev.

Visoko nacionalno čustvovanje in neizčrpen vir naših moralnih sil je dokaz naše čustvovanja. To so smernice dela ZKD in njenih edinic.

ZKD je dostavila vsem svojim edincam za novo leto okrožnico, ki ima namen še bolj razgibati delo naših društev ob vstopu v novo leto.

Če januar mrzel in snežen, suha in topla bo jesen

Med ljudskimi verovanji in starimi običaji v naših krajih najdemo nekatere reke za vreme v tem mesecu: Če prosinca ni snega, mali traven nam ga da. — V vinogradiških krajih so prepričani: Moker prosinac prinese tudi žalost v zidani. — Sveti Trije kralji so nam zimo prignali.

Hudi vremenarji so tako imenovani sredozimci: Anton, Neža, Vinko in Pavel. Prvi, sv. Anton (17), zimski patron, pravi: Tedaj berač berača vpraša, kje je prebil zimo. Kmetič dobro pazi, kakšno vreme bo na dan sv. Antona, tedaj se odreže: Če sv. Anton z dežjem prihaja, zemlja dolgo potem se napaja. — Na dan sv. Neže (21.) kuram zadek se odveže. Če zime ni do sv. Neže, tedaj jo ona pač izleže. — Sv. Vincencij (20.) je vremenski tolažnik vinogradnikov: Sonce če Vinka peče, jeseni vince v sode teče. Dan sv. Vincenca snega prinese do kolena. Sv. Vincenc v sonci, april v senci. — Tudi na dan sv. Pavla (25.) vpraša prosjaka tovariš prosjak:

Slovenci dragi moji vsil
Za novo leto Vam želi
malenkost moja več masti,
več mesa in manj kosti,
več krompirja in kibus,
žajfe, mčke in ze špas
več humorja in več olja,
da bo dobra Vaša volja,
pri kupčjah več dobička
in pa dnevno liter cvička!
Mirko Jelačin

»Nu, kje si pa ti prespal prvo polovico zime?« Trdovratneji silijo za vreme: O sv. Pav' vsaka ženska od mraza prav'. Optimisti pa trdijo: Sv. Pav' bo zimo dol dav. V snegu Anton, Neža in Pavel, suk-njo Gregor da na kavelj.

Dan 27. januarja vremenarji razlagajo tako: Če v ivju je Janez Zlatoust, sv. Jožef bo deževen in pust. Splošno pravilo o prosincu: Prosinca gorkota, jecni si-rola. Narobe pa: V prosincu mrzlo, da po-ka, kmetiču obogati ajda in moka. Se naslednja reka sta dobro znana: Če plohe v prosincu jamejo dreti, žanjice poleti ni-majo kaj žeti. — Sv. Boštjan (20.) v le-du in snegu, bo Jurij prijahal po zelenem bregu. — V januarju ali ledniku zraste dan za 58 minut.

Zdenko Valašek, 70 letnik

Gospod Zdenko Valašek, upokojeni faktor za litografijo in pretisk, ki prebiva v Rožni dolini v Ljubljani, praznuje danes 70-letnico rojstva. V ostalem pa lahko izdamo majhno skrivnost Rodil se je na Silvestrovo zvečer, toda oče ga je rajši prija-lil naslednje jutro in mu tako prabil cel-lo leto življenjskega prihranka. Kakor ime kaže, je jubilar česki rojak To pa nam

razodeva tudi njegova dobrodušnost, zdravi smisel za humor, marljivost in pa iskreno narodna zavednost. V litografski stroki se je izpopolnjeval v Nemčiji in je leta 1895 prevzel vodstvo litografskega oddelka velike tiskarne v Jičnu Šturi leta pozneje je postal faktor v Blaskovici tiskarni v Ljubljani, kjer je služboval 15 let. Izpopolnil je našo litog. atsko umetnost do častne višine. Postal je ravnatelj Prve jugoslovanske tovarne igalskih kart, pozneje pa ravnatelj tovarne »Kuvrtas«, ki jo je znatno razširil. Leta 1925. je šel v zaslužni pokoj. Nič ni kalilo njegove sreče, ali minulo leto mu je bil zadan silen udarec: izgubil je svojega draga sina edince Na-vajen z živlostjo in vedrino zmagoviti vse tegobe, prenaša junaško tuč to bole-cino. Iskreno mu želimo ob strani zveste družice še mnogo novdletnih preznovanj!

Domače vesti

Spoštovanim naročnikom ob novem letu

Včerajšnji številki smo priložili za vsa cenjene naročnike položnice za obnovitev naročnine za novo leto. Prosimo jih, da store to čim prej, vsekakor pa takoj v prvih dneh meseca januarja. Naročnike, ki so do sedaj plačevali naročnino za vse leto, za pol ali četrt leta naprej prosimo, da ohranijo to lepo navado tudi v bodoče, ker nam s tem olajšajo delo in prihranijo tudi mnogo stroškov. Oni, ki imajo naročnino za novo leto vsaj delno že plačano, naj prihranijo položnice za prihodnjo priliko, ali pa naj jih izročijo znancem, ki še niso naročeni na naš list in naj jim pregovarjajo, da se ob novem letu nanj naroče.

Naročniki, ki dolgujejo še kaj za nazaj, naj blagovoliho zaostanek plačati s tekočo naročnino od 1. novembra p. l. dalje s povračilo. Točno plačevanje naročnine, vsaj za mesec z naprej daje pravico do neopozornosti zavarovanja pri Zednjem zavarovalnici d. d. Podružnica Ljubljana, s katero je konzorcijska lista tudi za novo leto pod istimi pogoji za svoje naročnike sklenil zavarovalno pogodbo, po kateri se svojem ponesrečenemu naročniku izplača posmrtnina v znesku 10.000 din. Lastništvo lista nosi stroške zavarovanja samo, le da bi nudilo svojcem svojih zvestih naročnikov prvo pomoč v nesreči.

Vljudo opozarjamo, da je bila zaradi splošne druginje naročnina od 1. novembra p. l. za malenkost zvišana in znaša v Jugoslaviji za redno izdajo »Jutra« vseletno 360 din, polletno 180 din, četrtletno 90 din, mesečno 30 din.

Za ponedeljsko izdajo »Jutra« vseletno po pošti 60 din, po raznašalcih 72 din, polletno po pošti 30 din, po raznašalcih 36 din, četrtletno po pošti 15 din, po raznašalcih 18 din, mesečno po pošti 5 din, po raznašalcih 6 din.

Vsak naročnik redne izdaje »Jutra« naj bi bil tudi naročnik ponedeljske izdaje, ker sodobni človek ne bo čakal da zve novice od nedelje šele dva dni pozneje. Naročnina za ponedeljsko izdajo se plačuje skupno s položnicami za redno izdajo, kar naj se pripomni na hrbtni strani.

UPRAVA »JUTRA«

Za smučarje !!!

Smučarski dresi,
hlače po najnovejšem kroju,
bluze iz balonske svile ali volne:
po meri v prvovrstni izdelavi
Modni salon
SOUVAN-CO
Mestni trg 24

* **Važno za rezervne oficirje.** 15. januarja se prične prostovoljni tečaj za strokovno izpopolnjevanje rezervnih oficirjev glavnih rodov vojske. Tečaj bodo organizirani v obliki predavanj, diskusijskih večerov in oglednih vaj na terenu, prečvsem z vidika sodobnih vojnih izkušenj. Podrobnejša pojasnila določijo rezervni oficirji pri podobnih in poverjenih združenjih rezervnih oficirjev. Za Ljubljano in bližnjo okolico sprejema prijave zaključno do 5. januarja ljubljanski podbor Zvezda, Kongresni trg. Vabijo se vsi rezervni oficirji, da se teh večernih tečajev v čim večjem številu udeležijo.

Boljši oči
lažje delo in večja
spasobnost i pravilno
pomerjenosti očali
od

Zajec
LJUBLJANA
PASAJA
NEBOTIČNIKA

* **Naboru podvrženi mladeniči,** ki so pristojni v Ljubljano in žive v drugih vojaških okrožjih ter bi bili v letu 1941. radi pregledani tamkaj, naj takoj, vsaj po določeno januarja vložijo pravilno kolokovano (10.—, 20.—) prošnjo na poveljstvo ljubljanskega vojaškega okrožja v Ljubljani. V prošnji je treba navesti svoje rojstne in domovinske podatke ter točen naslov.

FRANZ JOSEF GRENCICA
DEC 5. BR. 22365 OD 18.12.1940

* **Praktični učiteljski izpiti** pred državnim izpitnim odborom v Ljubljani bodo od 13. do 22. februarja 1941. Prijave s predpisanimi prilogami je treba vložiti takoj. Naslednji in zadnji termin v tem šolskem letu bo od 1. do 10. maja. Prijave za majski termin je treba vložiti do konca februarja. Predsednik: Prijatelj.

* **Razpisna zdravniška služba.** Banska uprava dravske banovine razpisuje službo zdravniška uradniškega pripravnika za 8. pol. skupino v banovinski bolnici v Celju. Prošnjo je treba vložiti do 14. januarja pri banski upravi.

* **Srečno, zdravo novo leto 1941** iskreno želi vsem svojim sodelavcem, poverjenikom, ustanovnikom in članom Vodniške družbe, Ljubljana.

* **Nova obmejna postojanka CMD.** Pri Mariji Snežni, na najlepši in najvišji točki Slovenskih gor, ki leži tik ob naši severni meji med št. Iljem in Gornjo Radgono, je bila 15. decembra ustanovljena podružnica Ciril Metodove družbe. Ustanovitev se je pripravljala že dalje časa, a so jo razne ovire preprečevale. Omenjenega dne pa so se na poziv učitelja Mirka Majcna zbrali novi družbeniki ter si izvolili prvo načelstvo. Občni zbor je vodil šolski upravitelj Franjo Ferluga, kot predsednik pripravljalnega odbora. Zapisnikar Mirko Majcen je nato obširno poročal o delovanju družbe pred svetovno vojno in po njej ter o nalogah, ki jo še čakajo. Izvoljen je bil upravni odbor z načelnikom g. Karlom Šumandlom. Novo podružnico čaka mnogo dela, ki bo glede na krajevne in obmejne razmere zahtevalo mnogo požrtvovalnosti. Mlada podružnica je s pomočjo vodstva v Ljubljani v veliki meri podprla in omogočila božičnico na šoli pri Mariji Snežni, ki je bila v soboto 21. decembra in je bilo obdarovanih okrog 250 otrok.

* **Poročila sta se g. Franc Lipoglavšek,** suplent drž. gimnazije v Ptuj, sin orožnika v poklju, z gđc. Anico Budnar, asistentko muzeja v Ljubljani, hčerko viš. soč. oficila v Ljubljani. Za priči sta bila gg. Alojzij Kovač, trgovec v Mariboru in profesor Jože Rakovec iz Ljubljane. Obilo sreče! (—)

Naročajte Ing. Prezelj

NEGNIL

proti gnilobi krompirja, repe, cvetnih čebulic, gomoljev itd. * 1/2 kg zadostuje za 1500 kg in velja s poštnino vred (po povzetju) Din 25.—.

Ing. PREZELJ — Ljubljana, Wolfova 3, tel. 34-73.

* **Iz Službenega lista.** Službeni list kr. banske uprave dravske banovine objavlja v št. dne 1. januarja uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o upravnih taksah za policijsko nadzorovalno službo pri javnih prireditvah; naredbo o ustanovitvi, področju in organizaciji izpostave direktije za zunanjo trgovino v Ljubljani; pravilnik za tečaje ministrstva za telesno vzgojo ljudstva radi izobrazovanja učiteljev obvezne telesne vzgoje; odločbo o ustanovitvi nove katastrske uprave v Gornjem gradu; odredbo o pobiranju državnih in samoupravnih taks pri prodaji drv; odobritev odstopa pri določanju količin proizvodnje prcm-ta in zaloga kontroliranega blaga; odredbo o mletju in kruhu v dravski banovini; odredbo o oskrbovanju s pšenično moko; odredbo o peki in prodaji kruha in pčiva in razne objave iz »Službenih novine«.

Svojo bogato zaloga damskega in moškega volnenega blaga

priporoča — po ugodnih cenah

MANUFAKTURNA TRGOVINA

JANKO ČEŠNIK — LJUBLJANA

Lingarjeva ulica 1 — tel. 36-65.

* **Zveza obrtnih društev za dravsko banovino** v Ljubljani sporoča, da je 30. decembra preminil gospod Emanuel Ilch, slaščičarski mojster v Mariboru. Pokojni je bil požrtvovalen in marljiv član uprave Zveze obrtnih društev. Zveza vabi obrtništvo, da se v čim večjem številu udeleži pogreba.

* **V Dubrovniku se grejejo na solncu.** Po velikih snežnih zametih in hudi burji je te dni v Dubrovniku prisijalo mlado toplo solnce. Toplomer je kazal v ponedeljek opoldne v senci 10 stopinj, na solncu pa 22 stopinj.

Za majave zobe, za prenežno dlesno kakor za piškavost zob uporabljajte zdravilno PARADENTIN pasto, ki desinficira ustno duplino. — Dobiva se v drogeriji Gregorič, Ljubljana po din 16.—. Glavno skladišče: Laboratorij »Vis-Vit«, Zagreb, Langov trg 3.

* **Lovski blagor.** Znani skopski sportnik, smučar in strasten lovec g. Dragan Spasić je letos dosegel svojevrsten rekord. V družbi z Radisavom Nikolićem in Dimitrijem Katlanovićem je pri Demir — Kapiji ustrelil nič več in nič manj kakor osem divjih prašičev. Od teh je sam ustrelil šest prašičev.

* **Električno centralo so prodali za 5500 din.** Mestna občina Mionica je na javni dražbi prodala svojo električno centralo. Čeprav so bili stroji neporabni, je vendar za dražbo vladalo veliko zanimanje, ker v sedanjih časih ima tudi staro železo dobro ceno. Centrala je bila šele 10 let v obratu, vendar je zaradi večnih popravil mestna občina izdala zanj več denarja, kakor pa je dobila za proizvajani elektriki tok.

* **Gostovanje Zvonimira Rogoza** v Pragi iz Splita, kjer je letos prvak in režiser odnotne drame, se je Zvonimir Rogoz

nedavni večer odpeljal v Prago na enome-sečno gostovanje. Kot igralec in režiser bo poostavil na oder Narodnega Divadla znano igro Marina Držića: »Dundo Maroje«. Prevod je oskrbel Gabriel Hart, režiser Vinogradskega gledališča.

* **Rajhenburški brod je zamrznil sredi Save.** V zadnjem mrazu je naskla Sava s seboj velike količine ledenih plošč, ki so ovirale plovlbo. To je hučo izkusil pogumni rajhenburški brodar, ki se je v nedeljo popoldne napotil preko Save, a mu je brod obstal na sredi deroče reke, od koder ga trije krepki fantje niso mogli več ur spraviti k bregu. Dolgotrajno borbo je opazovalo večje število ljudi, ki so hoteli na eno ali drugo stran Save. Opozarjamo okolišno prebivalstvo, ki se zanaša na brod pri Rajhenburgu, da brod ne bo vozil, kadar bo trajal mraz.

* **Naše pridobitne kroge naprošamo,** da narode našo najstarejšo slovensko kulturno revijo »Ljubljanski Zvon« za 120 din letno pri knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani.

* **Božična številka ilustriranega družinskega lista »Žilke«** je izšla. Joža Lavrenčič je zanj prispeval božično pesem »Pogovor s pastirji« in France Borko črtico »Na božični večer doma«. France Bork je prevedel Bolgara Debra Nemirova »Najubožnejši«. Rijavec Vladimir pa povede čitate-lja z »Zakonom« v ameriške arktične pokrajine Karel Capek je zastopan tudi to pot, in sicer s humoresko »Brzjavka«. Novi sodelavci Smolej Viktor podaja s črtico »Služilnjak« sličko iz življenja naših deklet v Beogradu, sledi pa mu Martin Benčina, ki nadaljuje svojo ilustrirano razpravo »O likovni umetnosti«. France Borko končuje odomek iz svojega neproblebnega romana »Jurij se je vrnil«. Viktor Pirnat pa zopet zabava svoje številne prijatelje s »Priemuškim učenikom in njegovo šolo«.

Sledijo: razprava dr. Zdenka Mrmolje o narzoku, primarija dr. Dragaša »Zdravniška posvetovalnica za bolne otroke«, ki prav zanimivo kramlja tudi o »Preokretu« v naši prehrani in »Gospodinski kotiček«, ki zaključuje to pestro in z čilnimi lepimi slikami opremljeno številko. List prejemajo vsi prijatelji in odjemalci žilkinih proizvodov, to je ržne kave žilke žilke kavnine mešanice, žilkinega otroškega zdroba itd. Kdor se zanje in za list zanima, naj pošlje svoj naslov: Pražarni žilki, Ljubljana-Vič. List bo dobival brezplačno. (—)

* **Krožni lovi po Prekmurju** so letos potrdili dejstvo, da je lansko hudo zimo preživelo le malo divjadi. Letos so ustrelili v revirju soboške občine samo 152 zajcev, lani pa 600. Tudi v Lemerju je padla komaj tretjina lanskega števila zajcev.

* **Junaški kmet** je Svetozar Mikš iz Potokov pri Prokuplju. Ko so mu te dni volkovi napadli ovce v staji, je šel tja, da jih prežene. Po dolgi borbi mu je uspelo, da je njega ustrelil, drugega pa zadušil z rokami. Sedaj ju vozi od vasi do vasi, ker

kmetje mislijo, da bo z ubitima volkovoma pregnal nesrečo, ki jim jo vsako zimo povzroča ta zverjad.

* **Poslar s konjem in pošto v reki.** Zadnji viski snežni zameti so na mnogih krajih prekinili avtobusni promet. Zato je pošta, da bi vzpostavila zvezo med Mavrovimi Hani in Debrim najela Musa Beadinovića iz Gostivara, da bi s konjem prejel pošto do Debra. Z velikim naporom je prišel do Mavrovih Hanov in oddal pošto. Na nadaljnji poti pa ga je v bližini samotnega Jovana Bigorskega zajel plaz in odnesel Musa in konja, ki je nosil pošto, v reko. Slučajno so nesrečo opazili kmetje in rešili Beadinovića, konja in pošto iz mrzlih vavov.

* **Otroka sta se zadušila,** medtem ko je bila mati na veselici. V Debeljaci pri Pančevu je vdova Marija Mija šla s svojimi sorodniki na veselico. Doma je pustila dva sinčka, 6-letnega Samuela in 9-letnega Mišo. Da bi ju ne zeblo, je pred odhodom polno naložila peč. Ko se je ob 2. po polnoči vrnila z veselice, je bila soba polna dima. Takoj so mala dekca tesli na dvorišče, prišel je tudi zdravnik, vendar jima ni mogel več vrniti življenja. Ugotovilo se je, da je iz peči padla na kup stare obleke žerjavica in v dimu od tleče obleke sta se malčka zadušila.

KINO MOSTE
Danes ob 14.30, 17.30 in 20.30, jutri ob 20.30
S KRIZEM IN MECEM

Don Jose Mojica poje prekrasne arije iz filma iskrenega samozastevanja.

HALO, SINA SEM DOBIL

Heinz Rühmann v raketi smeja in humorja.

Zvečer pa še en dodatek:

VESELI POTEPUHI

Paul Hörbiger, Rudolf Carl, Erika Drazović

Naš odličen novoletni program Največji pevski film sezone

KINO MATICA, tel. 22-41. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Matineja odpade.

Pomladna pešem

GIUSEPPE LUGO,

sloviti italijanski tenor poje prekrasne arije iz oper: »Rigoletto«, »Tosca«, »Deklica iz divjega zapada«.

Šaljivo-resna zgodba o lekarnarjevi ženi, ki se zaljubi v slovitega pevcu, a jo ta namenoma razočara, ker noče razdreti zakona...

NOVI SIJAJNI SLAGERJI POPULARNEGA KOMPONISTA BIXI-a!
HUMOR! — SCENE IZ OPER! — VERDI — PUCCINIJEVA GLASBA!

Najzabavnejši in najvselejši novoletni filmski program:

Cirkus bratov Marx

Graucho — Chico — Harpo Marx, Kenny Baker, Florence Rice

KINO SLOGA, tel. 27-30 — Danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

* **Upravnik mestne plinarne v Novem Sadu** obsojen na leto dni strogega zapora.

Pred okrožnim sodiščem v Novem Sadu je bila te dni razprava prvi inž Jovana Kilitija, ki je naročil plinskemu mojstru Gottfriedu Bischofu, da z delavci očisti zamašeno cev. Pri popraviljanju plinovoda je prišlo do eksplozije, kjer so izgubili življenje Gottfried Bischof, Andrija Makufka, Svetozar Divnić in Stevan Pejić Zaslišani strokovnjaki so podali mnenje, da mora takim delom prisostvovati strokovnjak. Zato je sodišče obsodilo inž Jovana Kilitija na leto dni strogega zapora.

* **Vlak je povozil inženjerja** iz Sarajeva poročalo da je v ponedeljek jutraj blizu zasile železniške postaji Čengić vile po nesreči izgubil življenje kmetijski inženjer Vladimir Parašević, uradnik kmetijske kontrole postaje v Sarajevu V gosti megli je šel čez progo, ko je privozil mostarski vlak in ga na mestu usmrtil.

se udeleževali naših lepih izstov, pa tu ti vsi oni, ki ste lani zadovoljni in radi radi odhajali z našega I. družabnega večera z objubo, da se letos zopet v dmo. Mi se hočemo resno potruditi, da Vas čim bolj razveselimo. Do vselega sviden a. Želimo obenem vsem prijateljem in prijateljicam srečno, zdravo in zadovoljno Novo leto! — Odbor.

»MONTKORONO«

»GORSKI VIJLIJAC«, v kratkem izide v esperantskem prevodu D. Vahena. Uvod je napisal Milan Rakovec, avtor »Crnogorskega Prometeja«. Cena v subskribciji din 60.—, po izidu din 90.—. Naroča se pri Damjanu Vahenu, Ljubljana, Subičeva 3.

4. I. 1941

V vseh prostorih Kazine.

4. I. 1941

IV.

tradicionalni veliki športni pes

»S. K. LJUBLJANE«

Pod pokroviteljstvom starejšinskega odbora.

Plesni par: Ga. Erna Moharjeva — g. Boris Pilato. — Plesni mojster g. Trošt.

Priznani bar — odlična postrežba — solidne cene — prvovrstni jazz-Orkeon. Glede na naredbo kr. banske uprave začetek točno ob 20. Vstop brez posrednih vabil. PRIREDITVENI ODEOR

* **Samomor bivšega župana.** V sremski vasi Bogdanovcih se je s tremi strelji iz vojaškega samokresa ustrelil Anton Cimerman, bivši dočgoletni župan. Bil je na s'abem glasu zaradi raznih samovojskojnosti. Po zagonetnih okoliščinah je spravil svojo ženo na drugi svet, nakar je začel živeti z Lenko Vimerjevo, katere mati je gostilničarka v Vukovaru. Tu je Cimerman večkrat delal skandale. V nedeljo mu je Lenka v razburjenosti zagrozila, da ga bo prijavila, ker je nedavno na vojaških vajah ukradel nekemu častniku avtomatsko pištolo. Srdit je Cimerman potegnil pištolo in dvakrat ustrelil v Lenko, ki se je pri vratih zgrudila nezavestna. Misleč, da je mrtva, je Cimerman pomiril se sibi v g'avo in po treh streljih obževal.

* **Zaradi lahkomišelnosti pri d'lu okrog mlatilnice** je bil obsojen pred okrožnim sodiščem v Soboti Ludvik Sinic na 6 mesecev zapora pogojno za dolo treh let. V Odranah je Sinic stregel stroju in vaval vanj snopa, ki mu jih je podal Julij Virag. Ta bi tudi rad nekaj časa vlagal v stroj, zato mu je Sinic prepustil svoje mesto. Virag na ni bil večše tega posla in stroj mu je odtrgal levico v zapestju.

Iz Ljubljane

u— Smučarski vlak na Dolenjsko danes ne bo vozil, ker je nastopilo j'žno vreme.

u— **Sentjakobčani ponove drevi,** v soboto 4., v nedeljo 5. in na praznik 6. t. m. vselej ob 20.15 začatno in d. h. o. i. t. Nušičev veselolgo »Gospa ministrica« z go. Bučarjevo v naslovni vlogi. Igra je skrbno pripravljena in sodelujejo prve moči odra. Ker je bila prem'era popolnoma razprodana in ogromno ljudi ni dobilo več vstopnic, jih kupite že v naprej od danes dalje. V nedeljo 5. t. m. bo popoldne ob 15.15 četrta ponovitev Golljeve mladinske igre »Princeska in pastirček«. Lepa vsebina, scenerja, palčki, vile, medvedje, zajčki privabljajo naše malčke tako, da je bila tudi z'anja predstava polna navdušenih malh ob'čudovalcev. Starši, pripeljte svoje malčke.

u— **Družabni večer v nedeljo v K'zini.** Da vsaj za nekaj ur pozabimo na dnevne skrbi, da pri dobri volji portavimo temeljni kamen zopet novi šoli CMD ob meji, kličeta šentpeterski podružnici vse prijatelje in prijateljice na svoj II. družabni večer. Pridite k nam vsi oni, ki ste bili z nami na Oplencu, vsi oni, ki ste

V Novem letu 1941 vam iskreno želim, da bi v trdnem zdravju, polni optimizma, jeklene volje, vere in zaupanja v samega sebe in v boljše bodočnost premagali vse težave.

Z mirnostjo in hladnokrvnostjo dokažimo, da smo vredni življenja v današnjih težkih a velikih časih!

AVGUST ČOKERT, klepar in vodov. inšt. Ljubljana, Gregoričeva ul. 5, telefon 24-70.

PIPAN JOSIP MODNO KROJASTVO
LJUBLJANA — Bolgarska ulica št. 26.

Srečno in veselo NOVO LETO želi vsem naročnikom

mizarstvo KOVAČ

Zalokarjeva ulica 11.

Srečno in veselo leto 1941 želim vsem svojim cenj. odjemalcem in se še za nadalje toplo priporočata

BRATA LOGAR — urarja
Ljubljana, Pred škofijo 15, telef. 44-32

SPOROČAMO

da se bo vršil dne 11. januarja 1941 v dvorani Kazine Tradicionalni XVII.

OBRTNIŠKI PLES

ki ga priredi Obrtniško društvo v Ljubljani, na katerega že sedaj opozarjamo vse prijatelje in znance.

FOTOAPARAT

je še vedno najlepše darilo. — Isti z optiko 1.63 s katerim lahko fotografirate v najslabšem vremenu Vas stane še vedno DIN 350.— pri

Foto-Turistu Lojzu Šmucu

LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8 in v podruž. PRESERNOVA 9.

kjer dobite tudi sveže filme za fotografiranje v snegu in bliskovno luč.

Kroji, krojni tečaji in modni salon

ROZMAN PAVLINA

Pod Rožnikom, vila »Marja«

Rožna dolina, c. X-1 — Telefon 46-24 v bližini restavracije »Katrica«

JNAD JUGOSLAVIJA

Adamič
Broadway

20. SLOVANSKI VEČER

Buffet
Bar

11. JANUAR - TABOR

u— Božičnica v zavodu za novotvorbe. Tudi letos je v ponedeljek ob 17. obiskal Božiček bolnike, ki se zdravijo v Banovinskem zavodu za raziskovanje in zdravilne novotvorbe v Ljubljani. Dobrotniki in prijatelji zavoda so se odzvali prošnji zavoda ter darovali v toliko meri v gotovini in blagu, da so bili obdarovani prav vsi bolniki s primernimi darili. Bolniška soba je bila okusno pripravljena: veliko božično drevo, jaslice in polna mizica daril. Kot zastopnik kr. banske uprave je obiskal bolnike in jim voščil vesele božične praznike g. dr. Avramovič, šef oddelka za narodno zdravje, za mestno poglavarstvo pa mestni fizik dr. Rus. Dalje so bili zbrani na prireditvi vsi uslužbenci. Težko bolni bolniki so prisostvovali božični karži. Ne da se povedati, kako srečni so bili, ko so videli, da niso pozabljeni na sveti večer, čeprav so daleč od doma in navezani na bolniško posteljo. Po božični pesmi, ki jo je dovršeno zapel šempetrski cerkveni zbor pod vodstvom g. Zdešarja, so prisostvovali bolnike s tremi igricami učenke Lichtenhurnovega zavoda. Potem je šempetrski župnik g. Alojzij Košmerlj v prekrasem govoru povedal bolnikom nekaj lepih misli prav za božični večer. Po nekaterih vmesnih točkah se je ravnatelj zavoda g. docent dr. J. Cholewa zahvalil vsem darovalcem, ki so pripomogli, da je božičnica tako lepo uspela, želel vsem bolnikom vesele božične praznike ter jih obdaril s lepimi praktičnimi darili. Ob tej priliki se zavod v imenu vseh bolnikov prav iskreno zahvaljuje vsem darovalcem, posebej gospe Antoniji Vadnovi, ženi železniskega inšpektorja, ki je sama nabrala din 1.700 ter jim želi prav srečno in zadovoljno Novo leto.

u— Novoletna plesna vaja Jenkove 60. le v Kazini bo 1. januarja ob 20. namesto torkovega tečaja. V četrtek ob 20. zopet izpopolnjevalni tečaj. V petek ob 20. novi začetniško-nadaljevalni tečaj s poukom swinga in četvorke. Posebne plesne ure vsak dan. Studenti popust. (—)

u— Ortopedski zavod Atena se je preselil v Gosposko ulico 3/II. Telovadba in masaža vsak delavnik od 15—18. ure. Vodstvo.

Iz Celja

e— Gibanje prebivalstva. V letu 1940. se je rodilo v Celju 958 otrok (513 dečkov in 445 deklic), med temi 156 nezakonskih (44 iz domače župnije in 112 iz drugih župnij), umrlo je 537 oseb (228 moških in 249 žensk), med temi 232 domačinov in 305 oseb iz drugih župnij, poročilo pa se je 188 parov. V letu 1939. se je rodilo v Celju 876 otrok, umrlo je 486 oseb, poročilo pa so se 203 pari. Nasproti l. 1939. je torej atelelo rojstev in smrtnih primerov v Celju naraslo, število porok pa je padlo.

Srečno novo leto želi

R. PERDAN, mehanična delavnica
Celje Mariborska c. 11
Zaloga koles.

e— Tujski promet v letu 1940. V preteklem letu je obiskalo Celje 13.650 tujcev (12.691 Jugoslovencov in 959 inozemcev). Prenočnin je bilo 18.060.

e— Nakaznice za petrolej za leto 1941. se bodo razdeljevale na mestnem poglavarstvu v dvorcih mestnega poslopija zaščitnega oddelka ob naslednjih dneh v popoldanskih urah od 14. do 18.: v četrtek 2. in petek 3.

a— K pogrebu pokojnega Emana Illica je odhod za sokolsko članstvo v kroju točno ob pol 15. uri izpred Sokolskega doma matičnega Sokola. Članstvo, ki nima kroja, ter naraščaj se zbereta ob triletni na 15. uro pred pobreskim pokopališčem z znakom. Sokolska župa Maribor poziva mariborska in sosednja društva, da se udeležijo današnjega pogreba prvega župnega načelnika br. E. Illica. Župni jezdni odsek poziva brate jezdece, da se v kroju udeležijo pogreba br. dr. E. Illica. Zbor kakor za vse ostalo članstvo v kroju. Izkažimo zvestemu Sokolu zadnjo čast polnoštevno!

V. Sokolski klub

SOBOTA 11. JAN. 1941

V POČASTITEV ROJSTNEGA
DNE NJ. VEL. KRALJICE MARJE
PRIDRUŽILO SOKOLSKA DRU-
STVA V MARIBORU V VSEH PRO-
STORIH SOKOLSKEGA DOMA

a— Življenje in smrt v Mariboru. V preteklem letu 1940 je bilo v stolni župniji 110 rojstev, h katerim je treba prišteti še okoli 600 rojstev v poročnišnici. Smrtnih primerov je bilo 150, porok pa 104. V franciskanski župniji je bilo 121 krstov, 120 smrtnih primerov in 194 porok, v magdalenski župniji pa 316 rojstev, 667 smrtnih primerov in 266 porok. Največ rojstev je bilo torej v stolni župniji, kjer gre razmeroma visoko število na račun poročnišnice, največ smrtnih primerov pa v magdalenski župniji (bolnišnica). V starokatoliški župniji se je narodilo v preteklem letu 16 otrok, umrlo so 4 starokatoličani, poročilo pa se je 24 parov. V cerkev je pristopilo 63 oseb, vseh članov je prilično 700. Iz pravoslavne in protestantske cerkvene občine še niso podatki na razpolago, vendar pa ne morejo bistveno vplivati na označeno celotno sliko življenja in smrti v Mariboru v letu 1940.

Zahvala

Delavstvo in nameštništvo

tvrške JUGOEKTA

se zahvaljuje svojemu šefu za BOŽIČNO NAGRADO ter mu obenem želi srečno in uspešno polno novo leto.

a— Zagrebški igralci gostujejo v mariborskem gledališču. V soboto 4. januarja gostuje v mariborskem gledališču zagrebško narodno gledališče za uprizoritvijo dramskega dela »Jaz te ljubim«. Za red B! za gostovanje je veliko zanimanje. Danes popoldne »Na cesaričin ukaz«, drevo pa »Habakuk«.

a— Lep uspeh mariborskega glasbenika. Na nagradnem tekmovanju, ki ga je razpisalo v Beogradu društvo »Cvijeta Zuzorič«, je med 64 deli dosegel naj priznani mariborski glasbenik prof. Karol Pahor prvo mesto s svojo pesmijo »Večer je, večer«. Poleg tega pa je bila med posebej pohvaljenimi njegova druga pesem »Tam nad zemljo«. G. prof. Pahorju, ki je koncertni kritik našega dnevnika v Mariboru, k izrednemu uspehu naše najpriznanejši se čestitke!

a— Združenje pekarskih mojstrov sporoča, da je tajništvo od danes dalje v Vetrinski ulici 11, prvo nadstropje. Uradne ure so še vedno vsako sredo od 16. do 18. ure pri Dermastji na Aleksandrovi 18.

a— 15% obresti. Pred sreskim sodiščem je bila razprava v tožbi nekega mariborskega trgovca proti nekemu obrtniku zaradi plačila posojila v znesku 11.000 dinarjev s 15% obrestmi. Med razpravo je trgovec zastopnik znižal obresti na 8% v smislu zakona o obrestih. V zadevi bodo zaslišane še nove priče in je bila razprava preložena.

a— Obešenega so našli 42letnega magistra Viktorja Kvara iz Nove vasi. Obupal je zaradi neozdravljive bolezni.

Objave

Društvo slepih v Ljubljani si šteje v dolžnost in čast, da se ob koncu leta v imenu svojih članov, ki so prejela pomoč od raznih dobrotnikov po podpisnem društvu, iskreno in kar najpriznaneje zahvali vsem velikodušnim dobrotnikom za njihovo pozornost in naklonenost med letom. Srčna hvala vam vsem, ki ste s svojo sooblastnostjo in socialnim razumevanjem pripomogli do večjih ali manjših podpor in na ta način otrli mariborsko grenko solzo najbednejšim. Iskreno Vas prosimo, da blagovolite tudi v bodoče ohraniti Vašo naklonenost in lajšati neizmerno bedo najbednejšim. (—)

— Za revne šolarje iz Jurklostra so darovali namesto venca pok. g. Alojza Smilod se: Alojz Ravter iz Kranjske gore 200 din, Monderer Dundy iz Jurklostra 100 din, Anton Petrinčič iz Jurklostra 100 din za šolsko kuhinjo. Iskrena hvala!

Nameste cvetja na grob dr. Milutina Zarnika so za dijaški dom društva »Knežinja Zorka« v Ljubljani darovali: g. dr. Hubert in gospe Leonija Souvan 200 din in rodbina Grasselli 200 din. Društvo je blagopokojnega vpisalo v častno knjigo društvenih dobrotnikov, da tako ohrani njegov spomin.

Iz Brežice

br— Da ne bi kupci zastoj vstopali v prodajalne kruha, so nekateri prodajalci kruha izobesili na vrata tablice z napisom: »Kruha ni! Če ne bo ob pravem času rešitve, bodo tablice ostale pač delj časa na vidnem mestu. Pomanjkanje kruha posebno občutijo delavski sloji, ki jih v našem kraju ni malo. Trgovci v živili bodo najbrže pripisali še kaj drugega. Karte za petrolej izdajajo po gotovi razpredelnici občinske uprave. Karto si vsak gospodar lahko nabavi, le petroleja je težko dobiti za željeno mero

br— Božična akcija. Brežiška občina je pred božičnimi prazniki razposlala na naslov premožnejšim občanov okoliščino s prošnjo, da pripomorejo k čim lepšemu obdarovanju siromašnih prebivalcev. Nabrala se je prav čedna vsota, ki jo je uprava občine razdelila med najbednejše občane in jim pripravila tople božične dni. Vsem darovalcem se občina najlepše zahvaljuje.

br— Nezaželen gost. Na Stefanovo je prišel v kavarno mlad trgovec odnekod z Dojenjskega. Naročil je čašo vina. Med pitjem je začel zmerjati mirne goste. Kavarnar ga je nekajkrat opozoril, naj se dostojno vede, kar pa ni zaleglo. Poklical je službojočega stražnika, kateremu se je gost z vsilo uprl in ga tudi dejansko napadel. Med tem ko je stražnik iskal vrvice, je nasilnež stopil pred kavarno v avtotak in se odpeljal neznanom K sreči mu je stražnik že preje odzvel legitimacijo. Zaslužni kazni torej ne bo ubežnil.

Iz Gornjega grada

gg— Božičnica je pripravilo v nedeljo, 22. decembra naše šolsko vodstvo na osnovni šoli za revno mladino. K prireditvi se je zbralo poleg mladine tudi precej staršev. Slovesnost je otvoril sokolski orkester z ganimi »Sveto nočjo«. Nato je šolski upravitelj Trahtnik Jože v lepih besedah razložil pomen božičnice, slešle so deklaracije in mičen prizorček. Nato so bila revni mladinci razdeljena darila: topla obleka, zimsko perilo in šolske potrebščine ter je bilo tako obdarovanih nad 100 otrok. Za zaključek so bili vsi pogosteni s čajem in pecivom. Zasluša gre domačemu učiteljsstvu, ki s pridnim šolskim upraviteljem požrvalno zbira prispevke v denarju in blagu. Velika zahvala gre darovalcem, ki so z znatnimi zneski podprli letošnje božičnico. Tako je ga. Helena Erichsonova, ki se je letos mudila pri nas na letovišču, poklonila mladini nad 50 m blaga za obleke in perilo, ga J. V. Zipikina, znana gornjegrajska mecenka, je darovala mesto venca na krsto dr. A. Korosca 500 din, dr. Ervin Mejak je prispeval 200 din, župnik Slander in dr. Rosina pa vsak po 100 din. Nabrani so bili še drugi zneski med vsemi sloji našega malega mesta Kr. banska uprava je tudi letos poslala blago.

Iz Hrastnika

h— Osebnost. Gospod Boris Gostiša, rudniški inženjer, je premeščen z novim letom iz Hrastnika v Senovo-Rajhenburg. Priljubljenemu inženjerju želimo na novem službenem mestu mnogo sreče in zadovoljstva!

h— Gospodinja šola je spet začela s poukom. Obiskuje jo 16 deklet. Trajala bo do velike noči. Vodi jo učiteljica ga. Candrova.

Iz Kranja

VI. Akademski ples
V KRANJU
18. januarja
Adamič—Broadway jazz

Iz Ptuja

j— Podružnica »Jutra« želi vsem naročnikom, oglaševalcem in prijateljem lista srečno, mirno in uspešno polno novo leto.

j— Novoletna prošnja. Na periferiji Ptuja živi v pomanjkanju z osmimi otroci čiljni invalid in nekdanji Maistrov borec. Zaradi draginje in zime preživlja družina najhujšo bedo. Da bi jim nekoliko izboljšali težko stanje, se bo gotovo našlo kaj zavrnene ali ponošene otroške obleke, s katerimi boš razveselili prezbajajoče otroke. Darila sprejema podružnica »Jutra«, kjer je tudi prošilce naslov.

j— Dramsko društvo bo ponovilo v petek ob 20. uri v Mestnem gledališču Nušičevo komedijo »Pokojnik«, ki je ob premieri zadovoljila vse gledalce.

j— Smrt uglednega starca. V Sv. Vidu pri Ptujju je v soboto umrl kmet Andrej Javornik, ki je dosegel lepo starost 83 let. V l. 1937 je obhajal s svojo soprogo, ki še živi, zlato poroko. Zadnja leta je preživel pri svoji hčerki Katarini Kranjčevi v Sv. Vidu. Pokopali so ga v ponedeljek na domačem pokopališču, kamor so ga spremili številni prijatelji in znanci. Naj mu bo lahka domača zemlja, užalostnim našo sožalje!

j— Zvočni kino bo predvajal danes v veliki »Zelega med otoka«. V pretekliji drami deklice-matere nastopa velika umetnica Bette Davis. Za dodatek zvočni tenik.

Iz Petrovč

p— Hudo prizadeta družina. V Petrovčah je minulo soboto umrla 70-letna gospa Alojzija Kogojeva, žena g. Franceta Kogoj, uradnika v zavodu za duševne bolezni v Novem Celju in mati pred tremi leti na vnetju možganske mreže umrle učiteljice Ane Kogojve v Grižah. Gospod Kogoj preživlja vso tragiko rodbinske usode, ko v visokih letih ostaja po smrti svoje žene čisto osamljen, kljub temu, da sta oba zakonca vzgajala sedem otrok, ki pa so vsi v teku časa pomrli. Simpatičnemu gospodu, ki vsako jutro namerja korake skozi Dobrišo vas proti velikemu zavodu in se vrača opoldne po isti poti proti domu, izrekamo naše iskreno sožalje.

p— Smrt uglednega moža. V nedeljo popoldne so ob veliki udeležbi sorodnikov in znancev položili k večjemu počitku na pokopališču pri Sv. Kancianu v Zalcu 68-letnega trgovca in posestnika g. Rudolfa Govejškega iz Drešnje vasi. Imenovani se je pred 40 leti kot mlad mešarski pomočnik v lednici tako močno prehladil, da je vse življenje trpel na ohromljenju hrbtenice mozga. Po delni ozdravitvi v bolnišnici je vodil s svojo prvo ženo gostilno in trgovino v Kasazah pri keramični tvornici, nato nekaj let trgovino na »tehtnici« v Ljuboju, končno se je med vojnim časom preselil v Drešnjo vas, kjer si je prav lično urenil trgovino. Tu mu je po vojni zbolela žena na griži in umrla. Ker mu je bila hoja silno težka, se je po opravih vozil s tričiklom, a zadnjih sedem let je bil večinoma priklenjen na bolniško posteljo. Ob skrbni negi svoje sedanje žene je vstal kljub betežnosti pri hujših do zadnjega časa. Ohranili ga bomo v lepem spominu, gospe vdovi pa izrekamo naše iskreno sožalje.

Naše gledališče

D R A M A

Sreda, 1. januarja ob 15.: Ugrabljeni Sabinke. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20.: Romeo in Julija. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Četrtek, 2.: Lepa Vida. Red četrtek. Petek, 3.: Cigani. Red torek. Sobota, 4.: Krog s kredo. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

Novo leto v dramskem gledališču. Ob 15. uri bodo igrali Schönhanovo veseligrso »Ugrabljeni Sabinke«. Občinstvo se bo pri tej predstavi dobro zabavalo. V glavnih vlogah: Gregorin in Cesar. Režiser prof. sest. — Zvečer bosta igrala naslovni vlogi Jan in Vida Juvanova v Shakespearovem delu »Romeo in Julija«, v režiji dr. Krefta. Prevod je delo Otona Zupančiča. Ta igra je doživela v letošnji uprizoritvi na našem odru največ repriz, kar priča o kakovosti predstave. Za obe predstavi veljajo znižane cene od 20 din navzdol.

Abonentne reda torek opozarjamo, da bodo imeli v petek predstavo »Cigani«. Letos je torkov red na novo uveden in z njim odgovarjajoče število predstav več, ki jih nikakor ne bi bilo mogoče odigrati do konca sezone, če bi ne nadoknadili dni, ki odpadejo na praznike, na omenjeni način. Gledališka uprava prosi p. t. abonente, naj blagovolijo to upoštevati.

O P E R A

Sreda, 1. januarja ob 15.: Angel z avtom. Mladinska opereta. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20.: Carmen. Gostovanje altistke Elze Karlovec. Četrtek, 2.: Vesele žene windsorske. Red B. Petek, 3.: zaprto. (Generalika). Sobota, 4.: Sabaka kraljica. Red premier. Gostovanje tenorista Josipa Gostiša.

Novo leto v operi. Popoldne bodo uprizorili mladinsko opereto Simončiča in Mava »Angel z avtom«, vlogo sv. Petra, bo igral Janko, nadalje bodo sodelovali v glavnih vlogah Anžlovar, Barbičeva in Planečki. Od otrok pa Bajde, Siardova in Besednikova. Dirigent R. Simoniti, režiserka Maša Slavčeva, koreograf B. Pilato.

Opozarjamo, da bodo veljale za to predstavo prvič znižane cene od 30 din navzdol. — Elza Karlovecova bo pela zvečer naslovno partijo v Bizetovi operi »Carmen«. Poleg nje bodo nastopili v glavnih partijah Franci, Ribičeva, Janko. Dirigent dr. Švara, režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin in B. Pilato.

Delo, ki spada po svojem formatu med zvrst »velikih oper«, je Goldmarkova »Sabaka kraljica«. Osnova za libreto je obisk bajno lepe sabske kraljice pri kralju Salomonu. Veliki zbori, izredno učinkovito pevске partije in dramatično dejanje ustvarjajo delo, ki si ga velja na vsak način ogledati. Peli bodo naslovno partijo bo pela Kogojeva, Asada Gostič k. g., Salomona Popov, Velikega duhovna Lupša, Sulamit Ribičeva, Bal Hanaan Dolničar, Astarot Pojnarjeva. Dirigent N. Stritof, režiser C. Debevec, koreograf inž. Golovin.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 1. januarja ob 20.15.: Gospa ministrice. Sobota, 4. ob 20.15.: Gospa ministrice. Nedelja, 5. ob 15.15.: Princezna in pastirček. Popoldanska predstava. Ob 20.15.: Gospa ministrice.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 1. januarja ob 15.: Na cesaričin ukaz. Znižane cene. Ob 20.: Habakuk. Sobota, 4.: Jaz te ljubim. Red B. Gostovanje zagrebškega narodnega gledališča.

Nemščine, Francoščine

se boste lahko in naglo naučili doma po dopisovanju s pomočjo nove originalne metode (po zakonu zaščiteni), ki je zasnovana na mnemotekni (umetnosti pomnjenja) in psihodinamiki, ki jo je izdelal g. Petar B. Petrovič, pisec knjige »Praktični tečaj umetnosti pomnjenja« in urednik Okultistične biblioteka. Tečaj traja 6 mesecev. Mesečno predplačilo znaša 30 din. Vsakomur pošljemo brezplačno poskusno lekturo. Okultistična biblioteka, Beograd, čk. račun 54.996, Pošta predal 874.

Vsem cenjenim gostom želi srečno in veselo novo leto

MAJČEN MILAN
restavracija in kavarna „KERŠIČ“

ŠISKA

TELEFON 21-53

u— Plesni turnir SK Svobode in SK Grafika. Ob zaključku plesnih vaj sta tudi letos priredila SK Svoboda in SK Grafika za svoje obiskovalce tradicionalni plesni turnir in na najboljši pare nagradila s praktičnimi darili. Tekmovanje je bilo v soboto in nedeljo v veliki dvorani Delavske zbornice in je tekmovalo skupaj 12 izbranih parov. Kot najboljši so bili nagrajeni pari po naslednjem vrstnem redu: Premir Matko — Starec Freda, Debevec Ivan — Korosec Fani, Bögel Milan — Žbota Mira in Dolinar — Berdajsava. Za zaključek sta nastopila še dva para od Plesno-sportnega kluba: Podušek — Brodarjeva in Goli — Podberskova ter v angleškem valčku pokazala navzočnim vse lepoto izsolanega plesa. Kot točkovni sošniki so funkcionirali že rutinirani plesalci, v vrhovni žiriji pa so bili gg.: Jugovec, Gušina, Fain in Cesar. Turnir, katerega sta vodila plesna mojstra gg. Jelenič in Trost, je pokazal delavnost in sposobnost odbora prirediteljev ter mu gre na področju plesnega sporta vse priznanje.

SREČNO NOVO LETO želi tvrdka

KRESAL PAVEL d. z o. z.
pleskarstvo, slikarstvo in črkoslikarstvo
LJUBLJANA Tržaška cesta 83

DR. MED.

Eleonora Jenko Groyer

REDNO ORDINIRA od 2. I. 1941.

Miklošičeva 13-II.

Osmi polnina peresa dobite v trgovini TICAR, Selenburgova 1 in Sv. Petra 26.

u— Strojepisni tečaj — novi (dnevni in večerni) prično 3. januarja. Vpisovanje dnevno. Prospekt na razpolago. Največja strojepisnica 60 pisalnih strojev! Informacije daje: Christofov učni zavod, Ljubljana, Dobromirskc c. 15. (telef. 43-82) (—)

Mladim materam in ženam pripomore po češjih nosečnostih naravna Franz-Josefova grenčica — najpogostejše že v malih količinah do rednega delovanja črevesja. Reg. S br. 15485/35

u— Izpolnite vašo knjižnico s knjigo Stendhal »Rdeče in črno«. Kronika leta 1830. Posloven Fran Sturm. »Rdeče in črno« je centralni roman iz francoske književnosti XIX. stoletja. Ob njem so se učili vsi veliki mojstri modernega romana. Delo je danes aktualnejše kakor pred 30 leti, ko je izšlo. Knjiga obsega 683 strani no 130 din. Dobi se v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Selenburgova ul. 3. (—)

u— Organizacija dimnikarskih pomočnikov priredi svoj tradicionalni ples 4. januarja ob 20. uri v veliki dvorani hotela Metropol Miklič. Vljudno vabljeni. (—)

Srečno in veselo novo leto 1941

želi vsem svojim cenj. odjemalcem
ter se jim priporoča

tvrdka FR. LUKIČ,
Stritarjeva ul.

V dobi krize

prosimo, da postanejo tudi imovitejši in podjetja naročniki

»LJUBLJANSKEGA ZVONA«

najstarejše slovenske kulturne revije. Naročnina 120 din.

Med uspehi in neuspehi lanske sezone

Kratek pregled najvažnejših lanskih dogodkov v zimskih sportih, nogometu in še ostalih panogah ki jih gojimo pri nas

Ljubljana, 31. decembra. Kljub neveselostim okoli nas in našim notranjim sportnim razprijam zaključimo leto 1940 s prav ugodno bilanco. Kakor je bilo pričakovati, so bili uspehi najlepši v tistih sportnih panogah, ki imajo že večletno tradicijo in velik krog simpatizerjev, a tudi v ostalih je bilo opaziti mnogo dobre volje in podjetnosti.

Zaradi različnih pogojev razvoja ni mogoče postaviti objektivno veljavne klasifikacije različnih uspehov z vidika celote. Ob dejstvu pa, da so bili marsikje doseženi rezultati evropske veljave, to tudi ni potrebno. Ko podajamo sedaj kratek pregled, se omejujemo na kronistično časovno zaporedje, želeč prikazati, kolikor prostor dopušta, le najvažnejše sportne dogodke v naši ožji domovini in v vsej državi.

Zimski sporti

Prvo državno prvenstvo v smučanju je bilo lani v Bohinju, kjer je v teku na 18 km zmagal popularni Fr. Smolej, v klasični kombinaciji pa Jože Knific. Istega dne smo imeli tudi že prve goste iz tujine: na samostojni skakalni tekmi je pobral latoriko Gregor Hill, a pet naših je pritišnilo druga dva Nemca globoko nazaj. Konec meseca so naši smučarji vrnili obisk v Beljaku je nastopila 17članska jugoslovanska ekipa. Najbolji njen uspeh je bil v samostojnih skokih, kjer so naši tekmovalci, Karel Klančnik kot najboljši, zasedli med 8 prvimi vsa razen prvega in tretjega.

Takoj prve dni v februarju so bile na sporedu znane prireditve v Ga Pa, kamor smo poslali močno moštvo, ki pa ni zbudilo prevelike pozornosti. Doma so tačas izvedli državno prvenstvo mladine v Planici. Kot najuspešnejši klub se je izkazala Ilirija, za njo pa Dvojce-Mojstrana.

Sredi februarja so šli najboljši na 30 km vztrajnostni tek za prvenstvo države. V odsotnosti Smoleja je zmagal Knific. Peticion sodelujočih Nemcev je prišla v poštev šele za mesta od 5. navzgor! Dogodek je bilo tudi savezno prvenstvo v stafetah v Mariboru, kjer je Bratstvo potrdilo svoj sloves kot klub najuspešnejših smučarskih tekačev. V Planici so se mednarodno udeležbo, a z domačim bojkotom Ilirijani otvorili novo priložnost za smuk. Nazadnje so konec februarja prišle na vrsto tudi naše smučarke za državno prvenstvo v alpski kombinaciji na Pokljuki. Ime Polde Pernuševe je najbolj zabeležilo.

Ko so se akademiki 1. marca zaključili svoje smučarske račune, je bila že na vrsti vsakoletna najzanimivejša prireditev: prvenstvo v skokih v Planici. Med 32 tekmovalci je bilo 9 Nemcev, ki so pobrali vsa prva mesta, tako da je našemu najboljšemu Albinu Novšaku ostalo šele deveto. Teden dni smo nato pričakovali rezultatov skokov na veliki skakalnici in trikrat je Nemcem res uspelo preko 100 metrov daljave. Na prireditvi pa so bili rezultati bolj »skromni«: samo 13 skokov nad 90 metrov.

Višek sezone je bil s tem prekoračen, konec marca nas je razveselilo še ugodno poročilo s koroškega Dobrača, kjer je na veseljalonski prireditvi domačinov nastopilo tudi 9 naših. Med juniorji pa so naši s Hubertom Heimom na čelu zasedli 1., 3., 7. in 11. mesto. Za revanžo so prišli Nemci k nam na (10.) Triglavski smuk in pobrali smetano v obeh konkurencah.

Hokey in drsanje

Hokejsko moštvo našega državnega prvaka Ilirije se je za otvoritev sezone popeljalo za propagando v Beograd in se tam pomerilo z močnimi Madžari. Revanža beograjska tekma, ki se je končala samo s 3:1 v izgubo, je bila označena kot odličen uspeh in prava senzacija. Ko so Madžari zatem gostovali v Ljubljani, so takoj pokazali, da je bila ocena pravilna: s porazom 11:2 se je končalo srečanje pod Celinovim gradom.

V Zagrebu so med tem že izvedli hrvatsko hokejsko prvenstvo in sprejeli navdušeno v goste slovenske drsalce. Nekaj dni nato pa je bilo v Zagrebu že tudi državno prvenstvo v hokeju. V turnirju štirih moštev je prepričljivo zmagala Ilirija. Med tem ko so se hokejisti pripravili glede sestave za GA-PA, so izvedli drsalci državno prvenstvo v Ljubljani. Med senlorkami je postala prvakinja Silva Palme (II.), med seniorji Em. Thuma (II.), med juniorkami Vlasta Sernečeva in juniorji Presinger (oba SK Celje).

Hokejska reprezentanca, ki je bila v zadnjem trenutku le sestavljena, je v Garmischu nastopila proti Nemčiji in Madžarski. Obe tekmi je izgubila z 0:9 ozir. 0:10, kar je bilo za prvi nastop v mednarodni konkurenci še dovolj ugodno. Na povratku so naši reprezentanti nastopili še na Dunaju in prepuštili tamkajšnji reprezentanci zmago s 6:0.

Nogomet

Lanska zima je naše nogometnike prekinila sredi prvenstvenih ligaških tekmovanj. Sredi februarja pa so se nadaljevale tekme v srbski ligi in nedeljo za tem tudi v hrv. slovenski ligi. Ljubljana je spravljal poraz za porazom in se utrjevala med desetimi tekmovalci — na desetem mestu. Sezono državnih reprezentančnih tekem je otvorilo 31. marca srečanje z Rumuni na treh frontah. Uspeh za nas izredno polviljen: glavna tekma je ostala neodločena 3:3, v tekmi drugih moštev in mladini pa smo zmagali 1:0 ozir. 2:0. Nekaj dni zatem so Hrvati sredi Zagreba porazili švicarje čisto neoporečno (4:0). V aprilu se je posrečil naši reprezentanci najlepši podvig: na Dunaju je porazila Nemčijo z 2:1. A vrsta uspehov še ni bila zaključena: v povratni tekmi Hrvatska : švica v Bernu so Hrvati zmagali prav tako z 1:0.

Konec aprila je bilo zaključeno kolo v obeh ligah in v ožje tekmovalje je šlo šest klubov, med katerimi je bila sarajevska Slavija največje presenečenje. Opogumljeni po prvih uspehih so se Hrvati podali v Budimpešto na boj z Madžari. Poraz 1:0 je bil ocenjen kot časten. Ko je bil v državnem prvenstvu že odločeno prvenstvo Gradjanemu in drugo ter tretje mesto BSK ter Slaviji, smo imeli doma finale, ki je po trikratni ponovitvi dal prvega prvaka Slovenske nogometne zveze: v odsotnosti Ljubljane je zmagal mariborski SK Železnik, v mladinskem tekmovalstvu pa juniorji SK Ljubljane.

Sredi junija so bile prve tekme za srednjeevropski pokal in prvo kolo je bilo uspešno za Gradjankega in BSK, medtem ko se je Slaviji, potem ko je svojega velikega nasprotnika doma porazila, v Budimpešti temeljito zataknilo. Semifinalni tekmi sta bili usodni za BSK, ki je z razliko enega gola izgubil bitko s Ferencvárosom, med drugima dvema (Gradjanski : Rapid) pa je bila potrebna še tretja tekma v Subotici, kjer je potem šele žreb odločil za Rumune. S tem se je pa tudi tekmovalstvo za s.e. pokal ustavilo zaradi nepetih mednarodnih odnosov.

Med tem so že nastopile poletne nogometne počitnice, ki so trajale tja do srede avgusta, ko se je začelo novo tekmovalstvo v srbski in hrvatski ligi, a prve dni septembra tudi v slovenski ligi. Do konca leta je bilo zaključeno samo slovensko ligaško prvenstvo in prvak je postala SK Ljubljana. V hrvatski in srbski ligi pa so šele na pol pota.

Konec septembra smo ponovno nastopili za pokal kralja Mihaela proti Rumunom. Tekmi A in B moštev smo izgubili z 1:2, mladina pa je zmagala s 4:1. Neizpolnjenost zaradi tega neuspeha je popravilo srečanje z Madžari, ko so naši izbranci v Budimpešti dosegli neodločen rezultat (0:0). V tekmi drugih moštev smo zmagali s 3:0 in tudi naša mladina je bila uspešna s 4:2. V ponovni tekmi z Nemčijo v Zagrebu je naše moštvo spravilo lepo in zasluženo zmago (2:0). Zabeležen pa naj bo tudi uspeh reprezentance slovenskih juniorjev, ki so v predleri zmagali nad svojimi hrvatskimi tovariši (3:2).

Končno bi bilo zapisati še izid srečanja Madžarov in Hrvatov v Zagrebu, ki je z 1:1 ostal neodločen.

Atletika

Že konec marca je bil v Carigradu cross-country za prvenstvo Balkana. Naša ekipa — sami Slovenci — je pobrala vse lavirke. Med poedince je zmagal Kotnik, kot celota pa naše moštvo pred Turki in Grki. Sredi aprila je bilo potem v Ljubljani državno prvenstvo v teku čez drn in strn, ki si ga je osvojil prav tako Kotnik (Concordia), med moštvi pa je za las zmagala Concordia pred Primorjem.

V aprilu in maju so se vrstile številne atletske klubske prireditve. V Zagrebu je bilo tekmovalje v olimpijskem peterboju: zmagal je balkanski prvak v desetboju Klinar. Na mitingu SK Celja konec maja je inž. Stepišnik postavil jugoslov. rekord v metu kladiva (51.71 m). Začetek junija je potem Kotnik na mitingu Concordije v Zagrebu izenačil jug. rekord Gorška v teku na 1500 m (4:01.2).

Mednarodni dvoboj z Madžari se je konec istega meseca končal z veliko razliko (122 : 78) v madžarsko korist. Na sportnem dnevu na Jesenicah je Mavsar vrgel kopje preko znanke dotedanjega rekorda (62.59). Na mitingu atletinj v Mariboru pa je Babičeva postavila nov jugoslov. rekord v teku na 800 m (2:38.4).

Prve dni avgusta smo imeli v Ljubljani prvenstvo posameznikov SAZ. Najbolj se je odlikoval Zorko, ki je postavil nov slovenski rekord v skoku v daljino (6.73 m). Na mitingu Concordie v Zagrebu je spet Kotnik postavil novo rekordno znamenje v teku na 5000 m (15:24.4). Prve dni septembra je inž. Stepišnik na mitingu v Celju ponovno zboljšal svoj rekord (54.64).

Sredi septembra so v državnem prvenstvu tekmovali atletinje v Zagrebu, a isti dan je v Mariboru Oroszy postavil nov slovenski rekord v skoku ob palici (3.60). Pred balkaniado je Zorko izboljšal na mitingu Ilirije svoj slovenski rekordni skok v daljavo za 13 cm (6.86).

Naši uspehi na letošnji okrnjeni balkanadi v Carigradu kljub vsem bučnim spremljevalnim okoliščinam niso bili slabi 6 prvih mest in v neoficelni klasifikaciji drugo mesto. Od Slovencev se so posebno uveljavili: inž. Stepišnik (nov balkanski rekord v metu kladiva 54.42), Košir in Mavsar, v balkanski štafeti pa še Mavsar in Klinar.

(Se bo nadaljevalo)

Dva nastopa vseh najboljših drsalcev

Jutri zvečer v Ljubljani — v dobrodelne namene, v nedeljo ves dan v Celju — za prvenstvo SDS

Nebeški vremenarji so od predvečerašnjim obrnili svoj plašč; za škripajočim mrazom in temperaturami okoli 20 stopinj pod ničlo je čez noč prišla usvajajoča odjuga, živo srebro pa se je dvignilo v čudne višine. Sneg in led sta začela kopneti, od streh pa kaplja kakor sredi marca ali aprila. To je velik vremenski preobrat, zaradi katerega bodo morda vsi lepi načrti naših drsalcev in smučarjev pred prvim začetkom sezone dobesedno »šli po vodi«. Če se vreme naglo ne obrne, bomo morali jutri ali pa pojutrišnjem vse to odpovedati, kar danes napovedujemo, predvsem, kar so naši drsalci in hokejisti pripravili sporeda za četrtek in prihodnjo nedeljo. O sporedu teh dveh dni pravijo:

Drsalci in hokejisti za reveže v Ljubljani

Jutri zvečer se nam obeta na drsališču Ilirije prijetna in zanimiva prireditev. Drsalci in drsalci nam bodo prvič v letošnji sezoni doma pridelali produkcijo svojega znanja. Silva Palmetova in Emanuel Thuma, oba državna prvaka, nam bosta z ostalimi, ki bodo letos hoteli uspešno poseči v boj za prvo mesto in naslov prvaka, prikazala polno drsalnih lepot in fines. Da bo prireditev še bolj privlačna, bodo poskrbeli še s svojim nastopom hokejisti. Ilirijci so hokejski državni prvaki.

III. zimskosportne igre KID

Razpis in spored letošnje velike zimsko-sportne prireditve KID, ki bo v dnevih 11. in 12. januarja na Jesenicah in Rožni

Kakor lani razpisuje KID tudi letos za svoje sodelavce in svoje zimskosportne tekme. Kot posebnost letošnjih zimsko-sportnih prireditev bo medmestno tekmovalje tekmovalcev zastopnikov mest Ljubljane, Maribora, Celja, Tržica in Jesenic in verjetno tudi tekmovalcev iz tujine.

SPORED

Sobota, 11. januarja:
Tekmovalni prostor: sportni stadion KID — pod Mežaklo.
1. Ob 14. vztrajnostni tek na 18 km za verificirane tekmovalce, zastopnike mest in event. tuje tekmovalce. Proga z višinsko razliko cca 150 m. Kraj: okolica Jesenic.

2. Ob 14.20 vztrajnostni tek na 4 km za neverificirane tekmovalce z višinsko razliko 60 m. Na tej progi juniorji ne morejo tekmovali.

3. Ob 14.30 patrolni tek juniorjev na progi 8 km. Patrole trojice. Starostna doba juniorjev: rojeni v letu 1922 do 1926. Mlajši ali starejši k tekmovalju ne bodo pripušteni.

4. Ob 19.30 hokejska tekma s sodelovanjem dveh moštev SK Ilirije iz Ljubljane. Nedelja, 12. januarja:

Tekmovalni prostor: Rožca, Sv. Križ, cesta Sv. Križ—Jesenice.

5. Ob 9. veselsalom na 2 km z višinsko razliko 450 m za verificirane tekmovalce in tekmovalke kakor pod točko 1. Nastopno mesto in cilj na pobočju Rožca.

6. Ob 9.30 veselsalom na 1 km za neverificirane tekmovalce z višinsko razliko 150 m. Na tej progi lahko tekmujejo tudi juniorji, toda le oni, ki so rojeni leta 1922 do 1926. Cilje na Komarjevem proutu.

7. Ob 10. slalom za: a) dame; b) obratovodje in višje uradnike; c) ostale sodelavce. Proga dolga 300 m. Višinska razlika cca 50 m. Cilj na Komarjevem proutu.

8. Ob 10. sankajska tekma na cesti od Sv. Križa do Cufarja na Jesenicah. Tekmuje se eno- in dvosedezno, ocenjuje se ločeno. Nastopno mesto pri kapelici sv. Avgustina.

9. Ob 15. skakalna tekma na skakalnici na Javorniku ali Jesenicah za verificirane in neverificirane tekmovalce, seniorje in juniorje.

10. Ob 19. drsalna produkcija gostov in domačih drsalcev na stadionu SK Bratstva pod Mežaklo.

V nedeljo zvečer po končani produkciji na igrišču SK Bratstva svečani zaključek

ki in pokazali nam bodo vse znanje in borbenost v hokejski igri, ki slovi zaradi brzine in bliskovitih akcij za najzanimivejšo od vseh iger.

Ker je ves izkupiček te večerne drsalne prireditve namenjen »Zimski pomoči«, naj noben sportnik ali prijatelj sporta ne pozabi: pohiteti na Ilirijansko drsališče in s svojim prispevkom prisločiti na pomoč našim najpotrebnejšim.

Za drsalno prvenstvo Slovenije — v Celju

Slovenska drsalna zveza je poverila izvedbo letošnjega prvenstva drsalne zveze SK Celju in bo to tekmovalje v nedeljo 5. t. m. v mestnem parku v Celju. Tekmovalje se bo pričelo ob 9. dopoldne v obveznem drsanju, ob 14.30 pa bo tekmovalje v prostem drsanju. Na tem tekmovalju bodo nastopili vsi naši najboljši drsalci in drsalke, predvsem močna ekipa Ilirije iz Ljubljane z znano tekmovalko Silvo Palmetovo na čelu. Razen tekmovalcev Ilirije bodo nastopili tudi tekmovalci SK Celja, kjer prednjači gđ. Vlasta Sernečeva, lanska juniorska državna prvakinja. Ker bo to prva prilika, da bomo gledali naše najboljše umetnike na ledu pri produkciji v Celju, opozarjamo vse, da ne zamudijo izredne prilike.

SK Ljubljana. V četrtek 2. t. m. ob ob 20. v klubovem tajnistvu seja delovnega in veseličnega odbora. Zaradi važnosti vabim k polnoštevilni udeležbi. Predsednik. SK Jadransko želi vsem aktivnim igralcem, članom in prijateljem kluba veselje in srečno novo leto. Predsedstvo.

SK Ljubljana. V četrtek 2. t. m. bo ob svojim članom, dobrotnikom in prijateljem, kakor tudi vsem klubom srečno in veselo novo leto. Odbor.

SK Svoboda želi vsem članom, kakor tudi bratskim delavcem in ostalim klubom uspešno novo leto!

Delavska sportska podzveza v Ljubljani želi vsem včlanjenim klubom srečno novo leto!

Iz življenja na deželi

VIDEM OB SAVI. Tudi naša občina je uvedla zimsko nabiralno akcijo za revne otroke. Do sedaj je bilo iz prispevkov te akcije že obdarovano veliko število otrok in družin s čevlji, obleko in drvmi. Občina se je pismeno obrnila do vseh premožnejših občanov in onih, ki imajo v tej občini posestva, da po svoji zmožnosti prispevajo k tej nad vse potrebni ustanovi. Veliko naprčenih se je odzvalo: ter prispevalo tudi večje zneske. Za njihovo velikodušnost se po tem potu najpogostejše zahvalimo in prosimo, da se tudi v bodoče s svojimi darovi spomnijo na nas. Vse priznanje da je bila ta človekoljubna akcija ustanovljena tudi v videmski občini gre obć tajniku g. Jeniču Francu, ki je žrtvoval ves svoj prosti čas za zbiranje in pravično deli darove našim revnim deč. — Obdarovani.

Kinematografiji

Kranj. Kino Narodni dom prikazuje danes ob 16. pol 19. in 21. uri Hansa Moserja v veseli in duhoviti komediji »Nikar se ne zaljubi«. —

Jesenice. Zvočni kino Radio predvaja na novega leta dan ob 15 in 20 vefilmi »Živio! Očka sem«. V gl. vlogi znani komik Heinz Rühmann. Med dodatki kulturni filmi. — Sledi vefilmi »Čakala te bome«. —

Dolenji Logatec. Zvočni kino Sokol bo predvajal danes ob 16. in 20.15 uri, in jutri ob 20.15 uri sijajni film »Moja zvezda sreče«. V glavni vlogi Sonja Henie. Prihodnji film v soboto in nečeljo »Trije vojni tovariši«. —

Novo mesto. Kino »Dome« v Sokolskem domu bo predvajal na novega leta ob 16. 18. in 20.15 zvočni film »Orlakove roke«. V glavni vlogi Peter Lorre. Predigra zvočna, risan koloriran film »Racman Pandia«. Pri vsaki predstavi nagradno žrebanje. Prihodnji film »Pesem zlatega zapada«. V glavnih vlogah Jeanette MacDonald in Nelson Eddy. —

R A D I O

Sreda, 1. januarja

Ljubljana 9: Jutrnji pozdrav. — 9.05: Svečani zvočni (plošče). — 9.45: Verski govor (g. dr. Gregorij Rožman, škof Ljubljane). — 11.15: Bežigradski pevski zbor in Kmečki trio. — 12.30: Objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Praznični koncert Radijskega orkestra. — V džungah Bengaliije (p. Jauh). — 17.30: Pevski zbor »Gospodstviški zvon«. — 18.15: Vesel drolž (plošče). — 19: Napovedi, poročila. — 19.25: Nac. ura. — 19.40: Plesi (plošče). — 20: Koncert vojaške godbe 40. pp. Triglavskega. — 21.30: Veseli zvočni (Radijski orkester). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Nadaljevanje koncerta Radijskega orkestra. —

Beograd 19.25: Vojaški večer. — 20: Prenske opere iz Narodnega gledališča. — Zagreb 17.15: Radijski orkester. — 20: Božične pesmi. — 20.30: Zabavni večer. — 22.15: Orkestralni in violinski koncert. — Praga 18.25: Pester glasbeni spored. — Sofia 19.50: Mali orkester — 20: Simfonični koncert. — 21: Laska in plesna muzika. — Berlin 19.15: Pester glasbeni spored. — 21.15: Drobne melodije. — 23.15: Nočni koncert. — Rim 19.30: Koncert solistov. — 20: Operna glosa. — 20.30: Orkestralni koncert. — 21.15: Komorne skladbe. —

Četrtek, 2. januarja

Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Pisan venček veselih zvočkov (plošče). — 12: Uvertura (plošče). — 12.30: Poročila objave. — 13: Napovedi. — 13.02: Operni trio. — 14: Poročila. — 17.30: Citre in harmonika (ga. Dragica in g. Jancz Košmerlj). — 18.10: Ustvarjalne sile v kemiji (g. prof. M. Adlešič). — 18.30: Plošče. — 18.40: Slovensčina za Slovence (g. Rudolf Kolarič). — 19: Napovedi, poročila, objave. — 19.25: Nac. ura. — 19.40: Plošče. — 19.50: Deset minut zabave. — 20: Napitnice in zdravice s spremljanjem harmonike gg. Svetozar Banovec, Vekoslav Janko, člana Nar. gledal. in g. A. Stanko (harmonika). — 21.45: Reproduciran koncert simfonične glasbe. — 22: Napovedi, poročila. —

Beograd 20: Večer vesele muzike. — 21: Klavirski koncert. — 22: Laska glasba. — 22.50: Plesna muzika. — Zagreb 17.15: Domači skladatelji. — 17.45: Koncert na čelo. — 20: Tamburaški zbor. — 20.30: Domači skladatelji. — 21.30: Harmonika. — 22.15: Komorna glasba. — Praga 18.20: Spevoigra. — Sofia 19: Orkester. — 19.50: Laska glasba. — 20: Beethovenov večer. — 21: Violinski koncert. — 22.05: Laska in plesna muzika. — Berlin 19.15: Pester glasbeni spored. — 21.15: Orkester in solisti. — 23.15: Nočna oddaja. — Rim 19.30: Zvočna igra. — 21: Vesela muzika.

Körting

znamka najboljše nemške kvalitete
s 2 grands Prix, najvišjem odlikovanjem.

Ako že kupite potem najboljšo ime KÖRTING-radio — jamči kvaliteto.

GLAVNO ZASTOPSTVO:

A. BIRKE — Ljubljana — Mestni trg 9

Brezobvezno predvajanje!

Vse tipe aparatov vzamemo v račun!

THOMA & CO.

mehanične tkalnice svilenih izdelkov, barvarna, apretura in tiskarna

MARIBOR IN POBREŽJE

Telefon št. 21-77 — Brzjavlj: Thoma, Maribor

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod
v Ljubljani

Zapustila nas je po kratki mučni bolezni naša iskreno ljubljena soproga, oziroma zlata mama in hčerka, gospa

Nika Bučar roj. Potočnik

soproga gimnazijskega profesorja v pok.

Pogreb blage pokojnice bo v četrtek, dne 2. januarja 1941, ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Privoz št. 20, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 31. decembra 1940.

Žalujoče rodbine:

prof. BUČAR—POTOČNIK

Himen. G. Jež Alojzij, popularni nogometaš in član SK Ljubljane se je dne 21. poročil z gđ. Paterle Ančko. Pridužujemo se čestitkam številne nogometaške družine in želimo mlademu sportnemu paru na njegovi novi življenjski poti vso srečo!

Z evropske celine do oceanskih razdalj

Glavni dogodki preteklega leta — Razvoj v konflikt najširšega obsega

V septembru lanskega leta je poteklo komaj leto dni, odkar se je z izl. uhom nemško-poljskih sovražnosti začela nova evropska vojna, a že po glavnih dogodkih lanskega leta je prešla svoj prvotni evropski okvir in zajela več ali manj vse kontinente, bodisi neposredno, bodisi posredno.

Prve mesece lanskega leta bi znatni nihče se ne mogel predvidevati takšnega razvoja, saj smo vsa lanska zimo z začudenjem opazovali skoro popolno tišino na glavnih bojiščih na zapadu, medtem ko se je brez pravih dogajanj na široko pisalo in razpravljalo samo o možnostih razširjenja novega konflikta tudi na države, ki so splošno še ostale izven vojne. Med obema vojnima taboroma so se razvijale tedaj vse mogoče vojne (gospodarska, živčna ali duhovna, diplomatska, ideološka itd.), samo o pravi vojni ni bilo še sledu, razen na morju in vsaj

Roosevelt

deloma tudi v zraku. Bolj ko na merjenje z orožjem med obema vojnima taboroma, je bila do srede marca preteklega leta obrnjena evropska pozornost na vojno med Rusijo in Finsko, dasi je bilo finsko bojišče glede na glavno vojno le postransko bojišče, ki je le zaradi zatijaja drugod vzbujalo splošno zanimanje in vplivalo celo na notranje spremembe v Angliji in Franciji.

Spremembe v razmerju sil

Slika lanskega leta splošnega vojnega razvoja nam bo takoj jasna, ako si vsaj v grobih obrisih ogledamo razmerje sil med obema vojnima taboroma ob vstopu v leto 1940 in ga primerjamo z onim ob koncu lanskega leta.

Po likvidaciji Poljske, ki je bila v dobrih štirih tednih izločena iz borbe in razdeljena med Nemčijo in Rusijo, so si neposredno stale nasproti samo tri velesile: Nemčija na eni ter Anglija in Francija na drugi strani. To stanje je ostalo v glavnem nespremenjeno vse do aprila lanskega leta. Vse ostale evropske in izvenevropske države so tvorile tako zvali »tretji tabor«, v katerem pa niso bile samo nevtralne države, a tudi v stališču nevtralnih držav je bilo opaziti znatne razlike.

Izmed velesil so bile tedaj še izven vojne štiri: Rusija (ki je do srede marca vodila borbo s Finsko), Italija (ki pa je bila pogodbeno vezana na Nemčijo in ki je svoje stališče opredelila kot takozvana »nevojskujoča se država«, politično, diplomatsko in gospodarsko že tedaj povsem povezana z Nemčijo), Zedinjene države Severne Amerike (ki so bile formalno nevtralne, toda s simpatijami na strani tako zvalih demokracij) ter končno Japonska (ki je bila še nadalje zaposlena s svojo vojno na Kitajskem in ki se glede dogodkov v Evropi ni še opredelila, čeprav so bile tedaj njene simpatije bolj na nemški kakor na protni strani).

Hitler

Vse ostale države so veljale za bolj ali manj nevtralne. V glavnem je bilo mogoče ločiti tri skupine nevtralnih držav: na severu skandinavska skupina, ki je obsegala Švedsko, Norveško in Dansko, države, ki so poudarjale svojo željo po nevmešavanju v vojno in se z njo niso borile proti načrtom za razširjenje vojne, ki pa niso nič ali skoro nič storile za svojo obrambo; na zapadu pa so Nizozemska, Belgija in Švica vodile politiko tako zvalne »čuječe nevtralnosti« ali strogega izvajanja nevtralnih dolžnosti, vendar s — puško ob nogi; tretjo skupino so tvorile balkanske države, ki so se najprej skupno trudile, da bi ohranile mir v tem delu Evrope, obenem pa skrbno čuvale svoje pravice do neodvisnosti in nacionalnega ozemlja, kakor so se na primer glasili sklepi beograjske konference Balkanske zveze z dne 4. februarja 1940. Oba vojna tabora sta kazala tedaj popolno spoštovanje teh sklepov. Izven vojne sta bili na zapadu še Portugalska (vezana na Anglijo) in Španija (ideološko na strani osi Rim-Berlin), na severu pa tri baltske države: Estonka, Letonska in Litva, ki

pa so bile kmalu pogodbeno vezane z Rusijo, kateri so odstopile važna pomorska in letalska oporišča. Zaveznica Anglije in Francije na Bližnjem vzhodu je bila Turčija, ki pa je sodelovala tudi z balkanskimi državami pri skupnih naporih za ohranitev miru, medtem ko se je glede Rusije v pogodbi z zapadnimi velesilama zavarovala tako, da bi se zaradi izpolnitve svojih obveznosti iz ankarskega pakta z Londonom in Parizom ne mogla zapletiti v sovražnosti z Rusijo.

Vojna treh imperijev

Ob koncu lanskega leta je bilo to razmerje sil bistveno spremenjeno. Predvsem so med letom nastopile spremembe v zadržanju Italije. Italija je 10. junija 1940 vstopila v vojno na strani Nemčije, in sicer nekaj dni pred vojaškim zlomom Francije. Francija je bila v juniju izločena iz borbe in je sklenila premirje z Nemčijo in Italijo (22. odnosno 24. junija 1940). Vojna se je neposredno nadaljevala med Nemčijo in Italijo na eni ter Veliko Britanijo na drugi strani in se je začela označevati kot »vojna treh imperijev«. Japonska se je z berlinskim paktom, podpisanim 27. septembra 1940, priključila velesilama osi Rim-Berlin v znamenju borbe za tako zvalne »življenjske prostore«, od katerih sta si Nemčija in Italija lastili vso Evropo z Afriko, Japonska pa ta krovani »veliki vzhodnoazijski prostor«.

Zedinjene države Severne Amerike so zlasti po tretji Rooseveltovi izvolitvi za predsednika v novembru lanskega leta začele vedno bolj jasno in odločno kazati svojo voljo, da z vsemi razpoložljivimi silami podpro Veliko Britanijo, da bi se tako same izognile nevarnosti neposrednega posega v vojno, v kolikor namreč smatrajo britanski imperij za svoj »prvi obrambni zid«. Rusija se je od prvotnih dogovorov z Nemčijo, ki so ji prinesli nemembne uspehe na vsem prostoru od Baltika do Črnega morja (postopne vključitve dela Finske, vseh treh baltskih držav ter Besarabije z delom Bukovine v svoj državni okvir), vedno bolj pomikala v »strogo nevtralnost« med obema vojnima taboroma, toda z vedno bolj značilnim nakazovanjem svojih interesov na nekatere področjih v svoji neposredni bližini. Ki jih smatra za svoja »varnostna področja«, kakor se je to pokazalo zlasti v razvoju zadnjega četrtletja lanskega leta.

Nemške akcije in premirje

Velike spremembe pa so se pojavile tudi v položaju drugih evropskih in izvenevropskih držav. Vojna, ki je več kot pol

Mussolini

leta ostala na glavnem zapadnem bojišču, v glavnem negibna, je na nekaterih drugih področjih na zapadu pokazala že v aprilu lanskega leta izredno razgibanost, kateri je dober mesec nato sledila enaka in še večja razgibanost tudi na samem francoskem bojišču. Prva faza te vojne razgibanosti se je začela najprej z nemško akcijo na Danskem in Norveškem v noči od 8. na 9. aprila 1940. Danska je brez resnega odpora v dobrih 24 urah izgubila svojo samostojnost, ki si jo je komaj 10 mesecev poprej skušala zavarovati kar za dobo 10 let s paktom o nenapadanju, ki ga je sklenila z Nemčijo 31. marca 1939. Druga (Norveška) pa je bila čez noč potegnjena v vojni vrtnice, vendar s to razliko od Danske, da se je napadu uprla četudi le s skromnimi obrambnimi silami, ki so ji bile na razpolago. Po brezuspešni intervenciji zaveznikov so nemške čete zasedle vso Norveško, toda norveški kralj se je z vlado preselil v London, od koder nadaljuje borbo za svobodo Norveške na angleški strani, prav tako kakor se je v Londonu med tem že organizirala posebna emigrantska poljska vlada in so se jima pridružile kasneje tudi vlade vseh drugih od Nemčije zasedenih držav, v številu češkoslovaško.

Švedska je po teh dogodkih prešla v politiko stroge, toda čuleče nevtralnosti, ki se kaže še danes, medtem ko je Finska že poprej (12. marca 1940) sklenila mir z Rusijo in izgubila svobodo svojih zunanjepolitičnih odločitev, v kolikor ne more več ničesar ukreniti brez privolitve Rusije.

Dober mesec po nemški intervenciji na Danskem in Norveškem pa je sledil nemški napad na Nizozemsko, Belgijo in Luksemburg (v noči od 10. na 11. maja 1940). Po šestih dneh je Nizozemska opustila nadaljnjo borbo, po 14 dneh je kapituliral belgijski kralj Leopold. Dne 10. junija 1940 se je odločila za vstop v vojno Italija, 16. junija pa je nova francoska vlada, ki jo je po Reynaudovi demisiji sestavljal maršal Petain, sklenila zaprositi Nemčijo za premirje. Sporazum o premirju z Nemčijo je bil podpisan 22. junija 1940. v zgodovinskem gozdišču pri Compiègneu, kjer so bili 11. novembra 1918 diktirani pogoji premirja Nemčiji.

Anglija je tedaj izbruhla na evropskem kontinentu svojo najboljšo zaveznico in svojo najširše oporo, vendar pa je navzlic poslednjemu apelu kancelarja Hi-

terja na angleški narod z dne 19. julija 1940 sklenila nadaljevati borbo, ki se je spremenila v borbo na življenje in smrt, kakor je to pokazal nadaljnji razplet dogodkov zlasti proti koncu preteklega leta.

Iskanje »ključev do zmage«

Po izločitvi Francije iz borbe in sklepu Velike Britanije, da se bori naprej, je najprej nastal nov zastoj v poteku vojnih operacij. Pokazalo pa se je takoj, da vojne ne le ni še konec, temveč da se prav zaprav šele začela razvijati v širši konflikt, ki utegne zajeti vse kontinente. Obojeni konflikt je kot spopad med velesilama osi in britanskim imperijem prešel na obronke evropske celine in izgubil svoj dotodanji v glavnem celinski značaj. Razširil se je v konflikt medkontinentalnega značaja na daljše, oceanske razdalje. Nobeno izmed evropskih bojišč ni več samo zase bistvenega pomena, v kolikor ne mo-

Churchill

re več biti samo sebi namen. Oba vojna tabora se bosta odslej verjetno posluževala posameznih front le še kot sredstev za čimprejše uničenje nasprotnika. Pri tem se je za Veliko Britanijo izkazalo morje že v razvoju preteklega leta za eno izmed najboljših obrambnih sredstev, v kolikor ga čuva močno vojno brodogradništvo, a tudi eno izmed prvih ofenzivnih sredstev, v kolikor si Velika Britanija lahko ohrani svoje pomorsko gospodstvo, medtem ko se za velesile osi Rim-Berlin kaže kot glavni »ključ do zmage« angleški otok, kateremu veljajo zlasti nemški letalski napadi, ki so se začeli v avgustu lanskega leta in ki se od tedaj — zdaj v naraščanju, zdaj v pojemanju — neprestano nadaljujejo; glavno vojno področje Italije pa je Sredozemlje s sosedno Afriko, kjer se je prav proti koncu preteklega leta že začel najhujši dvoboj med obema imperijema, britanskim in italijanskim.

Med sredozemsko-afriškim in angleškim bojiščem je opaziti odslej neko stano medsebojno odvisnost: kolikor manj neposredni so učinki nemške ofenzive proti angleškemu otočju (ofenzive, ki se v glavnem omejuje le na delovanje letalstva in podmornic), tem večja pomena je za obe velesile rušenje britanskega imperija na sredozemsko-afriškem področju in narobe. Vendar pa so glede odločnosti vojnih operacij proti Veliki Britaniji vsi vojaški strokovnjaki mnenja, da je lahko samo angleški otok ključ do zmage za velesile osi, pa še to le, v kolikor gre za zagotovitev zmage na evropski celine. Veliki Britaniji preostajajo namreč tudi še potem možnosti, da se v družbi z Zedinjenimi državami Severne Amerike bori naprej na tako zvalnih oceanskih bojiščih. Vse to nakazuje verjetnost zelo dolge vojne. O tem smo prav v preteklem letu slišali nešteto izjav odgovornih državnikov iz obeh vojnih taborov.

Diplomatska ofenziva velesil osi

Velesile osi sta svoje uspehe na zapadu skušali takoj po zlomu Francije izkori-

Mussolini

stiti na evropski celine predvsem diplomatsko, gospodarsko in politično (ideološko). V tem smislu sta od srede septembra pa vse do konca novembra lanskega leta razvijali zlasti močno diplomatsko delavnost. Ta se je pokazala najprej v izmenjavi italijansko-nemških obiskov, med katerimi moramo navesti tudi dva Hitlerjeva sestanka s Mussolinijem na Brennerju (4. oktobra) in v Firencih (28. oktobra). Poslednji sestanek obeh voditeljev velesil osi je bil že tretji v lanskem letu, kajti prvi sta se lani sestala že 18. marca na Brennerju, nekaj tednov pred dansko-norveško ekspedicijo. Kakor tedaj, je svet tudi v oktobru lanskega leta pripisoval njunim razgovorom velik pomen glede na pripravljanje novih akcij, tem bolj, ker je tedaj zlasti Nemčija razvijala iz-

redno diplomatsko delavnost, ki se je kazala med drugim v raznih obiskih tujih državnikov v Nemčiji, v Hitlerjevih razgovorih z Lavalom in maršalom Petainom ter španskim voditeljem generalom Francojem itd. Zdelo se je, da hoče velesile osi vso Evropo kot celoto organizirati za nadaljevanje borbe proti Veliki Britaniji.

Rezultat vseh teh akcij pa je bil v glavnem naslednji:

Najprej sta velesile osi Rim-Berlin vplivali na rešitev madžarsko-rumunskih in bolgarsko-rumunskih spornih vprašanj glede Transilvanije in južne Dobruđe (transilvansko vprašanje je rešila dunajska arbitražna 30. avgusta lanskega leta, vprašanje južne Dobruđe pa je bilo rešeno sporazumno na konferenci v Craiovi).

Nato sta pridobili Japonsko za podpis tako zvalnega trojnega pakta o razdelitvi življenjskih prostorov, ki mu pa kot pričakovana dopolnitev ni sledil sporazum med Japonsko in Rusijo. Končno sta skušali pridobiti vse evropske države za pristop k temu paktu kot nekakšnemu organizacijskemu statutu bodoče Evrope in vsega sveta ter kot vojaški zvezi proti vsaki državi, ki bi stopila v vojno proti podpisnicam na strani Velike Britanije. Rezultati teh prizadevanj so bili do konca lanskega leta pristopi Madžarske (20. novembra), Rumunije (22. novembra), in Slovaške (23. novembra 1940) k berlinskemu paktu, medtem ko se je nadalnje pridobivanje balkansko-podunavskih držav ustavilo ob Bolgariji, kamor je tedaj že segel ruski vpliv.

V nemško-francoskih odnosih se niso pojavile bistvene spremembe razen v kolikor ni izločitev Lavala iz Petainove vlade proti koncu lanskega leta prej zaustavila kakor pospešila že začeto zbliževanje v znamenju sklenitve dokončnega miru in se je ob zatonu preteklega leta pokazala precejšnja negotovost glede nadaljnje francoske politike. Delstvo je, da je Francija kot vojaški činitelj v razvoju v drugi polovici preteklega leta za oba vojna tabora prej pridobila kakor izgubila na svoji vrednosti.

Španija, ki je tekom preteklega leta prešla iz svoje formalne nevtralnosti na stališče »nevojskujoče se države« s simpatijami na strani osi Rim-Berlin in ki je svoje stališče tudi izrazila za priključitev mednarodnega pasu v Tangerju k svoemu Maroku, se berlinskemu paktu do konca lanskega leta ni še pridružila in bo njeno nadaljnje stališče verjetno odvisno od končnega položaja Francije. Položaj ostalih evropskih držav se ni bistveno spremenil, razen v kolikor je Nemčija poglobila svoje politično, diplomatsko in go-

Petain

spodarsko in vojaško sodelovanje z Rumunijo, medtem ko se je Madžarska prostovoljno približala naši državi in sklenila z njo pakt o trajnem miru in večnem prijateljstvu.

Vojna z Grčijo

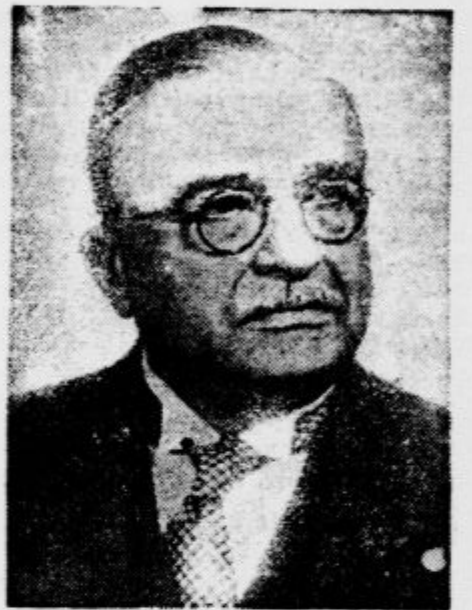
Večje spremembe pa je povzročila Italija s svojo akcijo v Grčiji, ki se je začela 28. oktobra lanskega leta. Velika Britanija je izkoristila priliko in nudila Grčiji uspešno pomoč, ki je grški vojski omogočila, da je prenesla vse operacije na albanska tla, kjer se boji ob prehodu v novo leto nadaljujejo. Velika Britanija pa je tudi na afriškem bojišču prešla v ofenzivo, in sicer v tako zvalni Zapadni puščavi med Egiptom in Libijo. Angleški oboroženim silam na kopnem, v zraku in na morju je uspelo, da so potisnile Italijane iz že osvojenih postojank na egiptskih tleh na libijska tla, kjer se ob prehodu v novo leto nadaljujejo srdite borbe pri italijanski trdnjavi Bardiji.

Tako nam prehod iz starega leta v novo nakazuje obenem prehod Velike Britanije iz dosedanje defenzive v ofenzivo na vsem sredozemsko-afriškem področju, torej na vseh bojiščih, kjer je v borbi neposredno angažirana Italija. Ali pomeni to že bistveno spremembo položaja med obema vojnima taboroma, po dosedanjih uspehih še ne moremo soditi. Doma je Anglija še vedno v defenzivi, vendar vrača nemške letalske napade na svoje ozemlje, kolikor ji to sredstva dopuščajo, z lastnimi letalskimi poleti nad Nemčijo in Italijo. Odkar si je z intervencijo na grški strani pridobila nova pomorska in letalska oporišča na grških tleh, zlasti na Kreti, je opaziti večjo aktivnost njenih letalskih sil tudi nad južno Italijo.

Borba na življenje in smrt med tremi imperiji, ki si neposredno stoji nasproti, zadobiva vedno bolj značaj borbe za — čas. Oba tabora si obetata od časa novih odločitev: Nemčija in Italija zato, ker računata, da se jima bo še pred angleško oborožitveno premočjo posrečilo zrušiti imperij, v skrajnem primeru pa vsaj organizirati vse evropski kontinent v vojno-industrijske namene; Velika Britanija pa zato, ker računa, da ji bo s časom mogoče prekositi v oborožitvi nasprotni tabor in preiti v ofenzivo, oslajajoč se na čedalje bolj učinkovito podporo Zedinjenih držav Severne Amerike. V ozadju vseh sedanjih operacij se torej vrši nova, to pot zares ogromna oborožitvena tekma,

ki zavzema najširši razmah na obeh straneh.

Rusija prehaja v novo leto kot strogo nevtralna velesila, ki se ne želi zaplesti v vojno z nobenim izmed vojnih taborov, a ki je tudi vsaj do lanskega leta z gotovostjo lahko računala, da se noben vojni tabor ne želi zaplesti v vojno z njo. Na prehodu v novo leto je ohranila pomembno, a znatno vedno bolj kočljivo vlogo jezička na tehnični med obema vojnima taboroma. Njen vpliv je prišel proti koncu lanskega leta do vidnega izraza zlasti v jugozapadnem in južnem delu njenega »varnostnega področja«. Očitno je tudi, da s svojim zadržanjem, ki ne napoveduje možnosti bližnje sklenitve kaznega pakta z Japonsko, ovira poslednjo v sprostitvi njenih ekspanzijskih namer, v kolikor bi jo mogle te — brez zavarovanja hrba na ruski strani — pogoniti v konflikt z Zedinjenimi državami Severne Amerike. — Ko govorimo o Rusiji, ne

Metaxas

smemo končno prezreti izredno važnega dogodka za nas: vzpostavitev diplomatskih odnosov med Beogradom in Moskvo v maju 1940.

Zedinjene države Severne Amerike vodijo od Rooseveltove tretje izvolitve dalje odkrito politiko čim učinkovitejše podpore Veliki Britaniji, obenem pa same organizirajo obe ameriški polobli v znamenju strnjene vseameriškega bloka, ki naj bi bil pripravljen v ozadju za vsak primer. — Scrutator.

Letalstvo proti brodogradu

Leta neposredno pred sedanjostjo vojno so prinesla ogromen razvoj letalstva in vojaški strokovnjaki so že zasitili njegov veliki pomen kot orožja bodočih vojn. V zvezi s tem se je takoj pojavilo vprašanje, ali je še umestno graditi vojne ladje, ki so dober cilj za obstreljevanje iz zraka, ki ne morejo uiti bombniku in ki stanejo velikanske vsote, dočim bi se za sredstva ene same vojne ladje izdelalo celo brodogradništvo. Nekateri so takoj obodili vojne ladje na smrt ter jih označili kot preostanek one dobe, ko si tehnika še ni bila osvojila zraka.

Ti so skoraj imeli prav, saj so vojni dogodki pokazali, da mora vsaka država pazno čuvati svoje jeklene pomorske veličane, jih držati skrite v oddaljenih lukah in jih uporabljati samo tam, kjer je treba brodogradništvo postaviti nasproti drugemu brodogradu. Vendar se je kljub temu pokazala velika korist vojnega brodogradništva v pogledu blokiranja sovražnih obal ter pri zaščitenju spremstvu tovornih ladij, prevažajočih živila za civilno prebivalstvo, vojne potrebe in vojske same. Vprašanje tedaj še ni dokončno rešeno in morda bi šele ob koncu sedanje vojne jasno, v kolikor vojne brodogradništvo se ustreza zahtevam sodobnega vojevanja, ko je težje napadov prešlo na letalstvo.

S tem zanimivim vprašanjem se bavi v zadnji »Deutsche Allgemeine Zeitung« tudi nemški kontraadmiral Gadow, ki se na koncu omejuje na zaključek, da dosednji vojni dogodki niti niso dokazali popolne nemodnosti letalstva in pomena nemodnosti vojnega brodogradništva. Nemški strokovnjaki navajajo, da sredini in težki bombniki lahko povzročijo znatno škodo na ladjah, ako je bil izstreljen namerjen iz ugodne lege. Dober zadetek uniči na krovu vse tehnične naprave proti letalsko obrambo, zarokete, tonove, priprave za dostavo muničije iz ladijskih skladišč ter tudi morebitna letala, neha »črta« se na krovu. S tem seveda se znatno zmanjša sposobnost ladijske ladje. V posebno ugodnih razmerah na tudi ni izključeno popolno uničenje ladje. Na vsak način je bojno brodogradništvo v letalstvu nasproti letalstvu, kateremu mora resno računati, s čimer na ni rešeno, da je brodogradništvo nepotrebno.

Zato so novorojene vojne ladje deležne močnejših kakor dotedaj. Predvsem je dobil krov jači jekleni oklen, nemožno pa je tudi trdnostjo, ki naj bi čuvale ladjo pred letali. Tako imajo nove ameriške vojne ladje, ki so sedaj v gradnji, še po 50 profiliranih tonov naraščajočih kalibrov. Kot napadno orožje iz zraka vidimo predvsem v poštev strmoletno letalstvo, na tudi torpedno letalstvo. V Ameriki imajo baje s seboj vključne s strmoletni, zato dajo s seboj prednost torpednim letalom. Admiral Gadow se pridružuje v svoji končni sodbi ameriškim strokovnjakom, ki pravijo, da imajo vojne ladje v letalstvu in v podmornicah, zlasti kadar ob vseh vrstah letalstva, hude nespretnosti, na obeh vrstah pa je važnost velikih vojnih ladij še nezločljiva.

Postani in ostani član
Vodniške družbe!

Lov na slovenskih planinah

Slovenija! Park Jugoslavije, ozromen park, poln zelenih travnikov, ki se skoraj nezaznavno dvigujejo proti planinam, na katerih se malone vse leto bleska sneg. Slovenija, smejoča se dožela in resna obnem, v kateri divji prepad in pečine drugujejo gozdom z lepo urejanim rastlinjem in skrbno negovanimi travniki, ki kakor zelene preproge vodijo do kakšnega zakletega gradu, ki se neprestano skriva pred pogledom.

O Slovenija, kako rad Te obiščem takt, ko se naval izletnikov obrne nazaj k mestom in znova dobiš svoje pravo lice, iz katerega izgine vsaka sled nepotrebnih znamenitosti! Kak blazen mir diha tedaj iz Tvojih planin, kjer si srnjaki, gamsi in jeleni spet delijo z orli in divjimi petelinji kraljestvo, ki ga jim skuša človek poleti siloma odvzeti.

Vedno, kadar se iz Beograda vozim proti Ljubljani, pazim, da vstanem zgodaj in da se precej pred prihodom v slovensko glavno mesto vsem k oknu. Vlak vozi ob Savi, čije brzi tek je stisnjen med hribe, pokrite z bukovimi gozdovi, katerih drevesa, ki so v tej pozni jeseni izgubila svoje liste, dajejo vsej naravi pečat rdečega amentara. In kar nenadoma pride trenutek, ki ga pričakujem: dolina se na mah razširi v ljubljansko polje, in pred mojimi očmi se prikaže pravilni prizor, katerega se nikdar ne naveličam: dolga veriga iz sneg obeh vrhov, katerih soplep na belina se močno odbija od zelene barve smrekovih gozdov ter od sinjine modrega neba.

Ljubljana: vlak se ustavi ob vznožju starodavnega gradu, na spet odpre preko travnikov in logov. Tu in tam se prikaže Sava, tu že pravi hudoournik, ki zdaj v razenjenem poletu skače iz skale na skalo, zdaj pa mirno počiva v naravnih, v skalo vsekanih kotanjah. Podoba je, da se iz vode teh kamenitih jezov, ki je kakor tirkiz jasno modra in čista, odbija barva očih roždnih vil, ki so danes najbrže prišle v dolino.

Prikaže se zvonik, stara cerkev ter nad globeljo višee starinske hiše: v Kranju smo, izstopiti moram. Na peronu me čaka moj gostitelj, velik lovec na game, gospod D. Nekaj minut pozneje se že peljemo po ozki cesti, ki naskakuje prve vzpetine planin ter nas vodi v gradič Predvor, kjer domuje gospa X., sestra gospoda D. Po izbornem kosilu v tem, nadvse prijetnem bivališču, stari, utrjeni prisavi, čije oslopja se dvigajo sredi okrasnega grmicevja, in čije debeli zidovi obkrožajo majhno notranje dvorišče, ki že od srednjega veka ni izpremenilo svojega lica, se odločimo proti Kokri, kjer ima gospod D. svojo lovsko vilo. Avto se poda v ozko dolinico, stisnjeno med ozke divje in strme sene. Dasi je ura šele ob eni popoldne, vendar sonce ne svetli v dno te globoke sočeske, v kateri se cesta in hudoournik s težavo borita za prostor. Kmalu se prišelimo do vile. To bivališče, ležeče ob vhodu v drugo sotesko, katere prostor skoro popolnoma zavzema, je pravi tip loveške hiše Vzhodnih Alp: prostorne in visoke sobe s stropom od gladičje lesa ter s stenami, ki so okrašene z nešteti lovskimi trofejami. Tu vidimo težke jelenove rosove, ki nosijo po dvanaest do štirinast od evrov, elegantne rožičke enoletnih smrkov in rjavkasti biserčki, črna rogova gamsov z zakrivljenimi konci, orle, katerih razteleta krila zakrivajo kar cele stene in se polno drugih stvari. V vsaki sobi širi enakomerno toploto velika peč iz barvane glinice. Okrog vseh teh peči so slovenski muškarci postavili klopi, kamor se človek, premražen po lovu vsede z resničnim veseljem.

Danes je že prepozno, da bi se odpravili v višje predele planin; na sledo srečo na naskočimo najbližje stmine. S seboj vramemo karabinko, kajti čisto se zrodi, da se gamsi prikradejo skoraj do vile. Vrnemo se šele v mraku ter se posodimo za mizo, kjer nas čaka ena tistih večerj, katere ure žena loveškega čuvaja tako imenitno pripraviti in katero želimo z izborom slovenskih vin, z muškatskim silvancom in »Tizemilchom«.

Druga dne vstanemo še pred jutranjo zoro ter se odpravimo v sivino porajajočega se jutra. Luna, ki je še pred par trenutki svetila, blede od minute do minute. Najprej sledimo soteski, na čije koncu se nahaja vila, potem se ločimo. Moj gostitelj se obrne proti levi, da naskoči planino, kjer je sicer vse po noč gamsov, a na katero se lahko dvignejo le izveščani planinci. Jaz na to ubrem na desno ter preko ozkega dospe do manjšega sploščanja vrednih višin. Steza se dviga v vijugah med golim hrastovim gozdom: raločiti lo je precej težko, kajti tla so popolnoma pokrita z debelo preprogo suhega listja, čigar rdečkasta barva osreva okoli.

Ustavim se, da obudim naravo. Smo približno 1300 metrov visoko na pobočju enega onih vrhov, ki obkrožajo ogromni lik, v katerem se nahaja ta del lovišča. Pred menoj se ponosno dvigajo strome, sive stene druge vrha, na katerem leže široke snežne krpe. Na desni in levi obkrožajo visoki vrhovi s svojimi gozdnatimi pobočji kotlina, nad katero stojim v višini več sto metrov. Vse je mirno: slišati je le veselo pesem studenčkov, ki brže ob ravnini navzdol. Nekateri od njih padajo v več metrov visokih slapovih, vmes med dvema vrstama ledenih kamnikov, s katerimi se v prazničnih dnevih prav gotovo okrase gozdne vile in ki se sedaj posajeni v svoji granitni podstavek prelepo svetlikajo v soncu.

Znova pričnem s hojo navkreber, toda gamsem se nikakor ne morem približati. Sum, katerega povzročamo s premikanjem suhega listja, jih je opozoril na našo prisotnost, zato se kaj hitro raskrope, čim jim da eden izmed njih z občinim dvakrat znak za nevarnost. Vendar me o pravilnem ne žalosti: danes sem se popolnoma preletel naravi, za lov je še jutri dovolj časa. Ko se prične nazibati dan, se spustim do kolibe, kjer mi je prebiti noč in ki je prav za prav nad vse pristrana koča, ležeča 1000 metrov visoko na ravneli, o'robjeni s smrkami. Z nje te z daljnogledom mogoče videti vse rečine, na katerih se drže gamsi. Njene stene iz hladov so pokrite z gladkimi lesenimi ploščami, široka okna pa razsvetlujejo notranjost, kjer so človek rabil z remičem in utikim. Vse je napravičeno iz gladkega lesa in vsemu, tako pohištvo, kakor stene, dajejo rde-

ča srca slovenski pečat. Celota je podobna velikemu bivališču, kjer človek pričakuje, da bo zdaj zdaj zagledal Snežguličico in njenih sedem škrtov.

Čuvarjeva žena, ki je že pred nekaj urami prispela sem gori, mi je pripravila izborno kosilo, po katerem se brez odlašanja vlečem v posteljo, da bom drugo jutro laže zrodat vstal. Z lovskim čuvajem se odpraviva v mlado jutro. Tokrat bova šla višje in na mnogo težje dostopne kraje, kjer so še vedno našli game. Načaj ur že hodiva navkreber, zdaj preko bukovnega gozda, zdaj čez mlade smrekove nasade; proti popoldnevu dopeva do grebena, pod katerim staj lovišči gospoda D. in njegovega sosedu grofa L. Na eni strani vidiva game, na drugi jelene in v trenutku ko sem se vsedel k južni, zleti s šumom nekaj metrov od mene divji petelin, ter se spusti proti daljnim globinam. Kakšen raj za lovca, če ljubi pravo naravo!

Spet jo odrineva naprej; steza postane ožja ter vedno bolj strma in krivuljasta. V tej višini pokriva tla sneg in led, zato je pot močno spolzka. Ne gledam več pod noge, kajti ob poledu raz stene teh pečin, ki se dvigajo 1000 metrov visoko nad dolino, bi se človeku kar zvrtilo. Napredujeva vedno previdneje, ker sva prispela

v oni del lovišča, ki ga imajo gamsi najraje.

Nekaj sto metrov pod nama so se pravkar štirje spustili v tek in izginili v gozdu. Kmalu nato se čuvaj ustavi in mi šepne na uho: gamsi. Vzajem svojo karabinko, se sklonim ter se potihem priplazim do skale. Izza nje zasledim na mali gozdnati planici, popolnoma skriti med ogromnimi skalami, tako da jo je mogoče videti le s prostora, kjer stojim jaz, več gamsov, ki približno tristo metrov pod menoj mirno počivajo. Če bi te živali ne imele svojega rjavega zimskega kožuha, bi mislil, da imam pred seboj zaklato dolino, po kateri je Zlatorog, beli gamsi z zlatimi rožami, vodil svoje črede. Vlečem se ob greben, na katerega prislonim karabinko, miram skozi puško daljnogled na najdebelejšega gamsa, naravnam »stecher« in ustrelim. Žival se vzpne potem skuša naskočiti steno, kar pa se ji ne posreči. Čez čas pa il vendar uspe, da doseže nekak skalnati labirint, kje je ne bo tako lahko hiro najti.

Zalosten, da moram že zapustiti te prelepe planine, se vrnem počasi k vili medtem ko zahačajo sonce meče na zasnežene Kamniške planine svoje živo rožnate žarke, da je ta veriga edina svetla črta v pokrajini, ki počasi pada v mrak.

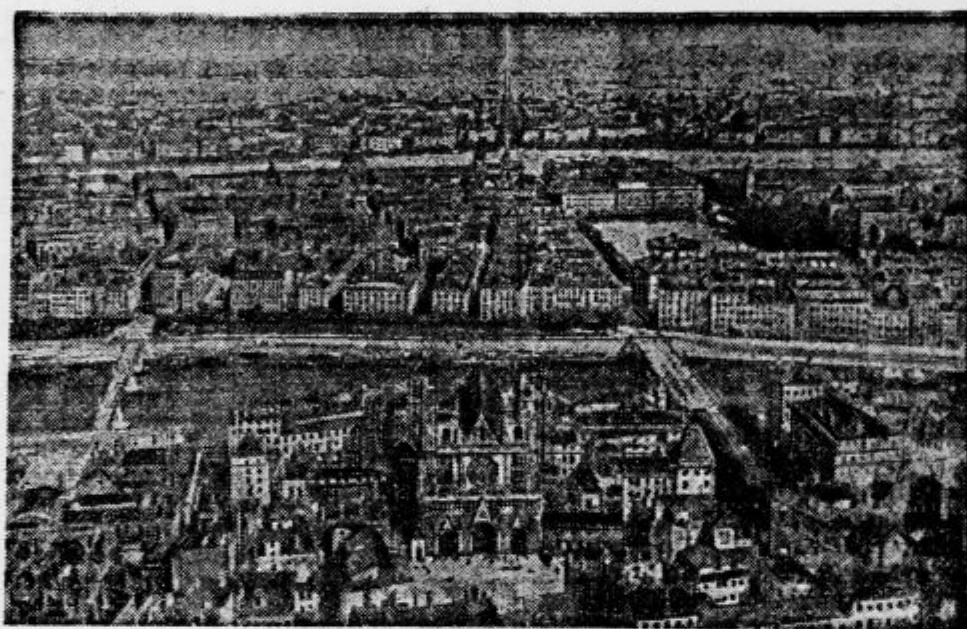
Pierre Coche (Beograd)

Druga prestolnica Francije

Odkar je Francija razcepljena na dva dela in je Pariz v zasedeni delu, postaja Lyon bolj in bolj druga prestolnica države. Vichy, ki mu je iznenada pripadla važna vloga sedeža vlade, je prenapolnjen, postal pa je tudi tako drag, da vse beži iz njega ter žive tam le oni, ki

večina med njimi ni bila izgnana, marveč je odšla sama, da bi ji ne bilo treba prisesti zvestobo tuji vladi. Drugi pa so bili prisiljeni, ko so jim dali na izbiro Poljsko ali Francijo.

Doslej je kakih 10.000 Lotrinčanov šlo preko Lyonsa dalje v notranjost države. Njihova glavna prehodna postaja pa je

Pogled na Lyon

zaradi svojih poslov in opravkov ne morejo proč. Selitev iz Vichyja še vedno traja, toda glavno vprašanje za vsakogar je, kam naj se preseli. Parižani nečejo na kmete, ker so preveč navajeni vlemesta, da bi se mogli počutiti dobro v podeželskem okolju. V Vichyju se še nekako ugodno počutijo, Bordeaux je v zasedeni delu, Marseille pa jim je predalet. Zato so si velike množice izbrale Lyon za začasno bivališče. Mesto leži nekako v sredi ter je zato privlačna točka za razna velika podjetja, ki so se biala iz Pariza razpršila po vsej Franciji. Vsak dan javljajo lyonski listi, da se je ta in ta znana trdnica naselila v mestu ter odprla svoje prostore. Tako je v Lyonu tudi že Figaro, Paris-Soir, Marie-Claire in še več drugih listov.

V zvezi s tem pa je prišlo v Lyon tudi na tisoče beguncev, zlasti Parižanov, ki v mestu vse polno. Doslej je imel Lyon po ljudskem štetju okoli 500.000 prebivalcev, danes pa jih cenijo na 700.000 in priliva še vedno ni konec. Kako močan je živelj prišlekov po svojem številu, se človek lahko prepriča, ako sprašuje na cesti mimoidoče, kje je ta ali ona ulica. Od desetih jih bo najmanj polovica odgovorila: »Ne vem, sem sam tuje«. Lahko si tedaj mislimo, kako je vse prenapolnjeno, kako živahno vrvenje vlada sedaj po mestnih ulicah, dasi je bil Lyon doslej znan kot eno izmed najmirnejših francoskih mest; kljub temu pa v mestu ni pomanjkanja in se vsako blago dobi še v zadostni količini.

Človek se nehoče vpraša: Zakaj je še toliko beguncev, zdaj, ko se lahko vsakdo vrne na svoje prejšnje mesto? V vseh mestih nezasedene Francije so stanovanja prenapolnjena, hoteli in prenočišča pa naravnost nabita. Na tisoče družin se je nastanilo po svobodnem delu države, vendar so si vsi uredili življenje nekako začasno in vidi se na vsakem koraku, da ti tisoči pričakujejo nečesa in da ne smatrajo, da so se preselili za vedno. Nekateri so se preselili, oziroma se učejo vrniti, kar vsekakor dajejo prednost življenju pod svojo vlado, drugi pa se nečejo vrniti, kar trdovratno pričakujejo boljših časov in temeljitih izprememb. Vsi ti ljudje imajo seveda dovolj sredstev, da si poljubno izbirajo kraj svojega bivališča. Je pa tudi mnogo beguncev, ki se ne morejo vrniti domov. To so pred vsem Belgijci, Nizozemci in Italijani, zadnji čas pa je prispelo mnogo Lotrinčanov. Vsi ti seveda nimajo sredstev, zato so zasedli velesejmsko palačo, ki se je izpremenila v nekako mravljinsko raznih narodov. Lotrinčani dajejo mestu posebno obsežne in so prinesli v Lyon novega duha.

Velesejmski prostori so postali vse živahnjeji, nego so bili ob času velesejma. Vsak oddelek je dobil svojo družino, ki se je ustanovila v ozkem prostoru, kakor je pač vedela in znala. Kjer bivajo Lotrinčani, vidiš povsod znani lotrinški križ, heraldično znamenje Lorene, kjer je le mogel si je nabavil zastavo v lorenskih barvah, nekateri pa so napisali na zunanje stene svojega bivališča staro geslo lorenskih vojvod: Qui s'y frotte, s'y pique, t. j. kdor se ob nas obdrigne, se zbode. Nekateri bivališča imajo bolj ali manj segave naplase, ki kažejo neuklonljivega duha teh beguncev: Vive la France, Villa Sans Souci, Domicile provisoire. Povsod pa je narisan lorenski križ z lastavico, ki se skuša obdržati na njem. Kar pa je najbolj čudovito, je to, da se ti lorenski begunci ne pritožujejo nad ničemer, da voljno prenašajo svojo usodo in da vedro gledajo v bodočnost.

Beseda o diplomaciji

Kakor nam kažejo imenovanja diplomatov zadnjih par desetletij, je nekdanji ekskluzivni bratovščini poklicnih diplomatov odzvonilo za vedno. Diplomacija kot poklic in sredstvo v mednarodni politiki je tvorba beneške signorije, ki je skušala na vseh dvorih imeti zaupnike, da so vrhovni svet obveščali o dogodkih, namerah in spletkah posameznih mogotnikov, od katerih volje je bila čisto odvisna usoda narodov. Beneška republika je svojo vojaško slabost često paralizirala s spretnostjo svoje diplomacije, kajti biti dobro poučen o namerah, je pomenilo toliko, kakor imeti možnost z raznimi prijemi odvrti pretežni udarec ter ga narevati v kak drug prav. Beneški poslaniki so bili mojstri v svojem poslu in beneški državni arhivi so še danes zakladnica, po kateri z uspehom rijejo zgodovinarji. Po zgledu Benetk so si tudi druge države omislile svoje diplomate in s časoma se je iz tega razvila institucija, ki je do nedavna upravljala usodo narodov.

Do nedavna je bila diplomacija izključna domena visoke aristokracije in bogatih slojev: često je več veljal uglajen nastop in očito razkošje nego bistroumna spretnost v zastopanju koristi države. Ko so se v našem svetu pojavile prve ljudovlade, je to načelo dobilo prve razpoke, saj republike zaradi svojega ugleda niso imele aristokratov med svojimi mednarodnimi zastopniki. Nadaljnji udarec monopolnemu stališču plemstva v diplomaciji je prišel od novih držav, kojih narodi sploh niso imeli plemstva, da bi mu poverili vodstvo zunanje politike, novi čas pa je v tem pogledu šel še znaten korak dalje, tako da v nekaterih državah smatrajo institucijo diplomacije sploh za zastarelo ter ne polagajo nikakršne važnosti na poklicne diplomate. Zlasti države, ki slone na dinamičnem načelu, so dokončno prelomile s staro navado. Nemčija in Italija poverjata svoje najvažnejše misle ljudem, ki niso diplomati po poklicu, Sovjetska Rusija pa se zdi, da je sploh odpravila poklicno diplomacijo, saj smo videli, da se imena njenih poslanikov le redko pojavljajo dvakrat v mednarodni javnosti.

Razvoj gre očividno v smer, ki ni naklonjena poklicni diplomaciji. Španski diktator Franco je izdal pravilnik, ki predvideva največ štiri leta neprekinjene diplomatske službe v tujini, kakor mora diplomat domov za dve leti v upravno ali pravno-politično službo. Nadalje so prepovedane

španskim diplomatskim predstavnikom poroke s tujcem. Slične omejitve so v Italiji že nekaj časa zakonito uvedene in to iz zelo tehničnih razlogov. Kdor živi leta in leta v tujini, se nekako prilagodi tuji sredini, izgubi smisel za prave potrebe svoje države, najčešče pa ga dobri stiki se zelo ovirajo pri izvrševanju dolžnosti. Tipičen primer te vrste asimilacije je ruski carski poslanik v Londonu grof Benken-dorff, ki je Rusijo prebil dvajset let zastopal pri angleškem dvoru, pri čemer je tako temeljito utonil v angleški okolju, da ni zastopal več ruskih interesov v Angliji, marveč angleške v Rusiji in so Britanci sami trdili, da zanje več stori Benken-dorff nego angleški poslanik v Petrogradu. Primerov take odvratitve je vse polno, vendar Benken-dorff prekaša vse po svoji dolgotrajnosti in popolni nesmiselnosti, vendar Benken-dorff prekaša vse po isti funkciji carskega veleposlanika.

Velika opasnost je sklenitev zakonske zveze odgovornega diplomata s podanico tuje države. S tako zvezo se odpro vrata vsem mogočim tujim vplivom in često se je dogajalo, da je soproga sproti podrla, kar je trudoma sezidal mož niso pa osamljeni primeri, v katerih je zakonska žena svojo položaj izrabljala proti interesom dr-

žave, ki jih je zastopal nje zakonski drug. Najmanj, kar se da očitati diplomatom, poročenim s tujcem, je da ne morejo, iz čisto človeških razlogov, zastopati koristi svoje države s potrebno odločnostjo. Znano je, da iz množice takoj lete le vrste očitki, ki morda niso vedno neutemeljeni, na vsak način pa so zelo značilni.

V izboru diplomatskih zastopnikov ne gre več samo za zunanjsost, kakor v preteklem času, ki je habsburški monarhiji v Parizu zastopal aristokrat zelo skromnih sposobnosti, ki pa je imel dve važni lastnosti. Bil je izredno bogat, da je lahko iz svojega prirejal sijajne dinerje in dejeunerje in je imel za ženo krasotico, ki je privabljal v svoje salone vso smetano pariške družbe. Popolnoma prirodno je, da se s tipom države izpreminja tudi tip njenih zastopnikov. Po polomu starih fevdalnih monarhij, ki so vzdrževale diplomatsko institucijo v prvotnih plemensko-fevdalnih formah, je odbila ura tudi tipu nekdanjih zastopnikov. V diplomaciji je že davno prodrl nov tip intelektualca, učenjaka, politika, narodnega gospodarja in vojaškega dostojanstvenika meščanskega porekla; se še srečujejo aristokratska imena, so le bedni ostanki nekdanjega monopolnega položaja.

— r.

Narod letalcev

»New York Herald Tribune« je objavila zanimiv članek Artura Bartolotta o razširjenosti letalskega športa v Zedinjenih državah.

Gospod, pogledjte oni rdeči predmet na požetem polju! Isti model, kakor je naš, mi pravi pilot. Res je stal ne daleč od nas majhen avion. »Najbrž gre za zasilni pristaneč,« pripominja. Pilot se na široko zasmee: »Kaj še! Lastnik je ta farmer, čigar hišo vidite tam na levi. To je njegovo zasebno letališče.« »Kako to?« vprašujem začuden, »saj to je prav navadna kmetija.« »Da, prav navadna kmetija. Nje posestnik se vozi z letalom v mesto, vozi svoje otroke v šolo in obetava, da ne rečem obiskuje, svoje sosedo in prijatelje s tem letalom. Kmet pač smatra čisto pravilno, da je letalo hitrejšo in cenejšo kakor avtomobil. Pa ni sam, ki misli tako. Tu imate množico farmerjev, od katerih ima vsak svoje letalo.«

Pol ure pred tem razgovorom sem bil posestil tovarno, kjer izdelujejo ta mala letala in izrazil željo, da bi tudi sam letal s takim aparatom. Že poleti sem se bil prepričal, da ta letala ne zaostajajo za drugimi potniškimi letali in da se z njimi upravi celo laže in enostavneje. Prave zmožnosti tega tipa pa sem spoznal šele tedaj, ko sem iz zraka opazoval zasebno letališče na kmetiji. Videl sem, da ti aparati niso nikako razkošje, marveč zelo prozaično prometno sredstvo, ki služi za hitrejšo opravljanje poslov.

Spomnil sem se onega časa, ko je bil moj oče istotak pionir, saj je prvi v našem mestu kupil avtomobil in to že takrat, ko je Henry Ford na vso moč priprečeval svoje rojake, da mora vsak Američan imeti svoj avtomobil. Oni avion na pošti nji mi je spravljal na misel, da bodo Američani postali narod letalcev, kakor so postali narod avtomobilistov. Ta nova industrija malih letal pa je velikega pomena zlasti za obrambo države. Brez vsake težave bo imela država na razpolago tisoče in tisoče ljudi, sposobnih za obrambo v zraku, ljudi, ki jim je letalo takisto dobro znano kakor avtomobil. Za sedaj res še nismo narod pilotov, vendar že na tisoče in tisoče Američanov križari po zraku, vršec svoj vsakdanji posel. Vsi ti se poslužujejo malih, brzih in cenjenih letal, ki se dobe po isti ceni kakor moderni avtomobili. Res je tudi, da velika večina teh letalcev ni dovršila vojnih letalskih tečajev, vendar so to izveščani piloti, ki znaajo leteti ob vsakem dnevnem času in ob vsakem vremenu. To pa pomeni mnogo in to so prvi spoznalci Nemci, ki so ob pomanjkanju pravih letal izpodbujali svojo mladino k vezbanju z letali brez motorja.

Ameriške oblasti razumejo vso važnost tega razvoja. Medtem ko na eni strani na vso moč propagirajo mala letala, prireajo na drugi strani tečaje za letalstvo, ki se jih vsako leto udeležuje najmanj 50.000 oseb. Če upoštevamo, da ima Amerika že danes preko 50.000 izveščanih pilotov in da zaradi poslovnih potreb vse večje in večje število ljudi kupuje male avione, ni več daleč čas, ko bo Amerika postala dožela zrakoplovstva. Že zdaj se ta mala letala prodajajo na obroke in se ta trgovina razvija zelo povoljno. Ma'lo letalo se dobi že za 995 dolarjev ter je tako letalo dostopno tudi manj imovitim ljudem.

V Rochesterju pri New Yorku je v neki garaži razstavljen na ogled prvi model malega letala, ki ga je konstruiral Taylor leta 1917 kot dijak. Zedinjene države so takrat vstopile v evropsko vojno in vlada je prepovedala izdelavo zasebnih letal. Di-jak Taylor je ustavil svoje delo, ni pa opustil svoje zamisli. Medtem je postal inženjer in se je tudi temeljito izučil za pilota. Leta 1925 je napravil nov model, ki ga je hotel razstaviti na svetovni razstavi v Detroitu. Njegov brat je še z enim tovaršem letel na razstavo, toda zaradi okvare v motorju sta se zrušila na zemljo in se ubila. Taylor pa je vendarle ostal pri svojem malem tipu ter je ustvaril šest-najst letal take vrste. Prišla pa je ameriška gospodarska kriza, spravila ga je ob vse, da se je moral preživljati kot navaden delavec. Ždaj se je spoznal z inž. Piperjem, ki je v Taylorjevo podjetje vložil 2000 dolarjev ter rešil Taylorja popolnega propada. Mlada moža sta prišla na misel, da sta gradila samo jadralna letala, ki sta jih opremila s majhnim motorjem, ki so jih ljudje kupovali tudi v dobi krize. Sprva trgovina ni šla dobro, dasi je bila cena zelo nizka, namreč 1325 dolarjev. Vendar je proizvodnja polagoma le prišla z mrtve točke, tako da sta leta 1935 prodala že 228 aparatov, naslednje leto pa kar 523. Proizvodnja je rasla s povprečevanjem in lani sta mlada inženjerja prodala že preko 2000 malih avionov. Stvari so se polotile tudi druge tovarne in lani je bilo zgrajenih vsega preko 6000 malih letal.

To vse pa je šele začetek, ki pa dokazuje, da so Američani spoznali korist malega letala. Malih letal ne kupuje samo določen ljudski sloj, marveč lete na njih farmarji, zdravniki, župniki, advokati, polietični mehaniki in celo delavci, ki si jih radi nabavljajo iz druge roke po znatno nižji ceni. Vsi morajo napraviti pilotski izpit v za-

sebnih pilotskih tečajih, da dobe dovoljenje za letanje. Inž. Piper pravi: »To je šele začetek; prepričan sem, da bo že v nekaj letih večina Američanov vešča letanja. Kdor ne bo imel lastnega letala, si ga bo lahko izposodil pri prijatelju, kakor si danes lahko izposodi kolo ali avtomobil. Tako splošno bo znanje pilotiranja pri nas.«

Ujetniki v »Studentu l'ubezni«

I talijansko vrhovno poveljstvo je par dni pred božičem dovolilo večji skupini inozemskih novinarjev, da si ogledajo taborišče vojnih ujetnikov. Dasi je Italija že preko pol leta v vojni, vendar doslej nima mnogo vojnih ujetnikov. To je na eni strani gotovo znatna ugodnost, saj odpada državi s tem možnost hraniti in oblačiti tuje množice, ki verjati znane lastne sile za stražo ujetnikov. Operacije italijanske vojske so bile doslej takega značaja, da italijanske čete nikjer niso zajele večjega števila tujih vojakov. V francoskih Alpah je bilo po prvih spopadih izvidnik sklenjeno premirje, na afriškem bojišču tako v Somaliji, kakor v Libiji in Egiptu pa so se britanske sile v prejšnjih mesecih umaknile načrtoma, tako da so Italijani zajeli le neznatno število britanskih vojakov. Vsega skupaj je v ujetniškem taborišču le kakih 300 mož, deloma Francozov, deloma Angležev.

Za to peščico je italijanska vojaška uprava uredila taborišče pri Sulmona, rojstnem mestu rimskega pesnika Ovidija. Vas, ki je dolocena za prebivališče ujetnikom, se se danes imenuje z imenom, ki ji ga je nadel omenjeni pesnik: Fonte dell' Amore, kar pomeni po naše »Studentec ljubezni«. Ime tedaj ni nič kaj v skladu z dejanskimi razmerami, kajti ujetniki imajo gotovo samo eno željo, da bi čim prej zapustili »Studentec ljubezni« in odšli domov. Zlasti Francoze silno mori domotožje, kajti njihov položaj je po sklenitvi premirja vsekakor nekoliko drugačen od položaja angleških ujetnikov. Zato se med Francozi vsak dan čujejo napovedi glede sklenitve dokončnega miru in glede odhoda domov. Angleži te negotove nade nimajo, zato pa so jim prihranjena tudi razna razočaranja.

Zivljenjske razmere male skupine vojnih ujetnikov so ugodne, kar je sprito neznatnega števila popolnoma razumljivo. Vojaki bivajo v skupnih posopjih, častniki pa imajo glasom ženevske konvencije pravico do posebnih stanovanj. Tudi preskrba stanovanj za častnike ni bila nikakršen problem, saj je v taborišču samo en francoski častnik in 39 angleških, ki so po pretežni večini letalci. Poročevalci pravijo, da imajo angleški letalci poseben sport v tem, da se ne brijejo in nosijo tako skoro vsi dolge kapucinske brade. To je pri Angležih tem zanimiveje, ker je znano, kako vestno sicer skrbijo zato, da so vsak dan gladko obriti. Pošta z Anglijo deluje brezhibno. Iz vseh krajev britanskega imperija prihajajo pošiljke za ujetnike, dočim iz Francije, zasedene in nezasedene, ni prišel še niti en sam sveženček. To je tudi razlog, zakaj so Francozi tako poperjeni in jih tare tako silno domotožje.

Gibanje na prostem je nekako omejeno in taborišče doslej nima sportnega igrališča. Angleži pa so radi na prostem in bi se vedno gibali. Taboriščna uprava zato prireja daljše izlete v bližnje okoljave gaje. Ujetnikom niso dovoljeni francoski in angleški časopisi, pač pa imajo lahko švicarske in ameriške, kar je vsekakor lepa širokogrudnost taboriščne uprave. V ostalem pa teče življenje enolično, komaj da ga prekinke kak dogodek, kakor je bil oni, ko so pred par dnevi privedli britanskega zračnega podmaršala Boyda in ga nastanili v bližnji vili. Življenje vojnega ujetnika vključ vsem olajšavam pač ni lahko. Vojno ujetništvo je največja nesreča, ki lahko zadene človeka...

»Prekrito tlačanstvo, kaj praviš, prijatelj!« (Politikenc)

NOVOLEETNI LIST MARTINA LETOPISCA

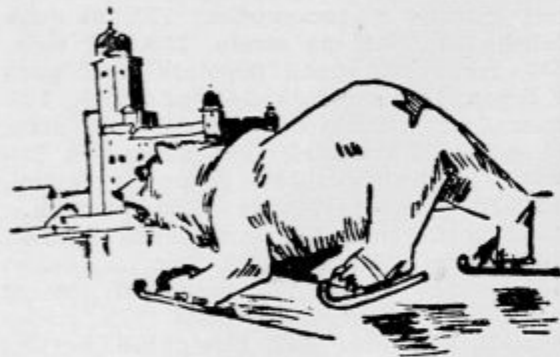
Pripombe k pratiki za pokojno leto Gospodovo 1940

Predstavljamo Martina Letopisca, (ne Ljutopisca, niti Petolizca). Je čuden ptič, le enkrat v letu poje, kar leto in dan mu mrko v mislih gloje. Tedaj, Martine, kar srčno v ospredje, okroglo nam zapoj, kaj smo počeli v zapečku mi in v vojni kaj sosedje, kako dogodki so čez nas hrumeli. Vemó, da naših časov prepevavec ni drugega ko hladen strmoglavce... Martinus koledarček v róke vzame, obrobne nam opazke brati jame.

(Opomba uredništva.)

Januar

Beležim v brzjavnem slogu: Vrtimo se v zakletem krogu kovarstva spletke dan na dan. Balkan se buri: roke stran! Tam na zapadu je še molk, ta molk preži ko gladen volk. Da besov sile ne bi spale,

na Finskem se začne finale. In ker je mraz so boji vroči. Junakom finskim brž priskoči dobrotni svet v pomoč z obljubo in pa s tolažbo pred pogubo.

Februar

Deželi onkraj Oceana Evropeec zmeda ni neznana. V Evropo diplomat pripluje, se Sumner Welles imenuje. Obišče Švico, Rim, Berlin, je eleganten, skrajno fin. Je kakor doktor: tiplje žilo, kdo ima katar, slepiča, kilo.

Evropi živce rad bi umiril, da se kompleks ne bi razširil. Mir priporoča, tečno hrano predvsem pa pamet uravnano. Zdravila v ročni torbi nosi, belnikom jih ponuja, prosi. (Na sliki Niko poregljivo zapisal je: »Pozor, zdrobljivo!«) Prepozno doktor, vse zamán — in vrne se, čez Ocean...

Marec

Pol leta vojne — prvi mir podpiše v Moskvi z Rusom Finec, drugod v Evropi bo preprij ljudi šele zajel v vrtnice. Pomladne ujme nagajive storile prvi so pomor. Na diplomatske ofenzive smo prvič zatrobili: »Zbor!« Prispeli pevci so krilati oznanjat novo nam pomlad, prišli hrvaški literati so svoje umotvorne brat. Pri Ozlju je bilá nesreča: na Kolpe dnu vagonov gneča. Še tole v kroniko se vpleta: Nekje prišli so Haceta.

April

Beseda »staunen« je »strmetia«. Nekdo po tem imenovan strmeče moral je sprejeti na znanje v listu neki dan: »Ponoči — kdo bi bil to vedel —

deželo sosed je zasedel. Lahko se čudi in prepade, če Stauing je predsednik vlade Čez Dansko segel je manever do Narvika, na daljni sever.

Ze stari Moltke je dejal, da se le dvakrat je smehljajal: 1. ko župnik taščo je spovedal, 2. ko danske je soldate gledal. (Bog prizanesi, da bi padli brez puške, bombe in noža, če bi nebratje se prikrali na naša tla. Na naša tla!)

Maj

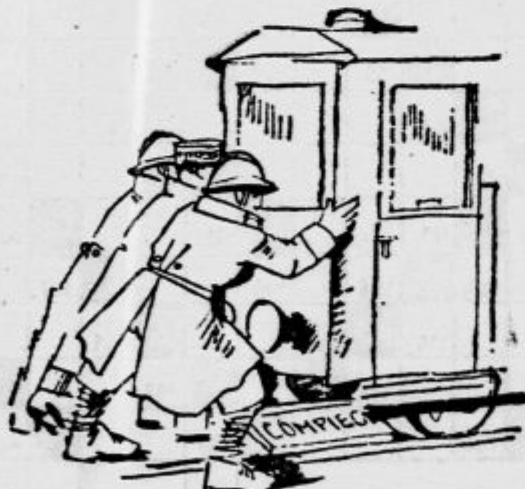
»Pripravljen bodi — to je vse!« (to danes vé že vsak krevesé). O Hamlet, tvoja naj beseda, se v sončni majski čas razgleda! Jój, kamor gleda, koder meri, krvavi vrt se širi, širi od volhke zemlje tulipanov na jug, počez, do oceanov... Beg jim je up in cesta dom, ki jih pregnal je vojske zlom.

Dovolj, končajmo tožno zgodbo! — z Moskvó sklenili smo pogodbo. Bilá do nje je dolga pot, to pričujoča slika kaže, a padel je poslednji plot brez kamuflaže in blamaže.

Junij

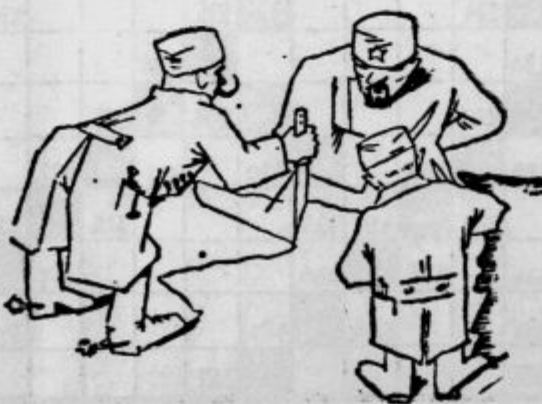
Ko mine mesec po napadu, natanko mesec na zapadu, ko je polnočna ura bila, Italija je v boj stopila. Za fronto fronta naglo pada, francoska slednjč pade vlada, poslednji je trdnjavski zid odpred in še odzad prebit. Pariz, moderni Babilon, prepola sovražnih je kolon. Polnočna ura spet je bila — Francoska ni več veselila. Vagon compiegneski poslej krasil berlinski bo muzej.

in novo zmago prav izdatno, opravi Moskva kar privatno: države tri pod sebe spravi, krmarje svoje jim postavi. Potem na jug se gre sprehajati, na Dunav konje gre napajati.

Julij

Srce viharno, zlata dota v nesreči gresta svoja pota. Francoska — Britska sta narazen, naj vas ne čudi ta prikazen.

Zdaj ta, zdaj oni diplomat povabljen na obisk nenaden hiteti mora v Berchtesgaden Evropo Srednjo rešetat. Kaj so skle... — ne preglasno — v teku dogodkov nam bo jasno.

Molotov, veliki tribun, polaga v Moskvi obračun. In svet poslušaj in pristavi: Še so možje z možgani v glavi!

Avgust

Vsak svoje išče si bojišče. Kdor zmore, gre na letovišče. Če sluti vojno in rabuko, gre hišo kupit v Banjaluko. Draginja in finančni fiasko povzroči marsiktero prasko. Sestankov spet je cela šuma: Obletnica je sporazuma in svečana seja vlade, je Zagreb srečen te parade. Kdor pa povabljen je na Dunaj, pustiti mora živce zunaj. Kar brz je sodba izrečena: Rumunija bo razdeljena.

Letalcev roj London obišče, da spremeni ga v pogorišče. Angleški roj obiske vrača... Pošastna igra... Kdo jo plača?

SEPTEMBER

V Ljubljani krasno praznovan slavili smo kraljevski dan. Sloveče penzionistov gnezdo imaš zdaj, Zvezda, novo zvezdo. Nas šteješ, Vitez in prebiraš, ko zviška se na nas oziraš?

Na velesejmu mali prater obiskal Toti je teater. Teater burk nikdar ni prazen. Smej se, bajazzo! Svet je blazen. En sam pogled tja za kulise: v Rumuniji, kaj tam godi se. Nov red diktator ji ustvarja, povabi Nemca, gospodarja.

Oktober

Vam, starim bralcem Ilijade oživlja se privid davnine: junak z junakom se spopade za čast in slavo domovine.

Pojó nam staroslavni epi, kako propadli so naklepi mogočnih vojvod, silnih trum, ko stri jih je kaljen pogum. A kaj vam tvežim zgodovino? Današnjost brati se z davnina.

Ze mnogo je vihar podri, a hudomušja ni zatri.

Dovtipov nazarensko mnogo naklestil je v današnji svet, da se tolaži ljudstvo ubogo, jih stresata gospod in kmet. Med stihe vplesti jih ne smem, a enega naj le povem: Nekje na fronti so krvavi ujeli mul in borcev zbor. In mule — poročilo pravi — nudile hraber so odpór.

November

Serano Suner, mlad torero, ne nosi bistré glavi v torbi, se malo meni za zamero, ne sodeluje v bikoborbi. Zato se svet že daljši čas zanima spet za »špansko vas«.

Na dolgo pot brez pritiklin Molotov romal je v Berlin. In ko obisk je bil gotov, se je povrnil zdrav domov.

Še malce naše bridke šale: na Žalah smo dobili Zale. Ah, mojster, ki nam vse popravlja, Ljubljano lika in prenavlja, nazadnje nam skrbno poišče poslednje zemsko pokojišče. Pogosto kregan, gosto hvaljen, za Zale bil je kruto žaljen. Tolažba ti ostane, Plečnik: tam bo umoknil vsak zaplečnik!

Tiskarski rad nagaja škrat, a hujše je stotisočkrat, če se letalec k nam napóti in vrže bombo po pomoti. Imeli smo že dva obiska, bil je poplah, krvava stiska. Zgodi sevé lahko se v tretje, da treba v varno bo zavetje. To vem: ne bodo nas zdrobili ne po pomoti, ne po sili. V ostalem čul sem ta nasvét: varuje te prav vsaka klet in vsaka skromna katakomb, — če vanjo le ne trešči bomba.

December

V začetku zadnjega poglavja, se Letopisec spomni Navja. Bil je Korošec po imenu, Stajerc po rodu in pomenu, in bil je Kranjec med Hrvat, Slovenec globlje še med brati. Meščana ga časti Ljubljana, vsi skupaj pa — Jugoslovana. Miklavž darove zviška nosi, božiček pod drevo jih trosi. To ste lepó božičevali, ko v miru ste se k mizi zbrali. A kaj ste spet obrazov kislih? Saj veste, kaj imamo v mislih. Po praznikih gre spet narobe, neblage se vrsté podobne: letelih zborov glej učinke, z neba gorečih zvezd utrinke, poboj nedolžnih, beg v puščavo... He, človek, kaj bo s ta zmešnjavo? Ne več ne ti, ne vem ne jaz, kaj nam v naročju nosi Čas. Daj, reci ti ko jaz edino: Varujmo mir in domovino!

Kaj bi napravil Robinzon

Na našo inteligenčno uganko, ki smo jo objavili v božični številki, je prišlo tako lepo število odgovorov, da smo kar vesel. In večina med njimi je tudi pričala, da bi bili reševalci Robinzoni, ki jim na samotnem otoku ne bi bilo treba od lakote umreti. Žal nam prostor ne dopušta, da bi se mogli o vsakem odgovoru na široko razpisati. Opraviiti moramo to bolj na kratko.

1. Kako boš s pripomočki, ki jih imaš pri roki napravil ogenj? Vzel boš steklo svoje zapestne ure, ga uporabil kot lečo in z njim zažgal kos papirja ali kakšno drugo reč, ki se rada vname.

2. Kako boš razkral kamen za sekiro? Velik kamen boš razbelil in ga potem polil z vodo, da se bo razpočil. Med drobič boš že dobil kakšen kos, ki ti bo ustrezal.

3. Zakaj ne moreš zadeti ribe? Pozabil si, da se svetloba lomi in tega ni upošteval. Meriti moraš pod ribo, če hočeš, da bo imel ribjo pečenko na mizi. Najbolj zanesljivo pa boš ribo zadel, če meriš nanjo navpično od zgoraj.

4. Kako boš iz steklenice napravil uro? Napolnil jo boš z vodo, vtaknil vanjo kos vrvice in jo potem zamašil tako, da bo konec vrvice še gledal iz nje. Vrvica bo iz steklenice vlekla kaplje vode. Te kaplje boš prestregel v tanko posodo in potem na njej po soncu odmeril ure.

5. Kako poskrbiš, da ne prespiš kakšnega dneva? Nadziraš svoj koledar po mesečevih izpremembah. Med dvema štípo mora poteči 29 dni.

6. Kaj boš najprej rešil iz vode, puško, sekuro ali škafli konzerv? Na vsak način sekuro. Zate je najvažnejše orodje in orožje. Če bi vzel puško, bi ti tako kmalu zmanjkalo streliva in bi bilo to orožje brez pomena, — sicer boš pa lahko ubil divjačino z lokom in puščicami ali pa jo lovil v pasti.

7. Kako boš dobil dobro, čisto sol? V plitvih posodah boš dal morskó vodo na sonce, da bo izhlapela. Ko se bo nesnaga vsedla, boš prelił že gostó solno raztopino oprežno v drugo, plosko posodo, da se bo tam še lepo izkristalizirala.

8. Kako si boš izpraznil želodec? Izval boš bljuvanje na ta način, da si boš vtaknil prst v goitanec. Če to ne bi pomagalo, boš lahko dosegel to s koščkom mesa, privezanim na vrvi. Meso je treba pogoltniti in ga potem potegniti nazaj iz požiralnika.

9. Kako spoznaš stopinje v pesku za svoje? Ovišješ si nogo s kosom blaga ali vrvice. Kmalu boš odkril, da razen tebe ni na otoku nikogar.

10. Proti kateri strani neba boš obrnil okna svoje lesene kočé? Tudi na tem otoku moraš napraviti okna proti jugu, kajti južno od ravnika je jug prijetnejša stran.

11. Kako boš določil višino dreves, ne da bi ti bilo treba nanje plezati? Vzameš količek in ga zasediš navpično v tla. Počakaš tako dolgo, da bo senca količka enako dolga kakor količek sam. Potem boš moral meriti samo dolžino sence dreves.

12. Kako si brez ognja ogreješ kočé? Čez dan močno segreješ nekaj večjih kamnov in jih zvališ večer v hišo. Tako ne boš v nevarnosti, da bi ti med spanje začela kočé goriti.

13. Kako rešiš zaboj, ki je globoko v morju in prečkal, da bi ga sam izvlekel?

iz globin? Potapljati se seveda moraš znati. Potem si napraviš splav in nanj ob osek privežeš zaboj. Ko voda narase, dvigne zaboj. Z njim odvešaš proti obali. Ta postopek ponavljaš tako dolgo, dokler ni zaboj na suhem. Tako rešuješ tudi pod mornice, ki se potopijo.

14. Kako ustaviš krvavenje žile? Podvezovanje za dolgo časa ne bi bilo primerno, ker bi se ti rana vnela. Zilo podvežeš samo za prav kratek čas, medtem pa rano krepko zavežeš s kosom blaga in nadenj daš kakšen primeren trd predmet, ki pritiska na rano.

15. Kako si napraviš zalogo suhega mesa in ribe? Meso najprej nasoliš in vložiš v sod ter na vrhu obtežiš. Ko je meso že dobro presoljeno, ga obesiš v dim. Ribe posušiš kar na soncu.

16. Kako rešiš sekuro iz tolmuna, kjer gospodari morskí pes? Daljšo vrv privežeš na drevo in na njej imaš močan trnek z vabo. Trnek vržeš v morje. Ko morskí pes zgrabi za vabo in se trudi, da bi se trnka rešil, greš lahko mirno v vodo po sekuro.

17. Kako lahko okrepiš svoj glas z vrtnarskim orodjem, ki ga imaš pri sebi? Škoplinico uporabiš za zvočnik.

18. Kako opozoriš nase letalo, ki leti vsako noč nad otokom? Klice na pomoč lahko oddajaš ponoči tako, da napraviš na obali ogenj ter z odkrivanjem in zakrivanjem ognja pošiljaš morsejeve znake SOS (...-...-...).

Stric Matic je odbral najboljše odgovore in je med reševalce razdelil po žrebu osem knjižnih nagrad. Dobe jih naslednji: Niko Koritnik, akademik iz Ljubljane, Bogoslav Novotny, dijak II. drž. gimnazije iz Maribora, Maruša Kramar iz Ljubljane, Frančiškanska ul. 10, France Bajt iz Maribora, Wildenreinerjeva ul. 17, Vinko Hude, dijak iz Kočevja 297, Slavka Španova iz Drašič pri Metliki, Pavle Zupančič, Dravlje, p. St. Vid pri Ljubljani in Cirila Bogatajeva iz Zelenikova.

Za posebno izčrpne in dobre odgovore pa je prof. Fr. Veselku iz Novega mesta naklonil stric Matic tri knjige.

»Pravkar sem goveril s tvojim očetom.«
»Kaj ti je obljubil?«
»Nič drugega kakor svoj blagoslov, če te vzamem za ženo...« (J. Marc Aurelioc)

KULTURNI PREGLED

Kaj hoče kulturna rubrika?

Kulturno poročevalstvo je postalo v sodobni žurnalistiki del splošnega poročevalstva. Zaradi tega je malce čudno, da vsaj nekateri listi še vedno ne posvečajo vsaj nekoliko smotnejše pozornosti. Ni li omalovaženje žurnalistike in tudi občinstva, če se vključujejo v dnevno poročevalstvo najbanalnejši dogodki na ulici kriminalni in drugi pojavi, medtem ko ostanejo neopazeni izrazi narodovega duhovnega življenja, nova dela pesnikov, pisateljev, muetnikov, znanstvenikov — vse to s čimer se narod lahko ponaša in kar uvršča med dokaze svoje enakovrednosti z drugimi narodi?!

Zdi se, da je klasična doba žurnalizma, doka skoraj neomejene tiskovne svobode, dokončano za nami. Bila je tesno združena z liberalnim gospodarskim redom, s parlamentarnim, z demokratičnim meščanskim tipa; bila je izraz stanja, ki ga človeštvo morda dolgo ne bo zopet doseglo: stanja, ko se je posameznik čutil v najvišji meri svobodnega nproti državi in družbi ter je smel na vse strani naglašati in uveljavljati svojo pravico in osebno lastnino. Kaj bo prinesel nov čas, ki se poraja v sedanji viharji, ni znano; v vsakem primeru se zdi najbolj verjetno, da bo občestveni interes daleč prevladoval nad osebnim. V tem smislu se že sedaj vedno bolj »diriga« tudi žurnalistika kot izraz javnega mnenja. Njena vloga ostaja še vedno velika, vendar je z ene strani še močno prilagojena prevladujočemu sistemu vedno večje državne kontrole in vodstva, z druge strani pa je dobila poročevalskega tekmeča v radiu. Zato vidimo, da se to, kar je nekoč dajalo žurnalistiki moč in veljavo, namreč bojevitost zastopanje mnenj, načel in interesov, vedno bolj umika pred dirganim poročevalstvom, kar je nedvomno slabo zlasti za dnevni tisk, saj ustvarja preočito enoličnost (glej tisk nedemokratskih držav!). Tem bolj pa se uveljavljajo rubrike, ki niso v neposredni zvezi s političnim javnim mnenjem in gospodarstvom. Med te sodi tudi kulturna rubrika kot prostor za poročevalstvo o pojavih in dogodkih v literaturi, v umetnosti, v znanosti, v splošni prosveti.

Kakor sleherna rubrika, ki ima poročevalski značaj, je tudi kulturna podrejena nekaterim splošnim načelom sodobne žurnalistike.

Predvsem sta zanjo značilni informacija in kronika. To pomeni, da v kulturni rubriki, gledani s sociološkega vidika družbene funkcije dnevnikov ni prostora za realne razprave in članke, za posebna strokovna razlaganja in za drugo podobno gradivo. Prav tako ni v nji prostora za podrobne kritične razčlenitve in za kakršnakoli znanstvena ali umetniška vrednotenja v višjem, obveznem smislu besede. Njen namen je, informirati čitatelja o tem, kaj se dogaja na področju narodne in svetovne kulturne tvorbnosti, ter kronistično zabeležiti razne pojave in novosti, vedelci brez slehernega vrednotenja.

Naravno je, da se ta rubrika ne more izogniti aktualnosti, prav tako, ker je predvsem informativna in kronistična. Temu značaju se morata kar močno prilagoditi stil in tehnika pisanja obojestrane urejanja. Ni kajne, mogoče doseči, da bi bila rubrika umiljava prav vsakemu čitatelju; kulturna rubrika je prvenstveno tisti prostor v listu, ki ga potrebuje in išče intelektualna elita čitateljev. Vzlic temu se ne sme omejiti samo nanjo, zakaj kulturni pregled ima tudi vzgojno funkcijo. Če s svojim opozarjanjem na kulturne pojave učinkuje vzorno tudi na širši čitateljski krog, ker mu vsak dan znova kaže da preživlja narod tudi svoje kulturno življenje. Premnogokrat pa čitatelja, ki ni ravno intelektualni, zavabi s svojimi poročili, članki in informacijami, da se jame zanimati za pojave v literaturi, v glasbi, v gledališču, v likovni umetnosti.

Ni mogoče nikdar dovolj oceniti, kako daleč sega prav v kulturno vzgojno pogled tako delo, ki je tem pomembnejše, čim širši je čitateljski krog lista. Sprito vzgojne funkcije, ki jo ima ta rubrika, je kajpak razumljivo, da se ne more ravnati zgolj po ravni in okusu na širših čitateljskih vrst, marveč da ima urednik pred seboj neko merilo, neki idealen tip čitatelja svoje rubrike in da se po njem usmerja v informativno-kronistični službi. Brez tega vzora bi bilo delo nemogoče. Zato kulturna rubrika, ki je na zgoraj presplošno in preveč popularna, na spodaj pa morda preučena ali preveč »literarna«, v sredi vsaj do neke mere usmerja in vodi ter počasi dviga raven.

Če po teh načelnih opazkah pregledamo delo, ki smo ga izvršili v minulemu letu, lahko ugotovimo, da smo v tem času nudili našemu čitatelju več sto člankov literarne, glasbene, likovno-umetniške, gledališke in znanstvene vsebine, člankov, ki so se zvesto ravnali po vodilnem načelu aktualne kronike in informacije. Poleg tega je nešteto zapiskov beležilo premnoge zanimive pojave pri nas in v svetu.

V tem smislu nameravamo v novem letu še poglobiti prizadevanje, da naše čitatelje čim boljše informiramo o vsem, kar giba naše in po možnosti tudi tuje kulturno življenje. Menimo, da je radovednost za kulturne pojave vsaj tako potrebna sodobnemu človeku, kakor zanimanje za katekolni pojave druge vrste. Vsekako je kulturna rubrika odmerena duhovnemu življenju. Velikina človeka je bila vedno predvsem v njegovem duhu. Zato je v zanimanju za kulturo vsekdar nekaj tiste plemenitosti in odbranosti, ki jo tudi naš narod potrebuje prav tako, kakor potrebuje materialnih in drugih dobrin javnega in zasebnega življenja.

Slovenska knjiga v letu 1940

Pravkar zaključeno leto je bilo vzlic toliki negotovosti in vsem poglavitnim nevednostim prav ugodno za slovensko knjigo. V naslednjem podajamo nepopoln pregled pomembnejših izdaj, katerih posamezne smo že obravnavali ali bomo še obravnavali v naši kulturni kroniki.

Iz poezije so izšle med drugim pesniške zbirke Dušana Ludvika (»S potepuško pallico«), Severina Šaliha (»Slap tišine«), Milana Jarca (»Lirika«), Alojza Gradnika

(»Zlate lestve«), Joža Kastelica (»Prve podobe«), Silvija Sardenko je izdal izbor svoje poezije v knjigi »Trojno klasje«. Profesor Koblar je uredil Zbrano delo Dragotina Ketteja. V miniaturni izdaji so izšle izbrane pesmi Simona Jenka in J. Murna Aleksandrova, dalje dve knjižici priljubljenih narodnih in umetnih pesmi (»Slovenska pesmarica«) in redakciji dr. Glonarja. Izmed prevedenih pesniških del je treba predvsem omeniti Alojza Gradnika, »Italijansko liriko« in Novak-Debeljakov prevod Madácheve »Tragedije človeka«, dalje Slowackega pesnitve »Oče okrožnih« v prevodu T. Debeljaka. Svojevrsno lepa pesniško-likovna zbirka so Prešernove pesmi »Strunam« in »Dekletam« in izdaji Bibliofilske založbe.

V izvirnem pripovedništvu nam je dalo leto 1940 med drugim Brevkovo novelistično zbirko »Mlada njava«, Stanka Catinčarja zgodbo »V planinah«, Ivana Albrehta povesti »Zerjavina v krvi«, Ivana Camope idilo »Mi'n v grapki«, povest Ilke Vašeteve iz Vodnikovega življenja »Rožna devica«, Eda Držarja prozo »Pod spik«, Milene Mohorovičeve roman »Korenove Saše učna doba«, Jože Herforta lovske zapiske »Zelena bratovščina«, Miška Kranjca »Povest o dobrih ljudeh« in roman »Do zadnjih mej«, Antona Ingoliča roman »Na splavih«, Janeza Jalena zbirko »Previsi«, Juša Kozaka odlično knjigo »Maske«, Rudolfa Kresala novelistično zbirko »Večica španske bežg«, štiri zvezke izbranega dela Zofke Kvedrove, Bogomira Magajne novele »Zaznamovani«, Franceta Novšaka povest »Hudobni angeli«, Joža Pahorja roman »Matija Gorjanc«, J. Strojnikove »Jastreb kroži« i. dr. Dalje lahko omenimo v tej zvezi dve memoarski knjigi: dr. Iva Šorlija »Moj roman« in Janka Mlakarja »Spomini«.

Izmed dramatskih izdaj je predvsem opozoril naše sijajni župeničev prevod Shakespeareove tragedije »Romeo in Julija«, Finžgarjeve štiri ljudske igre so izšle kot nov zvezek Zbranih spisov, znatno zanimanje je vzbudila izdaja drame Silve Trdinove »V provinc«, v posebnih knjižni-

vah so izšle nadalje Zmaga Švajgarja »Domačija«, A. Ingoliča »Sirote«, Stanka Kociperja »Zasade«, Mirka Kundiča »Triglavska roža« in pokojnega A. Leskovca »Vera n nevera«.

Iz lepega števila prevodov je omeniti Balzacovega »Strička Ponsa«, Bernanosov »Dnevnik vaškega župnika«, Jakovljevičovo »Srpsko trilogijo«, Hickensov »Allahov vrt«, Papinljevo »Priče trpljenja Gospodovega«, Mitchellove veliki roman »V vrtincu« (I–II), Raviinga Kinnana roman »V pomladi življenja«, A. Wambrecht-samerjeve »Danes grofje celjski...«, Werlov biografski roman »Verdi« itd.

Posebno obilno je v letošnji bibliografiji mladinsko »lovstvo«, pri čemer naj omenimo samo imena domačih avtorjev: Arnost Adamič, France Bevk, dr. Anton Debelak, Miran Jarc, Griša Koritnik, Pavel Kunaver, Mirko Kundič, dr. Joža Lovrenčič, Ksaver Meško, Adam Milkovič, Viktor Pirnat, Rudolf Pečjak, Jan Plestenjak, Josip Ribičič, Sonja Sever, Gustav Strniša in Josip Vando.

Tudi na ostalih področjih je bila založniška dejavnost dokaj razgibana. Naj omenimo samo najvažnejše izdaje: Iz filozofije in pedagogike: France Veber, Vprašanje stvarnosti; Ušeničnik Aleš, Izbrani spisi (I–VI); Drago Zajc, »Problematika inteligentnosti« testov; Gogala, Uvod v pedagogiko; Poljanec, Pedagoška biologija; Vrhovec, Fran Milčinski vzgojnik; Šilih, Učne oblike v šolskem delu. Iz jezika slova in literarne zgodovine: Bunc, »Pregled slovnice slovenskega knjižnega jezika«; Kidrič, »Cojzova korespondenca«; Levstik-Glonar, »Besede Slovincem«, zbornik »Slovenski jezik«; Slovenska slovnica III–IV; Gorkij-Vidmar, »Tolstoj«; Leben, »Problem Dantejeve Beatrice«; Iz umetnostne zgodovine in splošne zgodovine: Stole, »Ljubljana« — »Ptujška gora« — »Umetnost v Primorju« — »Slovenske Marjice«; France Mesenc, »Jožef Petkovešek«; Gorše, »Doktor Valentin Zarnike«; M. Kos, »Srednjeveški urbarji na Slovenskem«; Pirjevec, »Knjižnice in knjižničarstvo«; Lah, »Druga knjiga spominov«; Maurois-

Levstik, »Zgodovina Anglije«. Iz pravoslovja: Bajč, »Delovnopravni zbornik«; Dolenc, »Gorske bukve«; Mulaček, »Gradbeni predpis«; Iz gospodarskih in socialnih ved: Gosar, »Socialni nauk Cerkve«; Jan, »Kreditna tehnika«; Mussolini, »Doktrina fašizma«; Ušeničnik, »Quadragesimo anno«. Iz prirodnih ved, tehnike itd.: Prva knjiga Razprav prirodoslovno-matematičnega razreda Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani; Oskarja Reye »Vremensolovje«; Fr. Miheleča »Zdravilne rastline«; novi zvezki slovenske izdaje Brehma; M. Iljina »Priroda in ljudje«.

Ze teh nekaj podatkov, ki bi jih bilo treba izpopolniti še s pomenljivimi izdajami iz teološke književnosti in iz raznih strokovnih panog, pričajo o živahnem delu naših založnikov. Velik del slovenske slovske produkcije pa je ostal v revijah, kakor so: »Ljubljanski zvon«, »Sodobnost«, »Dom in svet«, »Dejanje«, »Umetnost«, »Modra ptica«, »Mladika« itd. poleg publicističnih in znanstvenih, kakor so: »Misel in delo«, »Ženski svet«, »Čas«, »Zdravniški vestnik«, »Slovenski Pravitelj«, »Geografski vestnik«, »Zbornik za umetnostno zgodovino«, »Proteus« itd.

Predstavljanje poneči

»Dovolite prosim, da vam predstavim svojo ženo...« (Lchma)

Novoletna križanka

Vodoravno:

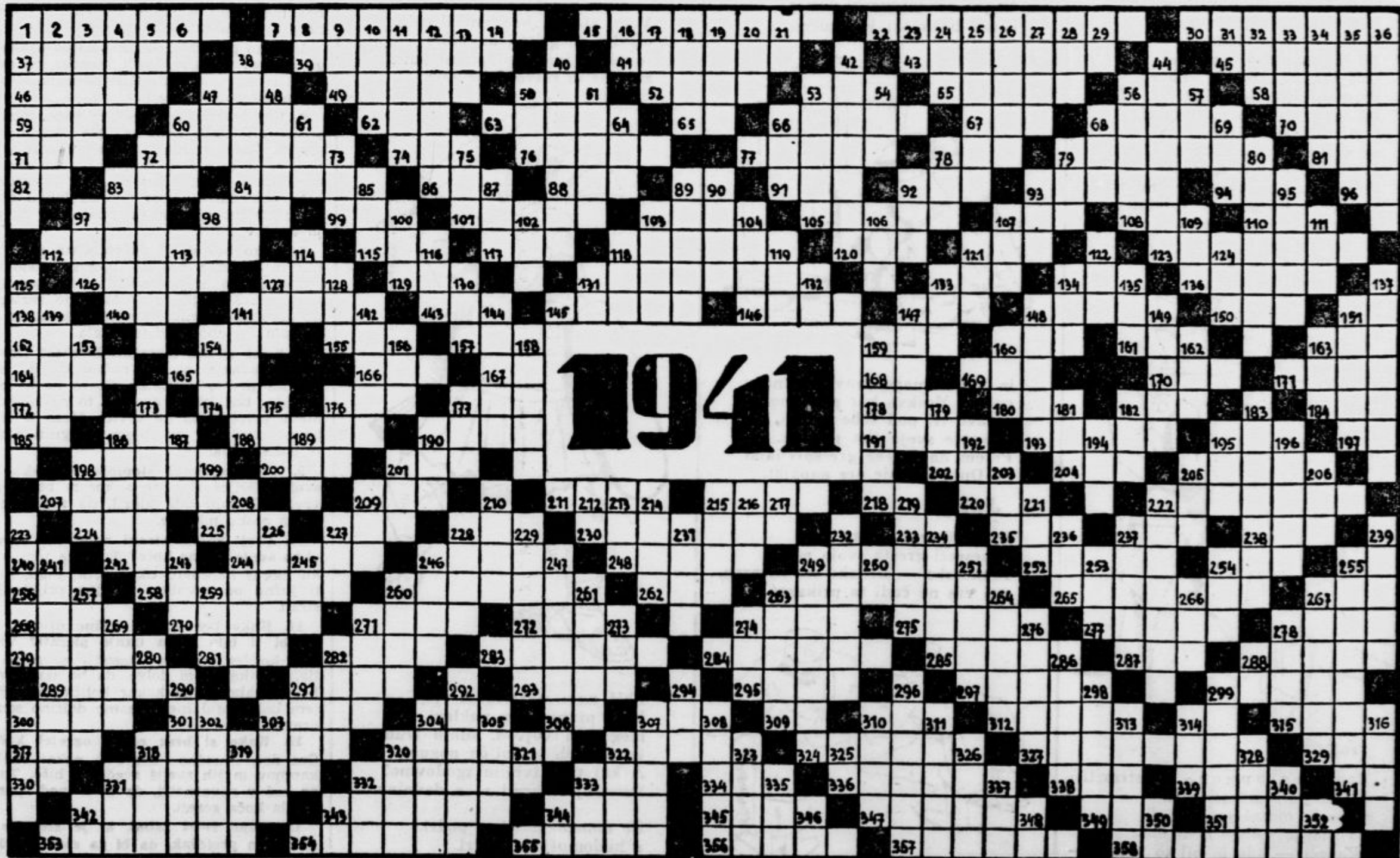
1. Zelja umirajočega, 7. Gora na Gorenjskem, 15. mesto v Bosni, 22. grški polotok, 30. mesto v Srbiji, 37. kos lesa, 39. posledica dolgoletnega dežja, 41. južni sadež 2. skl., 43. visoka stavba (v srbohrvaščini), 45. lesena stavba, 46. drug izraz za moštvo, 47. vrsta bolezni, 49. domača žival, 50. vodna žival, tudi nevarna bolezen, 52. kraj na štajerskem, 53. začetna rast rastline, 55. svetopisemska oseba, 56. fizični pojav, 58. oblika glagola delati, 59. del telesa, 60. cvetovi grm, 62. slaboumen človek, 63. v morje segajoči del zemlje, 65. nikalnica, 66. nebesni pojav, 67. star izraz za plačilo, 68. umeten človek, 70. moško ime, 71. doba, 72. zasedeno slovensko ozemlje, 74. oblika vode, 76. duhovnik, 77. velika posoda za kuhanje v srbohrvaščini, 78. lepilo, 79. ruski polarni raziskovalec, 81. mrzlo bojno orožje, 82. kazalni zaimek, 83. nočno zabavišče, 84. obrtnik, 86. sledi dnevu, 88. žalostno razpoloženje, 89. dva enaka soglasnika, 91. osebni zaimek, 92. gora na štajerskem, 93. mesto v Srbiji, 94. otok v Dalmaciji, 96. Zi, 97. igličasto drevo, 98. učinek strela, 99. kile za pomoč, 101. gora v Julijskih alpah, 103. izprehajališče, 105. gojenec vojaške šole, 107. morska riba, 108. prestolnica evropske države, 110. mil, lep, 112. mesto v Grčiji, 115. predstavnik banovine, 117. reka v Nemčiji, 118. vrsta igre s skl., 120. del glave, 121. mlečni izdelki, 123. pokrajina v Abesiniji, 126. stran neba, 127. imendan, 129. ruska časopisna agencija, 131. ameriška država, 133. tatvina, 134. upor, 136. mera za zlato, 138. kratica za lastnoročno, 140. vladar, 141. slovenski kipar, 143. poklon, 145. slovsstvena oblika, 146. up, 147. hiša, 148. vrsta igre s kartami, 150. nemški člen, 151. niponске narodne igre, 152. orožje, 154. pokolenje, 155.

del živalskega telesa, 157. mesec v letu, 159. obraščen prostor, 160. prebivalec južne Amerike, 161. domača žival, 163. ptič, 164. oblika glagola imeti, 165. grški baje-slovni kralj, 166. Slovenski pesnik, prijatelj Fr. Prešerna, utonil na Savi (l. 1839.), 167. kratica za površinsko mero, 168. latinski veznik, 169. vas pri Ljubljani, 170. domača žival, 171. mesto v Italiji, 172. nemški pisatelj, 174. industrijska rastlina (ki se rabi v zdravilstvu), 176. poklon, 177. sanje, 178. močna pišča, 180. prestolnica sosedne države, 182. drva, 184. izraz pri šahu, 185. površinska mera, 186. števnik, 188. vrsta slova, 190. poljedelsko orodje, 191. zavitek, 193. rimski cesar, 195. imendan, 197. oblika osebnega zaimka, 198. nekrsčen človek, 200. nastane pri ognju, 201. skupina čebel, 202. zdravilo, 204. vremenski pojav, 205. velikan, 207. ruski pilot (ki se je ponesrečil pri prvi letalski potniški nesreči v Ljubljani), 209. del gospodarskega posloplja, 211. tekoča struja, 215. država v Aziji, 218. središče kroznega gibanja, tudi kemični znak za prvine, 220. lesena posoda, 222. plesni mojster v ljubljanski operi, 224. reka v Nemčiji, 225. kazalni zaimek, 227. nadnaravno bitje, 228. del živalskega telesa, 230. oseba iz svetega pisma, 233. prvi dve črki v abecedi, 235. sila, 237. domača žival, 238. prislov, 240. inicijale slovenskega pesnika, 242. del rudnika, 244. je doživel »Noe«, 246. stan v srbohrvaščini, 248. kaznjivo dejanje, 249. učenjak, 252. francoski diplomat, 254. del cerkve, 255. kazalni zaimek, 256. oblika osebnega zaimka, 258. moško ime, 260. gora v Aziji, 262. druga beseda za moštvo, 263. mesto v Indiji, 265. izpit na univerzi, 267. isto kakor 262. vodoravno, 268. gora v Grčiji, 270. igra s kartami, 271. prostor za kaznjence, 272. mesto v Banatu, 274. francosko pristanišče v Afriki, 275. blviš

abesinski cesar, 277. moško ime (ameriško), 278. vrsta konja, 279. vrsta kamna, 281. izraz pri tenisu, 282. družinski član, 283. zaimek, 284. zdravilo, 285. božji popotnik, 287. del obraza, 288. druga beseda za strahovlado, 289. francoska časopisna agencija, 291. poljedelsko orodje, 293. konec očenaša, 295. izraz v vojni, 297. lepoticje, 299. ruda, 300. reka v Bosni, 301. površinska mera, 303. nebeška hrana, 304. dragocena tekočina, 306. ac., 307. mesto v Istri, 309. nemški veznik, 310. obrtnik, 312. cerkvena skupščina v srbohrvaščini, 314. površinska mera, 315. svetopisemska oseba, 317. predplačilo, 318. mlečni izdelek, 320. avstralska žival (v srbohrvaščini), 322. zelišče, 324. gora v Aziji, 327. kraj pri Ljubljani na Dolenjskem, 329. žuželka, 330. oziralni zaimek, 331. glagol, 332. znan planinec (duhovnik in profesor), 333. trgovski izraz v 2. skl., 334. rimski pozdrav, 336. zdravilo, 338. ogorek cigarete, 339. napls na križu, 341. veznik, 342. del pletilnega stroja, 343. druga beseda za brodnika, 344. mesto v Dalmaciji, 345. žival, tudi Tibetanski svečenik, 347. gozdni sadež, 349. moško ime, 351. žensko ime, 353. roman od John Knittela, 354. akademski naslov, 355. mesto na Japonskem, 356. vrsta papige, 357. eden izmed treh mušketirjev, 358. žensko ime.

Navpično:

1. gledališko delo, 2. kazen za greh, 3. vedenje, 4. sočivje, 5. osebni zaimek, 6. oziralni zaimek, 8. inicijale ruskega pesnika, 9. struja, 10. moško ime, 11. drevo, 12. odvraten, neprijeten, 13. prislov kraja, 14. števnik, 16. kemični znak za prvine, 17. prestolnica Evropske države, 18. konec očenaša, 19. moško ime, 20. števnik, 21. oblika glagola vedeti, 23. števnik, 24. pridevnik, 25. Srbski junak znan iz Kosovske bitke,

Kako izbirajo letalce

Električni valovi kot pripomoček ameriške univerze — Borbeni letalci in letalski opazovalci

Zanesljivih načinov za izbiranje oseb, ki naj bi bile sposobne za vođstvo letal, je dovolj. Vendar so nekateri posebni primeri, ko je težko reči, da-li je nekdo za letalskega pilota

resposoben ali ne.

Če je nekdo nagnjen k epileptičnim napadom, ga gotovo ne bodo potrdili za letalskega pilota. A kaj je s primeri, da ima nekdo to nagnjenje skrito v sebi, da se še ni izrazilo in bi se utegnulo potem pokazati v primeru nevarnosti?

Tudi za takšne primere imajo danes posebno metodo.

In sicer jo preizkušajo v Kanadi. V slovitnem fiziološkem zavodu torontskega vseučilišča. V tem zavodu so odkrili inzulin, sedaj pa tudi poseben način za ugotavljanje skritih epileptičnih nagnjenj.

Po tem načinu proučujejo električne valove, ki izvirajo iz možganov. Ti električni valovi so pri

vsakem človeku različni.

Sprejemati in zabeležiti jih je mogoče s posebnimi pripravami, a če jih potem medsebojno primerjamo, vidimo, da so med njimi individualne razlike kakor pri prstnih odtisih. Pri tem se je izkazalo, da imajo možganski valovi epileptikov svoje posebnosti, ki valovom

drugih ljudi nedostajajo.

Te posebnosti izkazujejo tudi valovi oseb, ki imajo skrito nagnjenje do padavice in ki niso imele še nobenega napada ali pa se jim le zavest lahko nenadno zmoče, ne da bi se pri tem pojavljale kakšne telesne spremembe.

Kdor hoče razbrati razlike, mora imeti seveda

že veliko izkušnje.

Doslej so na omenjenem zavodu preiskali glede možganskih valov že okrog 1500 oseb in pri tem so odkrili, da je imelo pol odstotka teh oseb skrito epileptično nagnjenje. Z drugimi metodami bi se to ne dalo ugotoviti. Pri presoji imata ulogo tako

oblika kakor pogostost možganskih valov. Raziskovalci izrečno navajajo, da nimajo ti valovi

nobene zveze z duševnimi sposobnostmi in mišljenjem.

So tako rekoč samo »stranski proizvod delovanja možganov kakor silišno tiktakanje ure.

Nasprotno pa si sedaj prizadevajo, da bi našli kakšno zvezo med lastnostmi možganskih valov in lastnostmi značaja. Raziskave v tem pogledu se niso dosti napredovale, vendar upajo, da bo v bodoče na tej podlagi z laboratorijsko preiskavo mogoče ugotoviti, da-li je nekdo n. pr.

bolj pripraven

za napadalnega borbenega letalca ali za mirnega letalskega opazovalca.

Samo ob sebi je umevno, da so nove pregledovalne načine na podlagi možganskih električnih valov uporabili že na kanadskih letalskih solah in da sledijo v tem oziru Kanadi tudi Zedinjene države.

Zanimivosti

Slap z višino 100 m in 4 kubičnimi cm vode vsako sekundo zavzema komaj toliko prostora kakor majhna jedilna hramba, opravi pa dnevno delo 306.000 mož, ki delajo v treh posadnih neprekinjeno po osem ur.

10 kg črnega premoga ima isto toliko kurilno vrednost kakor 30 kg rjavega premoga, 15 kg briketov iz rjaviga premoga, 23 kg drv ali 7 kg bencina.

Pri zamorcih v Loangu imajo navado nekakšne spolne spovedi med moškim in žensko, preden se poročita. Tu si priznata vse grehe v svoji preteklosti. Če bi si kaj zamočala, zboljša pri prvem obedu, veli tamkajšnja ljudska vera.

Sova ima izredno gibko glavo, obrne jo lahko naokrog tako, da ne gleda samo nazaj, temveč lahko tudi z druge strani naprej.

»In to tukaj, vidite, je tobačna rastlina.«
»Interesantno! V kolikem času na dozoriho n. pr. cigarete?«
(»Aftenbl. dete«)

Cunninghamova repatica

Zadnji izmed peterih letošnjih kometov

Baš v božičnih dneh je postala tudi za pristo oko vidna zadnja izmed letošnjih petih repatic, Cunninghamova repatica. Videti jo je v ozveždu Orla pod njegovim »žezlom.« Z daljnogledom ji je rep seveda še bolj opaziti. Ameriški astronom Cunningham je v osmlem odkril letos tudi eno izmed prejšnjih repatic.

Kar se tiče pogostosti repatic, so izračunali, da se jih je od začetka našega štetja do začetka sedanjega stoletja pojavilo 522 takšnih ki so bile vidne s prostim očesom.

Vsako tretje četrto leto je prineslo tedaj povprečno po eno vidno repatico. Zadnja vidna repatica pred letošnjo se je pojavila l. 1937, tako da je bila v skladu s statističnimi ugotovitvami. Seveda pa prinaša vsako leto neprimerno več repatic zvezd, ki jih pa moremo slediti le

z daljnogledom ali s teleskopsko kamero. V zadnjih petnajstih letih je bilo vsako leto povprečno po šest repatic. Najmanj jih je imelo l. 1938, namreč samo eno, največ pa l. 1932. in 1939, namreč po trinajst.

Res krasni primerki, ki prehajajo v zgodovino znanosti, pa so seveda zelo redki in se pojavljajo zelo neenakomerno. Tako je bilo v prvem desetletju tega stoletja cel kup krasnih kometov, med katerimi naj omenimo Danielov komet v avgustu 1907, mogočno »Johannesburško repatico« v januarju 1910 in Halleyevo repatico istega leta, ki je povzročila toliko groze. V drugem, tretjem in četrtem desetletju ni bilo posebnih pomenljivih repatic, vsaj ne za naše kraje, tako da jih je pričakovati v dognem času.

Poroka z rokavico

Običaj med mladimi Holanci v kolonijah

Da si z rokavicami že od pamtveka varujemo roke maza, da si roke z njimi čistimo pred zunanji vplivi da nam rokavice rabijo za izolacijo rok pri operacijah, je znano. Malo znano pa je, da je bilo mogoče z rokavico skleniti tudi zakon. Ta pomen je imela rokavica dolgo časa na Holandskem.

Mnogi mladi Holanci so vsako leto odhajali v kolonije, da bi poskušali tam svojo srečo kot plantažniki. Čim so se mogli s pridnim delom dokopati tako daleč, da bi si mogli ustvariti domače ognjišče so pisali sorodnikom in prijateljem v domovini, naj bi jim poslal primerno družico. Če so jim doma našli kaj takšnega so jim poslali fotografijo in vse podatke. Včasih je trajalo mesece, da si je mož v koloniji med

fotografijami in podatki izbral žensko, ki mu je ugajala. Potem je pa svojemu zastopniku v domovini poslal notarijalno overjeno pismo, s katerim ga je poblaševal, da ga sme zastopati pri poročnem obredu in je istočasno priložil ponošeno rokavico svoje leve roke.

Zastopnik je ponesel rokavico zaročenki, povedel jo je pred oltar, pri poročnem obredu je rokavico pravega ženina držal v roki in stvar je bila potem tudi pravno veljavna. Mlada žena je nato sama odšla na »poročno potovanje« v Holandsko Indijo, kjer jo je sprejel pravi mož. Večina lastnikov nasadov v Holandski Indiji si je izbirala dolgo časa ta način svoje življenjske družice in statistike so dokazovale, da so imeli tako sklenjeni zakoni najboljši uspeh.

Kako učakamo sto let?

Zmernost je vse — za druge pa je nezmernost isto ...

Trije Američani so te dni praznovali stoletnico svojega rojstva, dva moška in ena ženska. Samo ob sebi je umevno, da so jih reporterji morali ob tej priliki vprašati, kako je mogoče, da so dosegli svoja svetopisemska leta in ostali krepki.

Henry Rickner iz St. Paula v Nebraski, eden izmed stoletnikov, je odgovoril: »Učakal sem sto let, ker sem vse jedel, kar sem videl in kar mi je prišlo, in sicer v količinah, ko/ikor sem pač zmogel. Kadil in pil sem tudi po svoji mili volji. To je najboljši recept.«

Miss Mary Grace iz Hoskina je dejala: »Zmernost je vse. Zmeren tek je tista skrivnost, po kateri lahko prebiješ sto let na tej zemlji.«

Tretji stoletnik, Ivor Little iz Bontona v Illinoisu pa je izjavil: »Na svoje čisto in zdravo življenje se moram zahvaliti samo eni čednosti, ki sem jo načelno upošteval, naj se je dogajalo kar koli: od miže sem vstal vedno lačen, svojega žolodca nisem nikoli obremenil do sitosti.«

Sedaj pa odgovorite tudi vi na vprašanje, kako učaka človek sto let.

Muzej za ljubezenska pisma

Originalna zbirka v Ameriki

V New Yorku so s pomočjo mnogih zasebnih zbirateljev odprli muzej za ljubezenska pisma. V tem nenavadnem muzeju so razstavljena ljubezenska pisma znamenitih osebnosti ali pa takšna, ki so po svoji vsebini in slogu neobičajna. Poleg mnogih

zasebnikov je posodil vrsto takšnih pism tudi neki newyorški list, ki je bil pred časom priredil nagradno tekmovanje za najboljša ljubezenska pisma.

Možje in žene iz ljudstva pišejo pogosto takšna pisma, ki so res zanimiva in vredna, da jih prebereš. Zanimanje zbujajo zlasti pisma mladih ljudi pod dvajsetim letom. Vođstvo muzeja je kupilo mnogo ljubezenskih pism, ki imajo zgodovinsko vrednost. Med njimi so pisma Napoleona, Rousseauja, admiralja Nelsona, lorda Byrona, Verlaina in Casanova. Večina ljubezenskih pism znamenitih osebnosti kažejo poseben slog in kratkost v izražanju.

VSAM DAN ENA

Energija, ki jo potrebuje mož, da se odvadi kajenja.
(»Vart Heme«)

Ena ura dogodkov

Kaj se zgodi v šestdesetih minutah na zemlji

Osrednj statistični urad v Stockholmu je po dvestem letu, ki je veljalo več milijonov švedskih kron, izdalo med drugim svoje izsledke o vprašanju, kaj se v šestdesetih minutah zgodi na zemlji. Najvažnejši izsledki nove statistike bi bili sledeči:

V eni uri umre na svetu 4.600 ljudi, rodi se jih pa 5.400. Zgodi se 198.000 zločinov vseh vrst, od teh učaka kazni 177.000 zločinov. Ljudje pojedo 30 milijonov kg krompirja, 25 milijonov kg kruha, 3,6 milijona kg mesa, 3,5 milijona kg rib in 100 tisoč ton sladkorja. Tobačka pokadijo 180

ton, premoga porabijo 125.000 ton, mineralnih olj pa pokurijo 160.000 ton.

V eni uri izdelajo vse tovarne na svetu 7500 avtomobilov in približno 2000 ton papirja, večina rotacijskega papirja za časnike in časopise, ki jih v eni uri odide med ljudi 1.700.000 izvodov. Kinematografskega filma porabijo ljudje v tem času 57 km, pisem napišejo 1 milijardo 400 milijonov brzojavk in oddajo 115.000 V tej uri preleti sonce 107.000 km, nad zemljo se izdviha 1800 neviht in nanjo pade 400.000 meteoritov.

»Pomisli, že pet in dvajset let nisem kadil ne pil.«
»Takooo? Po tem takim boš v kratkem obhajal srebrno poroko.«
(»Small«)

Vinski madeži na prtu

Madeži od črnega vina na namiznih prtihi so pogosti. Če natresemo na madež takoj soli, jih lahko dobro izperemo. Se preprostejši je naslednji postopek: Vzamemo krožnik z vročo vodo in podržimo nad njim prt s še svežim madežem. Para potegne madež iz blaga. Če ne gre tako hitro, kar zavisi tudi od vrste vina, tedaj postopek ponovimo. Toda prt sam z vodo ne sme v dotik. Zadnje blode slede izperemo z m'om in toplo vodo.

Avto na veter

Neki danski inženir si je izmislil nenavadno pomoč, ker v njegovi deželi bencina tako primanjkuje. Njegov avto poganja akumulaterji, ki jih napaja motor na veter na stehi vozila. Motor je mogoče v nekoliko trenutkih postaviti na streho ali na tla. Če je motor pred vožnjo kakšnih 16 ur v obratu, nepolni akumulaterje tako, da more avto voziti brez drugega pogona dve uri.

ANEKDOTE

Neki španski kralj iz 18. stoletja je za svojo zabavo pogosto igral v Boccherinijevih kvartetih. Vlada je glasbo ljubil nad vse, na žalost pa je bil, kar se tiče tempa, bolj malo trden. Nekega dne ko je bil njegovo običajno zaostal za solgalci, so se ti ustrašili in hoteli malo počakati.

»Le igrajte dalje«, je zaklical kralj, »nič vas naj ne moti. Vas bom že dohitel.«

V Shropshireu so imeli nekoč nadomestne volitve za spodnjo zbornico. Kandidat delavske stranke se je trudil, da bi svojim poslušalcem na nekem zborovanju prikazal svojo zvrženost nasprotnega konservativnega kandidata, udaril je po mizi in zavpil:

»To vam rečem: če bi bila on in jaz siamska dvojčka — bi se dal na mesto odrezati od njega!«

Ko je Viktor de Kowa kot filmski režiser novinec dosegel svoj veliki uspeh s filmom »Krojač Wibbele in Casanova se žen«, so ga začeli od vseh strani obsipavati s filmskimi rokopisi. Enega teh rokopisov, ki naj bi bil podlaga kriminalnemu filmu, je de Kowa vrnil avtorju s pripombo: »Rokopis je res izreden! Tudi je resni spreten v vsakem pogledu. Ukradeno so celo besede, ki jih govori.«

Vljudnost

Budimpeštanci so znani v splošnem kot zelo vljudni ljudje. Majhen dogodek, ki se je odigral pred kratkim v cestni železnici, pa kaže, da ni vedno lahko biti vljuden. V voz je stopil debel gospod, sedel je na prost sedež, vzel časnik v roke in začel brati. Ko je hotel obrniti stran, mu je sosed zašepetal: »Trenutek, prosim, še nisem gotov.« Debeli gospod je potrpežljivo počakal, končno je vprašal malo ironično: »Ali smem?« Ker je sosed pokimal, je prebral drugo, tretjo in četrto stran, na koncu vsake je počakal na sosedu. Ko sta na zadnje list skupaj prebrala, je debeli gospod vstal, zložil je list in hotel izstopiti. »Stojte, dovolite!« se je oglašil sosed, »časnik potrebujem, moja žena ga še ni prebrala!« Sedaj je debelemu gospodu vendarle pošla potrpežljivost: »To je nezaslišano!« je vzkliznil, »sedaj hoče moj časnik še vzeti s seboj!« — »Vaš časnik?« se je oglašil sosed s prijaznim nasmeškom. »Motite se. Časnik ste potegnili — iz mojega žepa ...«

Egipt gradi zaklonišča

Egiptski ministrski svet je določil 270 tisoč egiptskih funtov za gradnjo protiletalskih zaklonišč v Katru, Aleksandriji, Portu Saidu in Ismajliji. Imenoval je poseben odbor, ki mu bo naloga nadzirati gradnjo teh zaklonišč.

Po utripu so ga spoznali

Napad na zdravnika v Chicagu — Kako so izsledili zločinca

Zdravnika dr. Burroughsa v Chicagu je neki možak, katerega je v svoji ordinaciji sobi baš preiskoval s stetoskopom, s težko vazo pobil na tla in ga oropal. Razbojništvo se je zgodilo tako tiho, da ni nihče drug nicesar slišal, razbojnik je za dolgo izginil brez sledu.

Težko poškodovan zdravnik ga ni mogel natančno opisati in policija ni imela nobenih podatkov, po katerih bi ga lahko zasledovala. Prijela je počasi sicer sedemnajst razbojnikov, toda nobenemu ni

so mogli dokazati, da bi bil imel pri tem zločinu svoje prste vmes. Počasi je zdravnik czdravel in tedaj se je spomnil na neko podrobnost: razbojnik, katerega je preiskoval, je imel srčno napako in njegov utrip je kazal neke značilnosti. Zdravnik je to policiji sporočil in ta je potem sumljive gangstre preiskala tudi v tem oziru. Med njimi so odkrili enega, ki mu je srce res tako utripalo kakor napadalcu in mož je po trdovratnem upiranju končno je priznal, da je pravi.

„Petnadstropne hiše“ na morju

Kakšno višino dosežejo valovi

Vedno znova beremo v poročilih o viharjih na morju, ki so dvigali »porokor hiše visoke valove«. Marsikdo tem poročilom ne verjame brez nadaljnega. Znanost pa se je

pobavila tudi s tem vprašanjem, in to ne brez praktičnih razlogov, saj za ladje, ki plovejo po oceanih, ne more biti vse eno, kakšne nevarnosti jih lahko tam čakajo. Z merilom in kotnikom v roki so raziskovalci potovali prek morja in so s svojimi ekspedicijskimi ladjami, dočim se vse ladje viharjem drugače rajši izognejo, obiskovali baš središča najhujših viharjev. S pomočjo tako zvanih merilnih komur, ki so bile opremljene z umnimi pripravami, je prof. Weinblum v dveh izredno vihar-nih dneh na Atlantskem oceanu uspešno točno izmeriti višine valov. Raziskovalno delo v teh okoliščinah, ko so mornarji le z največjo težavo vztrajali na svojih mestih, gotovo ni bilo posebno prijetno, nito pa je zelo koristno.

Po meritvah prof. Weinbluma je znašala največja višinska razlika med vrhom in dnom valov nič manj nego 18,5 m, kar pomeni že višino petnadstropne hiše. Dolžine najdaljših valov pa so znašale 200 do 300 m, med tem ko so doslej mislili, da ne presegajo 140 m. Celotno strmine valovnih hribov je ugotavljal omenjeni raziskovalec in dognal, da so manjše, nego bi bilo pričakovati iz razmerja med višino in dolžino, kajti valovna oblika je sličila tako rekoč bolj premi črti nego krivulji. Ta oblika pa velja seveda le za glavni val, na katerem pa se tvorijo spet številne valovne kope, ki imajo pogosto malo strma »pobočja«. Baš ta različnost valov pa je tista, ki predstavlja posebno nevarnost za manjše ladje.

Egipt gradi zaklonišča

»Gospod, če ne boste zaprli radia, vas bom naznanil policijski oblasti.«
»Oprostite, če vam moj radio ne prita, se lahko preselite v drugo uico.«
»Če dovolite prihod — v drugi uici stanujem že sedaj!«
(»Hemmet«)

Čestitke z Dolenjske

„NOVOBOR“ splošna industrijska delniška družba, Ljubljana - Novo mesto

„DOLOP“

BRZOJAVNI NASLOV:

NOVO MESTO — TELEON ŠTEV. 27

DOLENJSKA OPEKARNIŠKA KOMUNITETNA DRUŽBA, PREČNA PRI NOVEM MESTU

MARIJA PUS — KRISTINA PUS
modna šivilja — strojno pletilstvo
NOVO MESTO — Šukljetovala c. 22.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi svojim cenj. odjemalcem tvrdka
GRILC & CO.
Novo mesto — Kralja Petra trg 17

VIDRIH VINKO
čevljarstvo
NOVO MESTO Zagrebška c. 1

JOSIP ZURO
gostilna pri »Štemburju«
NOVO MESTO

POSAVJE

Srečno in veselo novo leto želi gostom in se za nadaljnjo naklonjenost priporoča

SMREKAR FRANC

K R S K O

KRZICNIK LUDVIK
trgovina z usnjem
RAJHENBURG

MALLY STANKO
rajonski elektro- radiotehnik
RAJHENBURG

MIRKO KOREN
zlatar in urar
RAJHENBURG OB SAVI

Vsem cenj. gostom, prijateljem in izletnikom želim srečno in veselo novo leto ter se priporočata Mirko in Ulika Kosar, restavracija in prenočišča Rajhenburg

MILJAN ZUPANČIČ
električni foto atelje
RAJHENBURG

MATIJA PRESKER
trgovina z mešanim blagom
RAJHENBURG

SREČNO NOVO LETO!

Franc Matheis-ovi nasl.
Löschnigg & Schmidt

BREZICE OB SAVI

DOLINŠEK FRANČIČ
SODAVIČAR

K R S K O

JANKO ŠTRUBELJ
URARSTVO

trgovina ur, zlatnine, srebrnine, dvokoles, šivalnih strojev in posameznih delov

KRSKO — SEVNICA

Vsem cenj. gostom in splavarjem želim srečno novo leto
LUDOVIK MEDVED — gostilničar
v Sv. Petru 31 ZIDANI MOST

KRIEGER EDVARD
LESNA TRGOVINA, MESARILJA
IN GOSTILNA

K R S K O

JOS. KRIVEC
TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

KRSKO OB SAVI

ZANE HALLER
gostilna
RADECE pri ZIDANEM MOSTU

SREČNO NOVO LETO!

Franc Lipej
veletrgovina

BREZICE

HOTEL METROPOL
NOVO MESTO

LUDVIK RODIČ — čevljar
NOVO MESTO Dilančeva 1
Specialna izdelava smučarskih čevljev in oficirskih škornjev. Nizke cene

PIRNAR JOŽE
sedlar in tapetnik, se priporoča še za nadaljnjo naklonjenost cenj. občinstvu.
NOVO MESTO

Veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem mesarilja
DOLENO
Novo mesto

SREČNO NOVO LETO ŽELI

ANICA KALIŠNIK
TRGOVINA

GALANTERIJA IN ČEVIJI
NOVO MESTO

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem cenjenim naročnikom
GAZVODA JOŽE
splošno mizarstvo

GOTNA VAS NOVO MESTO
Izdeluje po naročilu moderne spalnice, jedilnice in kuhinjske opreme — solidno in po zmerni ceni

MANUFATURNI TRGOVINA

KOŠIR JOSIP

nasl. MARTINA
želi svojim cenj. odjemalcem veselo in srečno novo leto in se obenem priporoča za nadaljnjo naklonjenost
NOVO MESTO

SREČNO NOVO LETO ŽELI

ALOJZ VALANTIČ
slikar in peskar

NOVO MESTO

ALFONZ OBLAK

špecerija in galanterija

NOVO MESTO

Zahvala

Ob priliki 40letnice obstoja mojega obrata si dovoli izreči najtoplejšo zahvalo za obisk vsem cenjenim gostom brivskega in damskega salona. Posebno zahvalo izrekam onim cenj. gostom, ki so vseh 40 let ostali moji obiskovalci. Obenem se priporočam za nadaljnjo cenj. naklonjenost vsem cenjenim gostom, prijateljem, znancem in sorodnikom, kakor tudi cenj. odjemalcem »BURGITA« želim

SREČNO IN POLNO USPEHOV
LETO 1941!

IVAN SVETEC

NOVO MESTO

JOSIP KOBE

špecerijska in delikatesna trgovina

NOVO MESTO

Josip Windischer

hotellr in avtogaraža mesar

Kandija — Novo mesto

ALOJZ MIDOFER

krojaško podjetje

NOVO MESTO

še vedno obratuje pod prvovrstnim strokovnim vodstvom. Zahvaljuje se cenj. odjemalcem ter se priporoča za nadaljnjo naklonjenost. — Strokovna izdelava. — Solidne cene. — Na zalogi vedno najboljše inozemsko in domače blago vseh vrst iz priznanih tovarn.

Črnomelj

Srečno in veselo novo leto želi

JERŠIN IVAN

modno krojaštvo

ČRNO MELJ

Srečno in veselo novo leto želi

KAROL KOLBEZEN

strojno ključavničarstvo

ČRNO MELJ

Srečno in veselo novo leto želi

MATKO JOSIP

tesarsko podjetje

ČRNO MELJ

TAJNER FRANO

strojno pletenje

ČRNO MELJ

Srečno in veselo novo leto želi

KVAS MILIVOJ

trgovac

ČRNO MELJ

JOSIP FABJAN

urar in trgovec

ČRNO MELJ

Srečno in veselo novo leto želi

FRANCO MALERIO

čevljar

ČRNO MELJ

SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM
SVOJIM CENJENIM ODJEMAL-
CEM IN PRIJATELJEM

P. Koren

preje ŠTERK

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

Črnomelj

Srečno novo leto želi vsem gostom

HOTEL JAKLIČ

Biček J.

ČRNO MELJ

Srečno novo leto želi

STRUGAR JANKO

avtotaksi

ČRNO MELJ

Srečno novo leto želi

EINSIDLER FRANC

avtotaksi in avtoprevoznik

ČRNO MELJ

AVTOPREVOZNIŠTVO

KLADOVŠEK AVGUST

želi vsem naročnikom in prijateljem srečno novo leto!

TREBNJE

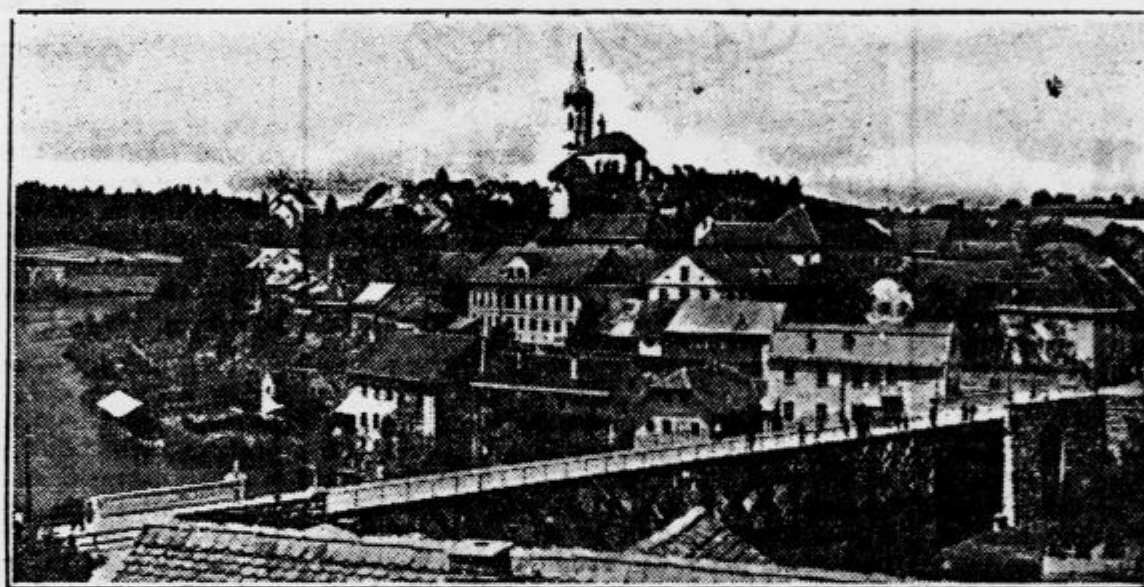
SREČNO NOVO LETO ŽELI

FRANJO KASTELIC

TRGOVINA

KANDIJA

NOVO MESTO

NOVO

MESTO

Ljubljana in okolica

NI REKLAMA,

o tem boste ugotovili z
Vašim posetom. da ste
zares najceneje postreženi
v na novo tvorjeni

trgovini z železnino

kakor: vso kuhinjsko posodo, jedilni pribor, opreme za kopalnice, pohištveno in stavbeno okovje, orodje za vse stroke obrtništva itd.

Srečno novo leto vsem cenjenim odjemalcem!

Zelezna

SEKA VČNIK FILIP

Ljubljana, Cesta 29. okt. (Rimska c.) 19

Srečno mirno in zadovoljno novo leto želi vsem obiskovalcem DAF-DAM

ALOJZI VODNIK

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJA
pri glavnem kolodvoru — Ustanov-
ljeno 1860. leta.
Splošni proizvajalci iz marmora in
granita

V novem letu

želi mnogo sreče in uspeha vsem
cenjenim naročnikom

Jos. Reich

TOVARNA ZA KEMIČNO CISCE-
NJE IN BARVANJE OBLEK
PRANJE IN SVETLOLIKANJE
PERILA

Srečno in veselo novo leto želi

ZANOSKAR LUDVIK
modni salon
LJUBLJANA Bleiweisova c. 15-I.

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenj. strankam in se še za nadalje
priporoča

J. Kramer in Tolmajner
kov. strugarstvo — strojna delavnica
LJUBLJANA Šelenburgova ul. 4

VESELO IN SREČNO NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem

IVAN OGRIN

vinska veletrgovina

LAVERCA PRI LJUBLJANI

KUPUJEM krojaške, šiviljske, pletil-
ske volnene odpadke, staro volno,
cunjice juto, vreče itd. — Plačujem po
najvišjih cenah.

KOVAČIČ

Tyrševa 25 (bivše strojne tovarne)
LJUBLJANA

SREČNO NOVO LETO ŽELI

„ELHOMA“ J. Stojko
stroji za obdelavo lesa

LJUBLJANA
Sv. Petra c. 3 Telefon 25-31

Srečno in uspešno polno novo leto
želi vsem svojim odjemalcem

„PETRONAFTA“

A. Hmelak
mineralna olja

LJUBLJANA Tyrševa c. 35 a

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenj. strankam in se še za nadalje naj-
topleje priporoča

KALMAN & KOVAČ

krojaški salon za dame
LJUBLJANA Stari trg 24

VESELO NOVO LETO 1941

LOMBAR ALOJZI

modni salon za gospode in dame
LJUBLJANA VII Celovška c. 43

Srečno novo leto želi cenjenim
odjemalcem

JOS. FILIP GOLDSTEIN — optik
LJUBLJANA Pod Tranco 1

Srečno novo leto želi

čevlarski mojster
HROVAT CIRIL
LJUBLJANA Poljanska c. 41

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem trdka

LUDVIK PANGOS

pohištvo
TRATA št. 15 St. Vid nad Ljub.
ter se v nadalje najtopleje priporoča

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
1941!

Splošno ključavničarstvo

Jos. Weibl

naslednik JULIJ WEIBL

Ljubljana, Čopova c. 10

Srečno in veselo novo leto želim
cenjenim odjemalcem

JERCH RUDOLF

trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA-GLINCE, cesta IX
telefon 24-76

POČIVASEK MARTIN

modni salon

LJUBLJANA Igriška ul. 14

VIKTOR ŽVEGLJ

soboslikarstvo, pleskarstvo
in črkoslikarstvo
LJUBLJANA Cojzova c. 1

Vsem cenjenim damam želim prav
srečno in zadovoljno novo leto 1941

SALON „MIRA“

Uratnik — Mesarič
LJUBLJANA Mestni trg 7

NOVA TRGOVINA

z mešanim blagom

LIKAVEC & GABERC

se priporočata vsem cenjenim
odjemalcem

NSERIRAJTE V „JUTRU“!

Srečno novo leto želim vsem naročnikom in se še za nadalje
priporočam

VOJSKA DRAGO

sobo- in črkoslikarstvo ter pleskarstvo
Linhartova ul. 3 LJUBLJANA Beogradska ul. 20

MNOGO USPEHOV V NOVEM LETU VAM ŽELI
STAVNA TVRDKA

FRANCE KOSMAČ
konces. zidarski mojster

ZG. GAMELJNE 12 p. št. Vid nad Ljubljano

SREČNO NOVO LETO

ŽELIM VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM

ANTON SMOLE

ŽELEZOLIVARNA

PODSMREKA, p. Dobrova pri Ljubljani

Telefon 38-34 Telefon 38-34

SREČNO IN VESELO NOVO LETO VAM ŽELI

VINKO BOKAVŠEK

vodovodna inštalacija toplovodnih in mrzlih naprav

LJUBLJANA-MOSTE

Ciglarjeva ul. 12

JOSIP STUPICA

Slomškova ulica 6 LJUBLJANA Telefon 28-26

Avtoguma: PIRELLI

Zastopstvo avtomobilov: OVERLAND in LANCIA

Bencin Olje Avtogaraža

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim strankam,
znancem in prijateljem

VOJSKA STANE

PLESKAR, SOBO- IN ČRKOSLIKAR
Tel. 40-20

LJUBLJANA

Gradišče 3

VELIKO USPEHA IN SREČE V NOVEM LETU!
Priporočamo se še v bodoče za Vašo cenj. naklonjenost

JOS. ZALTA & Co.
ŽELEZNINA

LJUBLJANA

Tyrševa c. 9

KMETSKA POSOJILNICA

LJUBLJANSKE

OKOLICE

zadruga z neomejenim jamstvom

želi vsem svojim vlagateljem in poslovnim prijateljem

srečno in uspešno novo leto 1941

Srečno in uspešno polno novo leto želi vsem cenj. naročnikom
in poslovnim prijateljem

Fran Ravnikar

tesarski mojster, parna žaga in lesna industrija

LJUBLJANA

Linhartova 25

ROK BERLIČ

mizarstvo strojno podjetje

ST. VID nad LJUBLJANO, telefon 49-83. — Celovška c. 287.

SMOLE FRANC

ŽELEZO-LIVARNA

TRATA 18

p. ST. VID nad LJUBLJANO

Srečno in blagoslovljeno novo leto želi vsem svojim cenjenim
odjemalcem in gostom

Anton in Ana Podboršek

mesarija in gostilna

LJUBLJANA, Linhartova ul. 4 — Podružnica: Staničeva ul. 6

Srečno in veselo novo leto želi in se priporoča.

GOSTILNA „SPLIT“

Dobra dalmatinska vina! Vsako sredo, četrtek in petek
sveže morske ribe!

Stipa in Ljube Smoljanovič

Zahvaljujemo se!

in voščimo vsem

Priporočamo se tudi v bodoče!

Radioval Ljubljana

DALMATINOVA UL. 13
poleg hotela ŠTRUKELJ
Telefon 33-63

Radijski aparati, pisaln., računski stroji itd. Parker nalivna peresa! Mehanična
in radio delavnica!

našim cenjenim odjemalcem
in poslovnim prijateljem za
zaupanje in naklonjenost v preteklem
letu

ZDRAVO, MIRNO,
SREČNO IN USPEHA
POLNO NOVO LETO!

A. VOLK

LJUBLJANA

Resljeva cesta 24

Obilo sreče in uspehov Vam želi trdka

Cenj. gostom želi srečno novo leto

JUSTIN DEBEVC

Buffet »Resljev hram«

Slomškova ul. 9

GENUSSI IVAN
pleskar in sobni slikar
LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 17-c

Foto Touristu
LOJZU ŠMUCU

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 8
kateri želi svojim odjemalcem
SREČNO LETO 1941

Lepo darilo
za vsako priliko

je fotoaparat znamke Balda s opt.
1:6.3 lepo usnjeno torbico in dvema
Isochrom filmoma, katero dobite še
vedno za

Din 320.—

pri

Čestitke iz naših krajev

Murska Sobota

BERGER JOSIP IN SIN
veletrgovina z žitom
MURSKA SOBOTA

KMECKA POSOJILNICA
r. z. z. n. z.
MURSKA SOBOTA

Trgovina oblek
WEISS ZIGA
MURSKA SOBOTA

Gradbeno podjetje
SRAKA STEFAN
poobl. graditelj
MURSKA SOBOTA

RITUPER ALOJZ
trgovina z radio-aparati, dvokolesi
in šivalnimi stroji
MURSKA SOBOTA

Manufakturna in kratka roba
na debelo
PAVEL HAHN
MURSKA SOBOTA

KREDITNA BANKA D. J.
▼ Murski Soboti

GRAJSKI KINO
MURSKA SOBOTA

JOSIP BENKO
tovarna mesnih izdelkov in
mesnih konzerv
MURSKA SOBOTA
TELEFON ST. 8

Kavarna
in hotel
„Central“
Faflik Alojzij Murska Sobota

Gornja Radgona

AVGUST in EMA BERLAN
gostilničarja staroznane gostilne
Albert Horvat
GORNJA RADGONA

FRANJO STRAH
trgovina z mešanim blagom
GOR. RADGONA — GOR. GRIS

CAJNKAR FELIKS
trgovina
GORNJA RADGONA

JANKO SUŠEC
tiskarna — knjigarna
GORNJA RADGONA - LJUTOMER

ELIZABETA HIBLER
gostilničarka kolodvorske
restavracije Karbaš
GORNJA RADGONA

FRANC JURKOVIC
gostilničar
SLATINA RADENCI

Srečno novo leto želi vsem svojim
odjemalcem
K. KUKEL
modno krojaštvo
MURSKA SOBOTA

Tovarna perila in manufakturna
trgovina
CVETIČ JANEZ
MURSKA SOBOTA

B. ASCHER i SIN
veletrgovina
MURSKA SOBOTA

Šiftar Ludvik
tovarna perila

MURSKA SOBOTA

NEMEC JANEZ
radio — železnina
MURSKA SOBOTA

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi

Srečko Kranjc
izvoznik

PESNICA pri MARIBORU

Srečno in zadovoljno novo leto želi
vsem svojim odjemalcem trdka

VUGA & BAČNAR
veletrgovina z galanterijo

P T U J

OBILO SREČE V NOVEM LETU!

**Bančna poslovalnica
BEZJAK — MARIBOR**

Gospodarska ulica 25
Glavna kolektura državne razredne loterije

KEMINDUSTRIJA

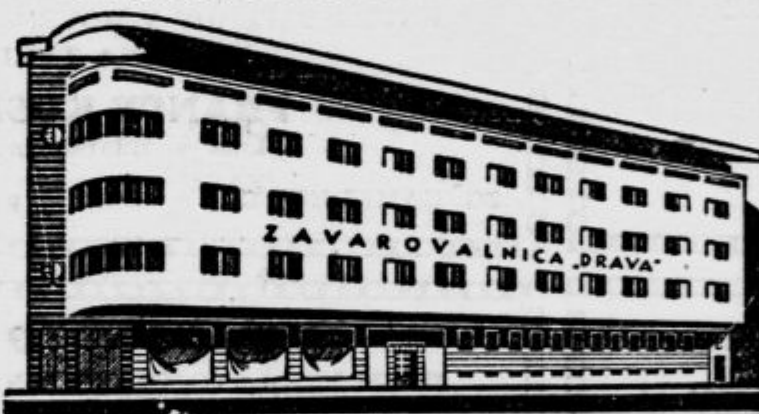
d. z. o. z.

MARIBOR — Aleksandrova cesta 44
TELEFON 24-17

Kemikalije, glazure, barve, ličila, mineralna olja, izolacijska
in zaščitna sredstva, bencin, avto-olja, špirit, petrolej itd.

Vsem svojim zavarovancem, prijateljem in sodelavcem
želi v novem letu mnogo sreče in zadovoljstva

»DRAVA« ki je PRAVA
ZAVAROVALNICA MALEGA CLOVEKA

MARIBOR — Sodna ulica 1 — v lastni palači

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

tovarna pletenin

ANTON SAVNIK

ŠKOFJA LOKA

SREČNO NOVO LETO
želita vsem cenj. gostom in poslov-
nim prijateljem

Franc in Franja Kočever
gostilna in vinska trgovina
VRHNIKA

Srečno in veselo novo leto želi svojim
dosedanjim in bodočim cenjenim od-
jemalcem trgovina **PRI CIRILU**
VRHNIKA

cenjenim gostom in se še v nadalje
Srečno in veselo novo leto želi vsem
prijateljem

gostilna pri „Lovcu“
Drago in Mici Murovec
VRHNIKA

Vsem svojim gostom želi:
SREČNO IN VESELO NOVO LETO

MATE KORDIČ

VRHNIKA, poleg starega kolodvora.

SREČNO NOVO LETO
želiva vsem najinim cenjenim go-
stom ter se za nadalje priporoča

FRANJO IN MARIJA ALATIČ
Krčma „Ljutomerčan“
ZAGREB Hatzova ulica 12
(pri glavnem kolodvoru)

SREČNO NOVO LETO ŽELI

GRADBENO PODJETJE
GORIŠEK MARTIN

BREZICE

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi svojim cenj. odjemalcem

B. RADONIČ
trgovina vina in žganja
RIBNICA DOLENJSKO

1941

Jugoslovanske
tvornice gume

družba z o. z.

Kranj

PLAMEN

kovinarska zadruga z o. j.

V KROPI

Ustanovljena leta 1894

Ročne in strojne žebliarne

Tovarna vijakov in športnega okovja

Umetna kovačnica

Radenska

OBČINSKA HRANILNICA
V Gornji Radgoni

je pupilarno varen zavod. Sprejema vloge in daje posojila
po ugodni obrestni meri. Za vloge in vse poslovanje jamči
občina Gornja Radgona z vsem svojim premoženjem in s svojo
davčno močjo.

Srečno novo leto!

UPRAVA

JOZA HRASTELJ
trgovec

v GORNJI RADGONI — Podružnica: SLATINA RADENCI
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter poslovnim pri-
jateljem srečno in veselo novo leto!

Srečno in blagoslovljeno leto 1941 želi
Gornjeradgonska občinska podjetja
OPEKARNA BORECI
OPEKARNA ČREŠNJEVCI

svojim odjemalcem širom Slovenije.
Zastopniki za našo prvovrstno strešno opeko v vseh večjih
krajih Slovenije.

GORNJERADGONSKA OBČINSKA PODJETJA

Srečno in veselo novo leto želi vsem
gostom in odjemalcem

BENEDIK FRANC
gostilna in trgovina
STRAZIŠČE PRI KRANJU

Veselo in srečno novo leto želi vsem
svojim obiskovalcem

RAJKO BOŽIČ
Diesel avtomehanična delavnica
KRANJ — STRAZIŠČE

Atelje za moderno fotografijo
in povečanje slik

FOTO JUG

K R A N J

Srečno novo leto želi
FRANC MORIČ — trgovec
JESENICE

LUKAN FILIP
mesar
KOROŠKA BELA

Srečno in veselo novo leto želi
VIDIČ FRANC
splošno kolarstvo
KOROŠKA BELA 55
p. Slov. Javornik

EDVARD PETELIN
vulkanizer
MARIBOR Kopališka ulica

Ljubljana čestita

Železniško-carinski, špedicijski in transportni zavod za industrijo in trgovino

SLOVENIA TRANSPORT

EKSPEDITURE: Jesenice,
Rakek, Maribor, Sušak. —
Zastopstva in korespondenti
v vseh industrijskih
in trgovskih centrih v tu-
in inozemstvu

Josip L. Šilih

3rzojav. naslov: SLOVENIA-
TRANSPORT. Telefon 27-18,
37-18, carin. pisarna 37-19,
stanovanje 24-19

IZVOZ

UVOZ

Špedicija - Mednarodni transporti - Odprema robe po kopnem in po morju preko raznih tu- in inozemskih pristanišč. Zbirni promet za tu- in inozemstvo - Reekspedicije - Strojni transporti - Carinska špedicija - Oskrba uvoznega, izvoznega tranzitnega ocarinjenja ter raznih dovoljenj za carine svobodni in znižani uvoz. — Skladišča - Prevozi - Avtotransporti - Preselitve s pohištvenimi vozovi - Inkaso faktur in povzetij - Železniško carinski, tarifni in revizijski biro. Kontrola tovar, listov in carinskih deklaracij - Reklamacije - Rekurzi - Transportni proračuni - železniško-tovorninske in carinsko-tarifne informacije - Oskrba transportnih zavarovanj - Obavljanje vseh v trans. stroko spadajočih poslov.

Transportna organizacija za blagovni promet z bližnjim vzhodom, Turčijo, Perzijo, Iranom, Irakom, Egiptom preko lastnih šped. zvez v Istambul, Solunu in Bassori. Odprema po kopnem ali po vodi. — Vse informacije brezplačne!

LJUBLJANA — MIKLOŠIČEVA CESTA — JUGOSLAVIJA

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO
ŽELI VSEM CENJENIM ODJEMALCEM

Jugosl. elektr. d. d.
BROWN BOVERI
PODRUŽNICA LJUBLJANA

Srečno in veselo novo leto

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

EBER ELIGIJ

krznarstvo in izdelovanje čepic

Kongresni trg 7

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
KUŠAR LUDVIK
pečarski mojster
MALA VAS 50a JEŽICA
in se vpljudno priporoča za nadaljnja cenjena naročila

Srečno novo leto!

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ

delikatesa in špecerija

LJUBLJANA

Stritarjeva ul.

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
EDVARD VOSTNER
IVAN ML.
kleparstvo in vodovodna inštalacija
LJUBLJANA MOSTE

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
in se priporoča

IVAN MEDVED
sodarski mojster

TACEN — ŠT. VID pri LJUBLJANI

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim strankam
FRANC VRHOVEC
kovaški mojster
LJUBLJANA Bohoričeva ul. 6

SREČNO NOVO LETO ŽELI

mizarstvo

TOMŠIČ FRANC

ZG. KAŠELJ Dev. Marija v Polju

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem
REZIKA SMEH
trgovina z mešanim blagom
LJUBLJANA MOSTE
Zaloška cesta 33

Srečno in veselo novo leto želim vsem cenjenim odjemalcem

BAČNIK FRANC
kamnoseštvo

LJUBLJANA

MOSTE

Srečno in veselo novo leto želim svojim cenjenim odjemalcem

T. MARINKO

trgovina z mešanim blagom

LJUBLJANA

Prisojna ul. 7

Uspešno oglaševanje le v »Jutru«!

Gradbeno podjetje

Battelino Vilibald

pooblaščen graditelj

LJUBLJANA

Rožna dolina

želi svojim cenjenim naročnikom in znancem mnogo sreče
in zadovoljstva v novem letu 1941!

Srečno novo leto!

želi vsem strankam, prijateljem
in znancem

Miroslav Zupan

pooblaščen graditelj, stavbenik

LJUBLJANA

VOŠNJAKOVA UL. 6 — TEL. 21-03

Medič-Zankl

d. z o. z.

tovarne olja, lakov in barv

v Ljubljani

Ivan in Frančiška JAVORNIK
mesar in prekajevalec

LJUBLJANA Domobranska c. 7
Šolski drevored

Miklošičeva c. 17, telefon 31-57
Dolenjska pod Rakovnikom
Wolfova ulica 12, telefon 27-03
C. 29. oktobra (prej Rimska)

ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
SREČNO NOVO LETO!

Obrestujemo vloge

na hranilne knjižice in v tekočem računu z najugodnejšo
— obrestno mero —

Kupujemo

prodajamo in posojujemo
vrednostne papirje. Opravljamo
vse posle denarnih zavodov

Dravska banovina

jamči z vsem svojim premoženjem in davčno močjo za
— naše obveznosti —

Hranilnica

Dravske banovine

Ljubljana - Maribor - Celje - Kočevje

Ko dneva nam ugasne luč
in stan nam in stezo noč temna pokrije ...
Do dneve svetlobe Vam v žep udajo ključ
Trpežne odlične

„ZMAJ“
BATERIJE

Čestitke iz Ljubljane

ZEDINJENA ZAVAROVALNICA D. D.

Filijalna direkcija v Ljubljani, Cigaletova 1 (pred sodnijo)

ŽELI SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO

svojim klijentom in svojim zavarovancem - naročnikom »JUTRA«

Srečno in veselo novo leto želi cenjenim naročnikom in odjemalcem

JOSIP ROJINA

konfekcija, modno krojaštvo, specialna delavnica poklicnih oblačil
LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 3

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI

MIRKO KRAŠNJA

krznar

LJUBLJANA, Frančiškanska ul. 1

Tvrđka

DRAGO SCHWAB

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA 7

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem

Orientalna slaščičarna „BLED“

LJUBLJANA, Pasaža Nebotičnik

Srečno novo leto vsem svojim odjemalcem **VIKTOR KLEŠNIK**, sedlar, jermenar in torbar
Ljubljana — Poljanska cesta št. 49

JOŽE in MIČI NERED

mesarija

LJUBLJANA, Šolski dvor pri Zmajskem mostu

ANTON BARTOL

trgovina s kurivom in lesom

LJUBLJANA, Podmilščakova 18

SREČNO NOVO LETO želi vsem svojim cenjenim gostom **gostilna GORŠIČ JOŽE**
Tyrševa cesta 82

VELETRGOVINA ŽGANJA

EMERIK ZELINKA

LJUBLJANA VII

želi vsem cenjenim odjemalcem srečno in veselo novo leto 1941!

BLAGOSLOVLJENO NOVO LETO

želi vsem cenjenim odjemalcem

mlekarna „Drama“

Kroupa, Pavel,

LJUBLJANA, Erjavčeva 2, tel. 45-49

SREČNO IN VESELO NOVO LETO želi vsem cenjenim gostom in odjemalcem

MLEKARNA MARIJA KOVAČIČ

Židovska steza 6

Srečno in veselo novo leto 1941 želi

F. OSTRELIČ

trgovina mešanega blaga

LJUBLJANA — Nabrežje 20. sept. pri tromostovju

SREČNO NOVO LETO želi tvrđka

IVAN KREGAR

pasir in srebrar — izdelovanje vseh kovinskih predmetov in kromiranje

LJUBLJANA, Zrinjskega cesta 3

Srečno in uspeha polno novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem tvrđka

M. STELE

trgovina z domačim in južnim sadjem, zelenjavo in deželnimi pridelki na debelo

LJUBLJANA

POGAČARJEV TRG (ŠKOFLJSKA PALACA)

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI

IVAN VRBINC

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA

Telefon 42-98

stavbni, pohištveni pleskar, ličar in soboslikar

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM TVRDKA

I. KNEZ, Ljubljana

Srečno in veselo novo leto želim vsem cenj. strankam, prijateljem in znancem in se še za nadalje najtopleje priporočam

ZIDAR ALOJZIJ

kovaški in podkovski mojster

LJUBLJANA

Jegličeva ul. 15

Šentjakobska knjižnica

svojim čitateljem in čitateljicam

Šentjakobski oder

svojim posetnikom, igralcem in igralkam

SREČNO IN USPEHA POLNO NOVO LETO želi vsem svojim cenjenim naročnikom in prijateljem

GRADBENO PODJETJE

LEBAR VIKTOR

LJUBLJANA VII

Jesenkova ul. 2

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI

ROBERT RAZNOŽNIK

uvoz strojev za obdelavo lesa

LJUBLJANA

Pražakova ul. 8/I.

Uspeha polno novo leto želi

Tomažič Emil

stavbenik

Ljubljana

Kersnikova ulica

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI

SREČNO IN VESELO NOVO LETO želi vsem cenjenim odjemalcem — in se še v nadalje najtopleje priporoča

FRANC KENK

krznarstvo

LJUBLJANA, Jurčičev trg 3.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO želi vsem cenjenim odjemalcem

Rafko Koretič

delikatesa — špecerija

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 4

SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM

Josip Smole

krznarstvo

LJUBLJANA — SELENBURGOVA ULICA 6

Telefon 3837

Telefon 3837

SREČNO, USPEHOV POLNO LETO 1941 želi vsem svojim poslovnim prijateljem

IVAN BRAJAN

carinski posrednik

LJUBLJANA

Poslopije glavne carinarnice

1941

SREČNO NOVO LETO želi vsem svojim cenj. strankam

Franc in Anica ŠIMENC

higienična pralnica — svetlolikalnica

KEMIČNO ČIŠČENJE OBLEK

Sprejemališče: Frančiškanska pasaža

LJUBLJANA — KOLODVORSKA 8

Delniška družba pivovarne UNION v Ljubljani

priporoča svoje izborne izdelke:

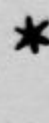
svelo in črno Union pivo

v sodih in steklenih

pékovski kvas

in

špirit vseh vrst

Ljubljana čestita

Veselo in srečno novo leto želi gostilna pri »KORBELNU« »NA-NA« LJUBLJANA	A. KAJFEZ urar LJUBLJANA Miklošičeva 14	Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim naročnikom Anton Krašnja vodovodni instalater Ljubljana Gradišče 3 Tel. 40-19	Srečno in veselo novo leto želi MARIJA URBAS , nasl. izdelovanje pristnih kranjskih klobas LJUBLJANA Komenškega ul.	JOSIP MAGUŠAR pekarna LJUBLJANA Dolenjska c. 48
FAJMOSTER — gostilna LJUBLJANA M. ANŽIC	IVAN SAJOVIC splošno čevljarstvo in specialist za ortopedična obuvala LJUBLJANA Novi trg 5		Srečno in veselo novo leto želi ANTON KOZINA matematično-mehanična delavnica LJUBLJANA Šmartinska c. 8	IVAN ZELEDNIKAR manufakturna trgovina LJUBLJANA Marijin trg 3
Srečno in veselo novo leto želi VINKO CUNDER torbarstvo - sedlarstvo - jermenarstvo Ljubljana, Igriska ul. 3 (za dramo)	TEODOR RABIC štamplarje — etikete LJUBLJANA Miklošičeva c. 13		IVAN BERNIK tovarna rolet LJUBLJANA Linhartova 8	ANTON BLAZNIK sobilkarstvo in pislarstvo LJUBLJANA Poljanska c. 48 nasproti Marijanišča
Srečno novo leto želi vsem svojim cenjenim gostom GOSTILNA GORSIC JOZE Tyrševa cesta 82	F. J. SUSTERSIC gostilna »Slepi Janez« ST. VID NAD LJUBLJANO		IVAN FIGAR — LJUBLJANA Gospodarska c. — Vošnjakova ul. 12 PILARNA — TURPIJARNA Telefon 39-42	FRANC in Marija NOVJAN mesarija LJUBLJANA Šolski drevored Podružnica Rožna ulica 37
Srečno novo leto želi BAJZELJ IVAN brivski in frizerski salon Tyrševa 175 STOZICE	Delikatesna trgovina IV. BUZZOLINI LJUBLJANA Lingarjeva ulica	FR. P. ZAJEC izprašan optik in urar LJUBLJANA, Stritarjeva ul. 6 (pri Tromostovju)	V. URLEP ure, zlatnina, srebrnina LJUBLJANA Mestni trg 8	Srečno novo leto želi GOSTILNA PRI TROMOSTOVJU SUNARA, Čankarjevo nabrežje 3
MILAN MAJNIK trgovina z mešanim blagom Ljubljana VII. Celovška c. 101	VILHAR J. urar in trgovec z zlatnino, srebrnino in optičnimi predmeti LJUBLJANA S. Petra c. 38	AVGUST KOBILICA tapetnik in dekorater LJUBLJANA Tyrševa c. 36	FRANJA KACIČ trgovina s kurivom in gostilna LJUBLJANA VII. Celovška 67	FRAN SKAFAR pohištevno in gradbeno mizarstvo LJUBLJANA Rimska c. 16
BAHAR LEOPOLD trgovina z usnjem in čevljarstvom LJUBLJANA VII. Jernejeva c. 18	Srečno in veselo novo leto želi L. M. ECKER sinova kleparstvo, vodovodne instalacije ter sanitarne opreme LJUBLJANA, Slomškova ulica 4	Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem ter vsem prijateljem in znancem FRANC DOLINAR parna pekarna in slaščičarna Poljanska cesta 19 LJUBLJANA Pred Škofijo 11		STEFAN PUHAN modno krojaštvo LJUBLJANA Komenskega št. 18
ZORKO FRANC pekarija Ljubljana VII. Celovška c. 68	Srečno in veselo novo leto želi svojim cenjenim gostom ter se za nadaljnjo naklonjenost priporoča JURMAN RUDOLF brivski in frizerski modni salon LJUBLJANA Tyrševa c. 61	Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim naročnikom IVAN BRICELJ pleskar, ličar, sobo- in črkoslikar ter gostilničar v Stepanji vasi na Planjru LJUBLJANA Telefon 33-07 TYRŠEVA C. 13		Srečno in blagoslovljeno novo leto želi cenj. odjemalcem manufakturna in modna trgovina L. TOMŠIČ Sv. Petra cesta 38
SREČNO NOVO LETO ŽELI BUKET »MARICA« — Meserko Tyrševa cesta 170				ANTON NOVAK gostilna in trgovina STEPANJA VAS
VRHOVEC FRANO trgovina z mešanim blagom Ljubljana VII. Janševa ul. 1	Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim cenjenim odjemalcem BRACA PERIŠ veletrgovina dalmatinskih višjih vin in žganja LJUBLJANA Celovška 43	Srečno in uspešno novo leto želi vsem cenj. strankam in se priporoča HAVLIČEK FRAN kone. elektrotehnično podjetje LJUBLJANA prej Sv. Petra c. 5 Telefon samo 34-21 Wolfova ul. 12		ANTON ZEASNIK čevljar LJUBLJANA Bežigrad št. 13
FRANC MOHAR trgovina z mešanim blagom LJUBLJANA Šiška				BAHAR LEOPOLD trgovina z usnjem in čevljarstvom Ljubljana VII. Jernejeva 18
FRIC HRIBERNIK kovinotiskarstvo Ljubljana, Celovška 50 — Tel. 46-21	SREČNO NOVO LETO! VILJEM KAPELJ — Ljubljana VII bakrarstvo in kotlarstvo	LEGAT SPECERJA — DELIKATESE — ZAJTRKOVALNICA LJUBLJANA Miklošičeva cesta 28		IVAN SIMONČIČ trgovina z mešanim blagom Šiška LJUBLJANA
KOSNIK FRANO avto-kleparstvo Ljubljana VII. Zibertova ul. (poleg »Desec«)	SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM FRANC in IVANKA BABNIK veležanjarna, trgovina in gostilna TOMACEVO Priporočava se za nadaljnjo naklonjenost	Svojim cenjenim gostom želi srečno in veselo novo leto IGNACIJ in HELENA BANKO GOSTILNA »PRI NACETU« LJUBLJANA Kette-Murnova c. (Šmartinska c.)		MR. M. LEUSTEK lekarnar LJUBLJANA Reoljeva c. 1
FRANC PRAPROTIK strojno mizarstvo Ljubljana VII. Aleševčeva ul. 37				BALON FRANC krojaški mojster LJUBLJANA, Gospodarska cesta 10
FILIPČIČ IVAN lesno strugarstvo Ljubljana VII. Jernejeva ul. 19	Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem „ZELEZNINA KOUTNY“ ČERNE JOZE LJUBLJANA Celovška c. 59	SREČNO IN VESELO NOVO LETO! FRANJO KUNOVAR KAMNOSEŠKO KIPARSKO PODJETJE POKOPALIŠČE SV. KRIŽ — LJUBLJANA — TEL. 49-09		OSVALD DOBELO veletrgovina galanterije in pletenin LJUBLJANA Pred Škofijo 15
JORDAN ALOJZIJ splošno modno krojaštvo Dev. M. v Polju 146 pri Ljubljani				Krojaški salon za gospode in dame IGNAC REŠETIČ LJUBLJANA Masarykova 14/II.
JANČIČ IVAN sobilkarstvo in pislarstvo Ljubljana VII. Celovška c. 67	POLJŠAK TONE elektro-strojne delavnice LJUBLJANA Frankopanska ul. 21 TEL. 30-66	VESELO NOVO LETO! L. MIKUŠ DEŽNIKI Ustanovljeno leta 1839		Obilo sreče v novem letu 1941 želi BATTELINO ANGELO pooblaščen stavebnik in sodno zapriseženi izvedenec
BERNIK FRANO klobučarna Ljubljana VII. Celovška c. 47	SREČNO NOVO LETO! Vinarska in sadjarska zadruga Bizeljsko LJUBLJANA VII. Gasilska c. 6 Vam nudi samo pristna bizeljska vina na debelo.	SREČNO IN USPEHA POLNO NOVO LETO želi in se najtopleje priporoča gradbeno in tesarsko podjetje KAREL KAVKA STAVBENIK IN TESARSKI MOJSTER LJUBLJANA — Zibertova ulica 11 — Telefon 26-78		Izvršuje vsa gradbena in v to stroko spadajoča dela, kot železobetonske, pod- in nadtalne zgradbe, kakor tudi vsa cementna in umetno kamnoseška dela. Nadalje se priporoča tudi za izvršitev vseh tehničnih del, kakor načrtov, proračunov, statičnih računov, izvedenjskih mnenj itd. — Pisarna v Ljubljani VII, Aljaževa ulica št. 35 Telefon 53-39
MATIJA PERKO mizarstva tvornica Ljubljana VII. Celovška c. 97				

KREDITNI ZAVOD

ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI

in njegova
podružnica
Beograd

Ljubljana čestita

F. in M. ROZMAN
specialna trgovina pletenin
LJUBLJANA
Banka »Slavija« — Zidovska ul. 7

PAVEL STRGULEC
izdelovanje žičnih posteljnih vlog
in železnih postelj
LJUBLJANA Gosposvetska c. 13

VESELO NOVO LETO ŽELI
Iekarna dr. G. Piccoli
LJUBLJANA, nasproti »Nebotičnika«

„JE-JA“
trgovina čevljev
Miklošičeva 36
delavnica
Cesta na Loko 20
LJUBLJANA

PIO RADONIČ
veletrgovina vina in žganja
LJUBLJANA Malenškova ul. 5

SREČNO NOVO LETO ŽELI
TEODOR KORN
klepar, krovec in instalater
centralne kurjave
LJUBLJANA Poljanska cesta 8

JOSIP REBEK
ključavničar
LJUBLJANA Cankarjevo nabr. 7

Veselo in srečno novo leto želi
modna trgovina
T. EGER
LJUBLJANA Sv. Petra c. 2

Gostilna „Pri lovcu“
na vogalu Rimske in Bleiweisove c.
LJUBLJANA
želi prav srečno in veselo novo leto
vsem cenj. gostom in se še nadalje
priporoča za cenj. obisk
Telefon 46-95

Srečno in veselo novo leto želi
Parfumerija Strmolci
LJUBLJANA Pod Trančo 1

Srečno in veselo novo leto vsem cenj.
odjemalcem želi
Milko in Marija Slamič
mesarija
LJUBLJANA Jegličeva 10

Srečno novo leto želi vsem cenjenim
naročnikom
FRANC REBERNIK
pleskarstvo in ličarstvo
Ljubljana, Komenskega 22, tel. 31-77

Srečno novo leto želi svojim cenjenim
odjemalcem in naročnikom
Ivan Glač
čevljar
LJUBLJANA Gosposka 4

IVAN ZUPANČIČ
IZDELOVATELJ METEL
LJUBLJANA Kersnikova ul. 3

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem
J. ROZMAN
izdelava in eksport pristnih
kranjskih klobas
Ljubljana, Sv. Petra c. 83, tel. 27-66

Srečno novo leto želi vsem cenjenim
naročnikom ter se priporoča
POGAČNIK MATKO
knjigoveznica in galanterijska
delavnica
LJUBLJANA Kongresni trg 12

Srečno novo leto želi cenjenim odje-
malcem in se priporoča
I. VRHUNC
trgovina s kurivom
LJUBLJANA Bohoričeva ul. 25

Srečno novo leto želi cenjenim
odjemalcem ter se priporoča
ANDREJ DOLINAR
parna pekarna
LJUBLJANA
na vogalu Bohoričeve in Šmartinske c.

ANTON MENCKINGER
špecijska trgovina
LJUBLJANA Sv. Petra c. 42

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenj. odjemalcem ter se pri-
poroča za nadaljnjo naklonjenost
TRGOVINA S ČEVLI
„PRI LOJZETU“
Lojze in Kati Polajniko
LJUBLJANA Mestni trg 6

Srečno novo leto želi svojim cenjenim
odjemalcem
**GASTRAUN NASL.
DOLENC SILVA**
izdelovalnica dežnikov in solčnikov
LJUBLJANA Prešernova ulica 42

Srečno novo leto želim cenjenim
naročnikom
ROJC Marija
prevoznik
LJUBLJANA Tržaška cesta

Krojačnica sportnih oblačil
za dame in gospode
IVAN WALLAND
LJUBLJANA Sv. Petra c. 3
(Hotel »Soča«)

Srečno in veselo novo leto želi
Franc in Helena Rode
mesarija
DEV. MARIJA V POLJU
LJUBLJANA Šolski drevored

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem
BELANTIČ BRUNO
tapečiranje in ličanje avtomobilov
Ljubljana VII Jernejeva c. 29
Telefon št. 28-24

Srečno novo leto želi vsem svojim
cenj. odjemalcem ter se za nadaljnjo
naklonjenost toplo priporoča
tvrdka
ŠIMENC PAVEL
VETNARSTVO
SV. KRIŽ poleg »ŽAL«
Pokopališče

SREČNO IN
VESELO NOVO
LETO 1941

Srečno in veselo novo leto želi
FRANC ZALAZNIK
tapetnik in dekorater
ŠT. VID nad LJUBLJANO
in se priporoča za nadaljnja naro-
čila, katera bom izvršil točno, solidno
in po nizki ceni

Srečno in veselo novo leto želi
PLEŠEC IVAN
tapetnik in dekorater
ŠT. VID nad LJUBLJANO
in se priporoča za nadaljnjo
naklonjenost.

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem
FRANC PIRC
sodarstvo
DRAVLJE LJUBLJANA

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem
ŠTIGL MILAN
strojno mizarstvo
TRATA 27 Št. Vid nad Ljubljano

SPLOŠNO MIZARSTVO
UMEK IVAN
LJUBLJANA GLINCE
C. XI/12 — Telefon 34-58

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim odjemalcem
trgovina z vinom in gostilna
Peter, last. Mirko Stepič
Ljubljana VII Tržna ul. 6

SREČNO IN VESELO NOVO
LETO 1941
A. & E. Skaberne

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenjenim gostom in odjemalcem
gostilna in trgovina
LADISLAV NOVAK
VIČ PRI LJUBLJANI

Veselo in srečno novo leto želi vsem
svojim naročnikom tvrdka
GLINŠEK IVO
slikarstvo in pleskarstvo
ROŽNA DOLINA — C. II št. 36

SREČNO NOVO LETO ŽELI
mesarija in trgovina z živino
Breceljnik Alojzij
Celovška c. 93 LJUBLJANA VII

Veselo in srečno novo leto želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem in po-
slovnim prijateljem ter se za nadalj-
njo naklonjenost priporoča
MIRKO BEVAR
špecijska trgovina
Ljubljana Vodovodna c. 28

Svojim cenjenim odjemalcem želi
SREČNO NOVO LETO
manufaktura
Lončar - Raška - Stare
LJUBLJANA

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim strankam
JANKO ROZMAN
krojaštvo za dame in gospode
Podjunska ul. 13 Ljubljana VII

Srečno in veselo novo leto želi
vsem svojim cenjenim odjemalcem
VERA NOVOSEL
manufaktura
Ljubljana VII. Celovška c. 71

Srečno in veselo novo leto želi vsem
BRUNČIČ IVAN
pleskarstvo in ličarstvo
Ljubljana Celovška c. 42
TELEFON 34-76

LOVRO PIČMAN
podjetje za vodovodne instalacije,
centralne kurjave in kleparstvo
LJUBLJANA
Ilirska ul. 15 Tel. 29-11

RESMAN LOJZE
Premog — koks — drva — oglje
Likalit
LJUBLJANA
Telefon 44-90
Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 21

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM
ODJEMALCEM
I. Wagner - Šolar
trgovina s čevlji
LJUBLJANA Pred Skofijo 9
(nasproti stolne cerkve)

Špedicija, javna skladišča in carinsko
posredništvo
TURK
LJUBLJANA

VSEM CENJENIM GOSTOM IN OD-
JEMALCEM ŽELI SREČNO IN VE-
SELO NOVO LETO
LEOPOLD ZUPANČIČ
POSESTNIK IN GOSTILNICA
LJUBLJANA — JEGLIČEVA C. 15

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem cenjenim strankam, znanec in odjemalcem
BORŠTNAR ŠTEFAN
PLESKAR, SOBO IN CRKOSLIKAR
LJUBLJANA VII Podmilščakova ul. 7

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELITA
GAŠPERŠIČ — SUHADOBNIK
Mehanična delavnica in trgovina dvokoles, motorjev in šivalnih strojev
Dobrunje 77 LJUBLJANA Poljanska c. 70

Srečno in uspeha polno novo leto želi vsem cenjenim odjemalcem tvrdka
Tanko Ema
trgovina z domačim in južnim sadjem, zelenjavo in deželimi pridelki na debelo
Pisarna in skladišče:
LJUBLJANA — Kapiteljska ulica 3 — Telefon 23-48

želi svojim cenj. odjemalcem ter se priporoča za nadaljnjo naklonjenost tvrdka
KARL PRELOG
VOLNA, BOMBAŽ, NOGAVICE, ROKAVICE, PLETENINE

NA DEBELO!
GOSPOSKA ULICA 1 — 3
telefon 26-78
NA DROBNO!
Stari trg 12, Zidovska ul. 2-4
Tyrševa c. 22 — telef. 27-78

Ljubljana čestita

TEL.
2 9 5 1

**DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI**
DOLENJSKA
CESTA

želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem
srečno in veselo
novo leto!

BENCINA MICI in POLDE
gostilna in mesarija
DEV. M. V POLJU - LJUBLJANA

MILAN IN ANICA KOŠAK
mesarija
Pokopališka c. 35 in Ciglarjeva ul. 12
MOSTE LJUBLJANA

PAZNIK JOŽE
splošno čevljarstvo
LJUBLJANA Kolodvorska ul. 26

JAKOB JESIH mlajši
gostilničar in mesar
RUDNIK št. 30

JOSIP TRPIN
splošno čevljarstvo
LJUBLJANA Dolenjska c. 6

SREČNO NOVO LETO ŽELI

„GROM“

carin. posredništvo in spedijski biro
LJUBLJANA

Veselo novo leto želi vsem cenjenim
odjemalcem

PEZDIRC FRANJO

Vozovni podkovski kovač, splošno in
umetno ključavničarstvo in avto-
nično varenje

HRASTJE, p. Moste pri Ljubljani

Srečno novo leto 1941 želi svojim
cenjenim gostom in prijateljem

KAVAFNA „EVROPA“
v Ljubljani

ANTON in TEREZIJA TONEJO

KLISEJE
ENO
VEČERJNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Vsem cenjenim odjemalcem želim
prav srečno novo leto

FRANC VRHOVEC
pečarstvo

LJUBLJANA Za Bežigradom 18

FURLAN FRANC

stavbenik

želi vsem cenjenim odjemalcem
srečno novo leto

Srečno in veselo novo leto želi

JANČAR MARIJA

posredovalka nepremičnin
vsem kupcem in prodajalcem ter se
priporoča za nadaljnjo naklonjenost

LJUBLJANA Sv. Petra c. 27

Veselo novo leto želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem veletrgovina
usnja, strojarskih mašin, kemikalij
in stroji

Brata Moskovič

LJUBLJANA Telefon inter. 2515

SREČNO NOVO LETI ŽELI vsem cenjenim strankam

Adrijan PAHOR

MODNI KROJAŠKI ATELJE
ZA DAME IN GOSPODE

LJUBLJANA

PRESERNOVA UL. 54.

HOTEL »SLON«

TVRDKA

JOSIP ŠOLAR

trgovina s čevlji — nudi v novem
lokalu vse vrste čevljev po zmernih
cenah ter se p. n. odjemalcem toplo
priporoča

Tavčarjeva 6 (poleg sodne palače)

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi cenjenim naročnikom

ALBINA BOGATAJ

salon perila

LJUBLJANA Gajeve 1-VIII

Srečno in veselo novo leto 1941 želi

F. OSTRELIČ

LJUBLJANA

Nabrežje 20. septembra pri tromostju

Srečno in uspeha polno novo leto
vsem cenjenim odjemalcem in prija-
teljem želi

SIMČIČ LOJZE

moda — manufaktura — galanterija
LJUBLJANA Karlovska c. 30

Inserirajte v »Jutru«!

GLAVIČ JAKOB

splošno čevljarstvo

LJUBLJANA VII

CELOVSKA 141

JOSIP BERGMAN

TRGOVINA S CREVAMI IN PARNA TOPILNICA LOJA

LJUBLJANA

Poljanska cesta 85-87

PRAV SREČNO NOVO LETO!

Svojim cenjenim gostom

RESTAVRACIJA
»PRI ŠESTICI«

IZLAKAR

6

Srečno in veselo novo leto želim svojim cenjenim strankam
in se priporočam še v nadalje

FRANC FUJAN

splošno krovstvo

LJUBLJANA — GALJEVICA 9 — TELEFON STEV. 43-83

Srečno in veselo novo leto želi svojim cenjenim gostom

GOSTILNA KREGAR

LJUBLJANA

STEPANJA VAS

STAVBENO PODJETJE

BEVČAR ALOJZIJ

LJUBLJANA — CELOVSKA CESTA 65 — TELEFON 39-47

FRANC ZALETEL

VELEZGANJARNA

ST. VID NAD LJUBLJANO

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI VSEM
SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM

FRANC in IVANKA BABNIK
veležganjarna, trgovina in gostilna

TOMACEVO

Priporočam se za nadaljnjo naklonjenost

Brivski in damski česalni salon
GIJUD ALEKSANDER
LJUBLJANA Kongresni trg 6

LOJZKA in TONE REBER
mesarija
Bohoričeva 4, Udmat, Društvena 21

Srečno novo leto želi cenj. odjemalcem
DULAR FRANC — mesar
Cerkvena ulica 19

KAVARNA PRESEREN
LJUBLJANA Sv. Petra nasip
Karol in Poldi Polajnar

IVAN JUDEŽ
splošno čevljarstvo
LJUBLJANA Tyrševa c. 23

Srečno novo leto želi vsem cenje-
nim gostom in odjemalcem

Ivan in Elza Rahne

trgovina in restavracija

MOSTE pri LJUBLJANI

Srečno novo leto želi tvrdka

TURK FRANC

soboslikar in pleskar

TYRŠEVA 187

Priporočam se za nadaljnjo naklo-
njenost

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi cenjenim odjemalcem

EDVARD WOSTNER, IVAN ml.
kleparstvo in vodovodna inštalacija
LJUBLJANA MOSTE

BARETTO VLADIMIR
modno čevljarstvo
LJUBLJANA Pražakova ul. 12

ANTONIJA GUTNIK
mesarija in prekaževalnica
GLINCE Tržaška cesta 5

»KOTLARKA«
LJUBLJANA Tyrševa c. 36

JAKOB in ANA PETRIČ
mesarija
Ljubljana, Šolski drevored (stojnica)
Telefon 37-48

GOSTILNA »HVAR«
Samoluk Marko
LJUBLJANA Kolodvorska 26

SPENDAL JOŽE
modno krojaštvo
LJUBLJANA Kolodvorska 26

Krojaški salon
»MODA«
LJUBLJANA Resljeva c. 8

Srečno in veselo novo leto želi
FERKOL MATIJA
zidarski mojster
HRUSICA 45

Srečno novo leto želi
M. JANČAR
trgovina z mešanim blagom
ZADVOR 67 DOBRUNJE

Srečno novo leto želi
KLESNIK IVAN in IVANA
gostilna in trgovina
ZG. KASELJ

KRENOS J.
trgovina z mešanim blagom in dežel-
nimi pridelki ter parna pekarna
ZALOG — DEV. MAR. V POLJU

Srečno in veselo novo leto želi

ZALAZNIK JOSIP

splošno mizarstvo

LJUBLJANA Napoleonov trg 7

CENJENIM NAROČNIKOM ŽELI
SREČNO IN VESELO NOVO LETO

VRHOVEC ANTON

TYRŠEVA CESTA 124

Blagoslovljeno in srečno novo leto želi
ALEKSANDER GÖTZL, Ljubljana
Tyrševa c. 17 (poleg kavarne Evro-
pe). OKVIRJI: najmoderneje oblike,
izdelovanje lesenih lestencev (lu-
strov), vsakovrstna pozlačenja in po-
pravlila. Popravila in naprava oltarjev

Veselo in srečno novo leto 1941 želi vsem cenjenim odjemalcem in prijateljem

Filip Bizjak

krznarstvo

LJUBLJANA

KONGRESNI TRG 8

IVAN PIELICK

ŽELI VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN TRGOVSKIM
PRIJATELJEM SREČNO IN USPEHOV POLNO NOVO
LETO!

Čestitke iz Maribora

Slovenske gorice

ALOJZ SENICA
kavarna in restavracija
MARIBOR Kneza Koclja 5

P. SEMKO
krznar in izdelovalec čepic
MARIBOR Aleksandrova c. 13

JOSIP SKAZA
MARIBOR Glavni trg—Rotovž

ANTON MARČINKO
modno krojaštvo in zaloga blaga
MARIBOR Stritarjeva 18

»ELEGANCE«
damsko in moško modno krojaštvo
MARIBOR Terzer Vekoslav Meljska 2

KING SHOE
Gosposka ulica 30
VREMEC IN TURK

SREČKO PILHAR
manufakturna trgovina
MARIBOR Gosposka ul. 5

EMAN. ILICH
slastičar
MARIBOR Slovenska 6 in Meljska 2

M. WREGG
zaloga čevljev
MARIBOR Slovenska ulica

FEIERTAG ANTON
parna pekarna
MARIBOR Betnavska c. 43

STAUBER MATEVŽ
strgarski mojster
MARIBOR Cvetlična ul. 9

JOSIPINA PAŠ
moda za gospode in šport
MARIBOR Slovenska 4

AVGUST HEDŽET
damska in moška moda
MARIBOR Aleksandrova c. 9

Modna trgovina
ANTON PAŠ
MARIBOR Slovenska ul. 4

KRSTE GOJANOVIC
gostilna — dalmat. in štajerska vina
MARIBOR Stolina ulica 10

KLEINDIENST & POSCH
importna družba
MARIBOR Aleksandrova 44

KAROL RAGG
MARIBOR Gosposka ul. 3

SMODE VALENTIN
mesar in prekajevalec
POBREŽJE PRI MARIBORU

Eksportna hiša „Luna“
lastnik M. PRISTERNIK
MARIBOR — samo Glavni trg 24.
Perje, galanterija, drobnarije.
Pletenine iz lastne pletarne.

Vlahovič Ludvik
gostilna in mesarija
MARIBOR Aleksandrova c. 40

IVAN SLUGA
veletrgovina s sirovinami
in prevoz tovora
MARIBOR Tržaška cesta 5
Telefon 22-72

BRANKO SUČEVIČ
MARIBOR

Slovenska ulica št. 8. Telefon 21-53
trgovina parfumerije in kemotehnični izdelki

FRANJO MAJER

modna in manufakturna trgovina

MARIBOR Glavni trg 9

„L A M A“

modna in konfekcijska trgovina
d. z o. z.

MARIBOR Jurčičeva ul. 4

JAKOB LAH

modna konfekcijska trgovina

MARIBOR Glavni trg 2

JUSTIN GUSTINČIČ

stroji, železo in kovine

MARIBOR Kneza Koclja 14

MARIJA ZEMLJIC

hotel, kavarna in
restavracija „OREL“

MARIBOR

RADIO STARKEL

MARIBOR Trg Svobode 6

Telefon 26-85

Parna pekarna
SCHERBAUM

MARIBOR Grajski trg 6

Telefon 29-60

Manufaktura „SAVA“

MARIBOR Koroška cesta 9

RADIO MARIBOR

R. Z. Z. O. Z.

GLAVNI TRG 1

ŠTEFAN KRAUT

carinsko posredništvo

MARIBOR

Prvo jugoslovensko transportno d. d.

SCHENKER & Co.

MARIBOR

FILIPIC IVAN
splošno mizarstvo
SV. LENART V SLOV. GORICAH

EMERSIČ JAKOB
pekarna
SV. LENART V SLOV. GORICAH

KRANJC JOŽEF
gostilničar in trgovina z živino
ZICE šte. 47
p. Sv. Ana v Slovenskih goricah

HRASTELJ ANTON
trgovina z mešaním blagom
SV. LENART V SLOV. GORICAH

SUMAN MAKS
električna žaga in lesna trgovina
SV. LENART V SLOV. GORICAH

KRAMBERGER ANDREJ
mizar
SV. LENART V SLOV. GORICAH

ARNUS FRANCEK
gostilničar
SV. LENART V SLOV. GORICAH

SLATIC IVAN
ključavničar
SV. LENART V SLOV. GORICAH

BEIGOT IVAN
trgovina z mešaním blagom
SV. LENART V SLOV. GORICAH

Mr. DEVIDE BOGDAN
lekarnar
SV. LENART V SLOV. GORICAH

TOPLAK HENRIK
krojaški mojster
SV. LENART V SLOV. GORICAH

HERBST KAROL
dimnikarski mojster
SV. LENART V SLOV. GORICAH

SURBEK FRANJO
brivski mojster
SV. LENART V SLOV. GORICAH

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem odjemalcem v Slovenskih goricah

WELLE ŠURL
tovarnica mesnih izdelkov v Mariboru

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem strankam

MURŠAK JOŽE
avtoprevoznik, taksa, kamnolom
SV. LENART V SLOV. GORICAH

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem članom in vlagateljem

„Glavna hranilnica“
R. Z. Z. O. Z.
SV. LENART V SLOV. GORICAH

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem strankam

KRANJC IVAN
mehanična delavnica
SV. LENART V SLOV. GORICAH

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem odjemalcem

PUŽ ANT. I.
splošno čevljarstvo
SV. LENART V SLOV. GORICAH

19

41

HOTEL „MERAN“

Maribor

KOLODVORSKA
RESTAVRACIJA

MARIBOR GL. KOL.

ALOJZ MAJČEN

POŽAR ANTON

trgovina in umetno vrtnarstvo

POBREŽJE, Nasipna 1

trgovina MARIBOR, Tyrševa 2

Vsem cenjenim gostom srečno in
veselo novo leto želi

HOTEL
„MARIBORSKI DVOR“

FANIKA KVEDROVA

Leopoldina Mastnak
Kavarna »Central«

MARIBOR

Gosposka ulica

KAVARNA
»ASTORIA«

Petan Josip

Maribor

HINKO in FANI KOSIČ

gostilna
MARIBOR Tržaška cesta 38

Inž. arh. Jelenec
& inž. Šlajmer

gradbeno podjetje in tehnična pisarna
d. z o. z.

MARIBOR

Telefon 22-12

Pri parku 5.

JOS. TSCHELIGI

PIVOVARNA

MARIBOR

Koroška c. 2

A. SPRAGER

elektrotehnično podjetje

MARIBOR

Vetrinjska 14

KRIZAN OTMAR

pekarna
SV. LENART V SLOV. GORICAH

Mariborska tovarna metel in ščetk

Brata I. G. Zupančič

MARIBOR

Pobreška cesta 20

SREČNO NOVO LETO!

Anton Tavčar

tovarna mesnatih izdelkov in konzerv

Maribor — Bohova

Telefon interurban 21-47 in 23-65

»MERKUR«

Mednarodna transportna družba z o. z.

MARIBOR

Carinjenje — selitve — prevozi

Čestitke iz Maribora

»UNIVERZAL INSTALATER« voda, plin, kurjava, sanit. naprava I. D. GRČKO, MARIBOR Dvofakova ul. 10 Telefon 24-12	B. ZELEDNIK trgovina vseh vrst surovin MARIBOR POBREZJE Cankarjeva 16 — Telefon 2743	MARTINZ & STRAUSS MARIBOR	»INTRA« — d. o. o. z. za proizvodnjo in razpečevanje gradbenih in tehničnih potrebščin Pobrežje pri Mariboru, Cankarjeva 16	ANTON POZAR trgovina z mešaním blagom R U S E
JOS. TICHY I dr. trgovina — elektrotehnično podjetje MARIBOR Slovenska ul. 13	HENRIK CELAN pekarna T E Z N O	IVANKA ZUPANČIČ trgovska agentura MARIBOR Slomškov trg 16	ZINKA in FRANJO LAMPREHT trgovina z mešaním blagom R U S E	JOSIP MULE gostilna in mesarija R U S E
Prav srečno in veselo novo leto želi KLANJSEK FRANJO trgovina z manufakturo, usnjem in špecerijo. Maribor, Glavni trg	SAJKO & LAZAR soboslikarstvo in pleskarstvo MARIBOR Aleksandrova c. 3 (dvorišče bivše pivovarne Union)	IVAN KODRIČ trgovina z mešaním blagom F R A M	MAKS USSAR kleparstvo in instalacije MARIBOR Gregorčičeva ulica	Krojaški salon moda CELEC ALOJZ MARIBOR, Koroška c. 17. Tel. 2775
MARIJA SIEBER trgovina z rokavicami MARIBOR Glavni trg 14	Miloš Oset veletrgovina MARIBOR Glavni trg 22		GUSTAV BERNHARD zaloge stekla in porcelana MARIBOR Aleksandrova cesta 17	IVANA RACIČ restavracija Gambinus MARIBOR Gregorčičeva ul. 29
Gradbeno podjetje FRANJO VRABL MARIBOR Radvanjska c. 24			VERBIČ IVAN mesar in gostilničar MARIBOR Koroška c. 48	BOGOMIR FERJANČIČ zastopnik zavarovalnic, oglasov, gumijastih tepihov itd. MARIBOR Koroška c. 43-I
JOSIP RAGER izdeluje dragulje in zlatnino MARIBOR, Miklošičeva 4, Tel. 21-03	DOLENC, ŠKRINJAR in drug Miklošičeva 6 MARIBOR Slovenska 33 strojno, stavbeno in umetno ključavničarstvo izdelovanje blagajn, poniklanje, pokrovanje, posrebljenje, pozlatenje!		ŠRAJ JOSIP MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA MARIBOR Slovenska ul. 12	FRANC NEGER & SIN MARIBOR Slovenska ulica 29
IVAN STOK trgovina z mešaním blagom POBREZJE MARIBOR			DRAGO ROSINA Galanterija — pletenine — papir MARIBOR Vetrinjska ul. 26	TOMAZ KRANJC tovarna olja F R A M
CESALNI SALON »DRAGICA« (Tkalec Dragica) MARIBOR Aleksandrova 19	„Unio“ družba z o. z. tovarna kem. tehničnih izdelkov MARIBOR		IVAN MARHL mlinostavstvo in splošno mizarstvo R U S E	Kavarna JADRAN JOSIP ŠEREC MARIBOR Aleksandrova c. 36
R. PRATTES elektromehanična delavnica MARIBOR Aleksandrova c. 33			DOLČEK & MARINI MANUFAKTURA MARIBOR Gosposka ulica 27	
A. PODLESSNIG veletrgovina s papirjem MARIBOR, Badlova 7. Telefon 24-48				

ROTEKS

tekstilna industrija a. d. Beograd

TVORNICA MARIBOR

TEKSTILNE TVORNICE

JUGOSVILA

d. z o. z.

JUGOTEKSTIL

d. z o. z.

MARIBOR

Iz Celja čestitajo

ZLATNINA — URAR — OPTIKA
ALEKSANDER GATEJ
CELJE Kralja Petra cesta
ROGAŠKA SLATINA

BELI VOL
RESTAVRACIJA HOTELA
JURLJ in M. ŠANC
CELJE

Brivski in frizerski salon
FRANC KRANJC
vdova
CELJE CELJSKI DOM

JOSIP JAGODIČ
ŽELEZNINA, SPECERIJA
CELJE TELEFON 191

Veselo in srečno novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem
VREČIČ KAREL
TIVAR OBLEKE
CELJE Dr. Žerjavova ul.

KNEHTL
KRZMARSTVO
se v ljudno priporoča cenj. strankam
za nadaljnjo naklonjenost
CELJE Slomškov trg 1

Jul. Weineria
nasl.
CELJE

Elektrotehnično in mehanično
podjetje, zaloga koles, šivalnih
strojev in nadomestnih delov
DRAGO GAMS
CELJE Prešernova ul. 16

Dobrotinšek Anton
elektro- in radiotehnično podjetje
CELJE
Glavni trg 16 Telefon št. 240

R. GROBELNIK
gledališki frizer
CELJE Centrala: Glavni trg 17
filijala: Higiea, poleg hotela Evrope
Pedikura
Se v ljudno nadalje priporoča

Srečno novo leto želi svojim cenje-
nim strankam ter se priporoča za na-
daljnjo naklonjenost
JECL FRANC
modno krojaštvo
CELJE Slomškov trg 1

HOTEL IN RESTAVRACIJA
„UNION“
Rudolf in Jožefina Resnik
CELJE

RAFAEL SALMIČ
trgovina z urami, zlatino
in optičnimi predmeti
CELJE Narodni dom

PROSTOVOLJA
GASILSKA ČETA
GABERJE PRI CELJU
želi vsem svojim prijateljem in do-
brotnikom srečno in veselo novo leto

FRANJO DOLŽAN
galanterijsko in stavbno kleparstvo,
konec. vodovodni instalater
CELJE ZA KRESIJO 4

MODNI SALON
„URAN“
CELJE Kolenčeva 6

B. SODIN
VELETRGOVINA LESA
CELJE

SREČNO NOVO LETO!
FOTO PELIKAN
CELJE

KOLENC IVAN
splošno ključavničarstvo — popravila
vseh vrst tehtnic in meril
CELJE Aškerčeva ulica

JOS. KIRBIŠ
parna strojna pekarna in celjska
tovarna kvasa, slada in kandi-
tov
CELJE

ANTON LEČNIK
URE, ZLATO, SREBRO, OPTIKA
CELJE

SILVA ROMIH
modistinja
CELJE Samostanska 8

Precizna mehanična delavnica
STANKO PUKLAVEC
CELJE Kapucinska 1
Popravlja: pisalne, računske in š-
valne stroje, fotoaparate, avtomatič-
ne tehtnice

VESELO IN SREČNO NOVO LETO
želi
HOTEL „POŠTA“
CELJE

STAVBNO PODJETJE
Vinko Kukovec
nasl.
TESARSKI MOJSTER
TRGOVEC Z LESOM IN ŽAGA
CELJE LAVA

PRIPOROČA SE
BATA
TVORNIKA GUME IN OBUTVE
D. D.
CELJE Glavni trg št. 8

MAKS ZABUKOSEK
modna krojačnica
CELJE Cankarjeva cesta

KARL LOIBNER
Delikatesa — specerija
CELJE

VEHOVAR FRANJO
stavbno in umetno mizarstvo
CELJE Kersnikova ul. 17

VSEM SVOJIM CENJENIM ODJE-
MALCEM ŽELI SREČNO NOVO
LETO
JOS. WEREN
MANUFAKTURA IN MODA
CELJE

PAVLA NAPRUDNIK
gostilna in trgovina
CELJE LAVA 4

JOSIP PLEVČAK
izdelava in trgovina čevljev
CELJE Kralja Petra c. 28

Srečno in veselo novo leto
PEKARNA VOŠNJAK
(lastnica J. Kovačič)
CELJE Kralja Petra c.

LIKER, MALINOV SOK, BRANDY, RUM, ŽGANJE!
F. S. Lukas, Celje
Na veliko! Na veliko!

TOVARNA »ELKA«
CELJE

Srečno in veselo
novo leto želi
„PERSIL“
d. z o. z.
CELJE

VSEM CENJENIM GOSTOM ŽELI SREČNO NOVO LETO
Hotel „Evropa“ Celje
KAVERNA — RESTAVRACIJA

SREČNO NOVO LETO!
Manufakturna in modna trgovina
A. PETEK
CELJE Prešernova ulica 21

AVGUST ŠTOK
splošno kleparstvo in vodovodna instalacija
CELJE Telefon št. 218 ASKERČEVA UL. 8

Adolf Okrožnik
INSTALACIJSKO PODJETJE
CELJE
BEZENŠKOVA 10 — TELEFON 217

Celjska posojilnica
d. d.
v Celju
Narodni dom

VALENTIN HLADIN
manufakturna in modna trgovina
CELJE PREŠERNOVA ULICA

PREKAJEVALNICA JUNGER
CELJE Prešernova ulica 8

S. Holobar
SLIKARSTVO
TRGOVINA BARV
CELJE PTUJ

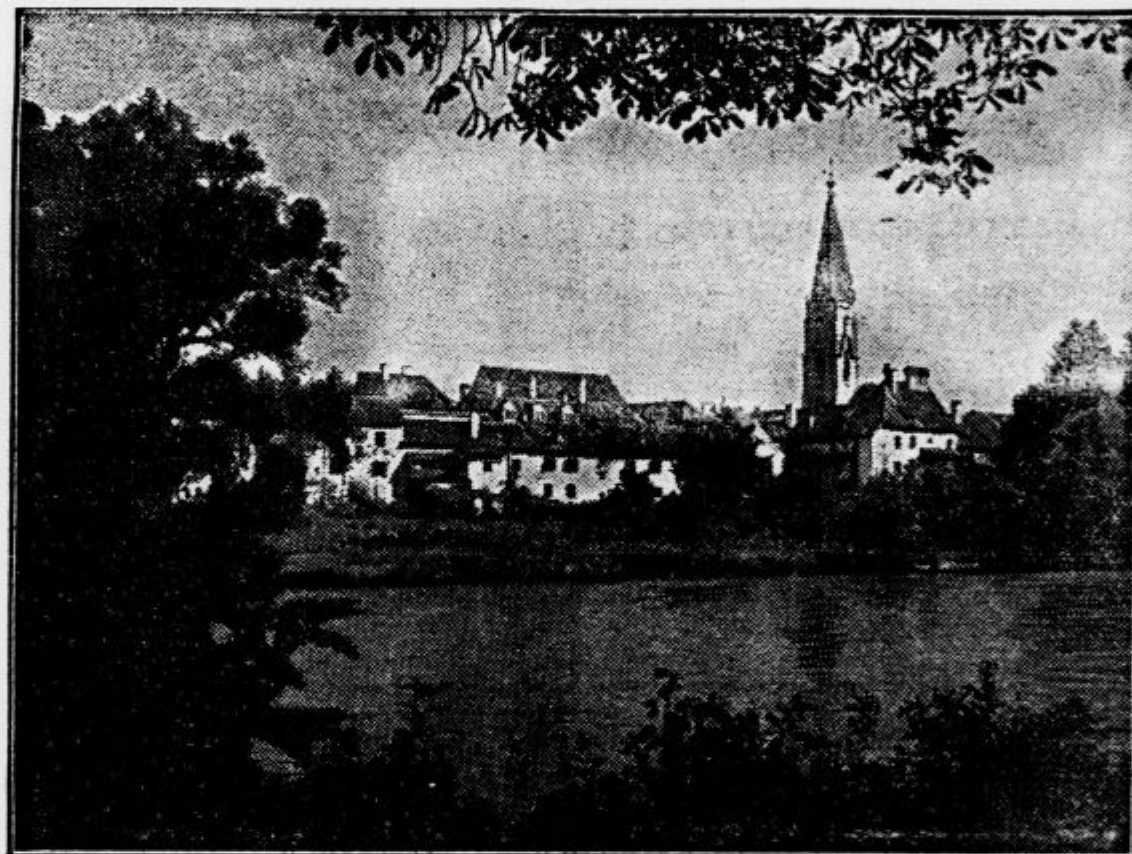
Veselo in srečno novo leto vsem cenj-
odjemalcem želi modna trgovina
GUSTI VRAČKO
CELJE Kralja Petra c. 10

ANTON HOFBAUER
trgovina z usnjem, čevlarskimi po-
trebščinami in vsem v to stroko spa-
dajočim orodjem v Celju, Gosposka
ulica 6 ter
želi vsem svojim cenjenim odjemalcem uspehov polno in srečno novo leto

„FENIX“
tovarna usnjenih izdelkov, kakor
dokolenic, aktovk, damskih torbic,
kovčegov, gornjih delov za čevlje in
drugo v Celju,

SREČNO NOVO LETO!
I. JUGOSLOVENSKA TOVARNA TEHT-
NIC IN KLJUČAVNIČARSTVO TER KON-
CESIONIRANA INSTALACIJA VODO-
VODOV

Ivan Rebek
CELJE Mariborska cesta

19

41

Celje, Laško, Slov. Konjice

Slovenske Konjice

Mr. Ph. V. Prorazil
lekarna pri »Mariji Pomagaj«

SLOV. KONJICE

Srečno novo leto želi vsem svojim
odjemalcem

ANTON POUH
mesarija in gostilna

SLOV. KONJICE

MARTIN ŠUMER
trgovina z manufakturo, specerijo,
železnino in deželnimi pridelki

SLOV. KONJICE

RANČAN IVAN
splošno sodarstvo

SLOV. KONJICE

KOVŠE ALOJZ
modni salon za dame in gospode

SLOV. KONJICE

ANT. NUNČIČ
čevljarstvo

SLOV. KONJICE

DOBNIK HENRIK
avtomehanik, ključavničarstvo
in avto-taksi

SLOV. KONJICE

FRANC in ROZA DOMITROVIČ
gostilna »Jelen«

SLOV. KONJICE

K. HASENBÜCHEL
trgovina usnja in čevljarstvih
potrebščin

SLOV. KONJICE

Srečno novo leto želi vsem svojim
odjemalcem
SIMON VERTNIK - prvi valjni mlin

SLOV. KONJICE

FANI REMIC
gostilna »Narodni dom«

SLOV. KONJICE

HELENA VRHOVŠEK
trgovina z mešanim blagom

SLOV. KONJICE

GROLEGER LOJZE
manuf., spec., galanterija, dež. prid.

SLOV. KONJICE

REBERNAK FRIDERIK
pekarna Zreče

SLOV. KONJICE

SENICA AVGUST
gostilna in mesarija

SLOV. KONJICE

FILIPITSCH ŠTEFAN
gostilna in mesarija

SLOV. KONJICE

ANICA OTOREPEC
trgovina

SLOV. KONJICE

Srečno in veselo novo leto želi

L. LAURICH

TOVARNA USNJA

SLOV. KONJICE

INSERIRAJTE V »JUTRO«!

KRELJ SILVESTER

KOLODVORSKA RESTAVRACIJA

CELJE

LEOPOLD HRASTNIK

restavracija »BRANIBOR«

CELJE — Kralja Petra cesta 41.

Laško

Vsem cenjenim gostom in prijate-
ljem želi srečno novo leto

HOTEL »SAVINJA«

LASTNIKA

VLADIMIR in MARTA TROP

LAŠKO

Dravska banovina

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem in gostom nova
manufakturna trgovina

FRANC BOBNAR

LAŠKO

Vsem cenjenim gostom in prijateljem
želi srečno novo leto 1941

LJENA HENKE

gostilna

LAŠKO

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem in gostom

Perdih Emil in Ana

mesarija in gostilna

LAŠKO

Srečno in veselo novo leto želi

I. M. IGRIČNIK

gostilna in avtoprevoznik

LAŠKO

JOSIP ŠIPEK

ključavničarstvo in obl. konces.

inštalacija vodovodov

LAŠKO 90

Ameršek Franc

elektro-inštalacije in previjanje
motorjev

CELJE — MARIBORSKA CESTA 22.

»JUTRO« ZAVARUJE!

SREČNO IN VESELO NOVO LETO!

Emil in Ana Perdih

gostilna in mesarija

LAŠKO

A. KUNSTEK

HIGIENIČNA PRALNICA IN SVETLOLIKALNICA

CELJE

ASKERČEVA UL. 4

PRISTNA ORANŽADA

SODAVICARJA

Ivan in Bogomir Naraks

ZALEC

CELJE

SREČNO IN VESELO NOVO LETO želi cenj. naročnikom

IGNAC JAVORŠEK

strojna mehanika

CELJE

Mariborska cesta 5.

IVAN KOŽUH

krmnar in kapar

CELJE

Kocenova ul. 2

KARL DVORŠAK

URAR

CELJE

Kocenova 2
poleg podružnice »Jutra«

IVAN RAVNIKAR

špecerija in kolonialna veletrgovina

CELJE

Srečno in veselo novo
leto želi vsem svojim
strankam

**HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE**

PODRUŽNICA V CELJU

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

DOBRAVC MIHAEL

alikariko in pleskariko podjetje

CELJE

Glavni trg 15

CARINSKO POSREDNIŠTVO

Anton Cingerli

CELJE

Kolenčeva ul. 6.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

vsem svojim obiskovalcem

KAVARNA »MERKUR«

CELJE

Ulica dr. Gregorja Žerjave 11.

J. JELLENZ

trgovina kož in usnja

CELJE

Podružnica:

JELLENZ nasl. OTO GOLES

SLOVENJGRAD

Srečno novo leto želi vsem svojim
cenjenim odjemalcem in prijateljem

ANTON BREMEC

trgovac

CELJE — Miklošičeva 2, telefon 202

Avto-Moto-Velo-Radio

FRANC KAGER

pasar, zlatar in optik

CELJE — Gosposka 12

Anton Planinšek

splošno ključavničarstvo, električno
in autogenično varjenje, struženje in
obdelava kovin

Ameršek Franc

elektro-inštalacije in previjanje
motorjev

CELJE — MARIBORSKA CESTA 22.

Henrik Oblak

MEHANIČNA DELAVNICA

CELJE

OZKA ULICA 3

SREČNO NOVO LETO ŽELI

ROZA ZAMPARUTTI

delikatesa — zajtrkovalnica

CELJE

Veselo in srečno novo leto 1941 želi svojim cenjenim odje-
malcem manufakturna in modna trgovina

FRANC DOBOVIČNIK

CELJE

INDUSTRIJA PRESITIH ODEJ IN PERILA

AUTO ŠOLMAN & CO.

Zastopstvo avtomobilov »OPEL«, »BLITZ« — zaloga vseh
rezervnih delov

CELJE — MARIBORSKA CESTA 5 — TELEFON 241

JAZBEC IVAN

CELJE — tapetnik

Krekova c. 10

POZENEL DOMINIK

CELJE — modna trgovina

Glavni trg 14

PLUT JANKO

CELJE — splošno krojaštvo

Razlagova ul. 6

F. KONIG

Norimberško galanterijsko-igračar-
sko, drobnarijsko in pleteno blago
— veletrgovina

CELJE

Parna vulkanizacija

RUDOLF JEZEK

Samostanska ul. 4

ZONTIČ ANTON

CELJE — izdelovalnica čevljev

Gosposka ulica 13

Srečno in veselo novo leto želi

FRANC PLEVAČAK

čevljarstvo

CELJE — Gosposka ulica 9

M. JOST

CELJE — MEDLOG

GOSTILNA

CELJE — ALBIN BERGER

Kapucinska 1

Veselo in srečno novo leto želi
inštalacijsko podjetje za vodovode

LEO INKRET

CELJE — Dečkov trg 2

PIBROVC & DRUG

CELJE — Krekova cesta 10

(nova palača Pokojninskega zavoda)
Galanterija, drobnarije, potovalni
predmeti, nogavice, parfumerija,
sportne potrebščine itd.

Veselo in srečno novo leto želi vsem
svojim cenjenim strankam

ANTON ORAŽEM

krojaški mojster

CELJE — Gledališka ulica

PRVA CELJSKA

»KRISTALIJA«

izdelovalnica ogledal in brušenega
stekla

KONFEKCIJA

ALOJZ DROFENIK

CELJE — Kralja Petra cesta

FRANC ZANGGER

trgovina s specerijo, žganjarna
in veleprazarna kave

CELJE

Gostilna »NA-NA«

CELJE

Kralja Petra cesta

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
ŽELI

FRANJO NERAD

CELJE

ZALOGA

»TSHELIGI« PIVO

CELJE — Mariborska cesta 9

Čestitke iz Ptujja in Ormoža

ALOJZ ZORČIČ
valjni mlin na Bregu — trgovina
z mlevskimi izdelki v PTUJU

IGNAC ARNUŠ
trgovina z mešanim blagom
PTUJ Breg

KUPČICEVA
drevesnica in trsnica
PTUJSKA GORA

SKAZA PETER
brivski salon
PTUJ Maistrova ulica

KOROŠEC M.
valjni mlin in izdelovanje olja
BREG PTUJ

Rudolf Havelka
manufakturna trgovina

PTUJ

LJUDEVIT MURKO
strojno mizarstvo
PTUJ

Srečno in zadovoljno novo leto želim
JULKA in MIRKO BEZJAK
modno krojaštvo za dame in gospode
PTUJ Vseh svetnikov ulica

ILEC JOŽEF
mehanična delavnica koles itd.
PTUJ Ljutomerska cesta

Stross Ferd. sinova
tekstilna barvarna in apretura

PTUJ

Telefon 43

PINOZA ALOJZIJ
URAR, DRAGULJAR, OPTIK

PTUJ

FRANC KRAVINA
trgovina z lesom, apnom, cementom,
premogom in gostilna
PTUJ

POTERČ IGNAC
splošno mizarstvo
PTUJ Dominikanski trg 1

IVAN VINČKOVIČ
umetno trgovsko vrtnarstvo
cvetličarna — Tyršev trg
PTUJ Ljutomerska c. 14

FOTO-ATELJE
LANGERHOLC FRANC

PTUJ

Prešernova

Ivan Cviki
manufakturna trgovina

PTUJ

KROIS FRIDRIK
splošno čevljarstvo
PTUJ Vseh svetnikov 6

ALEKSANDER RAJH
krojač
BUDINA pri PTUJU

OTMAR SARIA
PTUJ Slomškova ulica 1

IGNAC VAUDA

trgovsko in umetno vrtnarstvo, ve-
zanje vencev in šopkov, urejevanje
vrtov in parkov

PTUJ — Miklošičeva ul. in Tiha pot

Anton Rosenfeld
diplom. aranžer

PTUJ

Telefon 80

FOTO-SPORT Ervin Urschitz
parfumerija, fotomanufaktura, šport
PTUJ Maistrova ul. 2

MODRINJAK ALOJZ
avtotaksi — Ptuj
Tel. 41. Stanovanje: Aškerčeva ul. 7

RIBISEL ALBIN
pekarna
PTUJ Prešernova

ZADRAVEC JURIJ
izdelava dežnikov
Prodaja
Na debelo! Na drobno!

Nakupovalnica perutnine za trdiko
E. VAJDA — ČAKOVEC

E. Majhenič

PTUJ

ZVOČNI KINO

PTUJ

Mestno gledališče

Pečnik Franc

špedicijsko podjetje

Telefon 72

PTUJ

Telefon 72

Robert Rosenfeld

trgovina z mešanim blagom

PTUJ

Srečno in zadovoljno novo leto želim

Julij Žilavec

mesarija in gostilna

PTUJ

Zupančič Marija

gostilna in prenočišča

PTUJ

Ljutomerska cesta

Gostilna BRAČIČ

Srečno novo leto želim

NOVA VAS PRI PTUJU

LJUBEC FRANC

mizarstvo za stavbe in pohištvo —
izdelovalnica modernih vozilčkov

PTUJ, Krempljeva ul. 4 (dvorišče)

PTUJSKA TISKARNA
(Lojze Šuler)

PTUJ-Budina, telefon 76

Naročilnica: Slovenski trg 11, tel. 14

DROGIST
SKOČIR BOGOMIR

PTUJ — Slovenski trg

Parfumerija, foto-potrebščine, kemi-
kalijske droge, sredstva za pokonča-
vanje mrčesa itd.
RAZVIJANJE, FOTO, KOPIRANJE

MESTNA HRANILNICA V PTUJU

pupilarno varni zavod (ustanovljen leta 1858) sprejema vloge
na knjižice in tekoči račun — Vse naložbe pri hranilnici
povsem varne, ker jamči za iste mestna občina v Ptujju z
vsem svojim premoženjem in davčno močjo

Velet trgovina in lesna industrija in parna žaga

LUDVIK KUCHARIČ ml.
Ormož

RIHARD HAVLAS
mesar in prekajevalec
PODRUŽNICA SREDIŠČE

ORMOŽ

**Ljudska hranilnica
in posojilnica**

registrovana zadruga z neomejeno
zavezo

v ORMOŽU

JAKOB VAUPOTIČ
čevljarški mojster
HARDEK — ORMOŽ

MARIJA VOLČIČ
trgovina z mešanim blagom
in foto »Polake«
ORMOŽ

RASTEIGER EDUARD

OBLASTVENO KONC. INSTALATER ZA VODOVOD, PLIN IN CENTRALNE

KURJAVE

Telefon int. 25

PTUJ

Telefon int. 25

Ustanovljeno leta 1899.

Pošt. ček. rač. Ljubljana 11.853

PTUJSKA MEHANIČNA TKALNICA
ANGELO ŽIGON

ŽELI SVOJIM ODJEMALCEM V
NOVEM LETU MNOGO USPEHA

BRENCIČ ANTON

trgovina z železnino, stavbnim materialom, barvami, laki, firneži in vsemi
slikarskimi potrebščinami. Zaloga orožja in municije. Čebelarke potrebščine

Na drobno!

PTUJ

Na debelo!

Srečno novo leto!

K'etarsko društvo

vpisana zadruga z omejeno zavezo

V ORMOŽU

TELEFON 18

POSOJILNICA v Ptujju

registrovana zadruga z neomejenim
poroštvom

Ustanovljena leta 1884

sprejema hranilne vloge po najugod-
nejši obrestni meri ter jih izplačuje
vlagateljem vsak čas. Daje posojila
po ugodnih obrestih

KINO »EDISON«
in mehanična delavnica
Agust Kreutz ORMOŽ

IVAN HAVLAS
mesar
ORMOŽ

HORVAT FRANJO
gostilna pri Solcu
ORMOŽ

GUSTAV OZMEC
LASTNI VINOGRADI

v ORMOŽU

Zadružna elektrarna

r. z. z. o. j.

PTUJ

Telefon 58

A. Senčar in sin

velet trgovina s specerijskim blagom,
zamenjava bučnega olja, nakup vseh
vrst deželnih pridelkov, jajc, masla,
suhih gob, vinskega kamna itd.

A. JURCA nasl. MILKO SENČAR

Izdeluje žvepleno apno in brozgo

znamke

»ZVEZDA«

Telef. int. 3 Brzjavlj.: Senčar Ptuj

VIPAVEC MARIJA

KLETARSKA GOSTILNA

ORMOŽ

Kmetijska hranilnica in posojilnica d. d.

Ormož

Ptujski

grcd

Čestitke iz Kranja

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO

želi vsem svojim odjemalcem

P. MAJDIČ »MERKUR« KRAJN

DOBAVLJA PO NAJNIZJIH CENAH:

opreme za kopalnice in stranišča • armature za vodovodne in parne napeljave • žico, železo, pločvino, ter ves stavbeni material.

GOSTILNA »BEKSEL«
BOH KRAJN

MIHAEL OSTERMAN
mesar in prekajevalec
KRAJN

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim naročnikom
TONEJO VIKTOR, tapetnik
KRAJN

Srečno novo leto želi
TRAFIKA KERO
KRAJN

Srečno novo leto!
RESTAVRACIJA »PRI PETROKU«
Pavel in Anica Koncilija

RESTAVRACIJA
»JELENE«
V. ST. LIKOZAR

SREČNO NOVO LETO!
SCHILING DRAGO
konces. elektrotehnično podjetje
KRAJN

»KOVINA«, družba z o. z.
trgovina z železnino
KRAJN

Srečno in veselo novo leto!
JANŠA FRANC
konces. elektrotehnično podjetje
KRAJN

ALOJZ SMOLEJ
kleparstvo in vodovodne napeljave
KRAJN

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi
ANTON KOS
zaloga pohištva — strojno mizarstvo
KRAJN KLANC

SPECIALNA TRGOVINA BARV
Jos. Grebenšek
KRAJN
SLIKAR IN PLESKAR

SIMON KAVČIČ
Predilnica sterilizirane
žime
STRAŽIŠČE 167

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FERDINAND SAJOVIC

KRAJN

LOGAR & KALAN

Manufakturna zaloga — Lastnik: Srečko Vidmar

Na drobno! KRAJN Na debelo!
ustanovljeno 1897

Srečno in veselo novo leto želi

JOSIP KOLIAŠ in SINOVA

kemična čistilnica in parna barvarna

KRAJN

J. KNIFIC

tovarna za žimo

STRAŽIŠČE pri KRAJNU

MANUFAKTURA

M. PIRC

KRAJN

Kraljevi dvorni juvelir in dobavitelj

B. RANGUS
zlatar in sodni cenilec

Kraja

Srečno novo leto želi vsem cenjenim
gostom in odjemalcem

ANTON KRIZNAR

gostilna in trgovina

STRAŽIŠČE PRI KRAJNU

Srečno in veselo novo leto želi

Lekarna

Mr. METHOD RAUCH

KRAJN

Mestni trg

MODISTINJA

OROSL
IN MODNA TRGOVINA

KRAJN

damski in otroški klobuki,
nogavice, rokavice, perilo itd.

Vsem odjemalcem želi srečno,
veselo in blagoslovljeno novo leto

JURIJ POLLAK

strojno mizarstvo

KRAJN

SREČNO NOVO LETO!

M. KOKL

manufakturna trgovina

KRAJN

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem cenjenim odjemalcem in
poslovnim prijateljem

JANKO RANT

»pri Puppotu«

trgovina z deželnimi pridelki
špecerijo in kolonialnim blagom

KRAJN

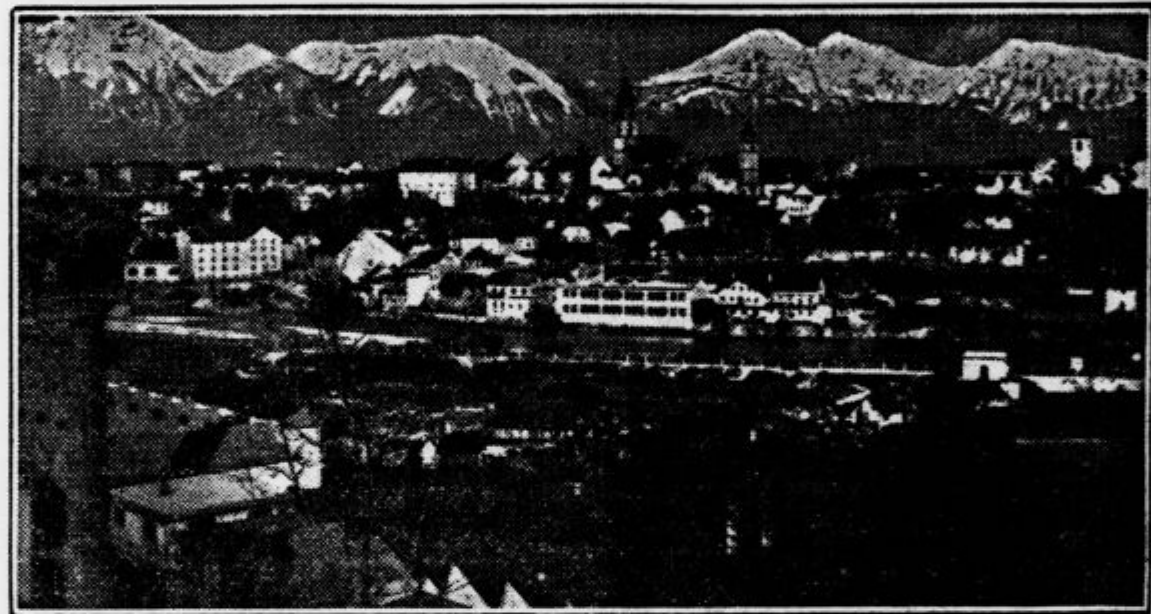
Mencingerjev trg 1

Tiskarna in knjigarna

„Sava“ d.d.

KRAJN

INSERIRAJTE V „JUTRO“!

Pogled

na Kranj

ELEKTRARNA

VINKO MAJDIČ

KRAJN

Srečno in veselo novo leto!

**ZADRUŽNA
TOVARNA ŽIME**

D. D.

STRAŽIŠČE PRI KRAJNU

Elektro-parno izdelovanje higiensko očiščene in sterilizirane
žime

Telefon: Stražišče 8 Brzojavni naslov: Zadrugžima
STRAŽIŠČE — železniška postaja KRAJN

FRANC GORJANC

lesna trgovina in industrija
ter trgovina z deželnimi pridelki

KRAJN

1941

RESTAVRACIJA

»Pri kolodvoru«

KRAJN

Srečno Novo leto
želi vsem svojim
cenj. odjemalcem

kožuhovina
BERČIČ

Kraja

**Mestna hranilnica
v Kranju**

je izplačevala in izplačuje vedno vse
vloge brez vsake omejitve

SREČNO IN USPEHA POLNO

NOVO LETO 1940

ŽELI VSEM CENJ. ODJEMALCEM

**Ivan Savnik
in sinova**

tovarna rokavice,
trikotaže in perila

KRAJN

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem in poslov-
nim prijateljem

„I K A“

mehanična tovarna pletenin, nogavic
in trikotaže, družba z o. z.

KRAJN

Izpod Triglava čestitajo

VERGLES IVAN

JESENICE mesarija Cankarjeva 6

MODNA KROJACNICA

Za dame! Za gospode!
JOŠKO in IVANKA PAVLI
JESENICE Aljaževa 4Srečno novo leto želi vsem cenjenim naročnikom ter se nadalje priporoča
ROZIKA PINTAR — modistinja
JESENICE Gosposvetska 24

STRBENC MIHAEL

JESENICE prva parna pekarna Gosposvetska c. 25

JOŠKO SUTAR

trgovina usnja in kož ter v to stroko spadajočih predmetov
JESENICE GORENJSKO

TRGOVINA »SORLI«

perilo, galanterija, porcelan, steklenina itd.
ŽELI SREČNO NOVO LETO»VINEA« dr. z o. z. — JESENICE
trgovina vina, alkoholnih pijač in deželnih pridelkov
Priporoča prvovrstna štajerska vina

JURIJ RABIČ

mesar in klobasičar JESENICE

Damski in moški krojač

MATKO VOVK Obrtniška ul. 7

STANKO POZENEL

parna pekarna JESENICE GORENJSKO

ZVONKO TURNSEK

stavbeno steklarstvo, šipe, ogledala, okvirji
JESENICE Gosposvetska 15aSTEGNAR FILIP — JESENICE
avtotaksi
želi vsem svojim strankam srečno in miru polno novo leto!

KOSIR JOŽE

trg. plašč, suknje, perilo JESENICE

GOSTILNA »RAVHEKAR«
želi srečno, blagodejno novo leto vsem cenjenim gostom
Jesenice-Fuzine — Obrtniška ul. 20

MIHELAC JOŽE

splošno krojaštvo JESENICE Kralja Petra c. 14

ROZMAN FRANC

pekarna JESENICE Kralja Petra c.

Srečno novo leto želi

Zvočni kino »RADIO«

JESENICE

SREČNO NOVO LETO ŽELI

A. BREČKO

trgovsko vrtnarstvo JESENICE Poleg osnovne šole

K. ROJNIK NASL.

trgovina z mešanim blagom

JESENICE

Srečno in veselo novo leto želi

CIRIL BAJŽELJ

mesar

JESENICE

Nikolavčič Anton

samostojni trafikant

JESENICE — nasproti kolodvora

GOSTILNA »DOM«

SOKOLSKI DOM — JESENICE

želi cenjenim gostom srečno, miru polno novo leto in se za nadalje priporoča

Avgustin Petrovac

HOTEL »TRIGLAV«

JESENICE — POLEG KOLODVORA
udobna prenočišča, izbrane pijače in dobra kuhinja

Se priporoča: KOKALJ

Srečno in veselo novo leto želi

Slaščičarna
JAKOB PRETNAR

JESENICE, Trg kralja Aleksandra

Srečno in veselo novo leto želi

FANI in JOŽE PAJER

gostilna

na HRUŠICI št. 5 pri JESENICAH

IVAN BERNIK

mesar

JESENICE

Srečno in veselo novo leto želi

Ignacij Hrovat

mesarija

JESENICE

ter se tudi za nadalje priporoča

Lekarna

Mr. Ph. JOŽE ŽABKAR

JESENICE

Oddaja zdravil za bratovsko skladnico in vse ostale bolniške blagajne.

Velika zaloga tu- in inozemskih zdravil

Gostilna-pension

Janko Kramar

Mojstrana

Penzion-restavracija
»JALOVEC«
RATECE-PLANICARESTAVRACIJA »PLANICA«
Mertelj Antonija
RATECE-PLANICASrečno in zadovoljno novo leto želi vsem prijateljem in znancem
Gostilna pension E. GREGORI
PODKORENSrečno in zadovoljno novo leto želi vsem prijateljem in znancem
GOSTILNA »PRI STARI POSTI«
Fritz Razingar PodkorenVALENTIN BREŽAN
pekarna
MOJSTRANAERZEN IVAN
splošno čevljarstvo
MOJSTRANAPENSION ZLATOROG
Lini Končan
KRANJSKA GORARUDOLF ZUPAN
Radio-aparati svetovnih znamk
MOJSTRANAPENSION ŠKRLATICA
lastnica Urša Robič
KRANJSKA GORABrivski in frizerski salon
MATIJA DORČEC
KRANJSKA GORABrivski in frizerski salon
MILAN SEFMAN
Kranjska gora — Rateče PlanicaVsem gostom, turistom in smučarjem
HOTEL TRIGLAV
(JANEZ RABIČ)

Mojstrana

HOTEL RAZOR

IVAN BERNIK

KRANJSKA GORA

KOBAL JERNEJ

kovač SLOVENSKI JAVORNIK

SKRINJAR LADISLAV
pekarna in mlekarna
SLOVENSKI JAVORNIKSrečno novo leto želi
IVAN BEĐENE
krojaštvo za dame in gospode
Slov. Javornik (Pri Brunarju)SMID JOŽE
čevljarski mojster
SLOVENSKI JAVORNIKZAVRI MATEVŽ
mesar
JAVORNIK — JESENICESrečno novo leto želi in se priporoča
ADOLF KRISTAN
sobilnikar in pleskar
SLOV. JAVORNIK 104

»METAL«, PR. STR. TEH.

PRIMOŽIČ - SEDEJ

kjuč. mehanična delavnica
toplo- in hladnovodna instalacija
SLOVENSKI JAVORNIK

JANKO BOGATAJ

modna trgovina

JESENICE

Gosposvetska cesta 4

Vinko Savnik

JESENICE

RADOVLJICA

BLED

MANUFAKTURA
GALANTERIJA
»PEKO« ČEVLJI

1941

PETKOŠ IVAN

oblastv. konces. tesarski mojster

Vsa dela izvršujem točno po lastnih in danih načrtih

JESENICE

Kralja Petra c.

Gostilna »JADRAN« Jesenice

Točno priznana pristna dalmatinska vina iz lastnih vinogradov. Opolo, makarski — priznani, plemenka belo namizno vino, grk, vugava, dingač in originalni prošek in maraskin.

Specialitete:

Suha dalmatinska šunka, paški in silba sir. Vsak terek in petek izbira svežih morskih rib, kakor tudi konzervirani škombri in tunina. Točna in solidna postrežba. Cene zmerne.

Novo leto voščim vsem svojim gostom

lastnik gostilne »JADRAN«

Ante J. Marasovič

GARBAR

vošči vsem prijateljem
SREČNO NOVO LETO!

KRANJSKA GORA

Srečno in veselo novo leto želi vsem svojim odjemalcem

ANDREJ ČUFAR

gostilna, trgovina z mešanim blagom in strojno mizarstvo

JESENICE

Gosposvetska cesta

RESTAVRACIJA KID — KAZINA
JESENICE — FUZINEvošči cenjenim gostom srečno, miru polno novo leto.
Franjo Ancelj

INSERIRAJTE V »JUTRO«!

Savinska, Saleška in Mežiška dolina

FRANC OSET, junior
VRANSKO PRI CELJU

Vsem svojim odjemalcem želi srečno
novo leto in se priporoča
LEKARNA
Mr. Ph. N. LJUBIC — Vransko

GRČAR ALBIN
gostilničar in posestnik
VRANSKO

LESKOSEK IVAN
gostilničar
POLZELA Breg št. 17

ANTON DOBNIK
pekarna
POLZELA 86

CAJHEN IVAN
gostilna
na POLZELI

KARL ŠTIGLIC
mehanična delavnica
POLZELA

IVAN SORČAN
strojno mizarstvo
POLZELA pri CELJU

FOTO-ATELJE
WEISS
POLZELA

ANA JELEN
restavracija
POLZELA

Elektrotehnično podjetje
LUDVIK JELEN — POLZELA
trgovina dvokoles in radio aparatov

OREŠNIK FRANC
posestnik in gostilničar
POLZELA

Lukmer Albin in Marija
mesarija
na POLZELI

AD. SULZER
trgovina in gostilna
v LETUŠU — Savinjska dolina

M. KRAŠOVIČ
BRASLOVČE

IVAN PRETNER
klobučar
BRASLOVČE

BRISNIK MARIJA
gostilna »Pri Cenu«
BRASLOVČE

NANDE ALBERT
gostilna
GOMILSKO

ČUKALA LADISLAV
gostilna in mesarija
toči pristna domača vina
VRANSKO pri CELJU

KOTAR IVAN
avtobusno podjetje
VRANSKO

JOSIP PIKL
sedlar — jermenar
VRANSKO

GOLOB FRANJO
frizer za dame in gospode
VRANSKO

Mnogo uspeha in zadovoljstva želi
v novem letu svojim cenj. odjemal-
cem in se priporoča

IVAN PUSTOTNIK
ZGANJARNA GOMILSKO

JOSIP ROJNIK
trgovina z mešanim blagom
POLZELA

AVGUST in MARIJA MLAKER
mesarija in gostilna
ŠOSTANJ Koroška 6

ALOJZ LENART
brivski salon za dame in gospode
trajna ondulacija
ŠOSTANJ Prešernov trg 11

Srečno novo leto!
DRAGO LUKMAN
avtoprevoznik in trgovina
ŠOSTANJ TOPOLŠICA

JANKO SMIGOVČ
klobučarstvo
ŠOSTANJ Prešernov trg

Veselo novo leto želi vsem svojim
odjemalcem
JAKOB KLEMENČIČ, trgovina usnja
ŠOSTANJ

JOSIP KOZLEVČAR
mesarija in prekajevalnica
ŠOSTANJ

BENO FUCHS
dimnikarski mojster
ŠOSTANJ

JOŽEF PIBERNIK
mesarija in prekajevalnica
VELENJE

Veselo novo leto vsem svojim
strankam želi
M. ČASL, avtoprevoznik
ŠOSTANJ Prešernov trg 3

Srečno novo leto vsem odjemalcem!
AVGUSTIN JAN
modno krojaštvo
ŠOSTANJ Prešernov trg

RUDOLF LEOPOLDINA MEŠIČ
lesna trgovina, gostilna
ŠOSTANJ

Vsem svojim odjemalcem želi veselo
novo leto
PAVLE GERM, modni salon za dame
ŠOSTANJ

JOSIP JEŽOVNIK
mesarija
ŠOSTANJ

Srečno in veselo novo leto!
FRANC GREBENSEK
splošno čevljarstvo
ŠOSTANJ Vodnikov trg

SREČNO NOVO LETO!
**Obrtna hranilnica
in posojilnica**
ŠOSTANJ

MILAN HORVAT

umetnostna lesna industrija, izdelo-
vanje spominkov, igrač, dekorativnih
predmetov, reklamnih črk iz lesa itd.

ŠOSTANJ

**Franc Woschnagg
& sinovi d. d.**

tovarna usnja

ŠOSTANJ

GOSTILNA CEROVSEK
ŠOSTANJ

**SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM
PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM**

**Banko
Marko**

TOVARNA USNJA

Rečica ob Savinji

PRIPOROČA IZDELKE PRISTNE
IN PRVOVRSTNE JUHTOVINE

LETOVIŠČARJI, SMUČARJI, POTNIKI! — MOZIRJE VABI V

HOTEL MAJEHOLD

gostilničarka FANI LEŠNIK

Moderno kegljišče, avtogaraža, prenočišča in dobra domača postrežba!

Srečno novo leto želi vsem prijate-
ljem, znancem in gostom
PENSION »MAJČENOVIC«
RADMIRE pri LJUBNEM

EACUN FRANC — trgovina z lesom
LJUBNO — SAV. DOL.

želi srečno novo leto vsem prijateljem
in znancem!

Srečno novo leto želi in se priporoča
za obilen poset

LESJAK MAKŠ, splošno mizarstvo
LJUBNO v SAV. DOLINI

Srečno novo leto 1941 želi
RAFAEL KRAJNC — stavb. umet-
ništvinar in vodno inštalaterstvo
LJUBNO pri CELJU

Srečno novo leto želi vsem odjemal-
cem in prijateljem
FRANC KS. PETEK
LJUBNO v SAV. DOLINI

KAREL DRUSKOVIČ
Ljubno ob Savinji

želi srečno in veselo novo leto ter se
priporoča za obilen poset

Srečno novo leto želi
GOLOB MARTIN
zidarski mojster
LJUBNO ob SAVINJI

Srečno novo leto želi vsem prijate-
ljem in znancem

KLEMENSEK FRANC — gostilna
LJUBNO v SAV. DOLINI

Vsem cenjenim odjemalcem srečno in
zadovoljno leto 1941! — **A. BOŽIČ**,
zaloga špecertje, manufakture, stekla,
žganja itd. — Gornji grad

Srečno novo leto želi
FRANJO ŽMAVC
trgovec
GORNJI GRAD

STEFAN MIKLOVČIN
pekarna — Gornji grad

želi srečno novo leto vsem cenjenim
odjemalcem in znancem

J. grofa Thurnskega jeklarna na Ravnah

delniška družba

GUŠTANJ

Veselo novo leto žele svojim odje-
malcem

**Savinjske tovarne barv
in lesnih izdelkov**

Alojz Goričar in drug
LJUBIJA — pošta Mozirje in Letuš

Srečno novo leto želi vsem cenjenim
gostom in odjemalcem

CELINŠEK FRANC

gostilna in zaloga »Union« piva

MOZIRJE

SREČNO NOVO LETO ŽELI

ANTON MAVER

(prej VOLOVSEK)

strojno mizarstvo

ŠOSTANJ METLEČE

IVAN KUNST

gostilna, mesarija in tujske sobe

ŠOSTANJ

SCHATTER JOSIP
umetno, dekorativno sobo-črkoslikar-
stvo ter pleskarstvo — GUŠTANJ

MIHAEL ZAVODNIK
pekarna in trgovina z deželnimi
pridelki
GUŠTANJ

JOSIP SCHMIDT
splošno čevljarstvo
GUŠTANJ

IVAN SCHMAUTZER
mesar in prekajevalec
GUŠTANJ

Mnogo sreče v novem letu želi vsem
svojim cenjenim odjemalcem in se
priporoča

ZUPANC VIKTOR

GUŠTANJ

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi vsem svojim članom, poslovnim
prijateljem in znancem

**K'i ZUMNO DRUŠTVO
za Mežiško dolino**

P. Z. Z. O. Z.

Prevalje

**KOROŠKI
MAGAZIN**

A. PEČE

Prevalje

Tovarna lepenke in
lesovine grofa

Thurna

PREVALJE

Zadovoljno in gospodarskih uspehov
polno

NOVO LETO
želi svojim članom in poslovnim
prijateljem

**Hranilnica
in
posojilnica**

pri D. M. na Jezeru
v Prevaljah

**Sv. Jurij
ob juž. žel.**

Srečno novo leto želi vsem svojim
cenj. odjemalcem ter se jim še v na-
dalje priporoča Stane Boršič, izdel.
kopit — Sv. Jurij ob juž. žel.

PEVEC ANDREJ
trgovina z mešanim blagom
SV. JURIJ OB JUŽ. ŽEL.

KINCL FRANC ml.
Nakup in prodaja sadja, sadjevca,
poljskih prid. in sena. Se priporoča.
SV. JURIJ OB JUŽ. ŽEL.

KLIMA KARL

trgovina z mešanim blagom v Sv.
Juriju ob juž. žel. s podružnico v
Vrhnem želi cenj. odjemalcem srečno
novo leto ter se še v nadalje pripo-
roča

Zasavje in Posavje

Litija

KNOL LEOPOLD
modno krojaštvo
LIT IJA

Srečno novo leto želim vsem svojim
odjemalcem
GOJKO in MILKA VIDOVIČ
splošno kovaštvo in gostilna

LJUDMILA PREZELJ
parna pekarna
LIT IJA

ZRIMSEK RUDOLF
brivsko frizerski salon
LIT IJA

Manufaktura pri »Milanuc«
M. LOMBAR
LIT IJA

Srečno novo leto želi
FLISEK VILI
krojač za dame in gospode

Vsem svojim odjemalcem želi
SREČNO NOVO LETO
FRANC LAJOVIČ
pletanine in trikotaža

VOJKO in JELA SRIBAR
restavracija na počti
LIT IJA

MAČEK IVAN
gostilna in mesarija
SMARTNO PRI LIT IJI

FRANC KUNSTLER
parna žaga in mizarstvo
LIT IJA

Vsem cenj. damam in gospodom želi
srečno novo leto
SILVA PLANINSEK
damsko frizerski salon

VSEM SVOJIM GOSTOM ŽELI
SREČNO NOVO LETO

JURIČEV MARKO
GOSTILNA »PRI DALMATINCU«
LIT IJA

MILKA in JOŽE BORISEK
gostilna in mesarija
LIT IJA

Srečno novo leto želi vsem svojim
odjemalcem
NIK MATIJA
pekarna

Srečno novo leto želi vsem svojim
odjemalcem
ŽLINDRA ADOLF
splošno čevljarstvo

Vsem svojim odjemalcem želi
srečno novo leto
KARL NOVAK
krojač . dame in gospode

Srečno novo leto želi
FRANC RUPAR
strojno in stavbno ključavničarstvo
LIT IJA

Srečno novo leto želi
ZUPAN FRANC
krojač za dame in gospode
LIT IJA

Srečno novo leto želi
Brivski in frizerski salon »DANA«
ALBIN BIZILJ
LIT IJA

Srečno novo leto
KIMOVEC BLAŽ
splošno čevljarstvo
LIT IJA

Vsem cenj. damam želi srečno novo
leto in se priporoča
VOZELJ PEPCA — frizerski salon
LIT IJA

PONESEK IVAN
kolarstvo
BREG PRI LIT IJI
LIT IJA

Trbovlje

DRAGO KOVAČ
mesar
TRBOVLJE

TRATNIK MARIJA
gostilna »pri Albinu«
TRBOVLJE II

FRANC LAPI
splošno čevljarstvo
TRBOVLJE

DOLANC JOŽE
avtopodjetje
TRBOVLJE II

ANTONIN SVAGELJ
splošno slikarstvo in pleskarstvo,
dekorativni, sobni in črkslikar
TRBOVLJE

SESLER JOŽE
avto tovorni promet
TRBOVLJE

PIKŠ FERDO
slaščičarna
TRBOVLJE-VODE

JOŠKO VRANESIČ
brivski, damski salon
TRBOVLJE

Zvočni kino

**Delavski
dom**

Trbovlje

MEDVEŠEK ANTON
krojaštvo in manufakturna trgovina
TRBOVLJE

FRANC MARINC
čevljar
TRBOVLJE

Srečno novo leto želi
KARL ZUPANO
trgovina z delikatesami in kolonijal-
nim blagom — TRBOVLJE

GASILSKA ŽUPA

TRBOVLJE
SREZ LAŠKO

HAUCK JOŽE
PODJETNIK

TRBOVLJE

1941

M. MARKIČ
specialna trgovina vsakovrstnih čev-
ljev
TRBOVLJE LOKE 381
Podružnica Hrastnik, v hiši g. Kle-
mena

TRAJNE KODRE
SOLIDNO IZDELUJE
FRIZERSKI SALON

„Petretič“
Trbovlje

RADEJ DRAGO
trgovina
TRBOVLJE I

FRANC ŠPORN
kleparsko podjetje
TRBOVLJE II

Pooblaščen graditelj
ROČAK RUDOLF
TRBOVLJE

Srečno in veselo novo leto vsem
svojim cenjenim gostom
KORENTOVI
BREŽICE

Srečno in veselo novo leto želi
gostilna in prenočišče
JOŽE in MARJA CIRNSKI
BREŽICE

Srečno in veselo novo leto želi
IVAN VIMAR, trgovec
BREŽICE

Srečno in veselo novo leto želi
KRAMARIČ SLAVKO
mesar
BREŽICE

FRANC GERJEVIČ
krojač
BREŽICE

Srečno in veselo novo leto želi
in se priporoča
FRANC ŽERJAV, avtotaksi
BREŽICE

VOLČANSEK IVAN
hotel — restavracija
KOLODVOR BREŽICE

Srečno novo leto želi vsem svojim
cenjenim strankam
SODAVIČARNA A. M. HEIDNER
BREŽICE

Vsem mojim cenjenim strankam in
prijateljem želim zdravo in uspeha
polno leto 1941
FOTO »MILJAN« ZUPANČIČ
Sevnica ob Savi

Vsem mojim cenjenim strankam in
poslovnim prijateljem želim srečno in
veselo novo leto
KOSOROK ALOJZ, modno krojaštvo
Sevnica ob Savi

Srečno in veselo novo leto želim vsem
gostom in splavarjem
PAVLA in RAKO ZUPANČIČ
gostilna — Radeče

PRIMOŽIČ FRANC
fotograf
RADEČE PRI ZIDANEM MOSTU

LAZNIK FERDO
mehanično kolarstvo
RADEČE PRI ZIDANEM MOSTU

Srečno in veselo novo leto 1941 vsem
cenjenim odjemalcem želi
AVGUST in ROZALIJA JEGLIČ
RADEČE NA DOLENJSKEM

Srečno novo leto želi vsem svojim
gostom in strankam

FRANČ JUVIČIČ
mesarija in gostilna (tujske sobe)
ZIDANI MOST

Vsem cenjenim strankam, gostom in
prijateljem želi srečno in zdravo leto
1941
GABRIČ ANTON
mesarija in gostilna
SEVNICA 72

Vsem cenjenim gostom želi srečno
in veselo leto 1941

HOTEL »TRIGLAV«
MILA IN MAKS MUCOLINI
SEVNICA

Vsem cenjenim naročnikom in odje-
malcem želi srečno in zdravo novo
leto

JANKO LES
strojno kolarstvo, izdelovanje sani
in smuči
BREŽICE

Hrastnik

ALOJZ STRAUS
trgovina z mešanim blagom
HRASTNIK

BIRTIČ
gostilna in mesarija
HRASTNIK

ANTONIJA HOFBAUER
trgovina in gostilna
HRASTNIK

Srečno novo leto želi
LAZNIK FRANC, trgovec
DOL PRI HRASTNIKU

DRAGAN LISAC
brivski in frizerski salon
HRASTNIK

IVAN LOGAR
mesarija in gostilna
HRASTNIK

LOGAR AMALIJA
gostilna in mesarija
HRASTNIK

PAUL BAUERHEIM
trgovina z meš. blagom
HRASTNIK

ZVOČNI KINO »SOKOL«
HRASTNIK

1941

Zagorje

RUDNIŠKA RESTAVRACIJA
Drnovšek Ivan in Pavla
TOPLICE 13 — ZAGORJE OB SAVI

FR. M. ROSINA
parna pekarna — branjarija
ZAGORJE OB SAVI

BAJČAR VINKO
trgovina z usnjem, sedlarstvo in
tapetništvo
TOPLICE-ZAGORJE

BRATA SKRINAR
specialno mizarstvo
TOPLICE-ZAGORJE

SLAVKO VODOVNIK
splošno modno krojaštvo
ZAGORJE OB SAVI

PETER MERVA
brivec za gospode in dame
ZAGORJE OB SAVI

MÜLLER VIKTOR
trgovec
ZAGORJE OB SAVI

Veselo in srečno novo leto želi vsem
SLAVOJ KUSAR
zastopnik Philipps radia Zasavja
ZAGORJE OB SAVI

INO PAVLA in JANKO
mesarija
ZAGORJE OB SAVI

FRANC LAMUT
splošno krojaštvo
ZAGORJE

ROZA in FRANC SMOGAVEC
gostilna in krojaštvo
ZAGORJE

I. KOSTEVČ, gostilna Korbar D.
priporoča prvovrstna blizelska in
ljutomerska vina
ZAGORJE

DOLANC PEPCA in POLDE
gostilna in mesarija
ZAGORJE

DROFENIG MICI in LUDVIK
gostilna in mesarija
v BEVŠKEM

Posojilnica

ZADRUGA Z NEOMEJENIM
JAMSTVOM

v Zagorju ob Savi

POSAVJE

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenj. gostom in odjemalcem
ter se za nadaljnjo naklonjenost pri-
poroča **DERŽIČ KARL**, Brežice
gostilničar in mesar

JOŠIP HOLY
diplomirani lasničar, frizer za dame
in gospode
BREŽICE Podr. ROG. SLATINA

Vsem cenjenim gostom, splavarjem in železničarjem
GOSTILNA — PRENOČIŠČA
»ŽIBRET«

PRI POSTAJI RADEČE

ZIDANI MOST

TOMO MAJER

kolodvorska restavracija

ZIDANI MOST

Ž Gorenjske čestitajo

Bled

FRAN AMBROŽIČ
mesar

BLED Grajska c. 4

KERNEV MIHAEL
mehanična delavnica

BLED

Vsem cenj. gostom in odjemalcem
voščimo srečno in veselo novo leto
ZRIMEC IVAN
gostilna in mesarija

BLED

Srečno novo leto želi
JANEZ SVETINA
trgovina z mešanim blagom
BLED II.

RECICA

Srečno novo leto želi
JEMC FRANC
slikar — pleskar — črkoslikar
BLED

TEL. 279

Vsem cenjenim odjemalcem želim
srečno in veselo novo leto
A. JEGLIČ — Lesce

Srečno novo leto želi
ALOJZ STROJ
»Gostilna pri Vogvarju«

ZAPUŽE

MIHAEL DOLAR
krojač

BLED Grajska c. 8

Jože Resman

ZAPUŽE LESCE

ŽELI CENJENIM ODJEMALCEM,
POSLOVNIM PRIJATELJEM IN
ZNANECM SREČNO NOVO LETO!

SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM
OBISKOVALCEM
ZVOČNI KINO BLED

Vsem cenjenim odjemalcem želi srečno in veselo novo leto
in se še nadalje priporoča

LOJZE KRISTAN

IZDELOVANJE SUKNA, ODEJ IN PLETENIN

Zapuže p. Lesce

KRALJ. DVORNI DOBAVITELJ

JURIJ RAVNIK

parna pekarna in slaščičarna

BLED

Grajska cesta 94

Kunstelj Franc

BLED

TRGOVINA Z ŽELEZNINO, KOLESNI IN STROJI — STROJNO
IN STAVBENO KLJUČAVNICARSTVO — MEHANIČNA
DELAVNICA — ZASTOPSTVO S. K. F. KROGLIČNIH IN
VALJČNIH LEŽAJEV, AEG UNION ELEKTROMOTORJI —
WANDERER KOLESJA

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI

ANTON BELHAR

mesar in prekajevalec

TRŽIČ

BRATA VERBIČ

TOVARNA USNJA

TRŽIČ

Zahvaljujem se vsem cenjenim da-
mam in gospodom za zaupanje in že-
lim srečno novo leto ter se pripo-
ročam za nadaljnjo naklonjenost
Frizerski salon za dame in gospode
NOŽARIČ LUKA

BLED Zagorice 12

Tržič

ZUPAN JOŽE
avto-podjetje
KRIZE-GOLNIK

TRŽIČ

PLETERSEK DAVORIN
Srečno novo leto!
kleparstvo

TRŽIČ Glavni trg 13

BOHORIC ANTON
pekarna

TRŽIČ Glavni trg

PAVEL ENGELSBERGER
Tržič — Slovenija
Trgovina z mešanim blagom in že-
leznino — Bencinska postaja

TRŽIČ

Srečno in zdravo novo leto želi
ANTON UMEK
trgovina

TRŽIČ

VINKO VILFAN
pekarija

TRŽIČ

valcem ter se v nadalje priporoča
Srečno novo leto želi vsem obisko-
valcem — Bencinska postaja
SLAŠČICARNA »JEFTO«

TRŽIČ

D. FRANKO
manufaktura, galanterijska
in modna trgovina

TRŽIČ

Srečno novo leto želi Viktor RABIČ,
urar v Tržiču. Zaloga ur, zlatnine,
srebrnine in ocal še vedno po starih
cenah.

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi

VLADIMIR PERKUS

avtopodjetje

TRŽIČ

ENGELSBERGER IVANA
trgovina kuhinjske posode in meša-
nega blaga

TRŽIČ Glavni trg 25 dvorišče

EN GROS TRGOVINA
čevljarstvo modnih čevljev

TRŽIČ F. J. Mandič LITIJA

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenjenim odjemalcem
KRISTAN ANDREJ — urar
Ure vseh vrst, zlatnina in srebrnina.

TRŽIČ

MARKELJ IN SIN

ind. in trgovina z usnjem in čevljar-
skimi izdelki

TRŽIČ Gorenjsko

Srečno in veselo novo leto želi

Janez Verdir

mesarija in izdelovalnica vseh vrst
mesnih izdelkov

TRŽIČ

TELEFON ST. 1

Srečno novo leto želi vsem cenj. odje-
malcem ter se še nadalje priporoča
tv. Obrtno čevljarstvo »LJUBELJE«
zadruga z om. jamstvom v TRŽIČU

TRŽIČ

ZUPAN HUBERT
sedlar in avtotaksi

TRŽIČ — BISTRICA

POLANC FRANC st.
vrvarna, žaganje drv, izd. bombažnih
vrvi, avto taksi, Ruper

TRŽIČ

INDIHAR VIKTOR
trgovina z mešanim blagom
in steklarstvo

TRŽIČ

Srečno novo leto želi vsem obisko-
valcem ter se za nadalje priporoča
FRANČKA BABIČ — TRŽIČ
GOSTILNA »PRI LOJZKU«

TRŽIČ

BLAŽ JEGLIČ

mesar

TRŽIČ

1941

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELI

JEŠE ANTON

izdelovanje čevljev

TRŽIČ

Cerkvena ulica 11

„TRIO“

TRŽIŠKA INDUSTRIJA OBUTVE DRUŽBA Z O. Z.

TRŽIČ

ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM SREČNO
IN USPEHA POLNO NOVO LETO

Tržiška posojilnica

Z. Z. O. Z.

Ust. 1905

TRŽIČ

SPREJEMA IN OBREŠTUJE VLOGE OD 3% DO 5% —
DAJE TUDI KRATKOROČNA POSOJILA NA POROŠTVO
IN HIPOTEKO

Radovljica Lesce

SREČNO NOVO LETO ŽELI

FRANC GRILC

modna in manufakturna trgovina

RADOVLJICA

Cenj. občinstvu se kar najvljudneje
priporočam

Adolf Zavrtanik

tvornica čokolade

LESCE

BLED

MESTNA HRANILNICA v Radovljici

samostojen, pupilarno varen denarni
zavod, ustanovljen leta 1896.
Hranilne vloge obrestuje po 4%
in vezane do 5%

EKSPOZITURA NA JESENICAH
Poleg lastnega hranilničnega premo-
ženja jamči za vse obveznosti občina
s svojim premoženjem in davčno
močjo

LOJZE KRISTAN

izdelovanje sukna in odej

Zapuže pri Lescah

Hotel in restavracija
»GRAJSKI DVOR«

MILAN KOKALJ

v Radovljici

JANKO NOVAK

STROJNO PLETILSTVO

v Radovljici

FRANC DOLŽAN

GOSTILNA

»PRI LECTARJU«

RADOVLJICA

FRANC PERC

parna pekarna in slaščičarna

RADOVLJICA

Skofja Loka, Žiri

Veselo in srečno novo leto želi
mesarija BOGATAJ
SKOFJA LOKA

Restavracija

A. HAFNER SKOFJA LOKA KOLODVOR

Veselo in srečno novo leto želi
JOSKO CADEŽ
čevljarstvo

SKOFJA LOKA

RUPAR JANEZ

ključavničarstvo, vodovodne napelja-
ve, predelava avtov in motorjev na
ogelni plin

Jože in Marija Hafner

gostilna in trgovina z lesom

SKOFJA LOKA

MATEVŽ HAFNER

mesar in prekajevalec

SKOFJA LOKA

ZABNICA SORA

VESELO NOVO LETO ŽELI VSEM
RESTAVRACIJA »KRONA«
SKOFJA LOKA

Srečno in veselo novo leto želi vsem
cenj. odjemalcem in posl. prijateljem

IV. ZAJC

črna čevljarstvo

ŽIRI

SREČNO IN VESELO NOVO LETO
želi

ČIZMARSKA ZADRUGA

ŽIRI

Joško Špenko

NOVA TRGOVINA

MODA - MANUFATURA - PLETENINE

RADOVLJICA

poleg farne cerkve

SREČNO NOVO LETO ŽELI

BOHINC & VOGELNIK

TOVARNA PLETENIN

RADOVLJICA

100

uspehov

na

na oglaš

v

JUTRO

Čestitke iz Štajerske

Slovenjgradec

BREZOVIK BERNARD
splošno kleparstvo
SLOVENJ GRADEC

Strojna in avtodelavnica,
električno in avtogenično varjenje
JAKOB TISLAR
SLOVENJ GRADEC

MATKO KUHAJ
obl. konc. kamnoseški mojster
SLOVENJ GRADEC

Srečno in veselo novo leto želi vsem
svojim cenjenim strankam

SMEH IGNAC
sobilnikarsko in pleskarsko podjetje
SLOVENJ GRADEC

SAMOPRODAJA »PEKO« ČEVLJEV
SALOPRODAJA JULIO MEINL
D. D.

TRGOVINA Z MESANIM BLAGOM
RUDOLF PUŠENJAK, LJUTOMER

Ruše

Srečno in veselo novo leto želim vsem
cenjenim odjemalcem
KAC IVAN
mesar v Rušah

MARICA SARH
gostilna
KOLODVOR RUŠE

JOŠKO KNIFČ
trgovec v Rušah

JURSE ERVIN in **DRAGICA**
lesna trgovina in gostilna
RUŠE

CRNKO JERNEJ in **ZOFIJA**
restavracija
RUŠE

ŠIKER JOZEFA
parna pekarna
RUŠE

Srečno in veselo novo leto želim vsem
cenjenim odjemalcem
FRANC DOKL
pekarna v Rušah

Posojilnica

Z. Z. N. J.

RUŠE

Slovenska Bistrica

FERENCAR URSULA
gostilna pri kolodvoru
SLOVENSKA BISTRICA

HOTEL NEUHOLD
sobe za tuje in salonsko keglišče
ter izvošek
SLOVENSKA BISTRICA

»JADRAN«
lesna trgovina
SLOVENSKA BISTRICA

KRULC JOSIPINA
hotel »Beograd« — restavracija
SLOVENSKA BISTRICA

LEPSINA DRAGO
trgovina z mešanim blagom
in lesni trgovec
Slov. Bistrica — Sv. Martin na Poh.

VIKTOR MACER
trg. s špecerijo, železnino in manuf.
SLOVENSKA BISTRICA

ANTON PEMIC
trgovina z mešanim blagom
SLOVENSKA BISTRICA

WALLAND IVAN
restavracija in tujske sobe
SLOVENSKA BISTRICA

**Vsak naročnik
„JUTRA“
je zavarovan
za
Din 10.000-**

Mestna hranilnica v LJUTOMERU

Ormož

MESTNA HRANILNICA

Ormož

Gostilna
Okrajne posojilnice

v Ormožu
Podlesnik Pavla

Štefan BRODAR

vinske kleti

Ormož

TONČKA ANDERLIČ
bufet
ORMOŽ

ALOJZ PEČUH
EKSPORT DEŽ. PRIDELKOV
IN SADJA
ORMOŽ

BORIS VESELIČ
Glavna zaloga Laškega piva

ORMOŽ

Srečno in uspeha polno
novo leto
Vam želi

EKSPOZITURA „JUTRA“

Slovenj Gradec

Okrajna hranilnica SLOVENJ GRADEC

Ljutomer

LOJZE ZAVRATNIK
hotelir, avtoprevoznik, avtotaksi
LJUTOMER

MAT. ŽITEK
trgovina z mešanim blagom, zaloga
vina lastnega pridelka

LJUTOMER TELEFON ST. 1

ANTON PUČNIK
izvoznik sadja
LJUTOMER

Ivo Seršen

TRGOVINA ŠPECERIJ, MANU-
FAKTURE IN GALANTERIJ

Ljutomer

FRANC WIRTH
trgovina s steklom, porcelanom
in barvami
LJUTOMER

MARTINUŠIČ IVO
tovarna usnja, trgovina z usnjem
LJUTOMER

Franc Žitek

OPEKARNA, MLIN IN ŽAGA

Ljutomer

Knjigarna
»PANONIJA«
LJUTOMER

Trgovina **FELIKS ČERČEK**, Ljuto-
mer, priporoča vedno sveže, najboljše
in najcenejše manufakturno, galant.
in špecerijsko blago!

VREGG RIHARD
gostilna in mesarija
LJUTOMER

VENČESLAV VILAR

LJUTOMER

trgovina z železnino, zaloga smodnika, dvokoles, šivalnih
strojev, delov za dvokolesa, šivalne stroje in poljedelske stroje.
Špecerija in zamenjava raznih poljskih pridelkov

MAKS VRUNČ

URAR

SLOVENJ GRADEC

Zaloga ur, srebrnine, zlatnine in optike

FRANC X. POTOTSCHNIG

TOVARNA USNJA

SLOVENJ GRADEC

VERČNIK ŠTEFAN

GRADBENO PODJETJE

Slovenj Gradec

Stari trg

Ivan Rojnik

SLOVENJ GRADEC

Srečno uspeha polno novo leto

ŽELIMO VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM KATERE NAPROŠAMO, DA NAM TUDI V NOVO LETU OSTANEJO NAKLONJENI TER SE V SLUČAJU POTREBE Z ZAUPANJEM OBEJNEJO NA NAS **vseh vrst žime po izredno nizkih cenah** TER VAM BODEMO NUDILI V VAŠE ZADOVOLJSTVO

SE PRIPOROČA

ŽIMA MILAN JAGER
TYRŠEVA 37, Ljubljana

CENE MALIM OGLASOM

Če se par za osebo, din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa din 15.—. Dopolni in žetivne se zaračunajo po din 2.— za vsako besedo. Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po din 1.— za besedo, din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismo obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun. Ljubljana števil. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Kampa, kam?

Danes vsi k Mikliču na Glince 46

Kier se boste za malo denarja napili in naideli, ker so se vedno stare cene. — Srečno in veselo novo leto želimo vsem cenj. gostom in se zahvaljujemo za sedanjost in nadaljnji obisk. 28-18

Danes v gostilno Lovin

radi dobrih vin vbi gostilna Lovin, Gradišče 13. 75-18

Srečno in veselo novo leto

želim vsem cenj. gostom prijateljem in znancem ter se obnem vsem se za nadaljnji obisk najtopleje priporočam. — Gostilna Tone HUC, Ljubljana, Vegova 10. 89-18

Pri Putrihu

danes družabni večer. Izra prvo vrstni sjaže. Vsem cenj. gostom želim srečno novo leto. 102-18

Službo dobi

Strojne orodne ključavničarje

veče izdelave množnih ključev predmetov, strugarje, rezkarje, brijske, ce. nadalje mojstra z daljšo prakso in 1 tehnik sprejme novo ustanovljena inaustrija množnih predmetov. — Nastop službe: mojster in tehnik takoj ostali 1 marca. Ponudbe je poslati na ogl. odd. Jutra pod »Dobra, stalna služba«. 33905-1

Srečno novo leto želim svojim odjemalcem

ter se priporočam **ABE FRANC** — mesar **DOMŽALE**

SREČNO NOVO LETO ŽELI

FRANC LOŽAR gostilna, žaga in mlin **IHAN PRI DOMŽALAH**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Siviljo

za življenje vsi za gospode sprejemimo v trano službo. Prednost imajo oni, ki so že samostojno tvali v električni obrati. Ponudbe z navedbo sposobnosti in zahtevki plače na lošl Dutsch, Pančevo. 33453-1

Kuharico

staro do 30 let, spretno, pošteno, zna dobro kuhati in gospodinjiti popolnoma samostojno, kakor opravljati vsa pripadajoča hišna dela, iščem k sest. članski trgovski družini za 15. januarja 1941. Plačam mesečno z oskrbo v hiši din 350 do 400. Ponudbe se poslati na ogl. odd. Jutra s sliko ter natančno navedbo dosedanje službe pod »Dobro mesto No. tranjsko«. 34298-1

Frizerskega pomočnika

ki dela damsko in moško stroko, sprejem. Plača dobra. — Erznožnik Pavle, Skofia Loka. 34334-1

Hlapca h konjem

sprejme Franc Vertičnik, Jenkova 7. 34330-1

K mali družini

v bližini Ljubljane se išče staveža zanesljiva, v vsakem oziru poštena hišna gospodinja, po možnosti z znanjem nemščine in večletnimi spricvali. — Našlov: v vseh poslovalnicah Jutra. 34353-1

Mizarski pomočnik

dobro, hiter, in mlad — za fina furnirna dela se takoj sprejme za umeno in tehnik takoj ostali 1 marca. Ponudbe je poslati na ogl. odd. Jutra pod »Dobra, stalna služba«. 33905-1

Srečno novo leto želim svojim odjemalcem

ter se priporočam **ABE FRANC** — mesar **DOMŽALE**

SREČNO NOVO LETO ŽELI

FRANC LOŽAR gostilna, žaga in mlin **IHAN PRI DOMŽALAH**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih. **DRUGO POGAVJE**

SREČNO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM CENJ. ODJEMALCEM

ANTON GRILJ elektro-podjetje **DOMŽALE**

Službo dobi

takoj mladi verzan mesarski pomočnik po možnosti sekač. Zrimec Ivan, mesarja, Bled. 34368-1

Korespondentko

perfektno tudi v srbshvatski korespondenca in stenografiji, sprejme tovarna. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Večletna praksa«. 34114-1

Uradnico

za pisarniške posle Zdravnišni obrtnikov v Radovljici se sprejme. Predpogoj znanje stenografije, knjigovodstva in strojeopisa. — Prošnje se vložijo do 20. januarja 1941. na naslov: Zdravnišni obrtnikov radovljškega sodnega okraja v Radovljici. 34378-1

Sprejme se

izvešan steklarski pomočnik. — Colnar, steklarja, Kranj. 34380-1

Steklarskega pomočnika

ki je dobro izurjen, sprejem. Steklarna Kovačič, Maribor. 34397-1

Foto-pomočnika

marljivega in poštenega sprejem. takoj na konjem Delo lahko. Na sloj v vseh posl. Jutra. 92-1

Postrežnico

od 7. do 15. ure, išče za takoj. Trstenjakova 4/I. 33-1

Kot skladiščnik

in kalkulac. se sprejme izkušen mlad trgovec. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna moč v Ljubljani«. 30-1

Postrežnico

rabim od 6. do 10. dnevn. Idrijska 19. 10-1

Zelo dobro službo

skladiščnika ter sluge za dobrodošlo trgovino dobi. Kavičja potrebna radi inkase. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro: »Stalna služba«. 37-1

Čevljarskega pomočnika

prvo vrstnega, samo za boljše delo, sprejem. Služba stal na. Cela oskrba v hiši. — Josip Schmidt, Guštani. 17-1

Mlajšo gospodično

lepega obnašanja, inteligentno, obvladajočo srbshvatsko in nemščino, plemenitega značaja, prijetne znanosti, manjše postavne, neodvisno, iščem kot družabnico v Osijek. Ponudbe s fotografijo in navedbo navedbe pošljite na naslov: Eduard Mereskovsky, Hotel Toplice, Bled. Fotografija se pod častno besedo takoj vrne. 34385-1

Brivskega vajenca

sprejme takoj Rudolf Zakovšek, brivec, Ljubljana, Poljanska 51. 27-1

Pes'ovodjo

ali poslovedko za našo detaljno trgovino v Ljubljani iščem. Kavičja in jamstvo potrebno od 50.000 do 80.000 din. Obširne ponudbe z referencami poslati na ogl. odd. Jutra pod šifro »Center Ljubljana«. 34270-1

Železninar

mlad, dobi službo z 1. februarjem. Ponudbe z vsimi zahtevki pod »Agilen« — sposobnost na ogl. odd. Jutra. 45-1

Raznašalke

sprejemimo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 43-1

Dijak stroj. tehnike

ki more sodelovati s konstruiranjem in izvešan pripravi, najtavi cen. naslov: J. Zupančič, Ribnica (Dolenjsko). 2-1

Kuharica

poštena, čista in dobra, dobi mesto. Naslov v posredovalnici Mrak, Sv. Petra cesta. 96-1

Kuharico

ki obravnava tudi hišna dela, sprejme v dobro službo boljša rodbina treh odraslih oseb v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 51-1

Živahno dekle

mlajše, sposobno za goste in vajeno nekvalitno kuhe, dobi mesto. Gasilska cesta 15, buffet. 33-1

Prodajalka

ki je zmožna samostojno voditi slo.šč.č. (prodajalno) slo.šč.č. takoj mesto. Kavičja potrebna. Informacije: steklarska Morela, Igriška ul. 10. 105-1

Mizarska

ki bi doma v svoji delavnici izdelal preko zime okna in vrata za enonadstropno hišo v Zagrebu — iščem. Ponudbe na I. Meštrovič, Zagreb, Zrinjevac 15. 8-1

Gospodično

vajeno trgovino ali s trgovskim tečajem, ki bi imela posebno veselje do trgovine, sprejem. Moja biti zanesljiva. Pridna in simpatična. Ponudbe s sliko na oglasni odd. Jutra pod »1590«. 33364-1

Mizarskega pomočnika

mlajšega in vajenca — sprejme mizarstvo Kovač, Zalogarjeva ulica št. 11. 65-1

Natakarica

dobi takoj mesto. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 111-1

Postrežnico

pošteno, snažno, za petkrat na teden, sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 116-1

Hlapca

pridnega in poštenega sprejem. takoj na konjem Delo lahko. Na sloj v vseh posl. Jutra. 92-1

Službe išče

mlajša pisarniška moč z petletno prakso v raznih oddelkih išče na meščana pri kateremkoli podjetju. Ponudbe pod »Totina in zanesljiva« — podružnici Jutra. Maribor. 34280-2

Blagajničarka

z večletno prakso, poštena, stroga v nadzoru, prosi za mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestna in prijazna«. 34175-2

Izobraženo dekle

bi šla k samskemu gospodu, ali k boljšemu zakoncu, kot dobra gospodinja. Poleg kuhe se razume tudi na vsa hišna dela. Govori slovensko, nemško in srbshvatsko. — Nastop s 1. januarjem ali s 1. februarjem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro: »Dekle«. 34337-2

Absolventka abiturientskega tečaja

s 14 mesečno popolno prakso v strojeopisu, stenografiji, knjigovodstvu, dopisovanju in vseh ostalih pisarniških delih, išče primerne službe. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 34355-2

17 letna gospodična

z malo maturo in s trgovskim tečajem, želi namestiti v kakršnikoli pisarni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marilja in poštena«. 34383-1

Natakarica

mlada, simpatična, zmožna kavičje, gre samo v boljši lokal ali prevzame točilnico, nariše na Dolenjsko ali Štajersko. Ceni, ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dobra in agilna moč«. 34346-2

Mlada postrežnica

išče zaposlenje za vsak dan dopoldne. Ponudbe pod »Pridna na ogl. odd. Jutra«. 34199-2

Trgovska pomočnica

izučena v mešani stroki, dobro izvešana tudi v manufakturi, z znanjem nemščine želi službo v mestu ali na deželi. Cene ponudbe na podružnici Jutra v Celju pod »Zanesljiva prodajalka«. 34391-2

Mlad šofer

z večletno prakso za tovarna in luksuzna vozila, več vseh mehaniških del, išče takoj službo. — Gre tudi začasno. Blažič Anton, Slovenska Bistrica, Mribovska c. 41. 34395-2

Natakarica

želi premeniti službo, nariše grem v kavarno ali restavracijo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Natakarica«. 34347-2

Kuhar

več srbsh. italijanske in domače kuhe, išče zaposlenje za vsak dan. Naslov na ogl. odd. Jutra pod šifro: »Sposoben kuhar«. 34340-2

Natakarica

mlada, poštena in simpatična, želi službo v mestu ali na deželi. Cene ponudbe na podružnici Jutra v Celju pod značko: »Simpatična«. 34390-2

Sprejem. Pomočnica

sprejem. Ponudbe pod »Sprejem. Pomočnica«. Jutra pod značko »Steklar«. 120-44

Steklarskega vajenca

sprejem. Ponudbe pod »Sprejem. Pomočnica«. Jutra pod značko »Steklar«. 120-44

Stanovanje

Podstrešno
Stanovanje
oddan za 450 din. Ogle-
dati 2/1. med 2. in 4. uro
na Celovški cesti 51. 82-21

Stanovanje 4 sob
in kopalnice se odda s
1. febr. Vprašati pri L.
Kvedler, krojaštvu, Tyr-
ševa c. 37-b, Poštani dom
68-21

Enoseb. stanovanje
s pritlikavimi, takoj od-
dam. Najemnina 180 din.
Jurčkova pot 55. 34163-21

Stanovanje

Dvo- ali trisobno
stanovanje
event. dve prazne vezane
sobe, izde mirna stranka
v mestu. Fugina, Zloška
27. 34373-21a

Stanovanje
3-4 sob. komfortno, izde
stranka brez otrok za takoj
ali 1. februar. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod sifro:
»Komfortno«. 34355-21a

Stanovanje
dvo ali trosobno z vsemi
pritlikavimi po možnosti v
novi hiši ali vili, izde
zakonski par brez otrok
za takoj ali za 1. februar.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Trinovo«. 34349-21a

Dvoseb. stanovanje
za dve osebi v bližini me-
sta izde za 1. marec. Ponu-
dite na ogl. odd. Jutra
pod »Točen plačnik«. 12-21a

Stanovanje
3 ali 4 sobno s kopalnico,
komfortno po možnosti
centrino kurivo izde.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Centra«. 11-21a

Vrednoda

Opremljena soba
s strojem posebnim vhodom
se takoj odda. Poljanska c.
53. Ljubljana. 34308-23

Opremljeno sobo
v centru, oddam takoj so-
ludni osebi. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra. 22-23

Soba
eno ali dve, prazni, s po-
sebnim vhodom, oddam —
Dravska 1. 32-23

Opremljena soba
s souporabo kopalnice, so-
ludnemu stalnemu gospodu,
oddam v centru. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra. 29-23

Soliton
opremljena v Zgornji Šiški
poroči oddam. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra. 86-23

Eno ali dve
vezani sobi
v strogem centru se odda.
Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 78-23

Lepo prazno sobo
parketirano, oddam s
15. januarjem. Medve-
dova c. 7-1. 69-23

Soba s hrano
in vso oskrbo za dva go-
spoda takoj oddam. Sv.
Jakoba trg št. 5. 68-23

Opremljeno sobo
in kabinet s posebnim
vhodom in souporabo
kopalnice se odda. Pri-
setnik. Rožna dolina,
cesta XI. št. 21. 101-23

Prazna soba
parketirana, s posebnim
vhodom in souporabo
kopalnice se odda. Pri-
setnik. Rožna dolina,
cesta XI. št. 21. 101-23

Večje prazno sobo
v sredini mesta, izde za
društveni lokal. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra. 34362-23a

Prazno sobo
soludno, s posebnim vho-
dom, izde na Taboru. —
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Takoj soba«. 77-23a

Dijaške sobe
Dijaka
poleg sedemdeset sprejem
v celo oskrbo. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra. 34127-22

Dijakinjo
sprejme na hrano in sta-
novanje boljša družina. —
Pomoč pri učenju. Klavir
na razpolago. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra. 34216-22

Dijaka
iz boljših hiš sprejme v
dobro oskrbo. Krbno
nagazovanje in pomoč pri
učenju. Cenil. dopise na
ogl. odd. Jutra pod »Dij-
ska oskrba«. 91-22

Glasbila
Alt saksofon
»New Star«, kolosalen in-
strument in piano harmo-
niko skoraj novo, nogo-
vrstno s 120 bas, ugodno
prodaja. Frano Dimar,
dinl. kons. Slov. Iavor-
nik. 34305-26

Kupim pianino
radio, gosli in pisalni stroji.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Plačam takoj«. 57-26

Dražbe

Dražba
nepremičnin vl. št. 32. d.
»Dovje« do dne 8. januarja
1941. na Dovjem št. 31.
Na dražbo pride hiša v vr-
tom in gospodarskim po-
slopu ter razne parcelle.
Prodajalec se bo v posame-
nih skupinah informacije
daje Hranilnica dravske
banovine, Ljubljana. 34167-32

Dinamo

abljena »Dinamo« 120 v.
e. 40 amp. 120 voltov
dobrem stanju. Kupi-
mo. Ponudbe prostimo
na ogl. odd. Jutra pod
»Dinamo«. 34306-26

Kupim

abljena »Kupim« in
pisalne stroje v dobrem
stanju. Pisarne ponu-
be na naslov Leo Staj-
ner ml. Slav. Požega. 34061-29

Parni stroj

86 KS parni kotel 80 m2
z vsemi armaturami in ce-
vovodi. Predrelet vode, 2
parni črpalke se vse mon-
tirano stroje za izdelova-
nje parketov, 2 ventilatorji
za sušilnice, 1 električni
cevrovod in ciklonom, va-
končice več težkih tovarnih
vozov in drugo prodam —
Ivan Šiška, tovarna parke-
tov, Ljubljana, Metelkova
ul. 4. telefon 22-44. 34132-29

Stružnice

S. I. izumariem stopi v ve-
ličino povzra carinika ta-
riifa. Naprava ta še 2
stružnice od tukajšnega
skladišča po sedanjih tarifi.
Ludvik Hlarič, Ljubljana,
Cesta 29. oktobra 13. tele-
fon 37-54. 34202-29

Rabljene

tekstilne stroje
razne vrste, po ugodnih po-
možnostih kupimo, event. zame-
nimo za nove. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod:
»Strokovno in solidno«. 34299-29

Šivalni stroj

dobro ohranjen, kupim. —
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 34139-29

Kupim

rabljene mehanizirane tkalske
stroje, tipa oberschlager. —
Navedite ceno strojev —
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 34303-29

Pisalni stroj

mal, točni, s kaseto, ku-
pim. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Pisalni stroji«. 41-29

Stabilen parni stroj

res brezhibno ohranjen. —
ležeč, 12 atm 35 PH 300
min., prodam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod sifro:
»Parni stroji«. 14-29

Sistematizacija za snovo

in slamo, novo ali rablje-
no, dobro ohranjeno, ku-
pimo. J. Lavrič, Ljubli-
ana, Cankarjevo nabrežje. 19-29

Mizarski stroj

za cinkanje
kupim ali vzajem na po-
sodo za kratek čas proti
odškodnini. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod sifro
»Cinkanje«. 74-29

Varilni aparat

vrtilni stroj, stružnica itd.
kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod značko
»Dobro plačilo«. 58-29

Parni stroj

za žarivo, 6"-100 KS, ter
»Kupim« cirkularne in
vse za žago potrebne
re rabljene stvari, kupi-
mo. Ponudbe na I. Me-
trovič, Zagreb, Zrinje-
vac 15. 9-29

Strugarski stroj

200x1500 mm na trans-
misijo, 12 enak stroj
180x1000 mm z elektro-
motorjem 3 KS navo-
dimo. Ponudbe na Publ.
citas, Zagreb, pod sifro
»57798«. 18-29

Stabilen motor

na pogon z ogeljem, še
kot nov, zelo ugodno
napravo. Generator de-
javica. Ljubljana, Tyr-
ševa 13. 63-29

Živali

Psa nemško dogo
starega 8 mesecev, pro-
dam. Paterlin, Ljubli-
ana VII. Alejeveva ul. 25.
71-27

Pridelki

Fige
za žganje kuhinjo po nainiži
ceni prodajam trdka Ivan
Hlarič, Ljubljana, Telefon
26-07. 58-33

PREMOG

KOKS — DRVA
audi
1. Pogačnik
BOHORICEVA c.
telefon 20-55
Postrožba brezhibno

KLIŠEJE

ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Dopisi

Gospod
srednjih let, dober kavalir,
želi spoznati radi prijat-
elstva gospodično, mlaj-
šo, veselo in simpatično. —
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Harmonije«. 34123-24

Za nedeljo

izde priatelico. Dopis na
ogl. odd. Jutra pod sifro:
»Sloga«. 34144-24

2 mladi gospodični

želita vsled pomankanja
znania spoznati 2 boljša,
naobrazena gospoda, po
možnosti sportnika! Ponu-
dite na ogl. odd. Jutra pod
»Zima v Kranjski gorici«. 34351-24

Mlada ločena črnka

želi spoznati starejšega do-
broščenega gospoda. Dopise
na ogl. odd. Jutra pod:
»Srečno novo leto«. 34383-24

Gospodična

izde inteligentnega tovari-
ša za simpatično izde. —
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »V novo leto«. 13-24

Dr. ing.

mlajši, želi spoznati gospo-
dično. Dopise po možnosti
s sliko, ki jo v vsakem
slučaju vrnem, prostim na
ogl. odd. Jutra pod »Coeur
de lion«. 36-24

Gospod

»loboko žuteč, ki bi po-
magal gospodični iz gmo-
te zadreze, naj tavi svoji
naslov. Dopise na ogl. odd.
Jutra pod »Razume-
vanje«. 21-24

Fantek

vrni se. 3-24

Dama

»rosi situiranega starejšega
gospoda da ji pomaga iz
nupnega položaja. Ponu-
dite na ogl. odd. Jutra pod
»Fivaležnost«. 39-24

Mlada dama

želi spoznati elegantnega
mlajšega prijatelja. Ponu-
dite na ogl. odd. Jutra pod
»Rešiteljica sorodne duše«. 109-24

43 letna ločenka

»o direktorju želi sta-
rejšega prijatelja — ali
službe spopadajo. Ponu-
dite pod »Vzorna go-
spodinja«. 121-24

Ženitve

Poročim gospodično
s kakim obtom in nekaj
dote. Dopise na podružni-
co Jutra Jelenice pod:
»Obritnik posestnike«. 34129-25

Dražestna židinja

30 let stara, dote v goto-
vini 800.000 din, izde za-
konskega družja. Informa-
cije daje »NADA«, Zagreb,
Jelačičev trg 10. Za infor-
macije pošljite 10 din. 34321-25

Pomorski kapetan

39 let star, z imetjem 800
tisoč din, mesečno do-
hodkom 8 do 10 tisoč din,
izde zakonsko družico. In-
formacije daje »NADA«, Zagreb,
Jelačičev trg 10. Za infor-
macije pošljite 10 din. 34322-25

Gostilničar

in trgovec
na prometnem kraju, po-
roči gospodično do 28 let,
katera ima veselje do trgo-
vine in gostilne. Le resne
ponudbe s sliko na ogl.
odd. Jutra pod »Rešene«. 34365-25

Vdova

popolnoma sama, zelo lepa
židinja, z doto 2.500.000
din, izde zakonskega dru-
žja. Informacije daje »NADA«, Zagreb,
Jelačičev trg 10. Za infor-
macije pošljite 10 din. 34323-25

Zdravnik

32 let star, z imetjem 500
tisoč din, mesečno do-
hodkom 8 do 10 tisoč din,
izde zakonsko družico. In-
formacije daje »NADA«, Zagreb,
Jelačičev trg 10. Za infor-
macije pošljite 10 din. 34324-25

Boljši obrtnik

posestnik z večjim pre-
moženjem v Ljubljani želi
poročiti pošteno dekle od
28 do 35 let, priključive
razumnosti in zadržane hi-
le, ki ima veselje do pose-
stva, gospodinstva in obri-
na. Se zaupno tavi, če e
moreče s sliko na ogl.
odd. Jutra pod »Premože-
nie ni važno«. 34327-25

Vdova

35 let stara, popolnoma
sama, dote v gotovini 80
tisoč din, izde trgovca ali
slično. Informacije daje
»NADA«, Zagreb, Jela-
čičev trg 10. Za informacije
pošljite 10 din. 34311-25

Gostilničar

star 34 let, nesrečen v za-
konu ne po svoji krivdi,
simpatičen, želi isto tako
nesrečnico ali vdovo brez
otrok spoznati v srčno ži-
vnost. Leta ne igrajo vlo-
go, na pa samo blago sr-
ce. Zaskleno je nekaj de-
narij. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Ženitev
čim prej«. 34348-25

KUPIM

stroj za trganje
(draussiranje) krp in
odpadkov Cenj. po-
nudbe na »Sekotek«, 3
Gospodstva 3

Dopisi

Gospod
srednjih let, dober kavalir,
želi spoznati radi prijat-
elstva gospodično, mlaj-
šo, veselo in simpatično. —
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Harmonije«. 34123-24

Za nedeljo

izde priatelico. Dopis na
ogl. odd. Jutra pod sifro:
»Sloga«. 34144-24

2 mladi gospodični

želita vsled pomankanja
znania spoznati 2 boljša,
naobrazena gospoda, po
možnosti sportnika! Ponu-
dite na ogl. odd. Jutra pod
»Zima v Kranjski gorici«. 34351-24

Mlada ločena črnka

želi spoznati starejšega do-
broščenega gospoda. Dopise
na ogl. odd. Jutra pod:
»Srečno novo leto«. 34383-24

Gospodična

izde inteligentnega tovari-
ša za simpatično izde. —
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »V novo leto«. 13-24

Dr. ing.

mlajši, želi spoznati gospo-
dično. Dopise po možnosti
s sliko, ki jo v vsakem
slučaju vrnem, prostim na
ogl. odd. Jutra pod »Coeur
de lion«. 36-24

Gospod

»loboko žuteč, ki bi po-
magal gospodični iz gmo-
te zadreze, naj tavi svoji
naslov. Dopise na ogl. odd.
Jutra pod »Razume-
vanje«. 21-24

Fantek

vrni se. 3-24

Dama

»rosi situiranega starejšega
gospoda da ji pomaga iz
nupnega položaja. Ponu-
dite na ogl. odd. Jutra pod
»Fivaležnost«. 39-24

Mlada dama

želi spoznati elegantnega
mlajšega prijatelja. Ponu-
dite na ogl. odd. Jutra pod
»Rešiteljica sorodne duše«. 109-24

43 letna ločenka

»o direktorju želi sta-
rejšega prijatelja — ali
službe spopadajo. Ponu-
dite pod »Vzorna go-
spodinja«. 121-24

Ženitve

Poročim gospodično
s kakim obtom in nekaj
dote. Dopise na podružni-
co Jutra Jelenice pod:
»Obritnik posestnike«. 34129-25

Dražestna židinja

30 let stara, dote v goto-
vini 800.000 din, izde za-
konskega družja. Informa-
cije daje »NADA«, Zagreb,
Jelačičev trg 10. Za infor-
macije pošljite 10 din. 34321-25

Pomorski kapetan

39 let star, z imetjem 800
tisoč din, mesečno do-
hodkom 8 do 10 tisoč din,
izde zakonsko družico. In-
formacije daje »NADA«, Zagreb,
Jelačičev trg 10. Za infor-
macije pošljite 10 din. 34322-25

Gostilničar

in trgovec
na prometnem kraju, po-
roči gospodično do 28 let,
katera ima veselje do trgo-
vine in gostilne. Le resne
ponudbe s sliko na ogl.
odd. Jutra pod »Rešene«. 34365-25

Vdova

popolnoma sama, zelo lepa
židinja, z doto 2.500.000
din, izde zakonskega dru-
žja. Informacije daje »NADA«, Zagreb,
Jelačičev trg 10. Za infor-
macije pošljite 10 din. 34323-25

Zdravnik

32 let star, z imetjem 500
tisoč din, mesečno do-
hodkom 8 do 10 tisoč din,
izde zakonsko družico. In-
formacije daje »NADA«, Zagreb,
Jelačičev trg 10. Za infor-
macije pošljite 10 din. 34324-25

Boljši obrtnik

posestnik z večjim pre-
moženjem v Ljubljani želi
poročiti pošteno dekle od
28 do 35 let, priključive
razumnosti in zadržane hi-
le, ki ima veselje do pose-
stva, gospodinstva in obri-
na. Se zaupno tavi, če e
moreče s sliko na ogl.
odd. Jutra pod »Premože-
nie ni važno«. 34327-25

Vdova

35 let stara, popolnoma
sama, dote v gotovini 80
tisoč din, izde trgovca ali
slično. Informacije daje
»NADA«, Zagreb, Jela-
čičev trg 10. Za informacije
pošljite 10 din. 34311-25

Gostilničar

star 34 let, nesrečen v za-
konu ne po svoji krivdi,
simpatičen, želi isto tako
nesrečnico ali vdovo brez
otrok spoznati v srčno ži-
vnost. Leta ne igrajo vlo-
go, na pa samo blago sr-
ce. Zaskleno je nekaj de-
narij. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Ženitev
čim prej«. 34348-25

Orožnik

29 let star, imam v goto-
vini 30.000 din, mesečna
plaža 1400 din, izde dru-
žico v zakonu. Informacije
daje »NADA«, Zagreb, Jela-
čičev trg 10. Za informacije
pošljite 10 din. 34312-25

Kuharica

28 let stara, dote v goto-
vini 16.000 din, izde obrt-
nika ali slično. Informacije
daje »NADA«, Zagreb, Jela-
čičev trg 10. Za informacije
pošljite 10 din. 34313-25

Pošten fant

s precejšnjo doto se želi
prijeniti k posestnici ali
obritnici do 30 let Resne
neanonimne ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod sifro:
»Marljiv in dober«. 34119-25

Železniški uradnik

38 let star, z imetjem 70
tisoč din, mesečno plažo 2
tisoč din, izde družico v
zakonu. Informacije daje
»NADA«, Zagreb, Jela-
čičev trg 10. Za informacije
pošljite 10 din. 34314-25

Ločenka

35 let stara, dote v goto-
vini 160.000 din, izde
moža, ki bi hotel biti sa-
mo mlajši. Inform

VSEM CENJ. GOSTOM IN ODJEMALCEM ŽELIM SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1940

Obenem vam nudim tudi raznovrstno domače žganje in likerje. Pristni domača rum te špirt tovarne »Unimachi« malinovca, dobra štajerska in blizelska vina. V zalogi imam tudi on«, Ljubljana. Imam tudi zalogo Radenske vode.

Janežič Valentin

gostilna in trgovina z žganjem in vinom
PSATA, p. DOMZALE
DOMZALE

FRANČIŠKA JAPELJ

TRAFIKA

DOMZALE

R. LOZAR

trgovina z mešanim blagom

DOMZALE

SENZACIONALEN IZUM!

Mazilo za lase Aurora ustvari popolnoma nov porast las na pleši,

lisam podobni gologlavosti, v čelnih kotih, obrvih in trepalnicah, učinkuje proti izpadanju las, prhljaju, srbežu, predčasni osivelosti, cepljenju in lomljenju las, za vse navedene bolezni edinstveni preparat, kronan s pečatom dokazov. Cena din 68.—

Samoprodaja v Ljubljani: Cesta 29. oktobra 19 — v Mariboru: Slovenska ulica 16. — Pošljamo po povzetju.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našo nepozabno soprogo, mamo in teto

Marijo Rus roj. Funtek

soprogo sreskega tajnika v pokoj

na njeni zadnji poti, vsem, ki so darovali krasne vence in cvetje ter vsem, ki so izrazili ustmeno ali pismeno tolažilno sožalje, naša najiskrenejša zahvala.

Sv. maša za dušo pokojne se bo darovala v frančiškanski cerkvi v Ljubljani, dne 2. januarja 1941 ob 7. uri zjutraj.

Ljubljana, dne 1. januarja 1941.

Globoko žaljuči: **IGNACIJ**, soprog in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

V naši neizmerni žalosti, ko nas je za vedno zapustila naša vzorna žena in požrtvovalna mati

Martina Raič

smo prejeli od številnih prijateljev in znancev mnogo izrazov tolažilnega sožalja: vsem iskrena hvala. Istotako smo dolžni hvalo vsem, ki so drago nam pokojnico spremili na zadnji poti, vsem, ki so z venci in cvetjem prekrili njen prerani grob in vsem, ki so njen spomin počastili z darili za narodna društva.

Sveta maša zadušnica se bo brala dne 2. januarja ob 1/28. uri v cerkvi sv. Frančiška v Šiški.

V LJUBLJANI, dne 1. januarja 1941.

ZALUJOČI OSTALI

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenj. odjemalcem

Ernst Zamolo

trg. z mešanim blagom
ZGORNJA POLSKAVA

V hladnih dneh Vas kozarček

BERMET-VINA

obvaruje nripe. — Gostilničarji ga ianke oarče že majhen soček. — Zahtevajte oovsod ie

BERMET B. MARINKOVA iz SREMSKIH KARLOVCEV Fruška gora.

Vozove na gumi

izdelujem; — v zalogi imam

luksuzne in tovarne

VOZOVE

CIRIL PORENTA, izdelovatelj gumi-vozov
M E N G E Š 58.

**Boljše brije in dalje
traja ...**

Zahtevajte novsod britvico

ALCOSO

**MAL' POLOZI DAR
DOMU NA OLTAR!**

za
vsako
pisavo

OSMIA

odlično nalivno pero

Prodaja dvostanovanjske hiše

Dne 8. januarja 1941 ob 11. uri dopoldne bo v NOvem MESTU na kraju samem v Krekovi ulici št. 3

PROSTOVOLJNA JAVNA DRAŽBA

nepremičnin vlož. šte. 647 k. o. Novo mesto, namreč pritlične dvostanovanjske hiše z drvarnico in vrtom.

Izključna cena

90.000.— din

Varščina

9.000.— din

Dražbeni pogoji so vsakomur na vpogled pri okrajnem sodišču v Novem mestu v sobi šte. 20 in se tam dobe vsa druga pojasnila.

Srečno, mirno novo leto 1941 voščimo svojim cenjenim odjemalcem!

Želimo Vam, da ga v zadovoljstvu preživite in sicer, če mogoče, ob enem tehle prvovrstnih aparatov, ki jih imamo za Vas še na razpolago:

1. Dvoelektronski DKE	din	850.—
2. Troelektronski baterijski DKEB	din	960.—
3. Troelektronski VE 301 Dyn	din	1.590.—
4. Štirielektronski baterijski super Orion 144 B	din	3.450.—
5. Štirielektronski super Telefunken T 054 GWK	din	3.700.—
6. Štirielektronski super Orion 150	din	3.850.—
7. Petelektronski baterijski super Orion kovčeg (z baterijami)	din	3.900.—
8. Štirielektronski super Orion 155	din	4.100.—
9. Štirielektronski super Blaupunkt 5 W 640	din	4.140.—
10. Štirielektronski super Orion 155 U	din	4.200.—
11. Štirielektronski super Blaupunkt 5 GW 640	din	4.370.—
12. Petelektronski super Blaupunkt 6 W 69 P	din	4.500.—
13. Petelektronski super Telefunken T 065 WK	din	4.800.—
14. Petelektronski super Blaupunkt 6 W 69 H	din	4.950.—
15. Petelektronski baterijski super Radione 541 B	din	5.000.—
16. Petelektronski super Telefunken T 065 GWK	din	5.100.—
17. Petelektronski baterijski super Blaupunkt 6 B 640 H	din	5.175.—
18. Šestielektronski super Orion 0551	din	5.200.—
19. Šestielektronski super Telefunken D 750 WK	din	5.450.—
20. Petelektronski super Radione 540 W	din	5.500.—
21. Šestielektronski super Telefunken T 076 WK	din	5.700.—
22. Petelektronski super Radione 540 GW	din	5.750.—
23. Petelektronski super Blaupunkt 6 W 640	din	5.980.—
24. Šestielektronski super Telefunken T 076 GWK	din	6.000.—
25. Šestielektronski potovalni super Radione R 2	din	6.250.—
26. Šestielektronski super Blaupunkt 7 W 740	din	6.750.—
27. Sedemelektronski super Orion 177	din	7.000.—
28. Osemelektronski super Radione 740 W	din	7.250.—
29. Osemelektronski super Radione 740 GW	din	7.500.—
30. Šestielektronski super Blaupunkt 7 W 740 D	din	7.500.—
31. Sedemelektronski super Telefunken D 707 WKK	din	8.650.—
32. Sedemelektronski super Telefunken T 898 WK	din	10.000.—
33. Osemelektronski super Blaupunkt 8 W 740	din	11.000.—

Radio

družba z o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7, telefon 31-90

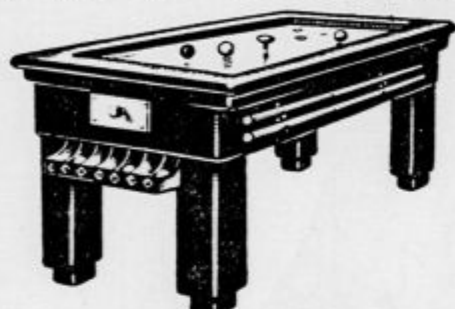
NB. Radione aparati, ki so bili pri nas že dolgo razprodani, so pravkar došli!

Veliko sreče v Državni razredni loteriji, obilo
zdravja in veselega razpoloženja, ter polne roke
uspešnega dela Vam želi v novem 1941 letu

Glavna kolektura državne razredne loterije Alojzij Planinšek
Ljubljana, Bethovnova 14

„Vrelec sreče“

SREČNO IN VESELO
NOVO LETO želim
vsem igralcem in odje-
malcem mojih biljardov

IVAN ZUPANČIČ

Mizarstvo, izdelovatelj biljardov

ZADOVINEK — LESKOVEC

K R Š K O

Srečno in veselo novo leto želi vsem cenjenim naročnikom
in znancom trdika

GOLMAJER
strojno mizarstvo

LJUBNO

GORENJSKO

SREČNO IN VESELO NOVO LETO ŽELIM SVOJIM
CENJENIM ODJEMALCEM

Franc Bertonec

valjni mlin

DOMŽALE

Srečno novo leto!

NASTRAN in drug

d. z o. z.

VELETRGOVINA MLEVSKIH IZDELKOV

POSTA RADOMLJE

POSTAJA JARŠE-MENGES

Od Morave do Save
od Dunava do Drave
proti kašlju vzemi

Karamelle Rave

Zavoček din 5.— v lekarnah.

Srečno novo leto želi

Tvornica telovadnega orodja
J. ORAZEM, Ribnica

Naše orodje vem nudi: vsestransko
uporabnost — varnost — napredek.

LOVŠIN ŠTEFAN

modno krojaštvo za dame in gospode ter uniforme
Nudi veliko izbiro češkega, angleškega in domačega sukna

RIBNICA NA DOLENJSKEM

SREČNO NOVO LETO ŽELI SVOJIM ODJEMALCEM

VALJČNI MLIN „JARŠE“

lastnik Mihael Osolin

DOMŽALE

Se priporoča s pristno pljačo in dobro domačo hrano

**GOSTILNA PRI GUSTELJNU
V DRAVLJAH**

(AVGUST OSREDKAR)

PUH ODEJE ima v zalogi
Sever Rudolf
Marjin trg 2

Išče se družabnica

v starosti 40 do 50 let k osamljeni starejši dami. Prednost
imajo dame z boljšo izobrazbo, ki so pripravljene pomagati
pri gospodinjstvu. Tudi priključek k mirnemu komfortnemu
gospodinjstvu pride v poštev. Ponudbe pod »družabnica« na
ogl. oddelek »Jutra«. 1208

GROM

AVTOMATSKA TEHTNICA
Najdovršenejši izdelek.

Z ležaji iz dragocenega kamna.
Najnižja cena! — Ugodni plačilni
pogoji! — Garancija 10 let!

Tvornica tehtnic

J. ŠEBEŠČEN
SUBOTICA

Zahtevajte ponudbe!

**Pri 30 letih stara-
Pri 40 mlada!**

30 letna: brade, gube po obra-
zu in okrog oči, vele
obrazne misice — vse same strašne posle-
dice po izgubi hranljivih življenjskih ele-
mentov iz kože.

Ta novi dragoceni ekstrakt kožnih celic je
enak življenjskim elementom v koži zdrave-
ga, mladega dekleta. Iznašel ga je neki der-
matolog svetovnega slovesa. Imenuje se
»Biocel«, vsebovan pa je zdaj v rožnati hrani
za kožo Tokalon. Uporabljajte jo vsako noč
Sleherno sekundo, medtem ko spite, Vam koža
vpija te življenjske elemente. Vsako jutro,
ko se zbudite, Vam je koža bolj sveža, bolj
gladka čistejša — MIAJSA Čez dan upo-
rabljajte belo kremo Tokalon (ne mastno).
Ta krema v nekaj dneh napravi tudi najbolj
temno najbolj hrapavo kožo mehko, čisto in
veljurno-gladko.

Citajte naslednje pismo ge M. D.: »Mo-
žni ni mogel verjeti svojim očem. Prvi, da
se mu je zdelo to kakor živo čudo. Imela

40 letna: srednja leta ne plašijo
žene ki le prirodne
življenjske elemente nadomešča v svoji
koži. Citajte spodaj o presenetljivi iznašli
slovesnega zdravnika, kako boste hranili
svojo kožo, da jo boste že pri 40 letih
ohranili mlado.

sem gube na čelu, okrog oči in ust. Dejansko
sem izgledala kakor žena »srednjih let«.
Danes pa se vse moje prijateljice divijo moji
čisti, dekliski polti. Vsem priporočam, naj
uporabljajo dve kremi: za hrano kože
Tokalon kakor sem to storila jaz.

S to enostavno dnevno nego lahko vsaka
žena doseže, da izgleda mnogo let mlajša,
in lahko dobi divno polt. »Kakršno bi se
ponašalo vsako mlado dekle. Nabavite si še
danes lonček ali tubo vsake hrane za kožo
Tokalon — bele za čez dan, rožnate za noč.
Uspešni rezultati so vsakomur zanjameči. Si-
cer vrnemo denar.

Srečno novo leto želi
svojim odjemalcem

»UNIVERSALE«
tovarna klobukov
in slamniov
d. z o. z.

Domžale

INSERIRAJTE V „JUTRO“!

Halo! Ljubitelji
orientalskih
umetnin!

Cenj. občinstvo naprošam — da se pri
nakupu perzijskih preprog, antikvitit itd.
obrne na spodnji naslov. Obenem se pri-
poročam za nakup starih perzijskih pre-
prog, ki jih tudi obnavljam, čistim, prede-
lujem in zamenjam. Ponudbe tudi pisмено.

TEHERAN TELEFON 42-92
Orientalski salon, bogata zaloga perzijskih
in vseh vrst preprog ter antikvitit.

M. MUTEVELIČ — LJUBLJANA,
Šelenburgova 4.

Hulbert Footner:

25

IZGINULI RADŽA

Kriminalni roman

»Menda se ne drznejo trdit, da sva jih midve
ukradli?« je vzrojila gospa Morvenova. »To je
nesramna laž!« Vse je kazalo, da jo znova napada
jok. »Da sem morala doživeti kaj takega! Tega
ne prenesem!«

Dianine črte so dobile trd izraz.
»Kaj nama nasvetujete?« se je obrnila k Luku.
»Tu vaju bodo gotovo izsledili. Najbolje je, da
gresta na policijo in povesta vse, kar vesta, dokler
imate še čas, da storita to iz svoje volje.«

Pridušen vzrok se je oglašil z zofe.
»Midve dala izpraševati! Nikdar! Kaj mislite, da se
bom dala izpraševati! Iste bedasti redarški drhli? In
svojo hčer naj izročim takšnemu osramočenju? Ta
lažniva sodba je zmožna, da naju zapre v
ječo! Seveda bi naju morali takoj izpustiti, a kdo
se bo še hotel poročiti z Diano, če bodo vedeli, da
je bila v zaporu?«

»Jaz,« je s srditim nasmeškom odvrnil Luke.
Gospa Morvenova je samo zaničljivo mahnila z
roko. »Tu sva docela varni, kakor hitro pa vihar
mine, lahko odpotujete iz Washingtona in za zme-
rom zapustiva to nečestoljubno deželo.«

»Vihar se prav za prav niti še ni pričel,« je re-
kel Luke.
»To je vse eno! Nikoli me ne pripravite, da bi
se dala policiji v roke!«

Luke se je obrnil k Diani. »Kaj pravite vi?«
»Odkrito mi je pogledala v obraz. »Storila bom,
kar nama svetujete!«

Ko se je mati videla preglasovano, je h'inaie
zavpila: »Rajši umrem, kakor da bi šla na policijo.
Življenje si vzamem!«

»To bi bilo isto kakor priznati, da ste krivi.«
»Kaj meni mar! Le pojdite z Diano! Ko se vr-
neta, me ne najdeta več žive.«

Diana je jela omahovati. Konec koncev je bila
ta strašna ženska vendarle njena mati. Diana je
planila k zofi ter pokleknila zraven nje. »Saj te
ne zapustim,« jo je tolažila.

Mati jo je teatralno objela. Luke je preko Dian-
inega ramena videl njen obraz. Solze so ji tek-
le po licih, toda njene črte so imele vzlic temu zma-
gloslaven izraz. Luke je sam pri sebi preklel starko
in se ozrl po svojem klobuku.

Diana je takoj vstala in stopila k njemu. »Pro-
sim, nikar še ne hodi,« je prosila tako tiho, da mati
ni mogla slišati. Vzela je njene roke med svoje.
»Zdaj moram iti. Lee bo v hotelu, moram mu
pojasniti, kje sem bil toliko časa.«

»Kdaj te bom spet videla?«

»Svidenje bi samo povečalo nevarnost, ljuba
Diana.«

»To mi je vse eno. Moram govoriti s teboj!«
»Prav, torej pridem drevi, ko se stemni, kakor
hitro se bom mogel otresti.«

Stopila je z njim na temni ovinek stopnic in
Luke jo je spet poljubil. »Oh, dušica Diana, pravi
čudež se mi zdi, da sva se našla!«

»Tako rada te imam,« je žalostno dejala in mu
ovila roke okrog vratu. »Od prvega trenutka sem
te ljubila. A kako bi mogla živeti skupaj brez
sredstev?«

Ko se je Luke vrnil v svojo sobo v hotelu, je
tam našel listek, ki mu ga je bil Lee vtaknil pod
vrata. Lee ga je prosil, naj pride v sobo enajst sto
sedemnajst.

Luke se ni z lahkim srcem odpravil na pot. Bal
se je Leejevih bistrih, predirljivih oči.
Luke je potkal in Lee je zaklical »Prosto!«
Mali gospod Mappin je bil legel na zofa, da bi

se nekoliko odpočil, in je pomežiknil, ko je njegov
mladi prijatelj stopil v sobo.

»Kje ste bili?« je z nasmeškom vprašal.
»Nikjer. Hotel sem spati, a nisem imel miru in
sem šel nazaj na izprehod, da se utrudim.«

Lee ni rekel ničesar, a Luke je vedel, da je iz-
dal že preveč.

»Ali je kaj novega?« je pobito vprašal.

Lee je zmajal z glavo.
»Zelo malo. Po vašem odhodu smo zasliševali
razne železničarje, toda ugotoviti smo mogli samo
eno važno dejstvo: vlak je vozil vso pot po skraj-
nji dvojici tračnic. Proga je namreč četverotirna.«

»In kaj ste želeli od mene?« je vprašal Luke.

»Hotel sem le ostati v stiku z vami. Iti morava
na policijsko ravnanje. Če se zgodi kaj nove-
ga, bodo sporočili tja.«

Luke se je zdel samemu sebi zločinec. Bal se je
stopiti policijskim uradnikom pred oči. Zato je
zazehal in dejal: »Najraje bi se malce naspal.«

»Nesmisel, fant,« je Lee prizanesljivo odvrnil.
»Saj niste rojeni za lažnivca.«

»Kaj hočete s tem reči?« je Luke razdraženo
vprašal.

»Vaše oko je drugače tako mirno in samoza-
vestno, zdaj vam pa nestalno bega sem ter tja.
Stavim, da ste pravkar doživeli nekaj, kar vas je
povsem zmešalo. Bili ste pri nji.«

Luke je obupno skomignil z rameni.
»Kje pa sta?« je vprašal Lee.

»Tega ne povem,« je osorno rekel Luke.
»Ali, dragi dečko,« je nekam presenečeno odvr-
nil Lee. »Saj delava skupaj?«

»S policijo ste v zvezi,« je Luke vzrojil. »Oh da,
vem! Dolžnost vam tako velevala,« je vzključno
zaklical, videč, da hoče Lee oporekati. »Morate
se ozirati na svoj sloves. Čutite se odgovorno ga
pred javnostjo... Toda jaz hvala Bogu nimam

slovesa in nisem odgovoren nikomur drugemu kakor
niji!«

Lee si je zamišljeno pogladil obradek.

Luke pa ni mogel molčati. »Ne mislite, da mi
je to lahko,« je mahoma planilo iz njega. »Zelo
visoko mislim o vas, Lee, in vaše prijateljstvo mi
je dražje od prijateljstva katerega koli drug ga
človeka. Toda kaj mi ostane? Ona je prva!«

»Vaše čustvo vam je v večjo čast kakor vaš
razum,« je Lee rezko odvrnil. »Saj ji hočem tudi
jaz pomagati, a samoumevno se mi zdi, da s odo-
ben človek najprej pomaga resnici do zmage.
Menda se v tem primeru ne bojite resnice?«

»Ne!« je Luke zavpil. »Za Boga, ne dražite me
še bolj!«

»Oh, vaše govorjenje je res otročje! S var mo-
ramo razjasniti ne glede na to, ali se vi jezite ali
ne. Če bi ji radi pomagali, morate vendar izprevi-
diti, da je pot samo ena: javiti se mora in pove-
dati, kar ve o dogodkih zadnje noči. Saj je menda
brala časnik? Potem ve, da je njena izjava
potrebna. Če se bo še naprej skrivala, je policija
povsem upravičena, da jo ima za krivo!«

»Tudi jaz sem jima tako rekel,« je mračno od-
vrnil Luke. »Diana se hoče javiti, a njena mati
grozi, da si vzame življenje, če jo prisiliva k
temu.«

»Ta si ne bo vzela življenja, zanesite se na to,«
je mirnodušno odvrnil Lee. »To je zmerom po-
slednji adut histeričnih žensk, kadar ne vidijo v ž
izhoda. Najbolje je, da me odvedete k nima. Sku-
šal ju bom pregovoriti, da se iznemešujeta.«

»Ne, tega ne storim,« je svojg'avo rekel Luke.
»Zakaj pa ne?«

»Po njenih mislih ste v zvezi s policijo, zato bi
se jima zdelo, da sem ju prevrtil. In če ju ne bi
mogli pregovoriti, da se sami javita, bi imei dol-
žnost, da naznanite njuno bivalje polici.«